

AGATHA CHRISTIE

VLAK
Z PADDINGTONU

KNIŽNÍ KLUB

AGATHA CHRISTIE VLAK Z PADDINGTONU

KNIŽNÍ KLUB

Přeložila Eva Ruxová

Copyright © Agatha Christie, 1957

Translation © Eva Ruxová, 1982

ISBN 80-7176-384-5

KAPITOLA PRVNÍ

Paní McGillicuddyová udýchaně cupitala po nástupišti za nosičem, který jí nesl kufr. Paní McGillicuddyová byla malá a tlustá, nosič byl velký a dělal dlouhé kroky. A k tomu ještě měla paní McGillicuddyová spoustu balíčků, což byl výsledek jejího celovánočního nákupu. Závod byl tedy nerovný, a nosič na konci nástupiště zahnul za roh, zatímco paní McGillicuddyová kráčela pořád rovně.

Na prvním nástupišti nebyl v tu chvíli přílišný nával, protože jeden vlak právě odjel, ale v prostoru za ním se hemžící dav řtil několika směry najednou, k podzemní dráze a od ní, k úschovnám zavazadel, restauracím, informační kanceláři, tabuli ukazující příjezdy a odjezdy vlaků a ke dvěma průchodům, k vchodu a k východu do venkovního světa.

Paní McGillicuddyová se svými balíčky byla postrkována sem a tam, až se konečně dostala ke vchodu na třetí nástupiště. Položila si jeden balíček k nohám a hledala v kapse jízdenku, aby mohla projít kolem přísného uniformovaného strážce u vrat.

V tu chvíli se nad její hlavou rozlehl chraptivý, ale kultivovaný hlas.

„Vlak stojící na třetím nástupišti,“ řekl jí hlas, „odjíždí v 16.50 do Brackhamptonu, Milchesteru, Wavertonu, Carvilu, Roxeteru a končí v Chadmouthu. Cestující do Brackhamptonu a Milchesteru si nastoupí do zadních vozů. Cestující do Vanequay přestoupí v Roxeteru.“ Hlas se s cvaknutím vypnul a pak znovu navázal hovor a hlásil příjezd vlaku příjíždějícího z Birminghamu a Wolverhamptonu v 16.35 na deváté nástupiště.

Paní McGillicuddyová našla jízdenku a předložila ji. Muž ji procvakl a zabručel: „Napravo — zadní vozy.“

Paní McGillicuddyová cupitala po nástupišti, až našla svého nosiče. Vypadal znuděně a koukal do prázdna přede dvěma vozy třetí třídy.

„Tak tady je to, dámo.“

„Já mám první třídu,“ řekla paní McGillicuddyová.

„To jste neřekla,“ bručel nosič. Očima pohrdavě přejel její tvídový plášť barvy pepř a sůl, který vypadal jako pánský převlečník.

Paní McGillicuddyová to sice řekla, ale nepřela se. Žalostně lapala po dechu.

Nosič znovu popadl kufr a kráčel k vedlejšímu vozu, kde se paní McGillicuddyová uvelebila v osamělé nádheře. Vlakem v 16.50 se moc nejezdilo, cestující první třídy dávali přednost rychlejšímu ranímu expresu nebo vlaku v 18.40, který měl jídelní vůz. Paní McGillicuddyová podala nosiči spopitné, které on přijal zklamaně, považuje je jasně za vhodnější pro třetí třídu než pro první. Paní McGillicuddyová, ačkoliv byla po noční jízdě ze severu a po celodenním horečném nákupu ochotna vydat peníze na pohodlnější cestování, nebyla nikdy stoupenkyní přemrštěných diškrejí.

Oddychla si, když se opřela o plyšové polštáře a rozevřela časopis. Pět minut nato se ozvalo zapískání a vlak vyjel. Časopis vyklouzl paní McGillicuddyové z ruky, hlava jí klesla na stranu a tři minuty nato spala. Spala půl hodiny a pět minut a probudila se osvěžená. Nasadila si pořádně klobouk, který se jí svezl na stranu, a dívala se z okna na to, co bylo ještě vidět z ubíhající krajiny. Bylo teď už hodně tma, byl smutný prosincový den — jenom pět dní scházelo do vánoc. Londýn byl tmavý a smutný; venkovská krajina byla také tmavá a smutná, jen občas byl na ni veselejší pohled, jak vlak projížděl městy a nádražími. „Podává se čaj,“ řekl průvodčí a jako duch prolétl kolem dveří otevřených do chodby. Paní McGillicuddyová vypila už čaj ve velkém obchodním domě. Byla prozatím úplně sytá. Průvodčí se svým jednotvárným voláním běžel chodbičkou dál. Paní McGillicuddyová s potěšeným výrazem vzhledla k síti, kde spočívaly její balíčky. Ručníky na obličej byly vynikající kvality, právě takové, jaké Margaret chtěla, kosmické dělo pro Robbyho a králíčka pro Jean se jí také podařilo dobře koupit, a ten večerní kabátek, ten zrovna potřebovala, je teplý a přitom elegantní. A pulovr pro Hectora taky..., v duchu si libovala, jak dobře nakoupila.

Se spokojeným pohledem se obrátila k oknu. Vlak jedoucí opačným směrem se s pískáním přihnál, až se okna třásla, a ona sebou trhla. Vlak rachotil přes výhybky a projel nádražím.

Pak začal náhle zpomalovat, pravděpodobně podle signálu. Několik minut jel pomalu, pak zastavil; teď se začal znova rozjíždět. Jiný protijedoucí vlak projížděl kolem, ale ne tak prudce jako ten první. Vlak znovu nabral rychlost. V ten okamžik se k nim s ohlušujícím rachotem přihnul další vlak jedoucí tímž směrem. Chvíli jely oba vlaky vedle sebe, jednou předjížděl ten, po druhé onen. Paní McGillicuddyová se ze svého okna dívala do oken kupé souběžně jedoucího vlaku. Většina rolet byla stažena, ale občas bylo v některých kupé cestující vidět. Tento vlak nebyl příliš plný a mnoho kupé bylo prázdných.

V jednu chvíli, kdy oba vlaky budily zdání, že stojí, vylétla v jednom kupé s cvaknutím roleta. Paní McGillicuddyová pohlédla do osvětleného kupé první třídy, které bylo od ní vzdáleno sotva půldruhého metru.

Pak zalapala po dechu a napolo vstala.

Zády k oknu a k ní stál muž. Jeho ruce svíraly hrdlo ženy stojící proti němu; pomalu a nemilosrdně ji škrtil. Oči jí vylézaly z důlků, obličej měla brunátný, křečovitě stažený. A jak se na ně paní McGillicuddyová jako uhranutá dívala, nastal konec; ženino tělo umdlelo a zhroutilo se v mužových rukou.

Zároveň vlak paní McGillicuddyové zase zpomalil a druhý vlak začal nabírat rychlost. Přejel kolem a za několik minut zmizel z dohledu.

Téměř automaticky ruka paní McGillicuddyové vylétla k záchranné brzdě, ale pak se nerozhodně zastavila. Koneckonců k čemu by to bylo zatáhnout za brzdu ve vlaku, v kterém jede ona? Hrůza z toho, co viděla tak zblízka a za tak neobyčejných okolností, ji ochromila. Bylo třeba něco okamžitě udělat — ale co?

Dveře jejího kupé se otevřely a průvodčí řekl: „Jízdenku, prosím.“

„Nějaká žena byla uškrcena,“ obrátila se k němu prudce paní McGillicuddyová. „V tom vlaku, co právě projel kolem. Viděla jsem to.“

„Co prosím, paní?“

„Nějaký muž uškrtil ženu! Ve vlaku. Viděla jsem to — tímhle oknem.“ Ukázala na okno.

Průvodčí vypadal nesmírně pochybovačně.

„Že ji uškrtil?“ řekl nevěřicně.

„Ano, *uškrtil!* Říkám vám, že jsem to viděla. Musíte s tím okamžitě něco udělat!“

Průvodčí omluvně zakašlal.

„Nemyslíte si, že jste si mohla chvilku zdřímnout a ehm...“ taktně se odmlčel.

„Zdřímla jsem si, ale jestli si myslíte, že tohle byl sen, tak se velice mýlíte. Říkám vám, že jsem to viděla.“

Oči průvodčího pohlédly dolů na otevřený časopis ležící na sedadle. Na vrchní straně nějaký muž škrtil dívku, zatímco z otevřených dveří na něj mířil jiný muž revolverem.

„Nemyslíte, paní, že jste četla nějaký napínavý příběh, a pak jste usnula, a když jste se vzbudila, nevěděla jste dobře, co se děje...“

„Viděla jsem to,“ vskočila mu paní McGillicuddyová do řeči. „A byla jsem zrovna tak při smyslech jako vy. Podívala jsem se z okna do protijedoucího vlaku, a tam nějaký muž škrtil ženu. A teď chci vědět, co s tím uděláte?“

„No — paní —“

„Přepokládám, že s tím něco uděláte, ne?“

Průvodčí váhavě vzdychl a podíval se na hodinky.

„Přesně za sedm minut budeme v Brackhamptonu. Ohlásím, co jste mi pověděla. Kterým směrem ten vlak jel?“

„Samozřejmě že tímhle směrem. Přece si nemyslíte, že bych tohle všechno mohla vidět, kdyby projel jako blesk opačným směrem?“

Průvodčí vypadal, jako by si myslel, že paní McGillicuddyová je zcela schopná vidět cokoli kdekoli, jak ji napadne. Ale zůstal zdvořilý.

„Můžete se na mě spolehnout, paní,“ řekl. „Ohlásím vaši výpověď. Měl bych si snad zaznamenat vaše jméno a adresu... jen pro případ...“

Paní McGillicuddyová mu udala adresu, kde bude bydlit příštích pár dní, a svoji trvalou adresu ve Skotsku a on si ji zapsal. Pak se vzdálil s výrazem muže, který vykonal svou povinnost a úspěšně zvládl obtížnou cestující.

Paní McGillicuddyová zůstala zamračená a nejasně nespokojená. Jestlipak průvodčí opravdu její výpověď ohlásí? Nebo ji jen tak uklidňoval? Měla nejasný dojem, že cestuje spousta postarších žen, které jsou zcela přesvědčené, že odhalily komunistické spiknutí nebo že jsou v nebezpečí, že budou zavražděny, nebo že viděly létající talíře a tajné kosmické lodi, a ohlašují vraždy, které se nikdy nestaly. Kdyby si tenhle člověk myslel, že je jedna z nich, a pustil to z hlavy...

Vlak teď zpomaloval, přejížděl výhybky a projížděl mezi jasnými světly velkého města.

Paní McGillicuddyová otevřela kabelku, vytáhla zaplacenou účtenku, nic jiného nenašla, a tak na druhou stranu napsala kuličkovým perem krátkou zprávu, vložila ji do rezervní obálky, kterou náhodou měla, obálku zalepila a nadepsala ji.

Vlak pomalu vjel na přeplněné nástupiště.

„Vlak právě přijíždějící na první nástupiště je vlak, který odjíždí v 17.30 do Chadmouthu a staví v Milchesteru, Wavertonu a Roxeteru,“ zahlaholil obvyklý všudypřítomný hlas. „Cestující do Markét Basingu nastoupí do vlaku čekajícího na třetím nástupišti. Vlak do Carbury stávící v každé stanici stojí na vedlejší koleji.“

Paní McGillicuddyová se úzkostlivě rozhlédla po nástupišti. Tolik cestujících a tak málo nosičů. Ach tady je jeden!

„Nosiči!“ zavolala na něj rázně. „Prosím, odneste tohle okamžitě do kanceláře přednosta stanice.“

Podala mu obálku a šilink. Pak se s povzdechem opřela dozadu. Ano, udělala, co mohla. Na okamžik toho šilinku v duchu zalitovala... Šestipence by byla opravdu stačila...

Zalétla v mysli k výjevu, jehož byla svědkem. Bylo to strašné, opravdu strašné... Byla žena silných nervů, ale zachvěla se. Jaká podivná — jaká neuvěřitelná věc se jí, Elspeth McGillicuddyové, stala! Kdyby byla roleta nevyhlédla nahoru... Ale to byla ovšem Prozřetelnost.

Prozřetelnost chtěla, aby ona, Elspeth McGillicuddyová, byla svědkem zločinu. Sevrěla pevně rty.

Bylo slyšet křik lidských hlasů, pískání píšťal, zabouchnutí dvířek. Vlak v 17.38 vyjel zvolna z brackhamptonského nádraží. Hodinu a pět minut nato zastavil v Milchesteru.

Paní McGillicuddyová sebrala své balíčky a kufr a vystoupila. Rozhlédla se po nástupišti a došla k stejnému závěru jako předtím: nebylo tu dost nosičů. Nosiči, co tu byli, měli zřejmě práci s poštovními pytli a zavazadlovými vozy. V dnešní době se asi očekává, že cestující si odnesou svoje zavazadla sami. Ale ona kufr, deštník a všechny ty balíčky odnést nemůže. Bude musit počkat. Za nějakou dobu se jí podařilo sehnat nosiče.

„Přejete si taxíka?“

„Myslím, že na mě bude někdo čekat.“

Před milchesterským nádražím k ní přistoupil taxíkář, který ji vyhlížel u východu.

„Paní McGillicuddyová?“ promluvil s měkkým místním přízvukem. „Jedete do St. Mary Meadu?“

Paní McGillicuddyová potvrdila svou totožnost. Nosič dostal odměnu, přiměřenou, když ne skvělou. Vůz s paní McGillicuddyovou, jejím kufrem a balíčky se rozjel do noci. Byla to jízda devět mil. Paní McGillicuddyová seděla rovně jako svíčka, nedokázala se uvolnit. Její city toužily po tom, aby mohly být sděleny. Konečně taxík přijel do známé vesnické ulice a zastavil na místě určení; paní McGillicuddyová vystoupila a kráčela po cihlové cestičce ke dveřím. Starší služebná otevřela dveře a řidič postavil zavazadla dovnitř. Paní McGillicuddyová šla rovnou k otevřeným dveřím salónu, kde na ni čekala její hostitelka: křehká stará dáma.

„Elsbeth!“

„Jane!“

Políbily se a pak paní McGillicuddyová bez jakéhokoli úvodu spustila.

„Ach Jane!“ zakvílela. „Právě jsem viděla vraždu!“

KAPITOLA DRUHÁ

I

Věrna ponaučení, kterého se jí dostalo od maminky a od babičky — totiž: že opravdová dáma nesmí nikdy projevit pohoršení nebo překvapení — slečna Marplová jen pozvedla obočí, potřásla hlavou a řekla:

„To musel být pro tebe hrozný a jistě velice neobvyklý zážitek, Elspeth. Uděláš asi nejlíp, když mi to všechno hned povíš.“

To bylo právě to, co paní McGillicuddyová toužila udělat. Nechala se hostitelkou odvést ke krbu, tam se posadila, sundala rukavice a pustila se živě do vyprávění.

Slečna Marplová poslouchala s napjatou pozorností. Když se paní McGillicuddyová na chvíli odmlčela, aby nabrala dech, slečna Marplová promluvila se vši rozhodností:

„Teď, má milá, myslím, nejlíp uděláš, když půjdeš nahoru, sundáš si klobouk a trochu se umyješ. Pak se navečeříme — a při jídle nebudeme o tomhle vůbec mluvit. Po večeři můžeme celou věc důkladně probrat a podívat se na ni ze všech stran.“

Paní McGillicuddyová souhlasila. Obě dámy večeřely a při jídle rozebíraly různé životní události, tak jak k nim docházelo ve vesničce St. Mary Mead. Slečna Marplová hovořila o všeobecné nedůvěře k novému varhaníkovi, vyprávěla o nedávném skandálu lékárníkovy ženy a zmínila se o nepřátelství mezi učitelkou a místní školní radou. Pak mluvily o svých zahrádkách.

„Pivoňky jsou hrozně nevypočitatelné,“ řekla slečna Marplová a vstala od stolu. „Ty se buďto vydaří — nebo nevydaří. Ale jak jednou u tebe zapustí kořeny, zůstanou s tebou až do smrti, abych to tak řekla, a dneska mají opravdu tolik krásných druhů.“

Znova se uvelebily u krbu a slečna Marplová přinesla ze skleněné skříně v rohu dvě staré waterfordské sklenice a z jiné skříně vytáhla láhev.

„Dnes večer si žádnou kávu nedáš, Elspeth,“ řekla. „Jsi příliš rozrušená, není taky divu, pravděpodobně nebudeš ani spát. Dám ti sklenici svého petrklíčového vína a později možná šálek heřmánkového čaje.“

Paní McGillicuddyová souhlasila a slečna Marplová jí nalila víno.

„Jane,“ řekla paní McGillicuddyová, když znalecky usrkávala víno, „nemyslíš si přeci, že se mi to zdálo, nebo že jsem si to vymyslela?“

„Ovšemže ne,“ horlivě odpověděla slečna Marplová.

Paní McGillicuddyová ulehčené vydechla.

„Ten průvodčí si to myslel. Byl docela zdvořilý, ale přece jen –“

„To bylo za těch okolností docela přirozené, Elspeth. Vypadalo to velmi nepravděpodobně — a taky to nepravděpodobné bylo. A on tě vůbec neznal. Ne, já naprosto nepochybuju o tom, že jsi viděla, cos mi řekla, že jsi viděla. Je to velmi neobyčejné — ale naprosto ne nemožné. Vzpomínám si, že kdykoli kolem vlaku, v kterém jsem jela, projížděl jiný, vždycky jsem si se zájmem všimla, co se dělo v několika protějších kupé. Jednou jsem zahlédla, jak si malá holčička hrála s medvídkem, a najednou ho schválně hodila na tlustého pána, který spal v rohu, a ten vyskočil a vypadal velice rozhořčeně, kdežto druhý cestující vypadal zase velmi pobaveně. Viděla jsem je všechny velmi jasně. Byla bych mohla potom přesně popsat, jak vypadali a co měli na sobě.“

„Právě tak to bylo,“ přikývla vděčně paní McGillicuddyová.

„Říkáš, že ten muž byl k tobě otočen zády. Takže jsi mu neviděla do tváře?“

„Ne.“

„A co ta žena, můžeš ji popsat? Byla mladá, nebo stará?“

„Poměrně mladá. Řekla bych mezi třiceti a pětatřiceti. Přesněji to říct nemůžu.“

„Byla hezká?“

„To taky nemůžu říct. Víš, měla tvář celou křečovitě staženou a —“

„Ano, ano, úplně chápu. Jak byla oblečená?“

„Měla na sobě plášť s kožešinou, s nějakou světlou kožešinou. Byla bez klobouku. Vlasy měla blond.“

„Nevzpomínáš si, že by na tom muži bylo něco zvláštního?“

Paní McGillicuddyová se chvilku zamyslela, než odpověděla.

„Byl poměrně vysoký — a myslím, tmavovlasý. Měl na sobě silný kabát, takže jsem nemohla dobře rozeznat, jakou má postavu.“ Malomyslně dodala: „Je toho opravdu málo, čeho by se dalo chytit.“

„Něco tu přece jen je,“ řekla slečna Marplová. Chvilku mlčela a pak se zeptala: „Jsi úplně jistá, že ta žena byla — mrtvá?“

„Byla mrtvá, tím jsem si jista. Jazyk měla vyplazený a — radši bych o tom nemluvila.“

„Samozřejmě, samozřejmě,“ řekla spěšně slečna Marplová. „Ráno toho budem vědět asi víc.“

„Ráno?“

„Počítám, že to bude v ranních novinách. Když ji ten muž napadl a zabil, zůstala mu tam pak mrtvola. Co asi udělal? Pravděpodobně vystoupil rychle z vlaku na první stanici — mimochodem vzpomínáš si, jestli měl ten vlak chodbičku?“

„Ne, neměl.“

„To by ukazovalo na to, že nejel daleko. Skoro jistě zastavil v Brackhamptonu. Řekněme, že muž vystoupí z vlaku v Brackhamptonu a předtím posadí mrtvolu do rohu, obličej jí skryje v kožešinovém límci, aby se na ni přišlo co nejpozději. Ano — myslím, že tohle udělal. Ale mrtvola bude samozřejmě zanedlouho objevena a řekla bych, že zpráva o zavražděné ženě ve vlaku bude skoro určitě v ranních novinách — no uvidíme.“

II

Ale v ranních novinách žádná taková zpráva nebyla.

Když to slečna Marplová a paní McGillicuddyová zjistily, dojedly snídani v naprostém mlčení. Obě uvažovaly.

Po snídani se šly projít po zahradě. Obvykle je zahrada bavila a zajímala, ale dnes jí věnovaly jen vlažnou pozornost. Slečna Marplová sice upozornila na některé nové a vzácné alpinky, které získala pro svoji skalku, ale říkala to skoro roztržitě. A paní McGillicuddyová se na oplátku nevytasila, jak měla ve zvyku, se seznamem svých nových přírůstků.

„Zahrada vůbec nevypadá, jak by měla,“ řekla slečna Marplová tím svým roztržitým způsobem. „Doktor Haydock mi rezolutně zakázal, abych se ohýbala nebo klečela — a copak můžeš dělat bez

ohýbání nebo klečení? Je tu samozřejmě starý Edwards — ale ten je tak tvrdohlavý. Navíc tyhle fušky lidí jenom kazí, to je hrnků čaje, co vypijou, a práce lajdácká — nic jaksepatří.“

„Já vím,“ přisvědčila paní McGillicuddyová. „Já ovšem nemám zakázáno se shýbat — ale zvlášť po jídle — taky tím, že jsem přibra-la —“ podívala se na své plné tvary, „z toho dostávám pálení žáhy.“

Nastalo mlčení a pak se paní McGillicuddyová mocně rozkroči-la, zůstala stát a obrátila se k přítelkyni:

„Tak co?“

Byla to dvě bezvýznamná slovíčka, ale tón paní McGillicuddyové jim dodal patřičný význam a slečna Marplová dokonale pochopi-la, co znamenají.

„Já vím,“ řekla.

Obě dámy se na sebe podívaly.

„Myslím, že bychom měly zajít na policejní stanici a promluvit si se strážmistrem Cornishem. Je to inteligentní a trpělivý člověk, a já ho velmi dobře znám a on zná mě. Jistě nás vyslechne a předá zprávu na příslušná místa.“

Takže už slabou půlhodinku nato slečna Marplová a paní McGillicuddyová hovořily s vážným mužem svěžích tváří, kterému mohlo být něco mezi třiceti a čtyřiceti. Pozorně naslouchal tomu, co mu vykládaly.

Frank Cornish přijal slečnu Marplovou srdečně a uctivě. Přisu-nul oběma dámám židle a zeptal se: „Tak co pro vás můžu udělat, slečno Marplová?“

„Ráda bych, abyste laskavě vyslechl, co vám moje přítelkyně paní McGillicuddyová teď poví.“

A strážmistr Cornish poslouchal. Když paní McGillicuddyová dopověděla, zůstal chvíli zticha.

„To je zvláštní historie,“ prohlásil pak. Už prve při vyprávění si paní McGillicuddyovou nenápadně prohlédl.

Celkem na něj udělala příznivý dojem. Rozumná žena, schopná všechno jasně vyložit; pokud mohl posoudit, nemá žádnou přehna-nou fantazii, ani to není hysterická ženská. Navíc, jak se zdálo, sleč-na Marplová věřila v pravdivost vyprávění své přítelkyně, a slečnu Marplovou dobře znal. Všichni v St. Mary Meadu slečnu Marplovou

znali; vypadala velice naivně a bezbranně, ale ve skutečnosti byla chytrá a mazaná jako hned tak někdo ne.

Odkášlal si a řekl:

„Samozřejmě, že jste se mohla mýlit — pozor, já neříkám, že jste se mýlila — ale stát se to mohlo. Dneska se dělají hrubé žerty — nemuselo to být doopravdy nebo nemuselo dojít k nejhoršímu.“

„Vím, co jsem viděla,“ řekla paní McGillicuddyová chmurně.

A neslevíš z toho, pomyslel si Frank Cornish, a já bych řekl, ať je to pravděpodobné nebo ne, že máš asi pravdu.

Nahlas řekl: „Ohlásila jste to úředníkům železniční dráhy a přišla jste to ohlásit mně. To je správný postup a můžete se spolehnout, že zahájíme pátrání.“

Když domluvil, slečna Marplová jemně pokývla hlavou na znamení spokojenosti. Paní McGillicuddyová tak spokojená zcela nebyla, ale neřekla nic. Strážmistr Cornish se obrátil k slečně Marplové, ani ne tak proto, že by chtěl znát její mínění, jako proto, že chtěl slyšet, co mu odpoví.

„Dejme tomu, že to tak bylo. Co si myslíte, že se stalo s mrtvolou?“

„Jak se zdá, jsou tu jen dvě možnosti,“ odpověděla bez váhání slečna Marplová. „Ta nejpravděpodobnější je ovšem to, že mrtvola zůstala ve vlaku, ale to se teď nezdá možné, protože by ji někdy včera v noci našel jiný cestující nebo na konečné stanici železniční zřízenec.“

Frank Cornish přikývl.

„Jediná druhá možnost, kterou vrah měl, bylo vyhodit mrtvolu z vlaku na trať. Musela by ležet někde na trati — a zdá se velice nepravděpodobné, že by ji nikdo ještě neobjevil. Nic jiného s ní podle mě vrah udělat nemohl.“

„Člověk čte o mrtvolách uložených v kufru,“ řekla paní McGillicuddyová, „ale dneska nikdo s tak velkými kufry necestuje, každý má jen příruční zavazadlo, a do toho mrtvolu nedostanete.“

„Ano, souhlasím s vámi oběma,“ řekl Cornish. „Jestli nějaká mrtvola byla, tak by měla být objevena, nebo velmi brzo objevena bude. Dám vám vědět, jestli bude něco nového — ačkoliv si myslím, že se o tom dočtete v novinách. Je tu ovšem možnost, že ta žena, i

když byla brutálně napadena, nebyla ve skutečnosti mrtvá. Mohla být schopná vystoupit z vlaku po svých.“

„Ale těžko bez pomoci,“ podotkla slečna Marplová. „A v tom případě by si toho někdo všiml.“

„Ano, toho by si někdo všiml,“ souhlasil Cornish. „Nebo kdyby byla nalezena v bezvědomí nebo zraněná v kupé, pak by to bylo ohlášeno. Buďte ujištěny, že o tom všem velmi brzy uslyšíte.“

Uplynul den a uplynul druhý. Toho večera dostala slečna Marplová zprávu od strážmistra Cornishe:

Pokud jde o věc, o které jste se se mnou radila, dotazoval jsem se na všech stranách, ale bezvýsledně. Žádná nemocnice neposkytla ošetření takové ženě, jakou popisujete, a nebyla spatřena žádná žena, která by utrpěla šok nebo se jí udělalo špatně nebo která by odcházela z nádraží podpírána mužem. Buďte ujištěna, že jsem učinil všechny potřebné dotazy. Podle mého názoru vaše přítelkyně mohla vidět takovou scénu, jakou popsala, ale byla asi méně vážná, než se domnívala.

KAPITOLA TŘETÍ

I

„Méně vážná? Nesmysl!“ prohlásila paní McGillicuddyová. „To byla vražda.“

Pohlédla vyzývavě na slečnu Marplovou a slečna Marplová pohlédla zas na ni.

„Tak jen do toho, Jane,“ řekla paní McGillicuddyová. „Jen řekni, že to byl všechno omyl! Jen řekni, že jsem si to všechno vymyslela! Tohle si myslíš, co?“

„Každý se může mýlit,“ poznamenala jemně slečna Marplová. „Každý, Elspeth — i ty. Na to nesmíme zapomínat. Ale víš, stejně mám pocit, že ses pravděpodobně nemýlila... Máš brýle na čtení, ale na dálku vidíš velmi dobře — a to, cos viděla, s tebou pořádně otrásl. Rozhodně bylo vidět, že jsi prodělala šok, když jsi sem přijela.“

„Jakživa na to nezapomenu,“ zachvěla se paní McGillicuddyová. „Potíž je v tom, že nevím, co s tím mám udělat!“

„Myslím, že ty s tím víc udělat nemůžeš,“ řekla slečna Marplová zamyšleně. (Kdyby byla paní McGillicuddyová vnímavější k tónu své přítelkyně, byla by si všimla lehkého důrazu položeného na to ty.) „Ohlásila jsi, co jsi viděla — lidem od železnice a policii. Ne, nic víc dělat nemůžeš.“

„To je v jistém směru úleva,“ řekla paní McGillicuddyová, „protože jak víš, odjíždím hned po vánocích na Cejlon — k Roderickovi, a rozhodně bych tu návštěvu nerada odkládala; tolik se na ni těším. Ačkoliv bych ji samozřejmě odložila, kdybych věděla, že je to moje povinnost,“ dodala svědomitě.

„Jsem přesvědčená, že bys to udělala, Elspeth, ale jak říkám, domnívám se, žeš udělala všechno, co jsi udělat mohla.“

„Teď je to věc policie,“ řekla paní McGillicuddyová. „A jestli je policie hloupá...“

„Ale ne,“ zavrtěla rozhodně hlavou slečna Marplová, „policie není hloupá. A tím je to zajímavé, ne?“

Paní McGillicuddyová se na ni nechápavě podívala a slečna Marplová se utvrdila v úsudku, že její přítelkyně je sice žena znamenitých zásad, ale nemá špetku fantazie.

„Člověk by rád věděl, co se vlastně stalo,“ řekla slečna Marplová.

„Zabil ji.“

„Ano, ale kdo to byl, a proč to udělal, a co se stalo s mrtvolou? Kde je teď?“

„To je věc policie, aby to zjistila.“

„Právě — a oni to nezjistili. To znamená, že ten člověk byl chytrý — velmi chytrý. Víš, nedovedu si představit,“ slečna Marplová stáhla obočí, „jak s mrtvolou naložil... Muž zabije ženu v záchvatu vášně... musela to být nepromyšlená vražda, nikdy by ji za takových okolností nezabil pár minut předtím, než vjede vlak do nádraží. Ne, musela tu být nějaká hádka — žárlivost — něco takového. Uškrtní ji — a má, jak se říká, na krku mrtvolu zrovna ve chvíli, kdy vlak přijíždí k nádraží. Co může jiného udělat než, jak jsem prve řekla, posadit mrtvolu do rohu, jako by spala, zakrýt jí obličej a pak co nejrychleji vystoupit. Jinou možnost nevidím — a přece nějaká být musela...“

Slečna Marplová se ponořila do přemýšlení. Paní McGillicuddyová na ni musela promluvit dvakrát, než jí slečna Marplová odpovíděla. „Ty jsi nějaká hluchá, Jane.“

„Trochu asi ano. Připadá mi, že lidé nevyslovují tak jasné jako kdysi. Ale ne že bych tě neslyšela. Já jsem tě jen neposlouchala.“

„Prvně jsem se tě ptala, jak jedou vlaky zítra do Londýna. Mohla bych jet odpoledne? Jedu k Margaretě. Nebude mě čekat dřív než k čaji.“

„Co abys jela vlakem ve 12.15, Elspeth? Mohly bychom se dřív naobědvat.“

„Samozřejmě a —“ slečna Marplová pokračovala a nepustila přítelkyni ke slovu: „A taky bych ráda věděla, jestli by Margaretě nevadilo, kdybys nepřijela na čaj — kdybys přijela asi kolem sedmé?“

Paní McGillicuddyová se podívala zvědavě na přítelkyni.

„Co máš za lubem, Jane?“

„Mám tenhle návrh, Elspeth. Jela bych do Londýna s tebou a odamtud bychom spolu jely do Brackhamptonu tím vlakem, kterým jsi jela včera. Pak by ses vrátila z Brackhamptonu do Londýna a já bych jela sem, jako jsi jela ty. Samozřejmě, že bych jízdenky zaplatila.“ Poslední slova slečna Marplová zdůraznila.

Paní McGillicuddyová finanční stránku pominula.

„Co propána čekáš, Jane?“ zeptala se.. „Ještě jednu vraždu?“

„To rozhodně ne,“ odpověděla pohoršené slečna Marplová. „Ale přiznám se, že bych ráda na vlastní oči viděla, když mi budeš dělat průvodce — je opravdu velmi těžké najít pro to ten správný termín — že bych ráda viděla terén zločinu.“

A tak se druhý den slečna Marplová a paní McGillicuddyová nacházely v protějších rozích kupé první třídy vlaku vyjíždějícího z Londýna z Paddingtonského nádraží v 16.50. Nádraží bylo ještě víc zaplněné než minulý pátek — protože scházely už jen dva dny do vánoc, ale vlak v 16.50 byl poměrně volný — aspoň zadní vozy.

Při téhle příležitosti je žádný vlak nedohonil a jejich vlak také nedostihl jiný jedoucí týmž směrem. Chvilími se kolem nich mihly vlaky ujíždějící velkou rychlostí v protisměru. Chvilími se paní McGillicuddyová dívala s pochybami na své hodinky.

„Je těžko říct, kdy jsme projeli stanicí, kterou znám...“ Ale stanicemi projížděli pořád.

„Za pět minut budem v Brackhamptonu,“ řekla slečna Marplová.

Ve dveřích se objevil průvodčí. Slečna Marplová zvedla tázavě oči. Ale paní McGillicuddyová zavrtěla hlavou. Byl to jiný průvodčí. Procvakl jim lístky a šel dál, trochu vrávoravě, protože vlak právě projížděl dlouhou zatáčkou. V tu chvíli zvolnil rychlost.

„Ted', počítám, přijíždíme do Brackhamptonu,“ řekla paní McGillicuddyová.

„Myslím, že se dostáváme na periférii,“ poznamenala slečna Marplová.

Kolem nich se míhala světla, domy, občas zahlédly ulici a tramvaje. Vlak zpomaloval ještě víc. Přejížděl výhybky.

„Budeme tam, za minutu,“ řekla paní McGillicuddyová, „a opravdu nechápu, k čemu byla tahle cesta dobrá. Přišla jsi na něco, Jane?“

„Obávám se, že ne,“ odpověděla slečna Marplová a z jejího hlasu zněla pochybnost.

„Zbytečné vyhazování peněz,“ prohlásila paní McGillicuddyová a z jejího tónu zněl menší nesouhlas, než kdyby si byla jízdenku platila sama. Slečna Marplová byla v tomhle bodě naprosto neoblomná.

„Přesto člověk rád na vlastní oči vidí místo, kde se něco stalo,“ podotkla slečna Marplová. „Tenhle vlak je o pár minut zpožděný. Byl ten páteční taky zpožděný, Elspeth?“

„Myslím že ano. Já jsem si ale přesně nevšimla.“ Vlak pomalu vjížděl do brackhamptonského nádraží, kde bylo živo. Amplión chraptivě oznamoval příjezdy a odjezdy, dveře se otvíraly a zavíraly, lidé nastupovali a vystupovali, běhali po nástupišti sem tam. Byla to rušná scéna.

Vrah se snadno mohl ponořit do tohoto davu, pomyslela si slečna Marplová, mohl opustit nádraží uprostřed tlačícího se zástupu lidí nebo si vybrat jiné kupé a jet dál někam na konečnou stanicí. Bylo snadné být jedním z cestujících mužů mezi tolika jinými. Ale nebylo tak snadné nechat zmizet mrtvolu beze stopy. Mrtvola musí někde

být. Paní McGillicuddyová vystoupila. Mluvila teď z nástupiště do otevřeného okna.

„Dej na sebe pozor, Jane,“ říkala. „Nenachlad’ se. Tohle je ošklivá zrádná roční doba a ty nejsi už tak mladá jako dřív.“

„Já vím,“ přisvědčila slečna Marplová. „A už se tím nebudem trápit. Udělaly jsme, co jsme mohly.“

Slečna Marplová přikývla a řekla: „Nestůj tady v té zimě, Elspeth, nebo se nastydneš. Jdi do bufetu a dej si pořádný hrnek horkého čaje. Máš ještě dvanáct minut času, než ti vlak pojede zpátky do města.“

„Asi si tam zajdu. Tak sbohem, Jane.“

„Sbohem, Elspeth. Veselé vánoce. Doufám, že najdeš Margaretu zdravou. A užij si to na Cejlonu a pozdravuj ode mě milého Rodericka — jestli se na mě pamatuje, o čemž pochybuju.“

„Samozřejmě že se na tebe pamatuje — moc dobře se na tebe pamatuje. Pomohla jsi mu nějak, když byl ve škole — bylo to něco s penězi, které zmizely ze skříně — nikdy na to nezapomněl.“

„Ach tohle!“ vzpomněla si slečna Marplová.

Paní McGillicuddyová se obrátila k odchodu, píšela zapískala a vlak se rozjel. Slečna Marplová se dívala, jak statná zavalitá postava její přítelkyně mizí, Elspeth může odjet na Cejlon s klidným svědomím — vykonala svou povinnost a víc dělat nepotřebovala.

Slečna Marplová se nezaklonila a neopřela se zády, jak vlak nabýval rychlosti. Místo toho seděla rovně a věnovala se vážnému přemýšlení. Třebaže řeč slečny Marplové byla rozvláčná a zmatená, myšlenky měla jasné a bystré. Musela vyřešit jednu věc, totiž to, jak se dál zachová. A bylo možná podivné, že se jí cosi, podobně jako paní McGillicuddyové, jevilo jako povinnost.

Paní McGillicuddyová řekla, že udělaly, co udělat mohly. To bylo pravda, pokud šlo o paní McGillicuddyovou, ale sama sebou si slečna Marplová tak jistá nebyla.

Někdy jde o to, zda použít vlastního nadání... Ale tohle je možná domýšlivost... Koneckonců co ona může dělat? A v duchu jí zněla přítelkynina slova: „Už nejsi tak mladá jako dřív...“

S klidnou hlavou jako generál dělající plán válečného tažení nebo jako revizor účtů odhadující příjmy vážila a zaznamenávala slečna

Marplová v duchu fakta, která mluvila pro nebo proti dalšímu podnikání. Na stránce Dal stálo:

1. Moje dlouholetá životní zkušenost a znalost lidské povahy.

2. Sir Henry Clithering a jeho kmořtenec (je myslím teď v Scotland Yardu), který byl ke mně tak milý v případě Malých pastvin.

3. David, druhý syn mého synovce Richarda, je teď myslím zaměstnán u železniční dráhy.

4. Griseldin chlapec Leonard se tak dobře vyzná v mapách. Slečna Marplová přezkoumala tato aktiva a schválila je.

Byla všechna velmi nutná, aby vykompenzovala slabiny na stránce Má dáti — obzvláště její vlastní fyzickou slabost.

„Není prostě v mých silách, abych se na všech stranách a místech vyptávala a zjišťovala věci,“ myslela si slečna Marplová.

Ano, to byla hlavní námitka, její věk a její slabost. Ačkoliv na svůj věk má zdraví dobré, přece jen je stará. A když jí dr. Haydock přísně zakázal pracovat na zahradě, těžko by asi schválil, aby začala stíhat vraha. Což ona má právě v plánu udělat — a v tom je ten problém. Neboť jestliže do této doby byla jí vražda, aby se tak řeklo, vnucena, teď už by se o své vůli vydala ji hledat. A nebyla si jista, že se jí do toho chce... Je stará — stará a unavená. V tu chvíli, na konci únavného dne, pociťovala velký odpor vůbec se do nějakého plánu pouštět. Nepřála si nic než dostat se domů a posadit se ke krbu s večerí na podnose před sebou a pak si jít lehnout, a druhý den lenořit, jen tak něco zastříhnout na zahradě, trošičku poklidit, bez ohýbání a nějakého velkého namáhání.

„Už jsem moc stará na další dobrodružství,“ řekla si slečna Marplová pro sebe a nepřítomně hleděla z okna, jak se násep náhle zatáčí...

Zatáčka...

Něco se velice slabě ozvalo v její mysli... Hned po tom, co jim průvodčí procvakl jízdenky...

To ji přivedlo na myšlenku. Jen na takovou malou myšlenku. Na úplně podivnou myšlenku...

Tváře slečny Marplové slabě zružověly. Najednou se vůbec necítila unavená!

„Zítř ráno napíšu Davidovi,“ řekla si.
A zároveň se jí v hlavě vynořilo další cenné aktivum.
„Samozřejmě. Má věrná Florence!“

II

Slečna Marplová se metodicky pustila do sestavování plánu válečného tažení s patřičným ohledem na vánoční dny, které byly jasně zpoždujícím činitelem.

Napsala svému prasynovci Davidu Westovi, a spojila tak vánoční přání s naléhavou žádostí o informaci.

Naštěstí byla jako předešlá léta pozvána na božíhodový oběd na faru, a tak měla možnost poučit se o mapách od mladého Leonarda, který byl na vánoční svátky doma.

Mapy všech druhů byly Leonardovou vášní. Důvod, proč se stará dáma vyptává pouze na mapu jedné oblasti, jeho zvědavost nevzbudil. Hovořil o mapách všeobecně, s velkou zběhlostí, a napsal jí na kus papíru přesně to, co pro svůj účel nejvíc potřebovala. Udělal dokonce víc. Zjistil, že má takovou mapu ve své sbírce, a půjčil ji slečně Marplové, která slíbila, že na ni dá pozor a zase ji za krátkou dobu vrátí.

III

„Mapy?“ podivila se jeho matka Griselda, která stále vypadala podivuhodně mladě a byla jako kvetoucí růže v staré omšelé faře, ačkoliv už měla dospělého syna. „Co chce s mapami? Chci říct, načpak je ona potřebuje?“

„Nevím,“ odpověděl Leonard, „ona vlastně neřekla, nač je potřebuje.“

„Ráda bych to věděla,“ řekla Griselda. „Všechno se mi to zdá moc podezřelé... Ve svém věku by měl ten starý drahoušek těchhle věcí nechat.“

Leonard se zeptal, jakých věcí, a Griselda vyhýbavě odpověděla:

„Ale aby strkala do podobných věcí nos. Nač ty mapy, to bych ráda věděla?“

Za několik dní dostala slečna Marplová dopis od svého prasnynovce Davida Westa. Láskyplně psal:

Drahá tetičko Jane,

copak máš zas za lubem? Mám pro tebe tu informaci, kterou jsi chtěla. Jen dva vlaky by mohly přicházet v úvahu — v 16.33 a pak ten v 17.00. Ten první je osobní vlak a staví v Haling Broadwayi, Barwell Heathu, Brackhamptonu a končí v Markét Basingu. Ten, co jede v 17.00, je waleský expres do Cardiffu, Newportu a Swansea. První mohl být někde předjet vlakem vyjíždějícím z Paddingtonu v 16.50, ačkoli má přijet do Brackhamptonu o pět minut dřív, a ten druhý předjíždí paddingtonský vlak těsně před Brackhamptonem.

Čichám v tom nějaký šťavnatý vesnický skandálek. Když ses vlakem v 16.50 vracela z předvánočního nakupovacího hýření ve městě, nezahlédla jsi náhodou v kolemjedoucím vlaku starostovu ženu v objetí místního hygienika? Ale proč Ti záleží na tom, který vlak to byl? Ze by byli na víkendu v Portcawlu? Děkuju Ti za pulovr. Zrovna takový jsem si přál.

Co dělá zahrada? V tuhle dobu s ní asi moc práce není.

Zdraví a líbá

David

Slečna Marplová se trochu usmála a pak uvažovala o informaci, kterou dostala. Paní McGillicuddyová s určitostí řekla, že ve voze nebyla chodbička. Nemohl to tedy být expres do Swansea. Vypadalo to na vlak v 16.33.

Bude nevyhnutelná trocha dalšího cestování. Slečna Marplová vzdychla, ale udělala si plán.

Jela do Londýna jako předtím vlakem ve 12.15, ale tentokrát se nevrátila vlakem v 16.50, ale jela vlakem v 16.33 až do Brackhamptonu. Cesta proběhla bez událostí, ale slečna Marplová si všimla některých podrobností. Vlak nebyl přeplněn — jel v dobu předvečerního ruchu. Vůz první třídy měl jen jediného cestujícího — velmi starého pána, který četl New Statesman. Slečna Marplová seděla v prázdném kupé a na dvou zastávkách, v Haling Broadwayi a v Barwell Heathu, se vyklonila z okna a pozorovala nastupující a vy-

stupující cestující. Několik cestujících třetí třídy nastoupilo v Haling Broadwayi. V Barwell Heathu několik cestujících třetí třídy vystoupilo. Nikdo nenastoupil ani nevystoupil z vozu první třídy kromě starého pána, který si nesl New Statesman.

Jak vlak projížděl zatáčkou, když se blížil k Brackhamptonu, slečna Marplová vstala, stáhla roletu a postavila se na zkoušku zády k oknu.

Ano, rozhodla, při náhlé zatáčce a náhlém zpomalení jízdy mohl člověk ztratit rovnováhu, narazit na okno a roleta mohla přitom velmi snadno vyletět nahoru. Vyhlédla ven do noci. Byla tam menší tma, než když tudy jela paní McGillicuddyová — bylo jen šero, ale moc toho vidět nebylo. Aby mohla pozorovat, musí podniknout cestu za dne.

Druhý den vyjela vlakem časně ráno, koupila čtyři líně povlaky na polštáře (jejich cena ji rozhořčila), spojila tak pátrání s domácím nákupem a vrátila se vlakem odjíždějícím z Paddingtonu ve 12.15. Zase byla ve voze první třídy sama. „To dělá ta přirážka,“ pomyslela si, „nikdo si nemůže dovolit cestovat první třídou kromě těch, co jedou obchodně. Ti si to připočítávají k výdajům.“

Asi čtvrt hodiny před tím, než měl vlak dojet do Brackhamptonu, vytáhla slečna Marplová mapu, kterou jí půjčil Leonard, a začala sledovat krajinu. Předtím si velmi pečlivě mapu prostudovala, a když uviděla jméno stanice, kterou projížděli, byla schopna poznat, kde je, právě když vlak začal před zatáčkou zpomalovat. Byla to opravdu velká zatáčka. Slečna Marplová s nosem přilepeným na okno zkoumala s napjatou pozorností půdu pod sebou (vlak jel po hodně vysokém náspu). Dětila svou pozornost mezi krajinu venku a mapu, dokud vlak konečně nevjel do Brackhamptonu.

Ten večer napsala a poslala dopis slečně Florenci Hillové, Madison Road, č. 4, Brackhampton... Druhý den ráno vešla do okresní knihovny, prostudovala si brackhamptonský adresář a zeměpisný slovník a nahlédla do dějin hrabství.

Doposud nic nevyvracelo tu nesmělou a neurčitou myšlenku, která ji napadla. To, co si vymyslela, je možné. Dál nepůjde.

Další krok však vyžadoval činnost — značnou činnost — a to toho druhu, již ona sama nebyla fyzicky schopna. Aby její teorie byla

s konečnou platností dokázána nebo vyvrácena, musela by požádat o pomoc další osobu. Otázka byla — koho? Slečna Marplová probírala různá jména a možnosti a mrzutým potřesením hlavy je všechny zamítala. Inteligentní lidé, na jejichž rozum by se mohla spolehnout, byli všichni příliš zaměstnaní. Nejenže měli důležité zaměstnání, ale i jejich volný čas byl už předem rozdělen. Ti neinteligentní, kteří mají času dost, jsou prostě k ničemu, usoudila slečna Marplová.

Přemýšlela s rostoucí rozmrzelostí a rozpaky. Pak se jí najednou čelo rozjasnilo a vyhrkla:

„No ovšem! Kdo jiný než *Lucy Eyelesbarrowová*!“

KAPITOLA ČTVRTÁ

I

Jméno Lucy Eyelesbarrowové mělo již v jistých kruzích svou váhu.

Lucy Eyelesbarrowové bylo dvaatřicet. Promovala z matematiky v Oxfordu na výbornou, byla jí přiznána skvělá inteligence a s jistotou se očekávalo, že nastoupí vynikající akademickou dráhu.

Ale Lucy Eyelesbarrowová měla vedle znamenitých vědeckých schopností i značnou dávku zdravého rozumu. Nemohla si nepovšimnout, že akademická kariéra je velice špatně honorována. Nijak netoužila učit a těšilo ji stýkat se s lidmi ducha mnohem méně vynikajícího, než byl duch její. Zkrátka měla ráda lidi, lidi všech druhů — a ne pořád jedny a tytéž. Měla také docela upřímně ráda peníze. Aby člověk přišel k penězům, musí se koukat zapojit tam, kde je nedostatek pracovních sil.

Lucy Eyelesbarrowová rázem objevila obor s vážným nedostatkem pracovních sil — kvalifikované pracovnice v domácnosti.

Úspěch měla okamžitě zaručen. Uplynulo několik let, a byla známa po celých britských ostrovech. Teď už bylo zcela běžné, že ženy vesele říkaly svým manželům: „Všechno bude v pořádku. Můžu s tebou jet do Států. Mám Lucy Eyelesbarrowovou!“ Jakmile Lucy Eyelesbarrowová vešla jednou do domu, odešly z něho všechny starosti, obavy a dřina — Lucy Eyelesbarrowová všechno udělala, o všechno se postarala, všechno zařídila. Byla v každém směru neobyčej-

ně schopná. Obsloužila staré rodiče, vzala si na starost malé děti, ošetřovala nemocné, báječně vařila, vycházela dobře s bručavým starým služebnictvem, pokud nějaké bylo (ale obvykle nebylo), byla taktní k nemožným lidem, dovedla zvládnout alkoholiky, uměla to ohromně se psy. A co víc, nikdy jí nevadilo, co dělá. Drhla podlahu v kuchyni, okopávala zahradu, čistila psí misky a nosila uhlí!

Jejím pravidlem bylo nebrat nikdy zaměstnání na delší dobu než na měsíc. Obvykle to bylo čtrnáct dní, za výjimečných okolností nejvýš měsíc. Za těch čtrnáct dní jste ovšem museli zaplatit horentní sumu! Jenže během té doby jste si žili jako v ráji. Nemusili jste se o nic starat, mohli jste jet do ciziny nebo zůstat doma, jak vám bylo líbo, a byli jste si jisti, že na domácí frontě v Lucyiných schopných rukou jde všechno dobře.

Poptávka po jejích službách byla samozřejmě ohromná. Kdyby byla chtěla, mohla se zadat na tři roky dopředu. Nabízeli jí ohromnou gáži, aby zůstala natrvalo. Ale Lucy neměla v úmyslu jít do trvalého místa a také se nezádávala na víc než na šest měsíců dopředu. A v té době, bez vědomí svých dožadujících se zákaznic, si vždycky ponechala určitou volnou dobu, která jí umožnila vzít si krátkou přepychovou dovolenou (jelikož jinak nic neutratila a byla krásně placena a živena), nebo přijmout na krátký čas místo, jaké se jí zrovna líbilo, ať již druhem práce nebo protože se jí „líbili ty lidi“. Poněvadž teď si mohla vybrat mezi přecetnými zájemci o své služby, řídila se hlavně osobní sympatií. Lidé pouze bohatí si nemohli koupit služby Lucy Eylesbarrowové. Mohla si vybrat, a taky si vybírala. Život jí velmi těšil a nacházela v něm neustálý zdroj zábavy.

Lucy Eylesbarrowová si přečetla dopis od slečny Marplové, a pak ho četla znova. Seznámila se se slečnou Marplovou před dvěma roky, když si její služby zajistil spisovatel Raymond West, aby pečovala o jeho starou tetu, která se zotavovala po zápalu plic. Lucy místo přijala a odjela do St. Mary Meadu. Slečna Marplová se jí moc líbila. A když slečna Marplová jednou zahlédla z okna ložnice, jak Lucy Eylesbarrowová vzorně okopává brambory, zabořila se do polštářů s povzdechem úlevy a jedla lákavá lehká jídla, která jí Lucy Eylesbarrowová nosila, a příjemně překvapena naslouchala povídání své staré popudlivé služebné o tom, „jak jsem naučila slečnu Eye-

lesbarrowovou ten háčkový vzorek, co vůbec neznala, a ona byla opravdu ráda a moc mi děkovala'. Lékaře udivila, jak rychle se zotavovala.

Slečna Marplová v dopise psala, jestli by slečna Eyelesbarrowová mohla za ni převzít jistý úkol — dost neobvyklý úkol. Kdyby si se slečnou Eyelesbarrowovou mohla smluvit schůzku, mohly by si o té věci pohovořit.

Lucy Eyelesbarrowová na chvíli stáhla obočí, jak přemýšlela. Byla opravdu plně zadaná. Ale slovo neobvyklý a vzpomínka na osobnost slečny Marplové zvítězily a Lucy Eyelesbarrowová zatelefonovala hned slečně Marplové a vysvětlila jí, že nemůže do St. Mary Meadu přijet, protože je právě v místě, ale že bude mít zítra odpoledne od dvou do čtyř volno a může se se slečnou Marplovou kdekoliv v Londýně sejít. Navrhla svůj vlastní klub, dosti zvláštní podnik, který měl tu výhodu, že tam bylo několik tmavých pisáren, obvykle prázdných.

Slečna Marplová návrh přijala a druhý den došlo ke schůzce.

Pozdravily se, Lucy Eyelesbarrowová zavedla svého hosta do té nejtemnější pisárny a řekla: „Bohužel jsem v téhle chvíli hodně zadaná, ale přece jen mi povězte, co chcete, abych podnikla?“

„To je opravdu velmi jednoduché,“ odpověděla slečna Marplová. „Neobvyklé, ale jednoduché. Chci po vás, abyste našla mrtvolu.“

Na okamžik šlehlo Lucy v hlavě podezření, že je slečna Marplová duševně vyšinutá, ale pak tu myšlenku zavrhl. Slečna Marplová byla naprosto při rozumu. Chtěla říct přesně to, co řekla. Lucyino obočí se slabě nadzvedlo. „To je jistě neobvyklé. Vyprávějte.“ Slečna Marplová vyprávěla. Lucy Eyelesbarrowová pozorně naslouchala a nepřerušovala ji. Nakonec řekla:

„To všechno závisí na tom, co vaše přítelkyně viděla — nebo co si myslela, že vidí...?“ Z nedokončené věty vyznívala pochybnost. „Elspeth McGillicuddyová si nevymýšlí,“ odpověděla slečna Marplová. „Proto věřím tomu, co řekla. Kdyby to byla Dorothy Cartwrightová — nu, pak by to bylo něco docela jiného. Dorothy má vždycky nějakou tu příhodu a velmi často tomu sama věří a obvykle v tom nějaké to zrnko pravdy je, ale víc ne. Jenže Elspeth, to je ten typ člověka, co moc těžko dokáže uvěřit, že se vůbec může stát něco

zvláštního nebo mimořádného. Ta je naprosto bez fantazie, má představivost asi jako žulový balvan.“

„Rozumím,“ přikývla zamyšleně Lucy. „Tak tomu tedy věřme. Co v tom já mám dělat?“

„Udělal jste na mě moc dobrý dojem,“ řekla slečna Marplová, „a já, víte, nemám dnes už dost síly, abych mohla vybíhávat a zařizovat věci.“

„Chcete ode mě, abych se doptávala? To chcete? Ale policie jistě tohle všechno udělala, ne? Nebo si myslíte, že byli nedbalí?“

„Ach to ne,“ zavrtěla hlavou slečna Marplová. „Nebyli nedbalí. To jen, že já si utvořila o té mrtvole svoji teorii. Ona někde být musí. Jestli se nenašla ve vlaku, tak musela být z vlaku vyhozena — ale nikde na trati objevena nebyla. Jela jsem vlakem stejnou cestou, abych se přesvědčila, jestli tam někde není místo, odkud by mohla být vyhozena tak, aby se na trati nenašla — a ono takové místo je. Kdyby byla mrtvola vyhozena, když byl vlak v ohybu zatáčky, pak by, jak já si myslím, sletěla rovnou z náspu dolů.“

„Ale jistě i tam by se byla našla?“

„Ach ano. Musel ji někdo odstranit... Ale k tomu hned přijdem. Tady je to místo — na téhle mapě.“

Lucy se sklonila a prohlížela si místo na mapě, na které jí slečna Marplová prstem ukázala.

„Je to zrovna na brackhamptonském předměstí, ale původně to byl dům na venkově s rozsáhlým parkem a pozemky a stojí tam dosud nedotčen a obklopen stavebními parcelami a malými předměstskými domy. Jmenuje se Rutherford Hall. Postavil ho v roce 1884 bohatý továrník jménem Crackenthorpe. Jeho syn, už starší člověk, tam dosud žije, mám dojem, že s dcerou. Železnice se táhne kolem poloviny jejich pozemků.“

„A vy po mně chcete — co?“

Slečna Marplová bez váhání odpověděla:

„Chci, abyste u nich dostala místo. Dneska každý shání schopnou pomocnici v domácnosti — myslím, že to pro vás nebude těžké.“

„Ne, to myslím nebude.“

„Jak jsem se dozvěděla, pana Crackenthorpa pokládají místní lidé za lakomce.. Jestli to místo přijmete za nízký plat, tak vám rozdíl

doplatím, aby to dělalo cifru, na jakou jste zvyklá, a ta by myslím měla být hodně vyšší než běžná sazba.“

„Kvůli obtížnosti?“

„Ani ne tak kvůli obtížnosti, jako kvůli nebezpečí. Víte, mohlo by to být pro vás nebezpečné. Je na místě, abych vás varovala.“

„Pomyšlení na nebezpečí by mě asi neodradilo,“ řekla Lucy zamyšleně.

„Nemyslím, že by vás nebezpečí odradilo,“ podotkla slečna Marplová, „vy nejste z těch, co se leknou.“

„Vy jste si myslela, že mě nebezpečí spíš přitahuje, že ano? Ve svém životě jsem moc nebezpečí nepoznala. Ale myslíte si doopravdy, že by to mohlo být nebezpečné?“

„Někdo velmi úspěšně spáchal zločin,“ řekla slečna Marplová důrazně. „Nevzniklo ani žádné opravdové podezření, nikdo vraha nehonil. Jen dvě starší dámy vyprávěly policii hodně nepravděpodobnou historku, policie to vyšetřila a nic nezjistila. Takže všechno zůstalo pěkně v tichosti. Nemyslím, že by si ten někdo, ať je to kdokoli, dělal starosti, že by se v tom směru pátralo — zvláště jestli budete šikovná.“

„Co mám přesně hledat?“

„Jakékoli stopy kolem náspu, útržek oděvu, polámané keře — tyhle věci.“ Lucy přikývla. „A pak?“

„Budu nablízku,“ řekla slečna Marplová. „Má věrná Florence, má stará služka, žije v Brackhamptonu. Léta se starala o své staré rodiče. Teď už jsou oba mrtví, tak si bere nájemníky — samé moc slušné lidi. Zařídila mi, že u ní můžu bydlet. Bude se o mé obětavě starat a já budu ráda, že budu nablízku. Navrhuju vám, abyste se zmínila, že máte v sousedství starší tetu a že hledáte takové místo, abyste mohla být poblíž ní, a taky že žádáte, aby vám dávali dost volna a mohla jste za ní často jezdit.“ Lucy zase přikývla.

„Měla jsem pozítří jet do Taorminy, ale dovolená počká. Slíbit vám můžu jen tři týdny. Pak už jsem zadaná.“

„Tři týdny budou úplně stačit,“ souhlasila slečna Marplová. „Jestli do tří týdnů nic nezjistíme, mužem toho rovnou nechat.“

Slečna Marplová odjela a Lucy po krátkém uvažování zavolala do zprostředkovatelny práce v Brackhamptonu, jejíž vedoucí dobře

znala. Vysvětlila jí, že by ráda vzala místo někde v kraji, aby měla blízko k ‚tetě‘. Když s jistými obtížemi a značnou dávkou důmyslu zamítla několik žádoucích míst, zmínila se vedoucí o Rutherford Hallu.

„To vypadá právě na to, co bych chtěla,“ řekla rezolutně Lucy. Dva dny nato odjela Lucy z Londýna do Rutherford Hallu.

II

Lucy Eyelesbarrowová vjela se svým malým autíčkem do obrovských impozantních železných vrat. Hned za vraty byl malý domek, který vypadal úplně opuštěný, těžko říct, zda byl za války poškozen, nebo jen zchátral. Dlouhá točitá příjezdová cesta vedla mezi shluky velkých smutných rododendronů k domu. Lucy až zalapala po dechu, když uviděla dům vypadající jako miniaturní windsorský zámeček. Kamenným schodům před vstupními dveřmi by nebylo škodilo trochu péče a šterková cesta se zelenala plevelem.

Zatáhla za staromódní zvonek z tepaného železa a uvnitř se ozvalo hlučné zvonění. Dveře jí otevřela nepříliš čistá rozczuchaná žena. Otírala si ruce o zástěru a podezíravě se na ni dívala.

„Vy jste ta nová, že jo?“ zeptala se. „Říkala mi, že přijde nějaká slečna Barová.“

„To jsem já,“ řekla Lucy.

Dům byl uvnitř zoufale studený. Žena ji vedla temnou halou a otevřela dveře napravo. K Lucyinu značnému překvapení se objevil pěkný salónek, kde byly židle s květovanými potahy a police s knihami.

„Du jí to říct,“ zabručela žena a odešla. Než zavřela dveře, vrhla na Lucy pohled, v něm se zračila hluboká nelibost.

Po několika minutách se dveře znovu otevřely. Hned jak Emmu Crackenthorповou spatřila, věděla Lucy, že ji bude mít ráda.

Emma Crackenthorповá byla žena středních let a nebylo na ní nic zvláštního. Nebyla hezká ani ošklivá, byla střízlivě oblečena do tvídové sukně a pulovru, tmavé vlasy měla zčesané z čela, oříškové oči byly neuhýbavé a hlas velmi příjemný.

„Vy jste slečna Eyelesbarrowová?“ řekla a vztáhla k ní ruku.

Pak se zatvářila pochybovačně.

„Nevím, jestli je tohle místo, jaké hledáte. Víte, já nepotřebuju hospodyní, která by na věci jen dohlížela. Já potřebuj u někoho na práci.“

Lucy odpověděla, že tohle hledá většina lidí.

Emma Crackenthorповá řekla omluvně: „Víte, tolik lidí si myslí, že stačí trochu utřít prach — ale utřít prach dovedu sama.“

„Já rozumím,“ odpověděla Lucy. „Potřebujete někoho na vaření, praní, uklízení a topení. To já dělám. Já se práce nebojím.“

„Tohle je bohužel velký a nepohodlný dům. My obýváme ovšem jen jednu část domu — to jest můj otec a já. Je invalida. Žijeme tu docela klidně a máme elektrická kamna. Mám několik bratrů, ale ti tu nejsou příliš často. Docházejí sem dvě ženy, paní Kidderová na dopoledne a paní Hartová třikrát týdně, ta čistí mosazné nádoby a jiné věci. Máte svůj vůz?“

„Mám. Ale ten může stát venku, jestli pro něj není místo. Je na to zvyklý.“

„Máme tady spoustu starých stájí. S tím nebude žádná potíž.“ Svraстила čelo a pak dodala: „Eyesbarrowová — to je dost nezvyklé jméno. Jedni moji známí mi vyprávěli o nějaké Lucy Eyesbarrowové — mám dojem, že to byli Kennedyovi?“

„Ano, byla jsem u nich v North Devonu, když měla paní Kennedyová maličké.“

Emma Crackenthorповá se usmála.

„Říkali, že se nikdy tak báječně neměli, jako když jste se o všechno starala vy. Ale měla jsem dojem, že jste hrozně drahá. Plat, o němž jsem se zmínila —“

„To je úplně v pořádku,“ řekla Lucy. „Mně jde především o to být poblíž Brackhamptonu. Mám tu starší tetu, je na tom se zdravím hodně špatně, a tak bych chtěla být blízko ní. Proto je pro mě plat na druhém místě. Nemůžu si dovolit nic nedělat. Ale kdybyste mi mohla slíbit, že budu mít hodně často nějakou tu hodinu volno...“

„Ale ovšem. Každé odpoledne do šesti, jestli chcete?“

„To je bezvadné.“

Slečna Crackenthorповá chvilku váhala a pak řekla: „Můj otec je starý a — někdy je s ním těžko vyjít. Je hodně šetrný a říká někdy lidem věci, které je zlobí. Nerada bych —“

„Já jsem zvyklá na starší lidi všeho druhu,“ vskočila jí Lucy rychle do řeči. „Vždycky s nimi dobře vyjdu.“

Emma Crackenthorpová vypadala, že se jí ulevilo.

„Trápení s otcem!“ usoudila Lucy. „To bude jistě nějaký divous.“

Slečna Crackenthorpová jí přidělila velkou tmavou ložnici, kterou malý elektrický radiátor nedokázal dostatečně vyhřát, a provedla ji domem, což byl rozlehlý nepohodlný zámeček. Když procházely kolem jedněch dveří v hale, zaburácel nějaký hlas:

„To jsi ty, Emmo? Máš tam to nové děvče? Přiveď ji sem. Chci se na ni podívat.“

Emma se začervenala a pohlédla omluvně na Lucy.

Obě vešly do pokoje. Byl bohatě vyčalouněný tmavým sametem, úzká okna propouštěla jen velmi málo světla. Byl přeplněný masivním mahagonovým nábytkem viktoriánského stylu.

Starý pan Crackenthorpe napolo ležel v křesle na kolečkách a vedle sebe měl hůl se stříbrnou hlavicí.

Byl to velký vychrtlý muž s převislými tvářemi. S tou bojovnou bradou vypadal jako buldok. Měl husté tmavé vlasy místy prosedlé a malé podezíravé oči.

„Tak se ukažte, mladá dámo, ať se na vás podívám.“

Lucy s klidným úsměvem přistoupila.

„Bude lepší, když hned pochopíte jednu věc. Protože bydlíme ve velkém domě, neznamená to ještě, že jsme bohatí. Žijeme prostě — slyšíte? — prostě. Ať vás ani nenapadne vymýšlet si nějaké rozmařilosti. Každý den tresku, to je zrovna tak dobrá ryba jako kanibala, na to nezapomeňte. Nesnáším plýtvání. Žiju tady, protože můj otec tenhle dům postavil, a já ho mám rád. Až budu mrtvý, můžou si všechno prodat, když budou chtít — a počítám, že budou. Nemají žádný smysl pro rodinu. Tenhle dům je dobře postavený — ten něco vydrží a kolem máme vlastní půdu. Máme tu své soukromí. Kdyby se půda prodala na parcely, vyneslo by to hodně peněz, ale za mého života se prodávat nebude. Nedostanou mě odtud dřív, dokud mě neodnesou do hrobu.“

Podíval se ostře na Lucy.

„Váš dům, váš hrad,“ řekla Lucy.

„To se mi smějete?“

„Ovšem že ne. Myslím, že je to ohromný pocit mít venkovské sídlo uprostřed města.“

„To je. Odsud nevidíte jiný dům. Kolem jsou pole a na nich krávy — přímo uprostřed Brackhamptonu. Když vítr vane tímhle směrem, trochu tu slyšíte auta a tramvaje — ale jinak je to ještě venkov.“

Pak se beze vší pauzy týmž tónem obrátil k dceři: „Zavolej toho zatracenýho bláznivýho doktora. Řekni mu, že ta poslední medicína stojí za starou belu.“ Lucy a Emma odešly. Ještě za nimi křičel: „A nepouštějte mi sem tu zatracenou ženskou, co mi tu víří prach. Přeházela mi všechny knihy.“

„Je pan Crackenthorpe dlouho invalidní?“ zeptala se Lucy.

„Už několik let...“ odpověděla vyhýbavě Emma. „Tohle je kuchyň.“

Kuchyň byla obrovská. Veliká studená kuchyňská kamna tu stála opuštěna. Vedle nich byl elektrický sporák.

Lucy se optala, kdy se podává jídlo, a prohlédla si špižírnu.

„Teď vím všechno,“ řekla pak vesele Emmě Crackenthorpové. „O nic se nestarejte. Nechtě to všechno na mě.“

Když ten večer Emma Crackenthorpová uléhala do postele, ulehčené povzdechla:

„Kennedyovi měli pravdu. Je báječná.“

Druhý den ráno Lucy vstala v šest hodin. Uklidila, očistila zeleňinu, uvařila a podala snídani. S paní Kidderovou ustlala postele a v jedenáct hodin se spolu v kuchyni posadily k silnému čaji a sušenkám. Silným a sladkým čajem i tím, že Lucy „ze sebe nic nedělala“, paní Kidderová roztála a pustila se do klípků. Byla to malá sporá žena s ostrýma očima a sevřenými rty.

„Je to vobyčejnej starej škrob. Co ta musí vydržet! Přesto není, jak se říká, žádněj oušlapek. Dovede se mu postavit, když je třeba. Když sem přijedou páni, postará se, aby bylo něco slušnýho k jídlu.“

„Páni?“

„Jo. Byla to velká rodina. Nejstaršího, pana Edmunda, zabili ve válce. Pak je tu pan Cedric, ten žije někde v cizině. Není ženatej. Maluje vobrazy v jinejch krajích. Pan Harold je v City, bydlí v Lon-

dýně — má za ženu hraběcí dceru. Pak je tu pan Alfred, moc milej mladík, ale trochu černá ovce, měl jednou nebo dvakrát nějakej malér — a pak eště manžel slečny Edith, pan Bryan, taky moc milej — vona umřela před několika lety, ale von zůstal v rodině, a pak mladý pan Alexander, synáček slečny Edith. Je ve škole a jezdí sem vždyc-ky na kus prázdnin. Slečna Emma se v něm vidí.“

Lucy strávila všechny ty informace a pobízela přitom svou informátorku, jen aby si ještě nalila čaj. Konečně paní Kidderová váhavě vstala.

„To jsme si dneska ráno nějak poseděly,“ řekla udiveně. „Mohla byste mi pomoci s těma bramborama, má zlatá?“

„Ty už jsou hotové.“

„No vy se umíte votáčet. Tak to bych mohla jít, když už nemám co na práci.“

Paní Kidderová odešla a Lucy, která měla ještě čas, vydrhla kuchyňský stůl, což toužila udělat hned, ale odložila to, aby se nedotkla paní Kidderové, protože to byla její práce. Pak vyčistila stříbro, až se zářivě lesklo. Uvařila oběd, sklídila ze stolu, umyla nádobí a v půl třetí byla připravena vyrazit na průzkum. Nachystala si na podnos čajové nádobí, a sendviče a chléb s máslem přikryla velkým ubrouskem, aby neoschly.

Nejdřív se prošla po zahradě, což vypadalo normálně. Zelinářská zahrada byla pořádku osázena zeleninou. Skleníky se rozpadaly. Cestičky všude zarostly plevem. Záhon s bylinami u domu byl jediný, který nebyl zaplevelený a byl v dobrém stavu, a Lucy tušila, že je to Emmina práce. Zahradník, hodně starý a trochu hluchý, jenom dělal, že pracuje. Lucy mu řekla pár milých slov. Bydlel v domku vedle velkého dobytčího dvora.

Odtud vedla cesta zadem do parku obehnaného ze všech stran plotem a pokračovala pod železničním obloukem malou pěšinou.

Každých pár minut rachotil nad železničním obloukem po hlavní trati vlak. Lucy se dívala, jak vlaky zmírňují rychlost, když projíždějí ostrou křivkou kolem Crackenthorpových. Prošla pod obloukem a dostala se na pěšinu. Vypadala, že se po ní málo chodí. Na jedné straně byl železniční násep, na druhé vysoká zeď, která ohrazovala nějaké velké tovární budovy. Lucy šla po cestě, až se dostala do ulice

s nízkými domky po stranách. Doléhal sem živý ruch z nedaleké hlavní třídy. Pohlédla na hodinky. Z domu vyšla nějaká žena a Lucy ji zastavila. „Promiňte, není tady někde telefonní budka?“

„Poštu máte na Hlavní hned na rohu.“ Lucy jí poděkovala a šla dál, až přišla k poště, která byla zpola krámem a zpola poštovním úřadem. Na jedné straně stála telefonní budka. Lucy šla do budky a vytočila číslo. Chtěla mluvit se slečnou Marplovou. Ozval se ostrý, vrčivý ženský hlas.

„Odpočívá. A já ji rušit nebudu! Potřebuje odpočinek — je to stará paní. Kdo mám vyřídit, že volal?“

„Eyelesbarrowová. Nebud'te jí. Jen jí řekněte, že jsem přijela a že jde všechno dobře a že jí dám vědět, až bude něco nového.“

Položila sluchátko a šla zpátky do Rutherford Hallu. |

KAPITOLA PÁTÁ

I

„Neměli byste nic proti tomu, kdybych si odpálila pár míčků v parku?“

„Jistěže ne. Máte ráda golf?“

„Nijak zvlášť ho neovládám, ale abych nevyšla ze cviku. Je to příjemnější tělocvik než chodit na procházku.“

„Tady kolem to na procházky není,“ zavrčel pan Crackenthorpe. „Samý chodník a pár ubohých domečků, co vypadají jako krychle. Chtěli by se zmocnit mé půdy a postavit na ní další krychle. Ale dokud jsem živ, nedostanou nic. A já nebudu umírat kvůli tomu, abych někomu udělal radost. To si pište! Nebudu umírat kvůli nikomu!“

„No tak, tati,“ řekla jemně Emma Crackenthorpová.

„Já vím, co si myslí — a na co čekají. Všichni. Cedric a ten prohnanej lišák Harold s tou svou hladkou tváří. A co se týče Alfreda, nevím, jestli se nepokusil mě oddělat. Nejsem si jistej, jestli se tenkrát o to nepokusil. To byla divná nevolnost. Quimper byl z toho jelen. Položil mi tenkrát diskrétně spoustu otázek.“

„Každý má občas zažívací potíže, tati.“

„No dobrá, dobrá, řekni rovnou, že jsem se přejed. To chceš říct, vid'?" A pročpak jsem tolik jed? Protože bylo na stole příliš mnoho

jídla, příliš mnoho. To je zbytečné mrhání peněz. A to mi připomíná — abych vám, vy děvče, něco řek. K obědu jste dala pět brambor — pěkně velkých. Říkám, že dvě brambory jsou pro každého dost. Tak příště nedávejte víc než čtyři. Ta pátá přišla nazmar.“

„Nepřišla, pane Crackenthorpe. Počítala jsem, že je dám večer do španělské omelety.“

„Hm!“ Když Lucy s podnosem na kávu vycházela s pokoje, slyšela ho, jak říká: „Chytré děvče, má odpověď na všechno. Ale vaří dobře — a je to hezká ženská.“

Lucy Eyelesbarrowová si ze sad golfových holí, které si sebou přivezla, vybrala jednu lehkou, přelezla plot a byla v parku.

Začala hrát. Po pěti minutách míček, zřejmě sliceovaný, se stočil doprava na železniční násep. Lucy vylezla nahoru a pustila se do hledání. Ohlédla se zpátky k domu. Byl daleko a nikoho zřejmě ani v nejmenším nezajímalo, co dělá. Hledala dál. Občas z náspu odpálila dolů do trávy další míček. Za odpoledne prohledala asi třetinu náspu. Nic. Hrála pak zpátky směrem k domu.

Druhý den na něco přišla. Trnový keř rostoucí asi v polovině náspu byl olámaný. Na zemi ležely polámané větvičky. Lucy keř prohlédla. Na jednom trnu byl napíchnutý vytržený kousek kožešiny. Měl světlozelenou hnědou barvu, skoro stejnou jako keř. Lucy se na něj chvilku dívala, pak vytáhla z kapsy nůžky a polovinu pečlivě odstříhla. Odstřížek uložila do obálky, kterou měla v kapse. Pak sešla po příkrém svahu dolů a hledala dál. Pečlivě prohlédla drsnou trávu na poli. Zdálo se jí, že rozeznává stopy, které někdo udělal, když kráčet vysokou trávou. Ale byly velmi nezřetelné — zdaleka ne tak jasné jako její vlastní stopy. Musel je někdo udělat už před delší dobou — a byly příliš slabé, aby si byla jista, že to není jen její fantazie.

Začala pečlivě hledat v trávě pod polámaným keřem. Brzo její hledání přineslo ovoce. Našla pudřenku, lacinou malou smaltovanou věcičku. Zabalila ji do kapesníku a dala do kapsy. Hledala dál, ale už nic nenašla.

Druhý den odpoledne nasedla do svého autíčka a jela za churavou tetou. „Nepospíchejte. Budeme vás potřebovat až na večeri,“ řekla laskavě Emma Crackenthorpová.

„Děkuju, ale budu zpátky nejpozději v šest.“

Dům číslo 4 na Madison Road bylo malé tmavé stavení v tmavé uličce. Měl čist'ouneké krajkové záclonky, do bělá vydrhnuté schody přede dveřmi a naleštěnou mosaznou kliku. Dveře otevřela vysoká, sveřepě vypadající žena v černých šatech a s velkým drdolem šedých vlasů.

Když uváděla Lucy k slečně Marplové, podezíravě si ji měřila.

Slečna Marplová obývala zadní salónek, který měl vyhlídku do malé upravené čtvercové zahrádky. Byl vyzývavě čistý, se spoustou koberečků a dečiček, porcelánových figurek, masivním tmavým nábytkem a kapradím ve dvou květináčích. Slečna Marplová seděla v křesle u krbu a pilně háčkovala.

Lucy vešla a zavřela dveře. Usedla na židli proti slečně Marplové.

„Tak vida,“ řekla, „vypadá to, že jste měla pravdu.“

Ukázala svůj nález a podrobně vylíčila, jak věci našla.

Do tváří slečny Marplové vstoupil slabý ruměnek uspokojení.

„Člověk by možná neměl cítit takovou spokojenost, ale je to hrozně potěšující, když se mu dostane důkazu, že teorie, kterou si utvořil, je správná!“

Ohmatala malý chomáček kožešiny. „Elsbeth říkala, že ta žena měla na sobě světlý kožík. Pudřenka byla asi v kapse kožíchu a vypadla, když se tělo kutálelo po svahu. Nevypadá to na nic zvlášť významného, ale mohlo by to pomoci. Nevzala jste celý kousíček kožešiny?“

„Ne, polovinu jsem nechala na keři.“

Slečna Marplová přikývla na souhlas.

„Správně. Jste velmi inteligentní, má milá. Policie si to určitě bude chtít ověřit.“

„Vy půjdete s těmi věcmi — na policii?“

„Ne — teď ještě ne...“ Slečna Marplová se na chvíličku zamyslela. „Myslím, že by bylo lepší nejdřív najít mrtvolu, co říkáte?“

„Ano, ale není to příliš nesnadný úkol? I když připustíme, že váš dohad je správný. Vrah vyhodil mrtvolu z vlaku, pak pravděpodobně vystoupil v Brackhamptonu a někdy — nejspíš tu noc — přišel a mrtvolu odklidil. Ale co se stalo potom? Mohl ji odtáhnout kamkoli.“

„Kamkoli ne,“ namítla slečna Marplová. „Myslím, že jste nedospěla k logickému závěru, milá slečno Eyelesbarrowová.“

„Říkejte mi Lucy. Proč ne kamkoli?“

„Protože v tom případě by mohl tu dívku snadno zabít na nějakém opuštěném místě a odtamtud tělo odvézt. Vy jste si neuvědomila —“

„Vy říkáte —,“ vskočila jí do řeči Lucy, „vy si myslíte — že to byl promyšlený zločin?“

„Nejdřív jsem si to nemyslela,“ odpověděla slečna Marplová. „Samozřejmě, člověk si tohle hned nemyslí. Vypadalo to jako hádka, muž ztratil sebevládu a ženu uškrtil a měl pak před sebou problém, jak naložit s mrtvolou — a musil jej vyřešit v několika minutách. Ale to už je opravdu přílišná shoda, aby v záchvatu vášně zabil ženu, pak se podíval z okna a zjistil, že vlak projíždí zatačkou právě v místě, kde by mohl mrtvolu vyhodit, a byl si jist, že to místo později najde a mrtvolu odstraní! Kdyby ji byl vyhodil náhodou, už by s ní nic nedělal a mrtvola by se byla už dávno našla.“ Odmlčela se. Lucy na ni užasle hleděla. „Víte,“ pokračovala slečna Marplová zamyšleně, „je to opravdu chytré napláňovat si takhle zločin — a já si myslím, že si to napláňoval velice pečlivě. Vlak, ten je takový neosobní. Kdyby ji byl zabil v místě, kde žije nebo právě bydlí, někdo by si ho byl mohl všimnout. Nebo kdyby ji byl odvezl někam na venkov, někdo by si byl mohl všimnout auta, jeho čísla a značky. Ale vlak je plný cizích lidí, co nastupují a vystupují. V neprůchodném vagóně, kde s ní byl docela sám, to bylo docela snadné — zvlášť když si uvědomíte, že přesně věděl, co udělá pak. Znal — musel znát — všechno v Rutherford Hallu, znal jeho polohu, myslím to, jak je podivně osamocený, jako ostrov ohrazený železniční tratí.“

„Tak to opravdu je,“ přisvědčila Lucy. „Je to anachronismus, pozůstatek z minulosti. Kolem dokola čilý městský ruch, ale ten tam nedoléhá. Ráno sem roznašeči dodají zboží, a to je všechno.“

„Takže můžeme mít za to, že vrah, jak jste řekla, šel tu noc do Rutherford Hallu. Byla už tma, když mrtvola vypadla z vlaku, a není pravděpodobné, že by ji někdo do rána objevil.“

„To jistě ne.“

„Jak se tam vrah asi dostal? Přijel autem? Kudy?“ Lucy uvažovala.

„Je tam hrbolatá cesta podle tovární zdi. Pravděpodobně přijel tudy, zajel pod železniční oblouk a pak po zadní cestě do parku. Přelezl plot, šel podél náspu, až našel mrtvolu, a odnesl ji do vozu.“

„A pak,“ pokračovala slečna Marplová, „ji odnesl na místo, které si předem vybral. Tohle všechno si nejdřív promyslel. A jak říkám, nemyslím si, že by ji byl odvezl z Rutherford Hallu, a když, tak ne moc daleko. Je nabíledni, že ji někde zakopal.“ Pohlédla tázavě na Lucy.

„Asi to tak bude,“ řekla po krátkém přemýšlení Lucy. „Ale nebylo to nejspíš tak snadné, jak to vypadá.“

S tím slečna Marplová souhlasila.

„V parku ji zahrabat nemohl. To by dalo moc práce a bylo by to znát. Spíš někam, kde byla půda již zrytá.“

„To je v zelinářské zahradě. Ale to je zas moc blízko zahradníkovy domku. Zahradník je starý a hluchý — ale i tak je to riskantní.“

„Je tam pes?“

„Ne.“

„Tak v kůlně, nebo možná v hospodářském stavení?“

„To by bylo rychlejší a jednodušší... Je tam spousta nepoužívaných starých stavení; polorozpadlé prasečí chlívky, kůlny na postroje, kam nikdy nikdo nejde. Taky ji mohl vstrčit mezi rododendrony nebo někam mezi keře.“

„Ano, to bude asi mnohem pravděpodobnější,“ přikývla slečna Marplová.

Ozvalo se zaklepání a dovnitř vešla s podnosem zamračená Florence.

„To je pro vás dobře, že máte návštěvu,“ řekla slečně Marplové, „udělala jsem vám ty moje vdolečky, co jste mívala tak ráda.“

„Florence vždycky dělala hrozně dobré pečivo k čaji,“ poznamenala slečna Marplová.

Potěšená Florence vyhladila vrásky do naprosto nečekaného úsměvu a odešla z pokoje.

„Při čaji o vraždě už radši mluvit nebudeme, má drahá,“ řekla slečna Marplová. „Je to příliš nechutné téma.“

II

Když dopily čaj, Lucy vstala.

„Musím pomalu jít,“ prohlásila. „Jak jsem vám už řekla, v Rutherford Hallu opravdu není nikdo, kdo by mohl být ten, koho hledáte. Bydlí tam jen jeden stařec, žena ve středních letech a starý hluchý zahradník...“

„Já jsem neřekla, že tam bydlí,“ namítla slečna Marplová. „Já si jen myslím, že je to někdo, kdo Rutherford velmi dobře zná. Ale to si proberem, až najdete mrtvolu.“

„Vy jste zřejmě úplně jistá, že ji najdu,“ zasmála se Lucy. „Já nejsem zdaleka tak optimistická.“

„Vy to určitě dokážete, milá Lucy. Vy jste tak schopná žena.“

„V něčem snad, ale v hledání mrtvol nemám žádnou zkušenost.“

„Na to podle mě stačí trocha zdravého rozumu,“ řekla povzbudivě slečna Marplová.

Lucy se na ni podívala a pak se rozesmála. Slečna Marplová se na ni usmála.

Druhý den odpoledne se Lucy systematicky pustila do práce.

Motala se kolem hospodářských stavení, šťouchala do šípkového křoví, které rostlo kolem starých prasečích chlívků, a nakukovala do kotelny pod skleníkem, když uslyšela suché zakašlání. Otočila se a uviděla starého zahradníka Hillmana, jak se na ni káravě dívá.

„Dejte si pozor, abyste nespadla, slečinko,“ varoval ji. „Tyhlecty schody nejsou bezpečný, a před chvílí jste byla na seníku a tam prkna taky nejsou bezpečný.“

Lucy si dala pozor, aby neprojevila rozpaky.

„Vy si asi myslíte, že jsem moc všetečná,“ řekla vesele, „a mě jen napadlo, jestli by se tady z toho nedalo něco udělat — třeba by se tu mohly pěstovat houby a prodávat na trh, nebo něco takového. Všechno to vypadá hrozně zanedbané.“

„To všechno pán. Ten na nic nedá krejcar. Měl bych tu mít dva muže a jednoho chlapce, aby to bylo v pořádku, ale von vo ničem nechce slyšet, kdepak ten. Co mi to dalo práce, než jsem ho donutil k tomu, aby koupil sekačku na trávu. Chtěl, abych tady před domem všechno sekal kosou.“

„Ale mohlo by to vynášet, kdyby se sem tam něco opravilo?“

„Tohlecto už vynášet nebude — už to zašlo moc daleko.

A von by vo to stejně nestál. Ten kouká jen šetřit. Dobře ví, co se stane, až vodejde — mladí páni to hnedka prodaj. Ty jen čekaj, až natáhne bačkory. Zděděj slušný peníze, až umře, jak jsem slyšel.“

„Je asi velmi bohatý?“ nadhodila Lucy.

„Crackenthorpovy pochoutky, to jsou voni. Starej pán, otec pana Crackenthorpa, ten podnik založil. Musel to bejt chytrej člověk. Nadělal jmění a postavil tenhlecten dům. Prej byl tvrdej, nikomu nic nevodpustil. Ale jinak štedrej. Žádnej škrtil. Voba syni ho zklamali, povídá se. Dal jim školy a udělal z nich džentlmány — v Oxfordu byli. Ale byli moc velký džentlmani na to, aby šli do vobchodu. Mladší se voženil s ňákou herečkou a rozsekal se v autě, když byl vopilej. Na toho staršího, jako na našeho pána, si otec nikdá moc nepotrpěl. Náš jezdil hodně po cizině, nakoupil spoustu pohanskejch soch a posílal je domů. Nebyl tak šetrnej, když byl mladej — to na něj sedlo až ve zralým věku. Ty dva, otec a syn, spolu nikdá moc nevycházeli, jak jsem slyšel.“

Lucy vyslechla zprávu s výrazem zdvořilého zájmu. Stařec se opřel o zeď a chystal se pokračovat v rodinné historii. Mnohem raději povídal, než pracoval.

„Starej pán umřel před válkou. Bejval hrozně vzteklej. Jemu nikdo nesměl nic říct, nesnes žádný vodmlouvání.“

„A když umřel, přijel tenhle pan Crackenthorpe a usadil se tady?“

„Jo, s celou rodinou. Děti už byly hnedle velký.“

„Ale to snad ne... Ach tak, vy myslíte válku v roce 1914.“

„Ne, tu ne. Umřel ve vosumadvacátým roce, tak jsem to myslel.“

Lucy pochopila, že rok 1928 měl znamenat před válkou, ačkoli sama by to tak neřekla.

„Myslím, že chcete pokračovat v práci,“ nadhodila. „Nesmím vás už zdržovat.“

„Nó,“ řekl Hillman beze všeho nadšení, „v tyhle době se toho moc dělat nedá. Je na to špatný světlo.“

Lucy šla zpátky k domu a na cestě se zastavila a prozkoumala březový podrost a azalkový záhon.

V hale zastihla Emmu Crackenthorovou, jak čte nějaký dopis. Právě došla odpolední pošta.

„Zítra přijede ze školy můj synovec a jeho kamarád. Alexandrův pokoj je nad hlavním vchodem. James Stoddart-West dostane ten vedle. Koupelnu mají hned naproti.“

„Ano, slečno Crackenthorová. Postarám se, aby pokoje byly připraveny.“

„Přijedou dopoledne před obědem. Budou asi hladoví.“

„To jistě,“ přisvědčila Lucy. „Udělám hovězí pečení, že? A taky dort, ne?“

„Alexander má dorty hrozně rád.“

Chlapci přijeli druhý den dopoledne. Oba byli vzorně učesaní, měli až podezřele andělské tvářičky a dokonalé způsoby. Alexander Eastley měl plavé vlasy a modré oči, Stoddart-West byl tmavovlasý a měl brýle.

Při obědě rozmlouvali vážně o událostech ve světě sportu a občas prohodili nějakou poznámku o posledních novinkách vědecko-fantastické literatury. Chovali se jako staří profesori, kteří si vykládají o paleolitických nástrojích. Ve srovnání s nimi se cítila Lucy úplně mladá.

Hovězí pečené v nich bleskurychle zmizela a z dortu nezbyly ani drobečky.

„Vy dva mně celého vyjíte,“ bručel pan Crackenthorpe.

Alexander se na něj káravě podíval modrýma očima:

„Mužem si vzít chleba se sýrem, když na maso nemáš, dědečku.“

„Že nemám? To se ví, že mám. Ale nemám rád zbytečné plýtvání.“

„Ale vždyť jsme všechno snědli, pane Crackenthorpe,“ řekl Stoddart-West a podíval se na svůj talíř, který jasně dosvědčoval pravdivost jeho slov.

„Vy hoši toho sníte dvakrát tolik co já.“

„Jsme ve stadiu růstu,“ vysvětlil Alexander. „Potřebujeme velký přísun proteinu.“

Stařec si něco pro sebe zachrochtal.

Když oba chlapci odešli od stolu, Lucy slyšela, jak Alexander omluvně říká kamarádovi:

„Z dědečka si nic nedělej. On má dietu a je z toho trochu vyšinutý. A taky je hrozný držgrešle. Má asi nějaký komplex.“

„Já měl tetu, co si pořád myslela, že přijde na mizinu,“ řekl s pochopením Stoddart-West. „Ve skutečnosti měla spoustu peněz. Doktor říkal, že je to u ní choroba. Vzal jsi mičudu, Alexi?“

Když Lucy sklídila ze stolu a umyla nádobí, vyšla ven. V dálce na trávníku slyšela pokřikovat oba chlapce. Zamířila druhým směrem po přední příjezdové cestě a pak zabočila k rododendronovým keřům. Začala je pozorně prohledávat, odhrnovala listy a nakukovala dovnitř. Přecházela systematicky od keře ke keři a šťourala uvnitř golfovou tyčí. Trhla sebou, když náhle uslyšela hlas Alexandra Eastleyho: „Hledáte něco, slečno Eyelesbarrowová?“

„Golfový míček,“ odpověděla pohotově Lucy. „Vlastně několik míčků. Párkrát odpoledne jsem si je tu odpalovala a dost jsem jich poztrácela. Tak jsem si řekla, že dnes odpoledne tu musím nějaké najít.“

„My vám pomůžem,“ nabídl se úslužně Alexander.

„To je od vás moc milé. Ale myslela jsem, že hrajete kopanou.“

„Kopanou člověk dlouho hrát nevydrží,“ vysvětlil Stoddart-West. „Člověku je z toho moc horko. Hrajete hodně golf?“

„Mám ho ráda. Ale nemám dost příležitosti na hraní.“

„To bych řekl, že nemáte, vy tady vaříte, ne?“

„Ano.“

„Dělala jste dneska oběd?“

„Ano. Chutnal vám?“

„Byl báječný. Ve škole máme hrozné maso, úplně vysušené. Já mám rád, když je hovězí uvnitř růžové a šťavnaté. Ten dort byl taky žůžo.“

„Musíte mi povědět, co rádi jíte.“

„Mohla byste nám udělat sněhové trubičky s jablečnou náplní? Ty já hrozně rád.“

„Tak je budete mít.“

Alexander šťastně vzdychl.

„Támhle pod schody je hodinový golf. Postavím ho na trávník a trochu si zahrajem,“ navrhl. „Co tomu říkáš Stoddartouši?“

„Prima,“ řekl Stoddart-West s australským přízvukem.

„On není žádný Australan,“ vysvětlil Alexander ochotně. „Ale cvičí si to, kdyby ho náhodou rodiče vzali příští rok na mistrák.“

Na Lucyinu pobídku si šli pro golfové hole. Když se pak Lucy vracela do domu, zastihla je, jak připravují hru a dohadují se o postavení čísel.

„Nechcem to mít jako hodiny,“ vysvětlil Stoddart-West. „To je pro děti. Chceme z nich mít dráhu. Dlouhé a krátké jamky. Škoda, že jsou ty číslice tak zašlé. Člověk je sotva vidí.“

„Potřebujou přetříit bílou barvou,“ řekla Lucy. „Mohli byste si zítra nějakou opatřit a natřít je.“

„To je dobrý nápad.“ Alexandrova tvář se rozzářila. „Myslím, že nějaké staré hrnce s barvou zůstaly v Dlouhé stodole, když tu byli naposled malíři. Půjdem se podívat?“

„Co je to Dlouhá stodola?“ zeptala se Lucy.

Alexander ukázal na dlouhou kamennou budovu kousek od domu blízko zadní příjezdové cesty.

„Je hodně stará,“ vykládal. „Dědeček jí říká Děravá stodola a tvrdí, že je z doby královny Alžběty, ale to se vytahuje. Patřila ke statku, co tu původně stál. Můj pradědeček ho zboural a postavil místo něj tenhle ohavný dům.“

A pak ještě dodal: „Dědeček má ve stodole velkou část svých sbírek. Jsou tam ty věci, co posílal domů, když byl zamlada v cizině. Většina jich vypadá strašně. Taky se tu občas pořádají večírky, kde se hraje whist a podobně. A vystavujou se tu ženské ruční práce. A pořádají výprodeje. Pojdte se tam podívat.“

Lucy šla ochotně s nimi. Stodola měla velká dubová vrata pobitá hřebíky.

Alexander zvedl ruku a z hřebíku nahoře na pravé straně vrat sundal klíč. Otočil jím v zámku, otevřel dveře a vešli dovnitř.

Hned na první pohled Lucy poznala, že je to moc mizerné muzeum. Mramorové hlavy dvou římských císařů hleděly na ni vypoulenými bulvami, pak tu byl velký náhrobek z dekadentního řecko-římského údobí, culící se Venuše stála na podstavci a držela si pada-

jící roucho. Kromě uměleckých děl tu bylo několik stolů na podstavcích, pár vycpaných židlí a všelijaké staré haraburdí, jako ruční sekačka, dva kbelíky, dvě sedadla z auta — prožraná od molů — a zeleně natřená železná zahradní židle bez jedné nohy.

„Myslím, že jsem tu barvu viděl tady,“ řekl neurčitě Alexander. Šel k jednomu rohu a odtáhl roztrhanou záclonu, která jej zakrývala.

Našel tu pár hrnců s barvou a štětce, které byly suché a tvrdé.

„Ty by potřebovaly namočit do terpentýnu,“ poznamenala Lucy.

Žádný terpentýn však nemohli najít. Chlapci řekli, že si vezmou kola a pro nějaký dojedou, a Lucy řekla, jen ať jedou. Natírání číslic na golf je na pár hodin zabaví, myslela si.

„Tady by to opravdu potřebovalo vyčistit,“ usoudila.

„S tím bych se nenamáhal,“ radil jí Alexander. „Tady se to uklízí, když se má něco pořádat, ale v tuhle dobu se stodola prakticky nepoužívá.“

„Mám pověsit klíč zase ven na dveře? Nechává se tam?“

„Ano. Tady není co ukrást. Tyhle mramorové příšery nikdo chtít nebude, a taky váží aspoň tunu.“

Lucy s ním souhlasila. Těžko mohla obdivovat umělecký vkus pana Crackenthorpa. Zřejmě měl neomylný instinkt, jak vybrat ty nejhorší kusy z kteréhokoli údobí.

Chlapci vyšli ven a nechali Lucy ve stodole.

Když odešli, rozhlížela se kolem. Její pohled spočinul na sarkofágu a už na něm zůstal.

Ten sarkofág...

Vzduch ve stodole byl trochu zatuchlý, jako by se tu dlouho nevětralo. Přistoupila k sarkofágu. Měl těžký, těsně přiléhající poklop. Lucy se na něj přemýšlivě dívala.

Pak odešla ze stodoly, šla do kuchyně, našla těžkou páku a vrátila se.

Nebyla to lehká práce, ale Lucy páčila ze všech sil.

Poklop podchycený pákou se pomalu zvedal.

Nadzvedl se tak, že Lucy viděla, co je uvnitř...

KAPITOLA ŠESTÁ

I

Pár minut nato hodně bleďá Lucy vyšla ze stodoly, zavřela dveře a pověsila klíč zpátky na hřebík.

Šla rychle ke stájím, vzala si své autíčko a vyjela po zadní příjezdové cestě. Na konci cesty zastavila u pošty. Šla do telefonní budky, vhodila minci do přístroje a vytočila číslo.

„Chtěla bych mluvit se slečnou Marplovou.“

„Odpočívá, slečno. Vy jste slečna Eyelesbarrowová, že ano?“

„Ano.“

„Nebudu ji rušit, to vám říkám rovnou, slečno. Je to stará dáma a potřebuje odpočinek.“

„Musíte ji vyrušit. Je to naléhavé.“

„Nebudu —“

„Prosím, okamžitě ji zavolejte.“

Když Lucy chtěla, měla hlas ostrý jako břitva. Florence poznala rozkaz, když jej slyšela.

Pak se ozvala slečna Marplová.

„Tak co, Lucy?“

Lucy zhluboka nadechla.

„Měla jste naprosto pravdu,“ řekla. „Našla jsem ji.“

„Mrtvolu ženy?“

„Ano. Ženy v kožichu. Je v kamenném sarkofágu ve stodole, z které si udělali muzeum, hned u domu. Co mám dělat? Měla bych asi uvědomit policii.“

„Ano. Musíte okamžitě uvědomit policii.“

„Ale co s tím ostatním? Co mám říct o vás? První věc, co budou chtít vědět, bude, proč jsem páčila tak těžký poklop, když jsem k tomu zřejmě neměla žádný důvod. Mám si nějaký vymyslet? To bych mohla.“

„Ne. Víte dobře, že jediná věc, kterou musíte udělat, je povědět pravdu,“ řekla slečna Marplová tím svým laskavým vážným hlasem.

„Mám jim povědět o vás?“

„Musíte povědět všechno.“

V Lucyině bílé tváři se najednou objevil veselý úsměv. „To bude pro mě úplně jednoduché, ale myslím, že tomu budou těžko věřit!“

Položila telefon, chvílku čekala a pak znovu zavolala. Ozvala se jí policejní stanice.

„Právě jsem objevila mrtvolu v sarkofágu v Dlouhé stodole v Rutherford Hallu.“

„Co to říkáte?“

Lucy opakovala svou výpověď a udala své jméno, aby předešla další otázce.

Pak jela zpátky, dala auto do stáje a vešla do domu.

V hale se na chvílku zastavila a přemýšlela.

Potom krátce pokývla hlavou a šla do knihovny, kde seděla slečna Crackenthorpová a pomáhala otci luštit křížovku.

„Můžu s vámi na okamžik mluvit, slečno Crackenthorpová?“

Emma zvedla hlavu a ve tváři se jí objevila lehká obava. Tahle obava je čistě domácího rázu, pomyslela si Lucy. Těmhle slovy užitečné domácí síly ohlašují okamžitý odchod.

„Tak jen mluvte, děvče, jen mluvte,“ ozval se podrážděně starý pan Crackenthorpe.

Lucy se obrátila k Emmě: „Ráda bych s vámi mluvila o samotě, prosím.“

„Nesmysl,“ řekl pan Crackenthorpe. „Řekněte rovnou tady, co chcete říct.“

„Omluv mě na okamžik, tatínku.“ Emma vstala a šla ke dveřím.

„Nesmysl. To může počkat,“ řekl rozzlobeně stařec.

„Obávám se, že to nemůže počkat,“ ozvala se Lucy.

„To je ale drzost!“ zvolal pan Crackenthorpe.

Emma vyšla do haly a Lucy za ní. Dveře se za nimi zavřely.

„Tak prosím,“ řekla Emma. „Copak je? Jestli si myslíte, že máte tady s chlapci moc práce, tak vám můžu pomoci a —“

„Nic takového,“ odpověděla Lucy. „Nechtěla jsem mluvit před vaším otcem, protože vím, že je churavý a mohl by z toho dostat nervový šok. Já jsem totiž právě objevila mrtvolu zavražděné ženy v tom velkém sarkofágu v Dlouhé stodole.“

Emma Crackenthorpová na ni zůstala vyjeveně koukat. „V sarkofágu že jste našla zavražděnou ženu? To je nemožné!“

„Bohužel je to naprostá pravda. Už jsem volala na policii. Budou tady každou minutu.“

Do Emminých tváří vstoupil slabý ruměnec.

„Měla jste mi to nejdřív říct — než jste to oznámila policii.“

„Promiňte,“ omlouvala se Lucy.

„Neslyšela jsem vás volat —“ Emmin pohled zamířil k telefonu umístěnému na stole v hale.

„Zavolala jsem dole z pošty.“

„Ale to je podivné. Proč ne odsud?“

Lucy rychle přemýšlela.

„Bála jsem se, aby tu někde nablízku nebyli chlapci — mohli by to zaslechnout — kdybych volala tady z haly.“

„Rozumím... Ano... Rozumím... Tedy oni přijedou — myslím, jako policie?“

„Už jsou tady,“ řekla Lucy, neboť u předních dveří se zaskřípěním brzd právě zastavilo auto a zvonek se rozezněl po celém domě.

II

„Omlouvám se, moc se omlouvám — že jsem vás o tohle požádal,“ řekl inspektor Bacon.

Držel Emmu pod paží a vyváděl ji ze stodoly. Emma byla v obličeji velmi bledá, vypadala, že je jí nevolno, ale kráčela vzpřímeně, pevným krokem.

„Jsem jistá, že jsem tu ženu v životě neviděla.“

„Děkujeme vám, slečno Crackenthorpová. To je všechno, co jsem chtěl vědět. Asi byste si teď ráda lehla, ne?“

„Musím jít k otcí. Jak jsem se tohle dozvěděla, zatelefonovala jsem hned dr. Quimperovi a doktor už je asi u něho.“

Dr. Químpér vyšel z knihovny, když procházeli halou.

Byl to vysoký usměvavý muž rázného a trochu cynického chování, které na pacienty působilo velmi povzbudivě.

S inspektorem na sebe kývli. „Slečna Crackenthorpová splnila nepříjemnou povinnost s velkou statečností,“ řekl inspektor.

„Výborně, Emmo,“ pochválil ji doktor a poklepal jí na rameno. „Vy dovedete věci snášet. To jsem vždycky věděl. Váš otec je v pořádku. Jen jděte dovnitř a promluvte si s ním a pak si v jídelně dejte skleničku koňaku. To je můj recept.“

Emma se na něj vděčně usmála a pak vešla do knihovny.

„Ta žena je solí země,“ poznamenal lékař dívaje se za ní. „Velká škoda, že se nevdala. Dopláci na to, že je jediná žena v rodině, kde jsou samí muži. Její sestra z toho vyklouzla, vdala se, myslím, v sedmnácti. Tahle je opravdu docela hezká. Byla by výbornou ženou a matkou.“

„Příliš lpí na otci, řekl bych,“ podotkl inspektor Bacon.

„Ani na něm tak nelpí, ale patří k těm ženám, které umějí udělat muže šťastným. Vidí, že si otec ve své churavosti libuje, tak ho přitom nechá. Právě tak jedná s bratry. Cedric má pocit, že je dobrý malíř, a ten, jak se jmenuje — Harold ví, jak moc Emma spoléhá na jeho moudrý úsudek — a Alfred jí vykládá o svých šikovných obchodech, a ona žasne. Ach ano, je to chytrá žena — žádné bláznivé třestidlo. No tak, potřebujete mě k něčemu? Chcete, abych se podíval na tu vaši mrtvolu, teď když je s ní Johnstone hotov (Johnstone byl policejní lékař), a chcete vidět, jestli se nedopustím nějakého toho svého lékařského omylu?“

„Ano, doktore, byl bych rád, kdybyste se na ni podíval. Chceme zjistit její totožnost. Aby se na ni šel podívat starý pan Crackenthorpe, to by asi nebylo možné? To by pro něj bylo příliš velké vypětí?“

„Vypětí? Nesmysl. Neodpustil by vám ani mně, kdybyste ho nechal kouknout. Je zvědavostí celý bez sebe. Aspoň patnáct let ho nic tak vzrušujícího nepotkalo — a ještě ho to nebude nic stát!“

„Takže mu toho ve skutečnosti moc není?“

„Je mu dvaasedmdesát,“ řekl lékař. „To je opravdu všechno, co mu je. Má nějaké ty revmatické bolesti — kdo by je taky v těch letech neměl? Říká tomu artritida. Po jídle mu tluče víc srdce — což je normálka — tak nařiká na srdce. Ale vždycky dokáže udělat, co chce! Takových pacientů mám spoustu. Ti, co jsou opravdu nemocní, obvykle zoufale tvrdí, že jsou naprosto zdraví. Tak pojďme, ukážete mi tu svou mrtvolu. Asi to není příjemná podívaná, co?“

„Johnstone odhaduje, že je mrtvá čtrnáct dní až tři týdny.“

„To bude tedy velmi nepříjemný pohled.“ Doktor přistoupil k sarkofágu a s evidentní zvědavostí pohlédl dolů. To, co nazval „nepříjemná podívaná“, se ho zřejmě jako lékaře nijak nedotklo.

„Nikdy předtím jsem ji neviděl. Není to moje pacientka. Nepamatuju se, že bych ji tu v Brackhamptonu kdy viděl. Musela být kdysi docela hezká — hm — někdo na ni měl zřejmě pořádnou pifku.“

Vyšli zase ven na vzduch. Doktor Quimper pohlédl na stodolu.

„Našli ji tedy — jak tomu říkají — v Dlouhé stodole — v sarkofágu! To je fantastické! Kdo ji našel?“

„Slečna Lucy Eyelesbarrowová.“

„Á, ta nová domácí pomocnice? Copak ta měla co dělat mezi sarkofágy? Pročpak se tam motala?“

„To se jí právě chci zeptat,“ zamračil se inspektor Bacon. „No a co pan Crackenthorpe? Půjdete —“

„Přivedu vám ho.“

Pan Crackenthorpe, zachumlaný do šátků, přišel rázným krokem. Lékař kráčel vedle něho.

„Taková hanebnost,“ zlobil se pan Crackenthorpe. „Taková hrozná hanebnost! Přivezl jsem ten sarkofág z Florencie v roce — počkejte — muselo to být v roce 1908 — nebo to bylo 1909?“

„Tak pozor,“ varoval ho lékař. „Nebude to pěkná podívaná, to víte.“

„Ať jsem sebevíc nemocný, svou povinnost musím přece vykonat, ne?“

Velmi krátká návštěva v Dlouhé stodole stačila však víc než dost. Pan Crackenthorpe se vybatolil ven s pozoruhodnou rychlostí.

„V životě jsem ji neviděl!“ řekl. „Co to znamená? Taková hanebnost. Nebyl z Florencie — teď si vzpomínám — byl z Neapole. Takový krásný náhrobek. A přijde si nějaká bláznivá ženská a nechá se v něm zabít!“

Držel si záhyb převlečníku na levé straně.

„Bylo to na mě moc... Moje srdce... Kde je Emma? Doktore...“ Doktor Quimper ho vzal pod paží.

„To se spraví,“ řekl. „Předepíšu vám něco pro povzbuzení. Skleničku koňaku.“

Šli zpátky k domu.

„Pane, prosím vás, můžeme vidět mrtvolu?“

„Nemůžete,“ řekl inspektor Bacon.

„Ale pane, prosím vás, pane. Nemůžete nikdy vědět. Třeba bychom poznali, kdo to je. Prosím vás, pane, buďte tak hodný. To není spravedlivé. Vražda zrovna v naší stodole. Taková příležitost se nám už nenaskytne. Dovolte nám to, pane.“

„Kdopak jste vy dva?“

„Já jsem Alexander Eastley a tohle je můj kamarád James Stoddart-West.“

„Viděli jste tady někdy světlavou ženu v světlém veverčím kožichu?“

„Nemůžu si honem vzpomenout,“ řekl lživě Alexander. „Kdybych se mohl podívat —“

„Vemte je dovnitř, Sandersi,“ nařídil inspektor strážníkovi stojícímu u dveří stodoly. „Člověk je mladý jen jednou.“

„Děkujeme vám, pane, moc vám děkujeme.“ Oba chlapci hlučně vyjadřovali svou vděčnost.

Bacon zamířil k domu.

„A teď se podíváme na slečnu Lucy? Eyelesbarrowovou!“ řekl si sveřpě.

III

Lucy zavedla policisty k Dlouhé stodole, vyličila, jak objevila mrtvolu, a pak se stáhla do pozadí, ale nedělala si žádné iluze, že by s ní policie skončila.

Právě si připravila brambůrky na smažení, když jí strážník přišel vyřídit, že má jít k inspektorovi Baconovi. Odstrčila velkou mísu, kde měla ve studené slané vodě brambory, a šla za strážníkem, který ji dovedl k inspektorovi. Posadila se a klidně očekávala otázky.

Udala své jméno a londýnskou adresu a sama od sebe dodala:

„Řeknu vám jména a adresy osob, u nichž se na mě můžete poptat.“

Byla to velmi dobrá jména. Admirál obchodního loďstva, děkan oxfordské koleje, nositelka Řádu britské říše. Na inspektora to proti jeho vůli zapůsobilo.

„Tak tedy, slečno Eyelesbarrowová, vy jste šla do Dlouhé stodoly hledat barvu. Je to tak? A když jste našla barvu, vzala jste páčidlo, nadzvedla víko sarkofágu a našla mrtvolu. Copak jste v sarkofágu hledala?“

„Mrtvolu,“ odpověděla Lucy.

„Hledala jste mrtvolu — a našla jste mrtvolu! Nezdá se vám to trochu moc zvláštní?“

„Ano, je to moc zvláštní. Snad mi dovolíte, abych vám to vysvětlila.“

„To byste tedy měla.“

Lucy mu podala přesný výčet událostí, které vedly k jejímu senzačnímu objevu.

Inspektor její vyprávění shrnul uraženým hlasem.

„Tak tedy vás najala jedna starší dáma k tomu, abyste tu získala místo a prohledala dům a okolí za účelem nalezení mrtvoly? Je to tak?“

„Kdo je ta starší dáma?“

„Slečna Jane Marplová. Toho času bydlí v Madison Road číslo 4.“ Inspektor si to zapsal. „A vy si myslíte, že vám to budu věřit?“

„Asi ne, dokud si nepromluvíte se slečnou Marplovou a nedostane se vám od ní potvrzení mých slov.“

„Taky že si s ní promluví. Je zřejmě cvok.“ Lucy se přemohla, aby nepodotkla, že důkaz duševní slabosti nespočívá v zjištění, že dotyčný má pravdu. Místo toho se zeptala:

„Co hodláte říct slečně Crackenthorové? Jako o mně, myslím?“

„Proč se ptáte?“

„No, pokud jde o slečnu Marplovou, tak jsem svůj úkol splnila, našla jsem mrtvolu, kterou chtěla, abych našla. Ale jsem dosud zaměstnána u slečny Crackenthorové a v domě jsou dva hladoví chlapci a pravděpodobně sem po celém tom rozruchu přijedou další členové rodiny. Potřebuje pomoc v domácnosti. Když jí půjdete říct, že jsem tohle místo vzala jen kvůli hledání mrtvoly, tak mě asi vyhodí. Jinak bych mohla v práci zůstat dál a být tu užitečná.“

Inspektor se na ni ostře podíval.

„Zatím nikomu nic říkat nebudu,“ pravil. „Ještě jsem si neověřil vaši výpověď. Co já vím, mohla jste si taky všechno vymyslet.“

Lucy vstala.

„Děkuju vám. Tak to půjdu zpátky do kuchyně a pustím se do vaření.“

KAPITOLA SEDMÁ

I

„Vy si tedy myslíte, že bychom o tom radši měli informovat Yard, Bacone?“

Vrchní komisař pohlédl tázavě na inspektora Bacona. Inspektor byl velký, statný muž — a ve tváři měl výraz naprostého znechucení lidstvem.

„Ta žena nebyla odsud, pane,“ řekl. „Podle spodního prádla je důvod k domněnce, že to byla asi cizinka. Samozřejmě,“ dodal spěšně, „zatím o tom nic neprozradím. Necháme si to pro sebe do té doby, než bude ohledána mrtvola.“

Vrchní komisař přikývl.

„Ohledání bude čistě formální, předpokládám?“

„Ano, pane. Mluvil jsem s ohledávačem.“

„Na kdy je ohledání stanoveno?“

„Na zítra. Zřejmě sem kvůli tomu přijedou ostatní členové Crackenthorpovy rodiny. Je tu vlastně naděje, že některý z nich by ji mohl identifikovat. Budou tu všichni.“

Nahlédl do seznamu, který držel v ruce.

„Harold Crackenthorpe, ten je něčím v City — dost důležitý člověk, mám dojem. Alfred — o tom dobře nevím, co dělá. Cedric — to je ten, co žije v cizině. Maluje!“ Inspektor vložil do toho slova všechen jeho neblahý význam. Komisař se usmál do vousů.

„Není žádný důvod se domnívat, že rodina Crackenthorpových je nějakým způsobem do zločinu zapletena?“ zeptal se.

„Ne, kromě faktu, že mrtvola byla nalezena na jejich pozemku,“ řekl inspektor Bacon. „A samozřejmě je tu možnost, že by ji ten malíř mohl identifikovat. Co mi nejde na rozum, jsou ty bláznivé nemyšly s vlakem.“

„No ano. Byl jste u té staré dámy, té — ehm — (mrkl do protokolu ležícího na stole) slečny Marplové?“

„Ano, pane. Je si celou věcí naprosto jistá. Jestli je praštěná, nebo ne, to nevím, ale stojí pevně na tom, co řekla — že to její přítelkyně viděla, a na tom ostatním. Pokud jde o to, řekl bych, že je to všechno jenom výmysl — staré dámy si takové věci vymýšlejí, jako že viděly vzadu v zahradě létající talíře nebo ruské špióny v půjčovně knih. Ale zdá se docela jasné, že tu mladou ženu, tu pomocnici v domácnosti, najala a přikázala jí hledat mrtvolu — což ta mladá udělala.“

„A taky ji našla,“ poznamenal komisař. „Nu, je to velmi pozoruhodný příběh. Marplová, slečna Jane Marplová — to jméno se mi zdá nějak povědomé... Rozhodně se spojím s Yardem. Máte asi pravdu, že to nebude místní záležitost — ale ještě to říkat nebudem. Zatím sdělíme tisku co nejmíň.“

II

Ohledání bylo čistě formální záležitostí. Nikdo nevystoupil, aby mrtvou identifikoval. Lucy byla vyzvána, aby vypověděla, jak našla mrtvolu, a lékařský posudek, který byl vydán, zněl — smrt uškrcením. Jednání pak bylo odročeno.

Byl chladný, větrný den, když Crackenthorpova rodina vyšla ze sálu, kde se konalo ohledání. Bylo jich dohromady pět, Emma, Cedric, Harold, Alfred a Bryan Eastley, manžel zemřelé dcery Edith. Byl tu také pan Wimborne, starší společník právní poradny, která vyřizovala právní věci Crackenthorpových. Obtěžoval se sem zvlášť z Londýna, aby se účastnil ohledání. Chvíli stáli všichni na chodníku a třásli se zimou. Kolem nich se tlačil zástup lidí; pikantní podrobnosti o „Mrtvole v sarkofágu“ byly v plné šíři vypsány jak v londýnském, tak místním tisku.

Kolem nich se nesl šepot: „To jsou oni...“

„Pojďme odsud,“ řekla Emma rázně.

Velký najatý daimler zastavil u chodníku. Emma nasedla a kývla na Lucy. Pak nasedli pan Wimborne, Cedric a Harold. Bryan Eastley řekl: „Vezmu Alfreda do svého vozítka.“ Šofér přibouchl dvířka a daimler se chystal vyrazit.

„Zastavte!“ vykřikla Emma. „Támhle jsou chlapci!“ Nechali totiž chlapce přes jejich zarmoucené protesty v Rutherford Hallu, ale ti se právě objevili a šklebili se od ucha k uchu.

„Přijeli jsme na kolech,“ hlásil Stoddart-West. „Strážník byl tak hodný, že nás pustil zadem. Doufám, že se nezlobíte, slečno Crackenthorová,“ dodal zdvořile.

„Nezlobí se,“ odpověděl za sestru Cedric. „Jste jen jednou mladí. Viděli jste takovou věc poprvé, počítám?“

„Dost nás to zklamalo,“ řekl Alexander. „Skončilo to moc brzy.“

„Nebudem se tu bavit,“ ozval se podrážděně Harold. „Je tady dav lidí. A všichni ti chlapi s kamerami.“

Na jeho pokyn šofér vyjel. Chlapci vesele mávali.

„Skončilo to moc brzo!“ opakoval Cedric. „To si myslí oni, nevinátka. Teprve to začíná.“

„Je to všechno velmi politováníhodné. Nanejvýš politováníhodné,“ pravil Harold. „Předpokládám —“

Pohlédl na pana Wimborna, který stiskl tenké rty a potřásl s odporem hlavou.

„Doufám,“ řekl pompézně, „že se to celé brzy uspokojivě vysvětlí. Policie je velmi schopná. Přesto však je celá ta věc nanejvýš politováníhodná, jak Harold říká.“

Při řeči se podíval na Lucy a v jeho pohledu byl zřetelný nesouhlas. Jeho oči jako by říkaly: „Nebýt téhle mladé ženy, která strkala nos, kam neměla, nic z toho by se bylo nestalo...“

Tento názor nebo nějaký jemu velmi podobný vyslovil nahlas Harold Crackenthorpe.

„Mimochodem — ehm — slečno — ehm — ehm — Eyesbarrowová, co vás k tomu přimělo podívat se do sarkofágu?“

Lucy už čekala, kdy někoho z rodiny tahle otázka napadne. Věděla, že policie se na to zeptá ihned. Udivovalo ji jen, že do téhle chvíle to nenapadlo někoho jiného.

Cedric, Emma, Harold a pan Wimborne se na ni podívali.

Odpověď, pokud vůbec mohla nějakou vymyslet, měla už připravenou.

„Vlastně skoro nevím,“ řekla váhavě, „měla jsem pocit, že to tam všechno potřebuje pořádně vyklidit a vyčistit.“

A pak,“ zaváhala, „pak — byl tam takový zvláštní nepříjemný zápach...“

Počítala správně s tím, že každý před tou nepříjemnou představou okamžitě couvne...

Pan Wimborne zamumlal: „Ano, ano, ovšem... hnedle tři týdny, jak říkal policejní lékař... Víte, musíme se snažit, abychom na tu věc příliš nemysleli.“ Usmál se povzbudivě na zbledlou Emmu. „Pamatujte na to, že ta nešťastná mladá žena nemá s nikým z nás nic společného.“

„Ale tím si přece nemůžete být tak jistý, ne?“ poznamenal Cedric.

Lucy Eyelesbarrowová na něj se zájmem pohlédla. Její zvědavost již probudil velmi překvapující rozdíl mezi třemi bratry: Cedric byl velký muž s větrem ošlehanou drsnou tváří, s rozcuchanými tmavými vlasy a veselým chováním. Přijel z letiště neoholený, a třebaže se oholil, než šel k ohledání, měl na sobě tytéž šaty, v nichž přijel, zřejmě to byly jediné, jaké měl; staré šedivé kalhoty a spravované, dost ošoupané pytlovité sako. Vypadal jako vagabund a byl na to pyšný.

Jeho bratr Harold byl naproti tomu dokonalým obrazem džentlmena ze City a ředitele významných společností. Byl vysoký, měl pěkné držení těla, vlasy na spáncích trochu prořídlé, malý černý knírek a byl bezvadně oblečen. Měl na sobě tmavý, dobře střížený oblek a perlově šedou vázanku. Vypadal na to, čím byl: chytrý a úspěšný obchodník.

Ted' řekl trochu škrobeně:

„To je, Cedriku, opravdu velmi nevhodná poznámka.“

„To bych rád věděl proč? Koneckonců byla v naší stodole. Co tam hledala?“

Pan Wimborne zakašlal a řekl:

„Petrně — ehm — šlo o dostaveníčko. Jak jsem vyrozuměl, je tu všeobecně známo, že klíč visí venku na hřebíku.“

Jeho tón vyjadřoval pohoršení nad takovým stavem věcí. Dal je najevo tak jasně, že Emma omluvně řekla:

„Začalo to za války, kdy se sem členové civilní protiletecké obrany chodili ohřát. Byla tam malá lihovká kamínka, vařili si na nich kakao. A pak, protože tam opravdu nebylo nic, co by někdo mohl chtít vzít, nechávali jsme klíč viset venku dál. Bylo to takové příhodné pro lidi z industriálního ústavu. Kdybychom nechávali klíč v domě, bylo by asi trapné, kdyby doma nebyl nikdo, kdo by jim ho dal, a oni si to chtěli uvnitř ve stodole nachystat. Máme tu přes den jen ženy na výpomoc a žádné stálé služebnictvo...“

Její hlas pomalu dozníval. Mluvila mechanicky, vysvětlení podávala bez zájmu, jako by byla myslí jinde. Cedric na ni vrhl rychlý zvědavý pohled. '

„Tebe něco trápí, sestřičko? Co je to?“

„Jak se tak, Cedriku, můžeš ptát?“ podrážděně řekl Harold.

„To se ví, že se ptám. I když si uvědomíme, že tady ve stodole v Rutherford Hallu byla zabita cizí mladá žena, a i když připustíme, že to Emmou otřásl — Emma byla vždycky přece tak rozumné děvče, že nevidím důvod, proč se teď trápí. Hrome, člověk si přece zvykne na všechno.“

„Na vraždu si někteří lidé zvykají trochu déle než ty,“ podotkl ledově Harold. „Asi jsou vraždy na Mallorce na denním pořádku a —“

„Na Ibize, ne na Mallorce.“

„To je totéž.“

„Naprosto ne. Je to úplně jiný ostrov.“

„Chtěl jsem říct,“ pokračoval Harold, „že i když pro tebe je vražda každodenní všední událostí, vždyť žiješ mezi horkokrevnými Latinci, my tady v Anglii bereme takové věci vážně.“ S rostoucím podrážděním dodal: „A opravdu, Cedriku, objevit se na veřejném ohledání v takovýchhle šatech —“

„Co máš proti mým šatům? Jsou pohodlné.“

„Jsou nevhodné.“

„Jsou to jediné šaty, které jsem si vzal s sebou. Nebral jsem si kufr s garderobou, když jsem se hnal nahonem domů, abych byl s rodinou při téhle záležitosti. Jsem malíř a malíři mají rádi pohodlné šaty.“

„Tak ty se pořád pokoušíš malovat?“

„Koukej, Harolde, co myslíš tím pokoušíš se —“

Pan Wimborne si energicky odkašlal.

„Takovéhle debaty nikam nevedou,“ pravil káravě. „Raději mi, drahá Emmo, povězte, mohl-li bych pro vás ještě něco udělat, než se vrátím do města?“

Pokárání se neminulo účinkem. Emma Crackenthorpová rychle řekla:

„Bylo to od vás velice laskavé, že jste přijel.“

„Vůbec ne. Bylo záhodno, aby někdo přijel a v zájmu rodiny sledoval průběh jednání. Vyjednal jsem si pohovor s inspektorem tady v domě. Nepochybuji o tom, že se tato velmi trapná situace brzy vyjasní. Podle mého názoru není velkých pochybností o tom, co se udalo. Jak nám Emma pověděla, bylo tady všeobecně známo, že klíč od Dlouhé stodoly visí zvenčí na dveřích. Zdá se velice pravděpodobné, že tuto stodolu místní milenci používali jako místo dostaveníček. Bezpochyby došlo k hádce a nějaký mladý muž ztratil sebevládu. Zděsil se toho, co udělal, a tu jeho zrak padl na sarkofág a on si uvědomil, že by to byla výborná skrýš.“

Lucy si sama pomyslela: „Ano, zní to velice věrohodně. To je právě to, co by každého napadlo.“

„Říkáte místní milenci — ale nikdo tady tu dívku nepoznal,“ řekl Cedric.

„Je ještě brzy. Nebude to jistě dlouho trvat a identifikována bude. A je ovšem možné, že dotyčný muž byl místní usedlík, ale že dívka byla odjinud, třeba z jiné části Brackhamptonu. Brackhampton je velký — v posledních letech nesmírně vzrostl.“

„Kdybych já byl dívkou a scházel se se svým mládcem, nestál bych o to, aby mě vodil do studené stodoly, která je na míle daleko ode všeho,“ namítl Cedric. „Stál bych o nějaké pěkné přitulení v biografu, co říkáte, slečno Eyelesbarrowová?“

„Tyhle věci snad nebudeme rozbírat,“ zanaříkal Harold.

Při těch slovech auto zastavilo u předního vchodu do Rutherford Hallu a všichni vystoupili.

KAPITOLA OSMÁ

I

Pan Wimborne vstoupil do knihovny a trochu zamžikal, jak jeho staré chytré oči přelétly z inspektora Bacona, s nímž se setkal, k světlovlasému hezkému muži stojícímu za ním.

„To je inspektor Craddock z New Scotland Yardu,“ představil ho inspektor Bacon.

„New Scotland Yard — hm.“ Pan Wimborne pozvedl obočí.

Dermot Craddock měl příjemné chování a lehce navázal hovor.

„Byli jsme přizváni k tomuto případu, pane Wimborne. A protože zastupujete Crackenthorpovu rodinu, myslím, že bude správné, když vám důvěrně sdělíme malou informaci.“

Nikdo nedovedl lépe než inspektor Craddock naservírovat kousíček pravdy a dát přitom najevo, že je to pravda celá.

„Inspektor Bacon bude jistě se mnou souhlasit,“ dodal a pohlédl na kolegu.

Inspektor Bacon mu to s patřičnou vážností odsouhlasil a vůbec to nevypadalo, že by byli spolu nějak smluveni.

„Věc se má takto,“ pokračoval inspektor Craddock. „Na základě informace, která se nám dostala do rukou, máme důvod se domnívat, že mrtvá žena nepochází tady z kraje, ale že sem přijela z Londýna a že nedlouho předtím přicestovala z ciziny. Pravděpodobně z Francie, i když si tím nejsme jisti.“

Pan Wimborne znovu zvedl obočí.

„Je-li možná?“ řekl.

„A jelikož je tomu tak, komisař usoudil, že bude lépe, když věc bude vyšetřovat Yard.“

„Já jen doufám, že případ bude brzy vyřešen,“ povzdechl pan Wimborne. „Jak nepochybně uznáte, celá ta věc je pro rodinu zdrojem velkého trápení. Ačkoliv se jich to netýká osobně, jsou —“

Odmlčel se sotva na vteřinku, ale inspektor Craddock mezeru ihned vyplnil.

„Není příjemné najít zavražděnou ženu na svém pozemku, že? V tom vám dávám plně za pravdu. A teď bych rád krátce pohovořil s jednotlivými členy rodiny —“

„Opravdu nevím —“

„Co by mi mohli říct? Patrně nic zajímavého — ale člověk nikdy neví. Myslím, že hlavní informace, které potřebuju, můžu získat od vás, pane. Informace o tomto domě a o této rodině.“

„A co to asi může mít společného s neznámou mladou ženou, která přijela z ciziny a dala se tu zabít?“

„To je právě ono,“ řekl Craddock. „Proč sem přijela? Byla někdy v nějakém spojení s tímto domem? Byla tu například kdysi služebnou? Třeba komornou? Nebo sem přijela, aby se tu setkala s někým, kdo v tomto domě dříve bydlel?“

Pan Wimborne chladně odpověděl, že Crackenthorpovi obývali Rutherford Halí od té doby, co jej Josiah Crackenthorpe v roce 1884 postavil.

„To je samo o sobě zajímavé,“ řekl Craddock. „Byl byste tak laskav a v hlavních rysech nám krátce podal historii rodiny?“

„Není toho moc, co bych řekl,“ pokrčil pan Wimborne rameny. „Josiah Crackenthorpe byl výrobce sladkých a slaných sušenek, slaných oříšků, nakládáných okurek, paprik a tak dále. Nashromáždil velké jmění a postavil tehle dům. Luther Crackenthorpe, jeho nejstarší syn, tu teď žije.“

„Měl ještě jiné syny?“

„Druhý syn Henry byl zabit při automobilové nehodě v roce 1911.“

„A nynější pan Crackenthorpe nikdy nepomyslel na to, že dům prodá?“

„Na základě podmínek otcovy poslední vůle to nemůže udělat,“ suše řekl právník.

„Mohl byste mi o ní něco povědět?“

„Proč bych to dělal?“

„Protože si ji v Somerset House můžu vyhledat sám, když budu chtít.“

Proti své vůli se pan Wimborne maličko nakysle usmál.

„Zcela správně, pane inspektore. Měl jsem jen námitku vzhledem k tomu, že informace, kterou požadujete, naprosto nepatří k věci. Pokud jde o poslední vůli Josiaha Crackenthorpa, není to žádná tajnost. Zanechal své velmi značné jmění ve svěřenecké správě, vý-

nos z toho kapitálu má být vyplácen jeho synovi Lutherovi do konce života, a po Lutherově smrti má být kapitál rozdělen rovným dílem mezi Lutherovy děti, Edmunda, Cedrika, Harolda, Alfreda, Emmu a Edith. Edmund byl zabit ve válce a Edith zemřela před čtyřmi roky, takže po smrti Luthera Crackenthorpa budou peníze rozděleny mezi Cedrika, Harolda, Alfreda, Emmu a Edithina syna Alexandra Eastleyho.“

„A dům?“

„Ten připadne nejstaršímu přeživšímu synovi nebo jeho potomku.“

„Byl Edmund Crackenthorpe ženat?“

„Ne.“

„Takže připadne nyní —“

„Dalšímu synovi — Cedrikovi.“

„Pan Luther Crackenthorpe s ním sám nemůže volně nakládat?“

„Ne.“

„A nemůže jmění spravovat.“

„Ne.“

„Není to hodně neobvyklé? Počítám, že ho otec neměl rád?“ poznamenal chytře Craddock.

„Počítáte správně,“ řekl pan Wimborne. „Starý Josiah byl zklaman tím, že jeho nejstarší syn nejevil žádný zájem o rodinný podnik — nebo o obchodní podnikání vůbec. Luther trávil čas cestováním po cizině a sbíráním *objets d'art*. Starý Josiah pro tyhle věci neměl porozumění. Tak zanechal své peníze ve svěřenecké správě pro příští generaci.“

„Další generace ale zatím nemá žádný příjem kromě toho, co sami vydělají nebo co jim otec poskytne, a jejich otec má značný důchod, ale nemá moc volně nakládat s kapitálem.“

„Tak je to. Jenže co má tohle co dělat s vraždou neznámé mladé ženy cizího původu, to si nedovedu představit!“

„Zdá se, že to s tím nemá společného nic,“ přisvědčil bez váhání Craddock, „jen jsem si chtěl zjistit některá fakta.“

Pan Wimborne se na něj ostře zadíval, pak, patrně spokojen s výsledkem své prohlídky, vstal.

„Hodlám se teď vrátit do Londýna,“ prohlásil. „Ledaže byste si přáli vědět ještě něco dalšího.“

Pohlédl z jednoho muže na druhého.

„Ne, děkujeme vám, pane.“

Z haly zazněl fortissimo hlas gongu.

„Propána,“ řekl pan Wimborne. „To bude jistě jeden z těch chlapců.“

Inspektor Craddock zvýšil hlas, aby ho bylo v tom rámusu slyšet, a řekl:

„Necháme rodinu v klidu poobědvat, ale pak bychom se s inspektorem rádi vrátili — řekněme ve čtvrt na tři — a s každým členem rodiny si krátce pohovoříli.“

„Myslíte, že je to nezbytné?“

„Nu...,“ Craddock pokrčil rameny. „Je to prostě jedna malá možnost. Někdo si třeba zapamatoval, co by nám dalo klíč k zjištění totožnosti té ženy.“

„Pochybuji o tom, pane inspektore. Velice o tom pochybuji. Ale přejí vám hodně štěstí. Jak jsem právě řekl, čím dřív se tato odporná záležitost objasní, tím lip pro každého.“

Potřásl hlavou a vyšel pomalu z pokoje.

II

Jakmile se Lucy vrátila z ohledání, šla rovnou do kuchyně, a právě honem chystala oběd, když Bryan Eastley vstrčil hlavu do dveří.

„Můžu vám nějak pomoci?“ zeptal se. „Vyznám se tady v domě dobře.“

Lucy ho přejela rychlým bezmyšlenkovitým pohledem. Bryan ve svém malém autíčku přijel rovnou z ohledání a ona ještě neměla moc času utvořit si o něm úsudek.

Co však viděla, bylo dost příjemné. Eastley byl roztomilý mladý muž něco přes třicet, s hnědými vlasy, s trochu smutnými očima a ohromným plavým knírem.

„Chlapci ještě nejsou zpátky,“ řekl, když vešel a usedal na konec kuchyňského stolu. „Než se sem na kolech dostanou, bude jim to jistě dvacet minut trvat.“

„Ti jsou jistě odhodlaní nic nezmeškat,“ usmála se Lucy.

„Nemám jim to za zlé. Myslím jako, že je to v jejich životě první ohledání mrtvoly, a abych tak řekl, rovnou v rodině.“

„Vstal byste laskavě z toho stolu, pane Eastley? Potřebuju tam postavit mísu.“

Bryan poslechl.

„No ne, ten omastek je pěkně horký. Co do toho dáte?“

„Pudink z máslového těsta s masem.“

„Ten starý dobrý pudink. To bude jistě k obědu anglický rostbíf, co?“

„Ano.“

„Opravdovská pohřební pečené. To to voní.“ Uznale začíchal.
„Nevadí vám moje klábosení?“

„Jestli jste přišel pomoci, tak bych radši, abyste pomáhal.“ Vytáhla z trouby další pekáč. „Tady máte práci — obraťte všechny ty brambory, aby se opekly z druhé strany...“

Bryan čile poslechl.

„To se všechny ty věci smažily, když jsme byli na ohledání? Co kdyby se byly spálily?“

„To je velmi nepravděpodobné. Teplota trouby se dá seřídit.“

„Trouba má elektrický mozek, co? Je to tak?“

Lucy na něj vrhla rychlý pohled.

„Správně. A teď dejte pekáč do trouby. Tady máte utěrku. Tu v druhé přihrádce — tu nahoře potřebuju na pudink.“

Bryan poslechl a pronikavě vypískl.

„Snad jste se nespálil?“

„Trošku. No nevadí. To vaření je ale nebezpečná práce.“

„To si asi sám nikdy nevaříte?“

„Vlastně vařím — dost často. Ale ne takovéhle věci. Umím uvařit vajíčko — když se nezapomenu podívat na hodiny. A umím udělat vejce na slatině. A taky dovedu ugrilovat plátek hovězího nebo otevřít polévkovou konzervu. Mám doma elektrický sporáček.“

„Žijete v Londýně?“

„Jestli se tomu dá říkat žít — tak ano.“

Jeho hlas zněl malomyslně. Díval se, jak Lucy dává do trouby mísu s pudinkovou směsí.

„To je tak hezký pohled,“ vzdychl.

Když měla Lucy tu nejnaléhavější práci za sebou, podívala se na něj pozorněji.

„Na co — na tu kuchyň?“

„Ano. Připomíná mi to naši kuchyň doma — když jsem byl malý.“

Ted' Lucy napadlo, že Bryan Eastley vypadá tak nějak ztraceně. Když se na něho lépe podívala, uvědomila si, že je starší, než si myslela. Těžko si ho člověk představoval jako Alexandrova otce. Připomínal jí nespočetné mladé piloty, které poznala za války, když byla v tom citlivém věku čtrnácti let. Její život pokračoval, vyrostla v poválečném světě — ale měla pocit, jako by Bryanův život nepokračoval, jako by léta plynula, ale Bryan zůstal stát. Jeho další slova to potvrdila. Znovu se posadil ke kuchyňskému stolu.

„Není to na světě lehké,“ řekl. „Myslím jako, že není pro člověka lehké se orientovat. Chápete, člověk na to není školený.“

Lucy si vzpomněla, co slyšela od Emmy.

„Vy jste byl pilot-stíhač, že?“ zeptala se. „Dostal jste válečný kříž.“

„Právě taková věc člověka odrovná. Dostanete medaili a všichni se snaží vám život ulehčit. Dají vám místo a tak dál. Je to od nich moc slušné. Ale jsou to samá místa v kanceláři a člověk prostě na tohle není. Sedět za psacím stolem a mít hlavu zamotanou z číslic. Mám různé nápady, víte, a pokoušel jsem se o jeden nebo dva podniky. Ale neseženete do toho peníze. Nenajdete chláпка, co by to financoval. Kdybych měl nějaký kapitálek...“

Zadumal se.

„Vy jste Edii neznala, vidíte? Tedy mou ženu. No samozřejmě, že jste ji neznala. Ta byla úplně jiná než oni. Zaprvé mladší. A za války byla v pomocném sboru u letectva. Vždycky říkala, že její táta je blázen. Taký že je. Hrozný skrbllík, pokud jde o peníze. A do hrobu je s sebou vzít nemůže. Po jeho smrti se majetek rozdělí. Ediiin podíl dostane samozřejmě Alexander. Ale na kapitál nebude moci sáhnout, dokud mu nebude jednadvacet.“

„Je mi líto, ale nevstal byste zase od stolu? Chci dát maso na mísu a udělat šťávu.“

V tu chvíli se přihnali Alexander a Stoddart-West s růžovými tvářemi, celí udýchaní.

„Ahoj, Bryane,“ řekl mile otci Alexander. „Tak tady jsi. No ne, tohle je přímovný kusanec. Je taky pudink?“

„Ano, tady je.“

„My míváme ve škole děsnej pudink. Celej zvlhlej a zplihlej.“

„Uhněte,“ řekla Lucy. „Musím udělat šťávu.“

„Udělejte jí hodně. Mužem dostat dva plné omáčníky?“

„To víte, že ano.“

„Ňamy-ňamy,“ pronesl Stoddart-West.

„Nemám rád, když je sos bledý,“ strachoval se Alexander.

„Nebude bledý.“

„Je báječná kuchařka,“ řekl Alexander otci.

Lucy měla na okamžik dojem, že se jejich role obrátily. Alexander mluvil jako laskavý otec k synovi.

„Mužem vám nějak pomoci, slečno Eyelesbarrowová?“ zeptal se zdvořile Stoddart-West.

„To můžete. Alexandře, jdi zazvonit na gong. Ty, Jamesi, budeš tak hodný a odneseš tenhle podnos do jídelny. A vy, pane Eastley, laskavě vezměte tu pečení. Já ponesu brambory a pudink.“

„Je tu ten člověk ze Scotland Yardu,“ řekl Alexander. „Myslíte, že s námi bude obědvat?“

„To záleží na tom, jak to vaše tetička zařídí.“

„Tetě Emmě by to, myslím, nevadilo... Je moc pohostinná. Ale strýčkovi Haroldovi by se to asi nelíbilo. Je kvůli té vraždě hrozně dopálený.“ Alexander prošel s podnosem mezi dveřmi a přes rameno přidal další informaci: „Pan Wimborne je teď s tím člověkem ze Scotland Yardu v knihovně. Ale na oběd nezůstane. Říkal, že musí zpátky do Londýna. Pojd', Stoddartouši. A já, on šel zvonit na gong.“

V tu chvíli gong zazněl. Stoddart-West to uměl. Dal do toho všechnu sílu a veškerou další konverzaci zarazil.

Bryan přinesl pečení, za ním šla Lucy s pudinkem — pak se vrátila do kuchyně pro dva vrchovatě plné omáčníky.

Pan Wimborne stál v hale a navlékal si právě rukavice, když ze schodů seběhla Emma.

„Opravdu nechcete zůstat na oběd, pane Wimborne? Už je pro-
střeno.“

„Ne. Mám v Londýně důležitou schůzku. Ve vlaku je jídelní
vůz.“

„Bylo to od vás velmi hezké, že jste přijel,“ řekla vděčně Emma.

Z knihovny se vynořili oba policisté. Pan Wimborne uchopil
Emminu ruku.

„Nedělejte si žádné starosti, má milá. Tohle je pan inspektor
Craddock ze Scotland Yardu, přijel, aby převzal tenhle případ. Vráti
se sem ve čtvrt na tři a zeptá se vás na všechna fakta, která by mu
mohla pomoci při jeho pátrání. Ale jak vám říkám, nemusíte si dělat
žádné starosti.“ Pohlédl na Craddocka. „Smím říct slečně Crac-
kenthorpové, co jste mi pověděl?“

„Zajisté, pane.“

„Pan inspektor Craddock mi právě řekl, že to skoro určitě není
místní zločin. Má se za to, že zavražděná žena přijela z Londýna a že
byla pravděpodobně cizinka.“

„Cizinka. Byla Francouzka?“ zeptala se ostře Emma Crac-
kenthorpová.

Pan Wimborne jasně mínil svou informaci jako útěchu. Zatvářil
se trochu zaraženě. Pohled Dermota Craddocka z něho rychle sklouzl
k Emmiň tváři.

Byl by rád věděl, jak došla okamžitě k závěru, že zavražděná
byla Francouzka, a proč ji to pomyšlení tak rozrušilo?

KAPITOLA DEVÁTÁ

I

Jediní, kdo se pořádně pustili do Lucyina znamenitého oběda,
byli oba chlapi a Cedric Crackenthorpe, který vypadal naprosto ne-
dotčen okolnostmi, jež ho přiměly k návratu do Anglie. Vypadal
opravdu, jako by celou věc považoval za dobrý hrůznostrašný vtíp.

Tento postoj, jak si Lucy všimla, byl jeho bratru Haroldovi vel-
mi nepříjemný. Harold se tvářil, jako by vraždu považoval za jakousi
osobní urážku Crackenthorpovy rodiny a pocit urážky byl u něho tak

silný, že při obědě sotva něco snědl. Emma vypadala ustaraně a nešťastně a jedla také velmi málo. Alfred se zdál ponořen v sled vlastních myšlenek a téměř nemluvil. Byl to docela hezký muž s hubenou snědou tváří a s očima trochu příliš blízko u sebe.

Po obědě se policisté vrátili a zdvořile požádali, jestli by si mohli krátce promluvit s panem Cedrikem Crackenthorpem.

Inspektor Craddock byl velmi příjemný a přátelský.

„Posaďte se, pane Crackenthorpe. Jak jsem vyrozuměl, právě jste se vrátil z Baleárských ostrovů? Žijete tam?“

„Žiju tam posledních šest let. V Ibize. Líbí se mi tam víc než v téhle fádňi zemi.“

„Máte tam asi o hodně víc slunce než my tady,“ řekl přívětivě inspektor Craddock. „Není to dlouho, co jste byl doma, jak jsem se dozvěděl — o vánocích, abych byl přesný. Z jakého důvodu jste se tak brzy vrátil?“

„Dostal jsem od Emmy, tedy sestry, telegram. Nikdy jsme tady na našich pozemcích neměli vraždu,“ ušklíbl se Cedric. „Nechtěl jsem o nic přijít — tak jsem přijel.“

„Zajímáte se o kriminologii?“

„Nemusíte to říkat tak učeně! Mám prostě rád vraždy — Kdo je vrah? a všechno tohle! Mít vraždičku přímo před rodinným prahem, to se člověku hned tak nestane. Kromě toho jsem si myslel, že by chudák Emma mohla potřebovat nějakou tu pomoc — aby zvládla starého pána a policii a všechno ostatní.“

„Chápu. Probudilo to ve vás sportovní instinkt i city k rodině. Nepochybuju, že vám za to vaše sestra bude velmi vděčná, ačkoli druzí dva bratři také přijeli, aby byli s ní.“

„Ale ne, aby ji utěšili a podepřeli,“ řekl mu Cedric. „Harold je celý bez sebe. Být zamíchaný do vraždy pochybné ženštiny, takováhle věc pro pána z City přece není.“

Craddock povytáhl obočí.

„Byla — byla to pochybná ženština?“

„No, na tohle jste znalec vy. Soudě podle faktů, řekl bych, že je to pravděpodobné.“

„Myslel jsem, že byste možná mohl odhadnout, co byla zač?“

„Ale pane inspektore, přece víte — nebo vaši kolegové vám to řeknou, že jsem nebyl schopen ji identifikovat.“

„Řekl jsem odhadnout, pane Crackenthorpe. Nemusel jste tu ženu předtím vidět — ale mohl jste hádat, kdo asi byla — nebo mohla být?“

„Jste na špatné stopě,“ zavrtěl hlavou Cedric. „Nemám naprosto ponětí. Vy se, mám dojem, domníváte, že mohla přijít do Dlouhé stodoly na schůzku s někým z nás? Ale my tady nikdo nebydlíme. Tady bydlí jedině Emma a otec. Přece vážně nemyslíte, že přijela na rande s mým ctěným staroušem?“

„Vycházíme z toho — inspektor Bacon v tom se mnou souhlasí —, že ta žena měla kdysi k tomuto domu nějaký vztah. Mohlo to být před značnou řádkou let. Zajděte v duchu trochu nazpátek, pane Crackenthorpe.“

Cedric chvíličku přemýšlel, pak zavrtěl hlavou.

„Občas jsme měli za služebnou cizinku jako většina lidí, ale nemůžu přijít na nic, co by padalo v úvahu. Zeptejte se radši těch druhých, věděli by víc než já.“

„To samozřejmě uděláme.“

Craddock se zaklonil v židli a pokračoval:

„Jak jste při ohledání slyšel, podle lékařského dobrozdání nelze určit dobu smrti příliš přesně. Déle než dva týdny, méně než čtyři — což znamená někdy kolem vánoc. Kdy jste přijel do Anglie a kdy jste odjel?“

„Počkejte...,“ uvažoval Cedric. „Přiletěl jsem letadlem, dorazil jsem sem v sobotu před vánoci — to bylo jednadvacátého.“

„Letěl jste přímo z Mallorky?“

„Ano. Odletěl jsem v pět hodin ráno a byl jsem tu v poledne.“

„A vracel jste se kdy?“

„Letěl jsem zpátky následující pátek, sedmadvacátého.“

„Děkuju vám.“

Cedric se zazubil.

„Bohužel zůstávám v časovém limitu vraždy. Ale namouduši, pane inspektore, škrcení mladých žen není mým oblíbeným druhem vánočních radovánek.“

„To doufám, pane Crackenthorpe.“

Inspektor Bacon se na něj jen káravě podíval.

„Takováhle věc by byla ve značném rozporu se slovy Pokoj lidem dobré vůle, nemyslíte?“

Cedric vyslal tuhle otázku k inspektorovi Baconovi, a ten jen zabručel. Inspektor Craddock řekl zdvořile:

„Tak vám pěkně děkuju, pane Crackenthorpe. To bude všechno.“

„Co si o něm myslíte?“ zeptal se Craddock, když Cedric za sebou zavřel dveře. Bacon znovu zabručel.

„Je dost drzý, aby byl schopen všeho,“ řekl. „Tenhle typ nemám rád. Nevázaná banda, tihle umělci, a bývají zapletení s všelijakými ženskými.“ Craddock se usmál.

„Taky se mi nelíbí, jak se obléká,“ pokračoval Bacon. „To není žádná úcta jít takhle k ohledání. Už jsem dlouho neviděl tak špinavé kalhoty. A všiml jste si té jeho kravaty? Vypadala, jako by byla z barevných provázků. Tak jestli chcete vědět, tenhle by klidně, beze všech cavyků ženskou uškrtil.“

„No tuhle tedy neuškrtil — jestli z Mallorky odjel až jednadva-
cátého. A to mužem lehko zjistit.“

„Vidím, že nehodláte blíže označit dobu vraždy,“ podíval se na něj ostře Bacon.

„Zatím to oznamovat nebudem. Na začátku pátrání mám vřdycky rád něco v záloze.“

Bacon horlivě přikyvoval.

„Překvapit je tím ve vhodné chvíli,“ řekl, „to je nejlepší strategie.“

„A teď se podíváme, co nám k tomu všemu řekne náš korektní pán ze City,“ pravil Craddock.

Harold Crackenthorpe s úzce sevřenými rty k tomu řekl velmi málo. Je to nanejvýš nemilá — velmi nešťastná záležitost. Obává se, že noviny... Jak se dozvěděl, reportéři se už sháněli po interview... Všechny tyhle věci... Je to nanejvýš politováníhodné...

Haroldovy kusé nedokončené věty dozněly. Zaklonil se v židli s výrazem muže, který musí vdechovat velmi ošklivý zápach.

Inspektorovy dotazy nepřinesly žádné výsledky. Ne, nemá ponětí, kdo ta žena je nebo může být. Ano, byl na vánoce v Rutherford

Hallu. Nemohl přijet dřív než na Štědrý večer — ale zůstal tu až do příští neděle.

„Tak to tedy je,“ řekl inspektor Craddock a už se dál neptal. Usoudil, že Harold Crackenthorpe jim nepomůže.

Přešel k Alfredovi, který vkročil do pokoje s trochu přehnanou nedbalostí.

Craddock na Alfreda pohlédl a měl tak trochu pocit, že ho zná. Určitě už tohoto člena rodiny někdy viděl. Nebo byla jeho fotografie v novinách? S tou vzpomínkou bylo spojeno něco hanlivého. Zeptal se Alfreda na jeho zaměstnání, a Alfredova odpověď byla vyhýbavá.

„V téhle chvíli dělám do pojišťování. Donedávna jsem uváděl na trh nové typy fonografu. Revoluční vynález. Vlastně jsem na tom dobře vydělal.“

Pohled inspektora Craddocka vyjadřoval obdiv — nikoho by bylo ani nenapadlo, že zaznamenává povrchní eleganci Alfredova obleku a přesně odhaduje nízkou cenu, za niž byl pořízen. Cedrikovy šaty byly pomačkané, skoro ošoupané, ale měly dobrý střih a výbornou látku. Tady byla laciná elegance, která mluvila sama za sebe. Craddock lehce přešel k obvyklým otázkám. Alfred jevil zájem — dokonce to vypadalo, že se trochu baví.

„To je nápad, že ta žena tu kdysi mohla být zaměstnaná.“

Ne jako komorná; pochybuju, že má sestra někdy nějakou měla. Myslím, že dneska komornou nemá nikdo. Ale samozřejmě, že se tu vystříдалo dost pomocnic v domácnosti, co nebyly Angličanky. Měly jsme tu Polky — a jednu temperamentní Němku, nebo možná dvě. Protože ale Emma tu ženskou nepoznala, tak si myslím, že ten váš nápad padá, pane inspektore. Emma má na lidi moc dobrou paměť. Jestli ta ženská přijela z Londýna, tak těžko... Mimochodem, jak jste přišel na ten nápad, že přijela z Londýna?“

Utrousil tu otázku skoro nedbale, ale jeho ostrý pohled prozrazoval zájem.

Inspektor Craddock se usmál a potřásl hlavou.

Alfred na něj bystře pohlédl.

„Nepovíte, co? Neměla například v kapse zpáteční jízdenku?“

„Možná, pane Crackenthorpe.“

„Jestli přijela z Londýna, pak toho chláпка, se kterým se měla setkat, třeba napadlo, že Dlouhá stodola by byla pěkné místo na vraždu v klidu. Zřejmě ví, jak to tu vypadá. Na vašem místě bych se po něm poohlédł, pane inspektore.“

„To taky děláme,“ řekl inspektor Craddock, a z těch tří klidných slov zněla sebedůvěra.

Poděkoval Alfredovi a propustil ho.

„Toho chlapíka jsem už někde viděl,“ obrátil se k Baconovi.

„Chytrý ptáček,“ usoudil inspektor Bacon, „tak chytrý, že se sám někdy řízne.“

II

„Asi se mnou nechcete mluvit,“ řekl omluvně Bryan Eastley a váhavě se zastavil na prahu pokoje. „Já do rodiny vlastně nepatřím —“

„Počkejte, vy jste pan Bryan Eastley, manžel slečny Edith Crackenthorové, která zemřela před pěti lety?“

„Ano, přesně tak.“

„To je od vás velmi laskavé, pane Eastley, zvlášť jestli víte něco, co by nám mohlo pomoci.“

„Ne, to nevím. Celá ta věc je tak zatraceně divná, že ano? Přijede si sem vprostřed zimy a sejde se s nějakým chlapíkem v staré stodole, kam to fouká ze všech stran. To by moje gusto nebylo!“

„Je to rozhodně velmi podivné,“ souhlasil inspektor Craddock.

„Je pravda, že byla cizinka? Proskakují takové řeči.“

„Říká vám to něco?“ inspektor se na něj ostře podíval, ale Bryan měl mile prázdňý výraz.

„Ne, neříká.“

„Možná že byla Francouzka,“ řekl inspektor Bacon s temným podezřením.

Na Bryanovi bylo vidět slabé oživení. V jeho očích se objevil zájem; začal si popotahovat plavý knír.

„Opravdu? Z veselé Paříže že by byla?“ Potřásl hlavou. „To by pak vypadalo ještě nepravděpodobnější, co? Myslím jako, že by se potloukala někde ve stodole. Měl jste už někdy takový případ, že by

vrah schoval mrtvolu do sarkofágu? Měl jste už někoho s komplexem? Aby si třeba myslel, že je Caligula nebo někdo takový?“

Inspektor Craddock se ani nenamáhal tyhle úvahy zavrhnout. Místo toho nedbale prohodil:

„Nevíte, jestli někdo z rodiny nemá ve Francii známé nebo příbuzné?“

Bryan odpověděl, že Crackenthorpovi nejsou moc veselí lidé.

„Harold je úctyhodně ženatý s dcerou nějakého zchudlého paira. Alfred, myslím, na ženské moc není — ten tráví život pochybnými kšeftíky, co obvykle špatně dopadnou. Řekl bych, že Cedric měl pár španělských seňorit, co se do něho zbláznily v Ibize. Ženské na Cedrika dost letí. Moc se neholí a vypadá, jako by se nikdy nemyl. Nechápu, jak tohle může ženy přitahovat, ale zřejmě je to přitahuje — asi jsem vám moc nepomohl, co?“

Zazubil se na ně.

„Radši si vemte do práce Alexandra. On a James Stoddart-West hledají stopy od rána do večera. Ti určitě na něco kápnou.“

Inspektor Craddock řekl, že v to doufá. Pak poděkoval Bryanovi a řekl, že by rád mluvil se slečnou Emmou Crackenthorповou.

III

Inspektor Craddock teď pohlédl na Emmu Crackenthorповou s větší pozorností než předtím. Pořád mu v hlavě vrtal ten výraz, který zahlédl na její tváři před obědem.

Klidná žena. Ne hloupá. Ale taky nijak geniální. Jedna z těch příjemných, milých žen, které muži mají sklon brát jako samozřejmost a které dovedou vytvořit domov, kde panuje klid a tichá harmonie. Taková je Emma Crackenthorповá, myslil si.

Takovéhle ženy bývají často podceňovány. Za jejich klidnou tvář je ukryta síla charakteru, s takovými ženami je třeba počítat. Možná, pomyslel si Craddock, že klíč k tajemství mrtvé ženy v sarkofágu se skrývá někde v hlubinách mysli Emmy Crackenthorповé.

Zatímco mu tyhle myšlenky prolétaly hlavou, kladl různé bezvýznamné otázky.

„Myslím, že toho nebude mnoho, co byste byla už neřekla inspektorovi Baconovi,“ začal, „tak vás nemusím trápit mnoha otázkami.“

„Prosím, jen se ptejte.“

„Jak vám již pověděl pan Wimborne, došli jsme k názoru, že mrtvá žena nepocházela z tohoto kraje. Může to pro vás být ulehčením — pan Wimborne si to zřejmě myslel — ale pro nás to ve skutečnosti znamená větší potíže. Lze ji méně snadno identifikovat.“

„Ale copak neměla něco u sebe — nějakou kabelku nebo doklady?“

Craddock zavrtěl hlavou.

„Neměla žádnou kabelku a neměla nic v kapsách.“

„Nemáte ponětí, jak by se mohla jmenovat — nebo odkud přijela — vůbec nic?“

Craddock si myslel: Chce vědět — velmi ráda by věděla — kdo ta žena je. Zajímalo by mě, jestli to chtěla vědět hned od začátku. Z Bacona jsem ten dojem neměl — a je to bystrý muž...

„Nic o ní nevíme,“ odpověděl. „Proto jsme doufali, že byste nám mohla pomoci. Opravdu nemůžete? I když jste ji nepoznala — nenapadá vás aspoň, kdo by mohla být?“

Myslel si, nebo se mu to jen zdálo, že chvíličku zaváhala, než odpověděla.

„Nemám nejmenší tušení,“ řekla.

Chování inspektora Craddocka se nepozorovaně změnilo. Nebylo to téměř znát, až na to, že byl jeho hlas malinko tvrdší.

„Když vám pan Wimborne řekl, že ta žena je cizinka, proč jste se domnívala, že je Francouzka?“

Emma nepřišla do rozpaků. Nadzvedla jen trochu obočí.

„To že jsem se domnívala? Ano, myslím, že ano. Opravdu nevím proč — až na to, že člověk vždycky mívá sklon si myslet, že cizinci znamenají Francouze, dokud nezjistí, jaké národnosti jsou. Většina cizinců v téhle zemi jsou Francouzi, ne?“

„To bych opravdu neřekl, slečno Crackenthropová. V dnešní době ne. Máme tu mnoho různých národností, Italy, Němce, Rakušany, obyvatele všech skandinávských zemí —“

„Ano, máte asi pravdu.“

„Neměla jste nějaký zvláštní důvod myslet si, že ta žena byla pravděpodobně Francouzka?“

Nijak nespěchala, aby to popřela. Chvilku přemýšlela a pak téměř s lítostí zavrtěla hlavou.

„Ne,“ řekla. „Opravdu jsem žádný důvod neměla.“

Pohlédla mu klidně, bez uhýbání do očí. Craddock se podíval na inspektora Bacona. Ten se naklonil kupředu a ukázal malou smaltovanou pudřenku.

„Poznáváte tohle, slečno Crackenthorpová?“

Vzala ji do ruky a prohlédla si ji.

„Ne. Moje rozhodně není.“

„Nemáte ponětí, komu patřila?“

„Ne.“

„Pak vás, myslím, nemusíme dál trápit — prozatím.“

„Děkuju vám.“

Krátce se na něho usmála, vstala a odešla z pokoje. Zase se to Craddockovi snad jen zdálo, ale myslel si, že odchází velmi rychle, jako by se jí ulehčilo.

„Myslíte, že něco ví?“ zeptal se Bacon.

„V jistém stadiu má člověk sklon si myslet, že každý ví trošku víc, než je ochoten říct,“ doznal kajícíně inspektor Craddock.

„Obvykle toho taky víc vědí,“ řekl Bacon z hloubi své zkušenosti. „Jenomže to často nemá s případem co dělat. Jde o nějaký ten rodinný hříšek nebo nějakou tu ostudičku a lidé se bojí, aby se taková věc nedostala na světlo boží.“

„Ano, já vím. Ale aspoň —“

Ale ať už chtěl inspektor Craddock říct cokoli, řečeno to nebylo, protože dveře se rozlétly a dovnitř se s velkým rozhořčením vběhl pan Crackenthorpe.

„To jsou mi pěkné věci!“ zvolal. „To to došlo daleko, že si sem přijde Scotland Yard a nemá ani tolik slušnosti, aby nejdřív promluvil s hlavou rodiny! Kdo je tady pán domu, ptám se vás? Řeknete mi to? Kdo je tady pán domu?“

„Samozřejmě že vy, pane Crackenthorpe,“ řekl chlácholivě Craddock a vstal. „Ale mysleli jsme, že už jste inspektorovi Baconovi pověděl všechno, co jste věděl, a tak vzhledem k vašemu zdravot-

nímu stavu nesmíme po vás moc žádat. Dr. Quimper nás upozorňoval...“

„Já vím — já vím. Nejsem žádný silák... Dr. Quimper je jak stará bába — výborný doktor, rozumí mé nemoci — ale nejradši by mě balil do vatičky. A s tím jídlem, to má taky švába na mozku. Ten se do mě o vánocích pustil, když jsem měl trochu záchvat — co jsem jedl? Kdy jsem jedl? Kdo to vařil? Kdo to přinesl na stůl? To bylo řečí! Ale i když nemám pevné zdraví, nejsem na tom tak špatně, abych vám nepomohl podle svých sil. Vražda v mém vlastním domě — či vlastně v mé stodole! To je zajímavá stavba, alžbětinská. Zdejší architekt říká, že tak stará není — ale ten chlap neví, co mluví. Je nejmní z roku 1580 — pozdější určitě není — ale o tom teď mluvit nebudem. Co chcete vědět? Jaká je vaše teorie?“

„Na teorie je ještě trochu brzo, pane Crackenthorpe. Ještě jsme pořád nezjistili, kdo ta žena byla.“

„Říkáte cizinka?“

„Myslíme si to.“

„Špiónka?“

„To není pravděpodobné.“

„Pravděpodobné — nepravděpodobné. Tyhle lidi jsou všude. Pronikají do země. Proč s tím ministerstvo vnitra nic nedělá, to mi nejde na rozum. Dělají jistě průmyslovou špionáž. Ta ženská jistě taky.“

„V Brackhamptonu?“

„Továrny jsou všude. Jednu mám hned za zadní bránou.“

Craddock vrhl tázavý pohled na Bacona a ten řekl: „Je to továrna na kovové schránky.“

„Jak víte, že tam opravdu dělají schránky? Já tyhle lidi nesnáším, to vám povídám. Dobrá, když to nebyla špiónka, kdo si myslíte, že byla? Myslíte, že se zapletla s některým z mých drahých synáčků? Jestli ano, tak to byl Alfred. Harold ne, ten je moc opatrný. A Cedric, ten tu nežije, tomu tahle zem nevoní. Dobrá, tak to byla Alfredova pletka. A nějaký prudký chlap ji sledoval až sem, protože si myslel, že tu má schůzku s Alfredem, a oddělal ji. Co vy na to?“

Inspektor Craddock diplomaticky odpověděl, že to je jistě jedna z teorií. Ale pan Alfred Crackenthorpe tu ženu nepoznal, dodal.

„Pchá! Bá! se, to je to celé! Alfred byl vždycky zbabělec. Ale nezapomeňte, že je lhář, vždycky byl lhář! Ten lže i sám sobě. Žádný z mých synů za nic nestojí. Čekají jako hejno supů, až umřu, to je jejich jediné zaměstnání.“ Zachichotal se. „A počkají si. Já jim tu radost neudělám, abych umřel. Tak jestli je to všechno, čím vám můžu pomoci... Jsem už unavený, musím si odpočinout.“

Vyšoural se zase z pokoje.

„Že by byl Alfred sukničkář?“ řekl tázavě Bacon. „Podle mého názoru si tohle starý pán prostě vymyslel.“ Odmlčel se a pak váhavě pokračoval: „Já sám bych řekl, že s Alfredem je to v pořádku — snad je v něčem trochu švindlíř — ale náš ptáček to nebude. Poslyšte, uvažuji o tom chlapíkovi od letectva.“

„O Bryanovi Eastleym?“

„Ano. Setkal jsem se s jedním nebo dvěma brachy jeho typu. Jsou to lidi, co se světem potloukají jen tak bez cíle. Příliš brzy v životě poznali nebezpečí, smrt, vzrušení. Teď se jim život zdá krotký. Krotký a neuspokojivý. V jednom směru jsme jim dali krutě zabrat. Ačkoliv opravdu nevím, co jsme mohli jiného dělat. A teď jsou to lidi s minulostí, ale bez budoucnosti, abych tak řekl. Patří k tomu druhu lidí, co na nebezpečí kašlou, normální člověk neriskuje z prostého instinktu, ne že by byl tak morální, spíš to dělá z opatrnosti. Ale tihle brášci se nebojí — ti neznají slovo opatrnost. Kdyby byl Eastley s tou ženskou zapletený a chtěl ji zabít...“ Odmlčel se a beznadějně mávl rukou. „Ale proč by ji chtěl zabít? A pak, když už byste zabil ženskou, proč byste ji strkal do tchánova sarkofágu? Ne, jestli chcete vědět, tak nikdo z téhle rodiny nemá s vraždou co dělat. Kdyby měli, tak by si přece mrtvolu nestrkali rovnou před práh, ne?“

Craddock souhlasil s tím, že by tohle těžko dávalo smysl.

„Chcete tu ještě něco dělat?“

Craddock nechtěl.

Bacon navrhl, aby se vrátili do Brackhamptonu a dali si trochu čaje — ale inspektor Craddock řekl, že půjde navštívit jednu starou známou —

KAPITOLA DESÁTÁ

I

Slečna Marplová seděla vzpřímeně na židli. Její pozadí tvořila spousta porcelánových psíčků a suvenýrů z Margate. Slečna se pochvalně usmívala na inspektora Dermota Craddocka.

„Jsem tak ráda, že vám byl přidělen tento případ. Doufala jsem, že se to stane.“

„Když jsem dostal váš dopis, donesl jsem ho rovnou našemu komisaři. Náhodou se o tom právě dověděl od brackhamptonské policie, protože nás k tomu případu volali. Zřejmě si mysleli, že to není místní zločin. Velice ho zajímalo, co jsem mu o vás řekl. Počítám, že o vás slyšel od mého kmotra.“

„Ten milý sir Henry,“ láskyplně zašeptala slečna Marplová.

„Musel jsem mu vyprávět celou tu historii o Malých pastvinách. Chcete slyšet, co pak řekl?“

„Prosím, povězte mi to, není-li to porušení důvěrnosti.“

„Řekl: ‚Vypadá to jako úplně nesmyslná historie, kterou si vymyslely dvě staré dámy, a měly přitom proti vší pravděpodobnosti pravdu, a tak, protože vy už jednu z těch starých dam znáte, posílám vás k tomu případu.‘ A tak jsem tady! A teď, drahá slečno Marplová, čím začnem? Tohle není žádná úřední návštěva, což jistě vítáte, nemám s sebou své pochopy. Myslel jsem si, že si to nejdřív proberem spolu.“

Slečna Marplová se na něj usmála.

„Toho, kdo vás zná jen úředně, by jistě nikdy nenapadlo, že dovedete být tak lidský, a taky jste teď hezčí než dříve — jen se nečervejte... A teď mi povězte, co všechno už víte?“

„Myslím, že všechno. Mám původní výpověď vaší přítelkyně paní McGillicuddyové na policii v St. Mary Meadu, potvrzení její výpovědi od průvodčího, a také lístek poslaný přednostovi stanice v Brackhamptonu. Můžu říct, že příslušné orgány, jak dráha, tak policie, všechno patřičně vyšetřily. Bezespору jste je však všechny přetrumfla, jak fantasticky jste to uhádla.“

„To nebylo hádání,“ řekla slečna Marplová, „a pak, měla jsem před nimi velkou výhodu. Já Elspeth McGillicuddyovou znala. Ni-

kdo jiný ji neznal. Její výpověď nebyla nijak potvrzena, a jestliže nebylo hlášeno žádné zmizení ženy, pak si na policii samozřejmě mysleli, že si to ta starší dáma prostě vymyslela — což starší dámy často dělají — ale ne Elspeth McGillicuddyová.“

„Ne Elspeth McGillicuddyová,“ souhlasil inspektor. „Těším se, až ji poznám, škoda že odjela na Cejlon. Mimochodem, postaráme se, aby byla vyslechnuta tam.“

„Postup mého uvažování nebyl nijak originální,“ pokračovala slečna Marplová. „Je to všechno v Marku Twainovi. Jako ten chlapec, co našel koně. Prostě uvažoval, kam by asi šel, kdyby byl koněm, a tak tam šel, a kůň tam byl.“

„Vy jste si představovala, co byste dělala, kdybyste byla krutým chladnokrevným vrahem?“ zeptal se Craddock a zkoumavě hleděl na růžovou a bílou, stařecky křehkou tvář slečny Marplové. „Opravdu vaše mysl —“

„Lidská mysl je jako odpadová roura, říkával vždycky můj synovec Raymond,“ prohlásila slečna Marplová a pokyvovala čile hlavou. „Ale jak jsem mu vždycky odpovídala, odpadové roury jsou užitečná a opravdu velmi hygienická zařízení.“

„Můžete zajít ještě kousek dál, vmyslit se do vrahovy situace a říct mi, kde je teď?“

„Ráda bych to udělala,“ vzdychla slečna Marplová. „Ale nemám tušení, nemám vůbec tušení. Ale musí to být někdo, kdo žil v Rutherford Hallu nebo to tam všechno zná.“

„S tím bych souhlasil. Jenže to nám otvírá velmi široké pole. Vystřídala se tam celá řada pomocnic v domácnosti. A pak je tu ten Ženský institut a před ním Protiletecká služba. Ti všichni znají Dlouhou stodolu, sarkofág i místo, kde byl klíč. Všechno tohle je v kraji dobře známo. Z lidí, co tam kolem žijí, by kohokoli mohlo napadnout, že tohle je dobré místo pro ten účel.“

„Ano, to jistě. Plně chápu vaše obtíže.“

„Nikam se nedostaneme, dokud nezjistíme totožnost mrtvé.“

„A to bude asi taky obtížné, že?“

„Nu, nakonec se to zjistí. Probíráme všechna hlášená zmizení žen tohoto věku a vzhledu. Nenašli jsme mezi nimi nikoho, kdo by odpovídal. Policejní lékař ji označil za pětaticetiletou, zdravou,

pravděpodobně vdanou ženu, která měla aspoň jedno dítě. Její kožíž je laciný, zakoupený v londýnském obchodním domě. Za poslední tři měsíce byly prodány stovky takových kožížů, z toho šedesát procent blondýnám. Žádná prodavačka nepoznává mrtvou na fotografii, a taky ji těžko poznat může, jestli ke koupi došlo těsně před vánoci. Ostatní šatstvo vypadá na cizí výrobky, většinou bylo koupeno v Paříži. Žádná značka anglické prádelny. Volali jsme do Paříže a pařížská policie pro nás pátrá. Samozřejmě že dříve nebo později někdo ohlásí zmizelou příbuznou nebo nájemnici. Je to jen otázka času.“

„Pudřenka vám nepomohla?“

„Bohužel ne. Je to laciný druh, takových prodávají v rue de Rivoli stovky. Mimochodem měla jste ji hned odevzdat policii — nebo spíš slečna Eyelesbarrowová to měla udělat.“

„Ale tenkrát se ještě nevědělo, že byla spáchána vražda,“ zavrtěla slečna Marplová hlavou. „Jestliže mladá dáma, která si trénuje odpalování golfových míčků, najde ve vysoké trávě pudřenku, která nemá žádnou velkou cenu, tak s tím určitě nepoběží na policii, ne?“ Slečna Marplová se odmlčela a pak pevně dodala: „Považovala jsem za mnohem moudřejší najít nejdřív mrtvolu.“

Inspektor Craddock se bavil.

„Tak vy jste zřejmě neměla žádné pochybnosti o tom, že se mrtvola najde?“

„Byla jsem si tím jistá. Lucy Eyelesbarrowová je velice schopná a inteligentní žena.“

„To bych řekl, že je. Je tak příšerně schopná, že mi to vzalo dech. S takovýmhle děvčetem se žádný muž neodváží oženit.“

„Víte, to bych neříkala... Ale samozřejmě musil by to být zvláštní typ muže.“ Slečna Marplová se nad tím chvilku zamyslela. „Jak se jí v Rutherford Hallu vede?“

„Jsou na ní úplně závislí, jak se mi to jeví. Zobají jí doslova z ruky. Mimochodem nic nevědí o jejím spojení s vámi. To jsme zatajili.“

„Teď už se mnou v žádném spojení není. Už udělala, oč jsem ji požádala.“

„Takže by mohla dát výpověď, kdyby chtěla?“

„Ano.“

„Ale ona zůstává. Proč asi?“

„Nezmínila se mi o svých důvodech. Je to velmi inteligentní děvče. Řekla bych, že začala mít zájem.“

„O věc? Nebo o rodinu?“

„Možná že je dost těžké obojí oddělit?“

Craddock se na ni ostře zadíval.

„Máte na mysli něco určitého?“

„Ach ne, propánakrále to ne.“

„Myslím, že máte.“

Slečna Marplová zavrtěla hlavou.

Dermot Craddock vzdychl. „Takže mi nezbývá než pokračovat v pátrání, jak se říká. Život policisty je pěkně nudný.“

„Jsem přesvědčena, že budete mít úspěch.“

„Máte něco pro mě? Nějaké to vnuknutí nebo nějaký váš skvělý dohad?“

„Napadla mě divadelní společnost,“ řekla slečna Marplová dost neurčitě. „Cestuje z místa na místo a nemá mnoho pout s domovem. Taková mladá žena od divadla by nebyla hned tak pohřešována.“

„Ano. Možná že na tom něco je. Zaměříme pozornost tím směrem.“ Pak dodal: „Čemu se usmíváte?“

„Napadlo mě, jak se bude Elspeth McGillicuddyová tvářit, až se dozví, že jsme našli mrtvolu!“

II

„No tohle!“ řekla paní McGillicuddyová. „*No tohle!*“

Nedostávalo se jí slov. Podívala se na zdvořilého příjemného mladého muže proti sobě, který ji navštívil s pověřovací listinou, a pak na fotografie, které jí podal.

„To je jasně ona,“ řekla. „Ano, to je ona. Chudinka. Musím tedy říct, že jsem ráda, že jste našli její mrtvolu. Nikdo nevěřil ani slovo z toho, co jsem řekla! Ani policie, ani dráha, prostě žádný. Člověka dopaluje, když mu nikdo nevěří. Rozhodně nikdo nemůže říct, že jsem neudělala všechno, co jsem mohla.“

Ten příjemný mladý muž vydával zvuky naznačující pochopení a uznání.

„Kde jste říkal, že našli mrtvolu?“

„Ve stodole u domu zvaného Rutherford Halí, hned za Brackhamptonem.“

„Nikdy jsem o něm neslyšela. Pořád si myslím, že v tom měla prsty Jane Marplová.“

„V každém případě, paní McGillicuddyová, poznáváte na této fotografii ženu, kterou jste viděla ve vlaku?“

„Ano, poznávám. Viděla jsem, jak ji škrtil nějaký muž.“

„Můžete toho muže popsat?“

„Byl vysoký,“ řekla paní McGillicuddyová.

„A dál?“

„A tmavovlasý.“

„A dál?“

„To je všechno, co vám můžu říct. Byl ke mně obrácen zády. Neviděla jsem mu do tváře.“

„Poznala byste ho, kdybyste ho uviděla?“

„Samozřejmě že ne. Byl ke mně obrácen zády. Neviděla jsem mu do tváře.“

„Nemáte ponětí, jak mohl být starý?“

Paní McGillicuddyová uvažovala.

„Ne — to opravdu nemám. Nevím... Nebyl příliš mladý — tím jsem si skoro jista. Ramena měl rozložitá — jestli mi rozumíte.“ Mladý muž přikývl. „Vypadal na třicet nebo na víc, přesněji to říct nemůžu. Víte, já se vlastně nedívala na něj. Dívala jsem se na ni — na ty ruce kolem jejího krku a na její tvář — která byla celá modrá... Ještě teď se mi o tom zdá...“

„To musel být hrozný zážitek,“ řekl mladý muž účastně.

Zavřel notes a zeptal se:

„Kdy se vrátíte do Anglie?“

„Ještě tři týdny budu tady. Nemíí snad nutné, abych se vrátila?“

„Ach ne,“ uklidňoval ji rychle. „Zatím nemůžete nic dělat. Samozřejmě jestli ho zatkneme —“

A tím to skončilo.

Pošta přinesla dopis od slečny Marplové. Úzká protáhlá písmena plná smyček byla často podtrhána. Ale paní McGillicuddyová je snadno rozluštila, protože měla dlouhou praxi. Slečna Marplová vy-

psala své přítelkyni všechno podrobně a ta hltala každé slovo s velkým uspokojením.

Ukázaly jim to s Jane jaksepatří!

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

I

„Já vás prostě nechápu,“ řekl Cedric Crackenthorpe. Uvelebil se na zchátralé zídce prasečího chlívku a koukal na Lucy Eyesbarrowovou.

„Copak nechápete?“

„Co tu děláte?“

„Vydělávám si na živobytí.“

„Jako služka?“ řekl neuctivě.

„Vy jste sto let za opicemi,“ odpověděla Lucy. „Služka, ale jděte! Já jsem pomocnice v domácnosti, odborná domácí síla nebo anděl z nebe, to poslední hlavně.“

„Všechny ty věci, co musíte dělat, se vám přece nemůžou líbit — vaření a stlaní, to, že jste pořád v jednom kole, jak říkáte, a že si máčíte ruce až po lokty v mastné vodě.“

Lucy se zasmála.

„Nelíbí se mi snad všechno, ale vaření uspokojuje můj tvůrčí pud a něco se ve mně opravdu raduje, když můžu uklidit nepořádek.“

„Já žiju v trvalém nepořádku,“ prohlásil Cedric, „a líbí se mi to,“ dodal vyzývavě.

„Vypadáte na to.“

„Mám to ve svém domku v Ibize zařízeno úplně jednoduše. Tři talíře, dva šálky s podšálky, postel, stůl a dvě židle. Všude je prach a skvrny od barvy a úlomky kamene — já nejen maluju, ale taky sochařím — a nikdo se mi nesmí ničeho dotknout. Žádnou ženskou tam nechci.“

„V žádné funkci?“

„Co tím chcete říct?“

„Myslela jsem, že muž takových uměleckých sklonnů má taky nějaký ten milostný život.“

„Můj milostný život, jak tomu říkáte, je čistě moje věc,“ odpověděl důstojně Cedric. „To, co nechci, je ženská, která uklízí, do všeho se plete a komanduje!“

„Hned bych šla do té vaší domácnosti, abych si to s vámi rozdala!“

„K tomu nebudete mít příležitost.“

„Asi ne.“

Ze zdi vypadlo několik cihel. Cedric otočil hlavu a nakoukl dovnitř chlívků zarostlého kopřivami.

„Milá stará Markéta,“ řekl. „Dobře se na ni pamatuju. Svině něžné povahy a plodná matka. Vzpomínám si, že v posledním vrhu měla sedmnáct selátek. Za pěkných odpolední jsme sem chodívali a drbali Markétu na zádech holí. Měla to ráda.“

„Proč jste to tu nechali všechno tak zajít? Za to přece nemohla jen válka?“

„Vy byste asi taky tohle ráda uklidila, co? Vy jste tahleta ženská, co se do všeho plete. Ted' chápu, proč jste to byla vy, kdo objevil mrtvolu! Vy jste nemohla nechat na pokoji ani řecko-římský sarkofág.“ Odmlčel se a pak pokračoval: „Nemohla za to jen válka, ale taky otec. Mimochodem, co si o něm myslíte?“

„Neměla jsem moc času o něm přemýšlet.“

„Jen neuhýbejte. Je to příšerný lakomec a podle mého názoru je taky trochu střelený. Všechny nás samozřejmě nenávidí, až snad na Emmu. Nenávidí nás kvůli dědečkově poslední vůli.“

Lucy na něj tázavě pohlédla.

„Dědeček nadělal prachy. Nadělal je na chrupinkách, krekrech, křehulkách. Prostě na všem tom čajovém pečivu, pak, protože viděl dopředu, velmi brzy se přeorientoval na sýrové jednohubky a obložené chlebíčky, takže ted' máme velké příjmy z koktajlových dýchánek. No a pak přišel čas, kdy otec dal najevo, že jeho duše je povznesena nad chrupinky. Cestoval po Itálii, Balkáně a Řecku a dělal do umění. Dědečka to dopálilo. Řekl si, že otec není k obchodu a v umění se taky moc nevyzná (taky měl v obou případech pravdu) a tak zanechal všechn svůj majetek ve svěřenské správě pro své vnuky. Otec měl doživotní příjem z peněz, ale nemohl sáhnout na kapitál. A víte, co udělal? Přestal utrácet peníze. Vrátil se sem a začal šetřit. Řekl bych, že našetřil skoro tak velké jmění, jaké dědeček zanechal. A my všichni, Harold, já, Alfred a Emma jsme zatím nedostali z dědečkových peněz ani halíř. Já jsem jako malíř pořád švorc.

Harold se dal na obchod a je význačným mužem v City — má čich na to, kde se dají vydělat peníze, ačkoliv jsem zaslechl, že má v poslední době finanční těžkosti. Alfred, no tomu se v rodině říká Alfred Gauner —“

„Proč?“

„Co vy všechno nechcete vědět! Alfred je zkrátka a dobře černá ovce v rodině. Zavřený sice ještě nebyl, ale měl k tomu moc blízko. Za války byl na ministerstvu zásobování, ale moc rychle odtamtud vypadl za podezřelých okolností. A potom tu byly nějaké pochybné kšeftíky s konzervovaným ovocem a nějaké nepříjemnosti s vejci — prostě pár pochybných neregulérních kšeftíků.“

„Nemyslíte, že není zrovna moudré všechny tyhle věci vykládat cizím lidem?“

„Proč? Jste snad policejní fízl?“

„Třeba jsem.“

„To sotva. Dřela jste tu dřív, než se o nás začala zajímat policie. Řekl bych —“

Přestal mluvit, když jeho sestra Emma prošla dveřmi do zelinářské zahrady.

„Hej, Emmo! Vypadáš, jako by tě něco trápilo.“

„Taky že trápí. Chci s tebou mluvit, Cedriku.“

„Musím se vrátit dovnitř,“ oznámila taktně Lucy.

„Nechod'te,“ řekl Cedric. „Ta vražda z vás vlastně udělala člena rodiny.“

„Mám moc práce,“ odpověděla. „Přišla jsem si sem jen pro trochu petržele.“

Rychle prošla zahrádkou. Cedrikovy oči ji sledovaly.

„Hezké děvče. Kdo vlastně je?“

„Je dost známá,“ odpověděla Emma. „Udělala si z toho profesi. Ale nechme teď Lucy Eyelesbarrowovou, Cedriku, mám velké starosti. Policie si zřejmě myslí, že ta mrtvá byla cizinka, možná Francouzka. Cedriku, myslíš, že by to mohla být *Martine*?“

II

Cedrik na ni chvíličku nechápavě zíral.

„Martine? U čerta jaká Martine — ach tak, ty myslíš *Martine*?“

„Ano. Myslíš si —“

„Proč by to u čerta měla být *Martine*?

„Víš to, že poslala ten telegram, je divné, když se tak nad tím zamyslíš. Muselo to být přibližně ve stejnou dobu... Myslíš, že nakonec mohla přijít sem a —“

„Nesmysl. Proč by sem *Martine* jezdila a lezla do Dlouhé stodoly? To mi řekni, proč? Mně to připadá hrozně nepravděpodobné.“

„Co myslíš, měla bych to říct inspektorovi Baconovi — nebo tomu druhému?“

„Co bys mu měla říct?“

„No — o *Martine*. O tom dopise.“

„Koukej, sestřičko, nedělej věci složitější, než jsou, a netahej do toho věci, které s tím nemají co dělat. Já ostatně nebyl nikdy přesvědčený, že ten dopis je od *Martine*.“

„Já ano.“

„Ty jsi vždycky ráda věřila nemožnostem, děvenko. Moje rada zní, sed' na zadku a drž jazyk za zuby. Ať si s tou svou zatracenou mrtvolou poradí policie sama. Sázím se, že Harold ti řekne totéž.“

„To vím, a Alfred také. Ale mě to trápí, Cedriku. Mě to opravdu trápí. Nevím, co mám dělat.“

„Nic,“ řekl Cedric bez váhání. „Drž jazyk za zuby, Emmo. Nikdy nevyhledávej nepříjemnosti. To je moje heslo.“

Emma Crackenthorpová vzdychla. Se srdcem plným nepokoje šla pomalu zpátky do domu.

Když došla na příjezdovou cestu, vynořil se z domu doktor Quimper a otevřel dvířka svého oprýskaného austina. Zastavil se, když ji uviděl, nechal vůz vozem a šel k ní.

„Váš otec je v skvělé formě, Emmo,“ řekl. „Ta vražda mu udělala dobře. Získal v životě zájem. Musím to doporučit dalším pacientům.“

Emma se roztržitě usmála. Dr. Quimper vždycky rychle zaznamenal reakce druhých lidí. „Stalo se něco?“ zeptal se.

Emma na něj pohlédla. Zvykla si už hodně spoléhat na laskavost a účast lékaře. Stal se přítelem, o nějž se mohla opřít, neposkytoval jen lékařskou pomoc. Jeho hraná příkrost ji neoklamala — věděla, že za ní je laskavost.

„Ano, mám starost,“ přiznala.

„Chcete se mi svěřit? Ale nemusíte, když nechcete.“

„Ráda bych vám to pověřila. Něco z toho už znáte. Jde o to, že nevím, co mám dělat.“

„Řekl bych, že váš úsudek bývá obvykle velmi správný. Co vás trápí?“

„Pamatujete se — možná že si to už nepamatujete — co jsem vám pověřila o svém bratrovi — o tom, co byl zabit ve válce?“

„Vy myslíte to, že se oženil — nebo se chtěl oženit — s nějakým francouzským děvčetem? Něco takového?“

„Téměř hned potom, co jsem dostala ten dopis, ho zabili. Nikdy jsme už o té dívce neslyšeli. Znali jsme jen její křestní jméno. Pořád jsme čekali, že napíše nebo přijede, ale neudělala to. Nikdy jsme o ní už neslyšeli — až teprve před měsícem, zrovna před vánoci.“

„Vzpomínám si. Dostala jste dopis, že ano?“

„Ano. Psala, že je v Anglii a že by se ráda na nás přijela podívat. Všechno bylo už ujednáno, a pak na poslední chvíli poslala telegram, že se musí neočekávaně vrátit do Francie.“

„Nu a?“

„Policie se domnívá, že ta žena, co byla zavražděna — byla Francouzka.“

„To se domnívají? Podle mě vypadala spíš na anglický typ, ale to člověk opravdu nemůže posoudit. Vás tedy trápí, že ta mrtvá žena by mohla být snoubenka vašeho bratra?“

„Ano.“

„Myslím si, že je to velmi nepravděpodobné,“ řekl dr. Quimper a dodal: „Ale stejně chápu, co cítíte.“

„Uvažuji, jestli bych o tom — o tom všem neměla povědět policii. Cedric a ostatní říkají, že je to naprosto zbytečné. Co si o tom myslíte vy?“

„Hm.“ Dr. Quimper sešpulil rty. Chvilku mlčel a hluboce přemýšlel. Pak téměř proti své vůli řekl: „Je samozřejmě mnohem jednodušší, když nic neřeknete. Dovedu pochopit, jak se na to dívají vaši bratři. Přesto —“

„Ano?“

Quimper na ni pohlédl. V jeho očích byla hřejivá světlýka.

„Šel bych jim to povědět,“ řekl. „Budete se trápit když to neuděláte. Já vás znám.“

Emma se trochu zarděla.

„Jsem asi pošetilá.“

„Udělejte, co udělat chcete, má milá — ať si rodina říká, co chce! Já bych vždycky věřil víc vašemu úsudku než jejich.“

KAPITOLA DVANÁCTÁ

I

„Děvče! Hej vy, děvče! Pojd'te sem.“

Lucy překvapeně otočila hlavu. Starý pan Crackenthorpe stál ve dveřích a zuřivě na ni kýval prstem.

„Voláte mě, pane Crackenthorpe?“

„Moc nemluvte a pojd'te sem.“

Lucy kývající prst poslechla. Starý pan Crackenthorpe ji chytil za paži, vtáhl ji dovnitř a zavřel dveře.

„Chci vám něco ukázat,“ řekl.

Lucy se rozhlédla kolem sebe. Byli v malé místnosti zřejmě určené k tomu, aby byla používána jako pracovna, která však zřejmě jako pracovna dlouhý čas používána nebyla. Na psacím stole ležely haldy zaprášeného papíru a na stropě se ze všech koutů táhly pavučiny. Vzduch tu byl cítit vlhkem a ztuchlinou.

„Chcete, abych vám tu uklidila?“ zeptala se.

Starý pan Crackenthorpe zuřivě zavrtěl hlavou.

„Ne, ať vás to ani nenapadne! Tenhle pokoj si zamykám. Emma by tu ráda šmejdila, ale já ji nenechám. Je to můj pokoj. Vidíte ty kameny? To jsou geologické vzorky.“

Lucy pohlédla na sbírku dvanácti nebo čtrnácti kousků kamene, z nichž byly některé leštěné, jiné drsné.

„Krásná sbírka,“ řekla laskavě. „Velice zajímavá.“

„Máte pravdu. Jsou to zajímavé ukázky. Jste inteligentní děvče, každému je neukazuju. Ukážu vám ještě další věci.“

„To je od vás velmi hezké, ale já se zas musím pustit do práce. Šest lidí v domě —“

„Kteří mě vyjídají... Tak je to vždycky, když přijedou! A ani se nenabídnou, že zaplatí to, co snědí. Pijavice! Všichni čekají, až umřu. Ale já ještě umřít nehodlám — nehodlám umřít kvůli tomu, abych se jim zavděčil. Jsem mnohem silnější, než si Emma myslí.“

„O tom jsem přesvědčena.“

„A taky nejsem tak starý. Ona si myslí, že jsem starý, a jedná se mnou jako se starým člověkem. Vy si nemyslíte, že jsem starý, že ne?“

„Samozřejmě že ne,“ řekla Lucy.

„Rozumné děvče. Podívejte se na tohle.“

Ukázal na velkou vybledlou tabuli na zdi. Jak Lucy viděla, byl to genealogický strom. Na některých místech bylo písmo tak drobné, že by člověk musel mít lupu, aby jména přečetl. Dalecí předkové byli vypsáni velkými vznešenými písmeny s korunkami nad jmény.

„Pocházíme z královského rodu,“ sdělil jí pan Crackenthorpe. „Je to strom rodu mé matky — ne mého otce. Ten byl ze sprostého rodu! Starý nevzdělaný chlap! Neměl mě rád. Nikdy mi nerozuměl. Já jsem do matčina rodu. Měl jsem přirozený cit pro umění a klasické sochařství — on v tom nikdy nic neviděl — ten starý blázen. Na matku se nepamatuju — zemřela, když mi byly dva roky. Byla poslední svého rodu. Zkrachovali, a ona si vzala mého otce. Ale podívejte se sem — Eduard Vyznavač — Ethelred Váhavec — co jich je. A to bylo předtím, než přišli Normani. Před Normany — to už něco je, no ne?“

„To jistě.“

„A teď vám ukážu něco jiného.“ Vedl ji pokojem k ohromnému dubovému tmavému kusu nábytku, Lucy si byla vědoma silného nepříjemného stisku jeho prstů na své paži. Starý pan Crackenthorpe dnes určitě na žádnou slabost nevypadal. „Podívejte, tohle sem přišlo z Lushingtonu — z domu mé matky. Je to alžbětinský kus. Potřebuje to aspoň čtyři muže, aby s tím hnuli. Že nevíte, co mám uvnitř? Chcete, abych vám to ukázal?“

„Ukažte mi to,“ požádala zdvořile Lucy.

„Jste zvědavá, co? Všechny ženské jsou zvědavé.“ Vytáhl z kapsy klíč a odemkl dolní dvířka skříně. Vyndal z ní příruční pokladnu, která vypadala překvapivě nová. Tu také odemkl.

„Tak se podívejte, děvenko. Víte, co to je?“

Zvedl malý, papírem obalený váleček a na jedné straně papír rozbilil. Do dlaně se mu vysypaly zlaté mince.

„Jen se na ně podívejte, mladá dámo. Jen se na ně podívejte, podržte si je, sáhněte si na ně. Víte, co to je? Sázim se, že ne. Jste příliš mladá. To jsou sovereigny. Dobré zlaté sovereigny. Ty jsme mívali, než přišly do módy všechny tyhle hadry. Mají mnohem větší cenu než pitomé cáry papíru. Sbíral jsem je už dávno. Mám tady v té pokladně ještě jiné věci. Mám tu schováno hodně věcí. Všechno připravené pro budoucnost. Emma to neví — nikdo to neví. Bude to naše tajemství, děvče, co? Víte, proč vám to povídám a proč vám to ukazuju?“

„Proč?“

„Protože nechci, abyste si myslela, že jsem vyřazený nemocný starý dědek. V starém vlkovi je ještě hodně života. Má žena je už dlouho mrtvá. Ta měla pořád nějaké námitky proti všemu, co já chtěl. Nelíbila se jí jména, co jsem dětem dal — dobrá saská jména — neměla žádný zájem o tenhle rodokmen. Nikdy jsem nedal na to, co řekla — a ona neměla žádnou energii — vždycky ustoupila. Ale vy jste energické děvče — a moc pěkné děvče. Dám vám radu. Nezahazujte se s žádným mladíkem. Mladí muži jsou blázni! Jestli se chcete postarat o svou budoucnost, tak počkejte...“ Zabořil prsty do Lučiny paže. Naklonil se k jejímu uchu. „Víc říkat nebudu. Počkejte. Tihle hlupáci si myslí, že brzy umřu. To neudělám. Nepřekvapilo by mě, kdybych je všechny přežil. A pak uvidíme! Ano, ano, pak uvidíme! Harold nemá děti. Cedric a Alfred nejsou ženatí. Emma — Emma, ta už se nevdá. Je trochu zamilovaná do Quimpera — ale Quimpera nikdy nenapadne si Emmu vzít. Pak je tu ovšem Alexander. Ano, Alexander... Ale víte, Alexandra já mám rád... Ano je to divné. Alexandra mám rád.“

Na chvíli se odmlčel, zamračil se a pak se zeptal:

„Tak co vy na to, děvče? Co vy na to?“

„Slečno Eyelesbarrowová...“

Emmin hlas zazněl slabě mezi zavřenými dveřmi pracovny. Lucy se vděčně chopila příležitosti.

„Slečna Crackenthorpová mě volá. Musím běžet. Moc vám děkuju za všechno, co jste mi ukázal...“

„Tak nezapomeňte... naše tajemství...“

„Nezapomenu,“ řekla Lucy a vyběhla do haly. Nebyla si tak úplně jistá, zda právě dostala nebo nedostala podmíněnou nabídku k sňatku.

II

Dermot Craddock seděl za svým psacím stolem v kanceláři New Scotland Yardu. S loktem opřeným o stůl nakláněl se pohodlně na jednu stranu a mluvil do telefonu. Mluvil francouzsky, jazykem, který slušně ovládal.

„Byl to jen takový nápad, chápejte,“ řekl.

„Ale rozhodně to nápad je,“ odpověděl hlas na druhém konci telefonu na policejním ředitelství v Paříži. „Už jsem v těch kruzích dal pátrat. Můj agent hlásí, že má dva nebo tři slibné směry pátrání. Pokud tyhle ženy nemají nějaký ten rodinný život nebo milence, tak snadno zmizí z oběhu a nikdo se po nich neshání. Odjely na turné, nebo mají nějakého nového ctitele — nikoho nenapadne se na to ptát. Škoda že na té fotografii, co jste mi poslal, těžko může někdo něco poznat. Smrt uškrcením člověka změní. No s tím se nedá nic dělat. Přečtu si teď poslední zprávy svých lidí o té věci. Snad tam něco bude. *Au revoir, mon cher.*“

Craddock právě zdvořile opětoval pozdrav, když mu byl na stůl položen papírek se slovy:

Slečna Emma Crackenthorpová
si přeje mluvit s panem inspektorem Craddockem
ve věci případu Rutherford Hall.

Zavěsil sluchátko do vidlice a řekl policistovi, který měl službu:
„Uveďte slečnu Crackenthorpovou.“
Zaklonil se v židli, čekal a přemýšlel.

Tak se tedy nemýlil — Emma Crackenthorpová něco věděla — snad ne mnoho, ale přece něco. A rozhodla se mu to povědět.

Vstal, když vešla, podal jí ruku, nabídl jí židli a cigaretu, tu však odmítla. Pak nastala chvíle ticha. Snaží se patrně najít vhodná slova, pomyslel si. Naklonil se k ní.

„Přišla jste mi něco povědět, slečno Crackenthorpová? Můžu vám v něčem pomoci? Něco vám dělá starosti, že ano? Možná nějaká maličkost, o které si myslíte, že nemá s případem co dělat, ale která na druhé straně s ním zrovna může nějak souviset. Přišla jste mi o tom povědět, že?

Má to možná co dělat s totožností té mrtvé ženy. Vy si myslíte, že víte, kdo to je?“

„Ne, to zrovna ne. Myslím, že je to opravdu velmi nepravděpodobné. Ale —“

„Ale něco vás možná trápí. Radši to povězte — protože bychom vás třeba mohli uklidnit.“

Emma chvíličku mlčela, než promluvila. Pak řekla:

„Viděl jste tři z mých bratrů. Měla jsem ještě jednoho, Edmunda. Zabili ho ve válce. Krátce předtím než padl, napsal mi z Francie.“

Otevřela kabelku a vytáhla pomačkaný vybledlý dopis.

„Doufám, že se moc nelekneš, Emmo,“ četla z něho, „ale budu se ženit — беру si jedno francouzské děvče. Přišlo to hodně náhle — ale já vím, že budeš mít Martine ráda — a že se o ni postaráš, kdyby se se mnou něco stalo. Vypíšu ti všechny podrobnosti v příštím dopise — to už ze mě bude ženáč. Sděl to šetrně starému, ano? Ten bude asi běsnit.“

Inspektor natáhl ruku. Emma zaváhala, ale pak vložila dopis do jeho ruky. Mluvila rychle dál.

„Dva dny po tomto dopise jsme dostali telegram, že Edmund je *pohřešován, patrně mrtev*. Bylo to zrovna před Dunkirkem — to byl tenkrát velký chaos. Pokud jsem mohla zjistit, neexistoval žádný armádní záznam, že by se oženil, ale jak říkám, byla to doba velkého zmatku. Ta dívka se nikdy neozvala. Po válce jsem se snažila v té věci dotazovat, ale znala jsem jen její křestní jméno, a ta část Francie byla obsazena Němci, a bylo těžké něco zjistit, když jsem neznala její příjmení a také nic o ní. Nakonec jsem si řekla, že k sňatku nedo-

šlo a že si dívka před skončením války patrně vzala někoho jiného, nebo že byla možná sama zabita.“

Inspektor Craddock přikývl a Emma mluvila dál.

„Představte si tedy moje překvapení, když jsem právě asi před měsícem dostala dopis podepsaný *Martine Crackenthorpová*.“

„Máte ho?“

Emma jej vytáhla z kabelky a podala mu jej. Craddock si jej se zájmem přečetl. Byl psán francouzským šikmým písmem — které ukazovalo na vzdělaného pisatele.

Vážená slečno,

doufám, že Vás tento můj dopis nepoleká. Ani nevím, zda Vám Váš bratr Edmund sdělil, že jsme se vzali. Říkal, že to udělá. Padl za několik dní po našem sňatku a zároveň v tu dobu Němci obsadili naši vesnici. Po skončení války jsem se rozhodla, že Vám nebudu psát a že se na Vás neobrátím, ačkoliv Edmund mi řekl, abych to udělala. Ale to už jsem si zařídila nový život a nepotřebovala jsem to. Ale teď se věci změnily. Píšu tento dopis kvůli svému synkovi. Je to syn Vašeho bratra a já — já už mu nemohu poskytnout všechno, co by potřeboval. Přijedu do Anglie začátkem příštího týdne. Sdělte mi laskavě, jestli Vás mohu navštívit. Napište mi, prosím, na adresu 126 Elvers Crescent, č. 10. Ještě jednou doufám, že Vás můj dopis příliš nepolekal.

S uctivým pozdravem

Martine Crackenthorpová

Craddock chvilíčku mlčel. Znovu si přečetl dopis a pak jí jej vrátil.

„Co jste udělala, když jste ten dopis dostala, slečno Crackenthorpová?“

„Tehdy byl u nás můj švagr Bryan Eastley a tak jsem s ním o tom promluvila. Pak jsem zavolala bratrovi Haroldovi do Londýna a radila se s ním. Harold se na celou tu věc díval hodně skepticky a radil co největší opatrnost. Řekl, že si budeme muset pečlivě prohlédnout doklady té ženy.“

Emma se odmlčela a pak pokračovala:

„To bylo ovšem jen rozumné hledisko a já s ním zcela souhlasila. Ale jestliže to děvče — ta žena — byla opravdu Martine, o níž mi Edmund psal, pak jsem si myslela, že ji musíme uvítat. Napsala jsem na adresu udanou v dopise a pozvala jsem ji, aby k nám přijela do Rutherford Hallu. Pár dní nato jsem dostala telegram z Londýna: *Velice lituji, nucena vrátit se nečekaně do Francie. Martine.* Další dopis nebo jiná zpráva nepřišly.“

„Tohle všechno se stalo — kdy?“

Emma se zamyslela.

„Krátko po vánocích. Vím to, protože jsem jí chtěla navrhnout, aby s námi strávila vánoce — ale otec o tom nechtěl slyšet — tak jsem ji pozvala, aby přijela na sobotu a neděli po vánocích, kdy tu ještě budou všichni členové rodiny. Myslím, že telegram oznamující, že se vrací do Francie, přišel několik dní před vánoci.“

„A vy se domníváte, že ta žena, jejíž mrtvola byla nalezena v sarkofágu, by mohla být Martine?“

„Ne, samozřejmě že ne. Ale když jste říkal, že pravděpodobně byla cizinka — tak jsem se neubránila pomyšlení — jestli přece jen...“

Její hlas utichl.

„Udělala jste správně, že jste mi o tom pověděla,“ řekl rychle a povzbudivě Craddock. „Podíváme se na to. Podle mého názoru nelze skoro pochybovat, že žena, která vám napsala, se opravdu do Francie vrátila a že je teď živa a zdráva. Na druhé straně je tu určitá shoda v datech, což jste si sama velmi bystře uvědomila. Jak jste slyšela při ohledání mrtvoly, smrt podle soudu policejního lékaře musela nastat před třemi nebo čtyřmi týdny. Ale netrapte se, slečno Crackenthorpová, nechte to na nás.“ Jako mimochodem dodal: „Radila jste se s panem Haroldem Crackenthorpem. A co s otcem a ostatními bratry?“

„Musela jsem to samozřejmě otci říct. Velice ho to rozrušilo,“ slabě se usmála. „Byl přesvědčen, že je to vymyšlené, aby z nás dostala peníze. Otec se kvůli penězům hodně rozčiluje. Domnívá se, nebo předstírá, že se domnívá, že je velice chudý a že musí šetřit s každým halířem. Myslím, že starší lidé mívají někdy tyhle utkvělé představy. Není to samozřejmě pravda, má hodně velký příjem a utratí z něho ve skutečnosti sotva čtvrtinu — nebo utratil, dokud ne-

platil tu nyní vyšší vysokou daň z příjmů. A má určitě hodně našetřeno.“ Odmlčela se a pak pokračovala: „Řekla jsem to rovněž oběma druhým bratrům. Alfred se na to díval spíš jako na žert, ačkoliv i on si myslel, že je to skoro určitě podvod. Cedrika to prostě nezajímalo — ten má sklon soustředit se jen na sebe. Chtěli jsme to udělat tak, že pozveme Martine do rodiny a požádáme našeho právníka pana Wimborna, aby byl také přítomen.“

„Co si pan Wimborne o tom myslel?“

„Nedostali jsme se tak daleko, abychom to s ním probrali. Právě jsme se k tomu chystali, když došel Martinin telegram.“

„Nepodnikli jste žádné další kroky?“

„Podnikli. Napsala jsem na londýnskou adresu a na obálku jsem připsala Prosím odeslat za adresátem, ale nedostala jsem žádnou odpověď.“

„Hra... To je hodně divné...“

Ostře se na ni zadíval.

„Co vy sama si o tom myslíte?“

„Nevím, co si o tom myslet.“

„Jak to na vás tenkrát zapůsobilo? Myslela jste si, že je ten dopis pravý — nebo jste souhlasila s otcem a bratry? Mimochodem, co váš švagr, co ten si o tom myslel?“

„Ach, Bryan si myslel, že dopis je pravý.“

„A co vy?“

„Já — si nebyla jistá.“

„A co jste cítila — když jste si pomyslela, že ta dívka je opravdu vdovou po vašem bratrovi Edmundovi?“

Emmina tvář zjihla.

„Měla jsem Edmunda moc ráda. Byl můj nejmilejší bratr. Připadalo mi, že právě takový dopis by za těch okolností Martine napsala. Události, jak je vypsala, vypadaly zcela přirozeně. Usoudila jsem, že se koncem války buď znovu vdala, nebo že měla nějakého muže, který se o ni a o dítě staral. Pak možná ten muž zemřel, nebo ji opustil, a potom se jí zdálo správné, aby se obrátila na Edmundovu rodinu — protože Edmund sám chtěl, aby to udělala. Dopis se mi zdál upřímný a přirozený — Harold ovšem poukazoval na to, že kdyby šlo o podvod, psala by dopis nějaká žena, která Martine znala a byly

by jí známy všechny skutečnosti, takže by mohla napsat zcela věrohodný dopis. Musela jsem připustit správnost tohoto názoru — ale stejně...”

Zarazila se.

„Chtěla jste, aby to byla pravda?“ zeptal se laskaví Craddock.

Vděčně na něho pohlédla.

„Ano, chtěla jsem, aby to byla pravda. Byla bych tak ráda, kdyby Edmund po sobě zanechal syna.“ Craddock přikývl.

„Jak říkáte, dopis se na první pohled zdá dost pravdivý. Překvapivé je to, co se stalo potom: náhlý odjezd Martine Crackenthorpové do Paříže a to, že jste o ní od té doby neslyšeli. Vy jste jí odpověděli laskavě a byli jste ochotni ji přijmout. Proč znovu nenapsala, i když se musela vrátit do Francie? To jest za předpokladu, že to byla skutečná Martine Crackenthorpová. Jestli to byla ovšem podvodnice, pak se to dá snadněji vysvětlit. Myslel jsem si, že jste se třeba radili s panem Wimbornem a že třeba podnikl nějaké kroky a dotazoval se, což tu ženu vylekalo. To, jak mi říkáte, se nestalo. Ale je tu stále možnost, že některý z vašich bratrů mohl něco takového udělat. Je možné, že v životě té Martine je něco, co nesnese pátrání. Domnívala se možná, že bude jednat jen s Edmundovou milující sestrou, a ne se střízlivými podezíravými obchodníky. Doufala, že z vás dostane peníze na dítě (ted' už by to nebylo dítě, ale pravděpodobně patnácti či šestnáctiletý chlapec) a nebudete se jí příliš vyptávat. Ale místo toho zjistila, že bude mít před sebou něco docela jiného. Taky bych si myslel, že by vyvstaly vážné právní aspekty. Kdyby Edmund Crackenthorpe zanechal syna narozeného z manželského lože, ten by byl jedním z dědiců jmění po vašem dědečkovi, ne?“

Emma přikývla.

„Navíc by podle toho, co mi bylo řečeno, zdědil v patřičné době Rutherford Halí a pozemky kolem — což jsou teď patrně velmi cenné stavební parcely.“

„Na to jsem nepomyslela,“ zatvářila se trochu vylekaně Emma.

„No s tím bych se netrápil,“ řekl inspektor Craddock. „Udělala jste docela správně, že jste mi to přišla povědět. Učiním vše potřebné, ale zdá se mi velice nepravděpodobné, že mezi ženou, která na-

psala ten dopis (a která se patrně snažila podvodně vylákat peníze), a ženou, jejíž mrtvola byla nalezena v sarkofágu, je nějaké spojení.“

Emma s povzdechem úlevy vstala.

„Jsem tak ráda, že jsem vám to pověděla. Byl jste velice laskav.“

Craddock ji doprovodil ke dveřím.

Pak zatelefonoval strážmistru Wetherallovi.

„Bobe, mám pro vás práci. Zajděte do domu 126 na Elvers Crescent do bytu číslo deset. Vezměte s sebou fotografie té ženy z Rutherford Hallu. Pokuste se zjistit, co se dá, o ženě, která si říkala paní Crackenthorpová — paní Martine Crackenthorpová, která tam buď bydlela, nebo si tam docházela pro dopisy mezi, dejme tomu, 15. a 31. prosincem.“

„Rozkaz, pane.“

Craddock se pak věnoval různým jiným věcem, které ho čekaly na stole. Odpoledne navštívil svého přítele, divadelního agenta. Nic zajímavého se však nedozvěděl.

Když se později ten den vrátil do kanceláře, našel na psacím stole telegram z Paříže.

Udaný popis by se mohl hodit na Annu Stravinskou z Maritského baletu. Přijďte. Dessin, policejní ředitelství.

Craddock zhluboka vydechl úlevou a čelo se mu vyjasnilo.

Konečně! A tím je Martine Crackenthorpová vyřazena, pomyslel si... Rozhodl se odjet do Paříže nočním vlakem.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

I

„Je to od vás opravdu velice laskavé, že jste mě pozvala na čaj,“ řekla slečna Marplová Emmě Crackenthorpové.

Slečna Marplová vypadala obzvlášť zmateně a prostoduše — jako miloučká stará dáma. Usmívala se, když se rozhlížela kolem sebe — usmívala se na Harolda Crackenthorpa v dobře střiženém tmavém obleku, na Alfreda, který jí s roztomilým úsměvem podával sendvi-

če, na Cedrika stojícího u krbu v odřeném tvídovém saku a mračícího se na ostatní členy rodiny.

„Velice nás těší, že jste přišla,“ zdvořile odpověděla Emma.

Nic nepřipomínalo scénu, která se toho dne odehrála při obědě, kdy Emma zvolala: „Propánakrále, úplně jsem zapomněla. Řekla jsem slečně Eyelesbarrowové, že může dnes na čaj přivést svou starou tetu.“

„Odlož to,“ řekl příkře Harold. „Musíme si ještě promluvit o hodně věcech. Cizí lidi tu nepotřebujem.“

„Dej jí čaj do kuchyně nebo někam jinam, ať si ho tam vypije s tou svou neteří,“ navrhl Alfred.

„Ne, to nemůžu udělat,“ řekla Emma pevně. „To by bylo velmi nezdvořilé.“

„Ale jen ať přijde,“ prohlásil Cedric. „Aspoň z ní něco vytáhnu o té báječné Lucy. Přiznám se, že bych rád o tom děvčeti věděl víc. Nejsem si tak jist, že jí věřím. Je zbytečně moc chytrá.“

„Je z dobré rodiny a je naprosto věrohodná,“ řekl Harold. „Zjistil jsem si to. Člověk se musí přesvědčit — když tu tak slídila a našla tu mrtvolu.“

„Kdybychom jen věděli, kdo ta zatracená ženská je,“ ozval se Alfred.

A Harold zlostně dodal:

„Musím říct, Emmo, že jsi ztratila rozum, když jsi šla na policii s tím, že by ta mrtvá mohla být Edmundovo francouzské děvče. To si budou myslet, že sem přišla a že ji jeden z nás zabil.“

„Ale ne, Harolde, nepřeháněj.“

„Harold má naprosto pravdu,“ přisvědčil Alfred. „Nevím, co tě to chytlo, ale já mám teď pocit, ať jdu, kam jdu, že mě sledují muži v civilu.“

„Říkal jsem jí, aby to nedělala,“ řekl Cedric. „To Quimper ji k tomu měl.“

„Nemá co se do toho plést,“ vybuchl zlostně Harold. „Ať se drží svých pilulek a prášků a nemocenské pokladny.“

„Ale přestaňte se hádat,“ řekla unaveně Emma. „Jsem opravdu ráda, že ta stará slečna *Jaksejmenuje* přijde na čaj. Udělá nám to všem dobře, když tu budeme mít někoho cizího. Zabrání nám to pro-

bírat znovu a znovu ty samé věci. A teď se musím dát trochu do pořádku.“

Odešla z pokoje.

„Tahle Lucy Eyelesbarrowová,“ začal Harold a zarazil se. „Jak Cedric říká, je divné, že slídila ve stodole a otevřela sarkofág — to je práce pro Herkula. Měli bychom možná zakročit. Její chování při obědě bylo dost nepřátelské —“

„Nechtě to na mě,“ řekl Alfred. „Brzy zjistím, jestli něco kuje.“

„Myslím, proč ten sarkofág otvírala?“

„Možná že vůbec není Lucy Eyelesbarrowová,“ podotkl Cedric.

„Ale co by to znamenalo —?“ Harold vypadal celý rozčilený. „Zatraceně!“

Pohlédli na sebe a v jejich tvářích se zračila starost.

„A teď si ta stará zatracená bába přijde na čaj. Zrovna když potřebujem přemýšlet.“

„Promluvíme si o těch věcech večer,“ řekl Alfred. „Zatím z té staré tety vytáhnem něco o Lucy.“

Takže Lucy pěkně přivedla slečnu Marplovou a usadila ji u krbu. A slečna Marplová se teď usmívala na Alfreda, který jí nabízel chlebičky, a v jejím úsměvu bylo uznání, jaké vždy projevovala hezkým mužům.

„Moc vám děkuju... Kdybyste mi laskavě...? Ano, s vajíčkem a olejovkou, to bude ono. Obávám se, že jsem při čaji nenasytná. Víte, jak člověk stárne... A samozřejmě na noc jen něco lehkého... Musím být opatrná.“ Obrátila se ještě jednou k hostitelce: „Máte opravdu krásný dům. A co krásných věcí tu je. Tyhle bronzy, to mi připomíná, že otec něco takového taky koupil — tenkrát na Pařížské výstavě. Opravdu, váš dědeček měl vkus. To je klasický styl, že? Jsou moc krásné. To je pěkné, že tu máte bratry. Rodiny jsou teď tak často roztroušené — po Indii, ačkoli s tou je teď už myslím konec — po Africe — na tom západním pobřeží je tak špatné podnebí.“

„Dva moji bratři žijí v Londýně.“

„To máte moc dobré.“

„Ale bratr Cedric je malíř a žije v Ibize, to je jeden z baleárských ostrovů.“

„Malíři mají rádi ostrovy, že?“ řekla slečna Marplová. „Chopin — ten byl na Mallorce, že? Ale ne, to byl muzikant. Myslila jsem Gauguina. To byl smutný život — promarněný, aby to tak člověk řekl. Já sama o obrazy domorodých žen moc nestojím — a i když vím, že je velmi oceňovaný — nikdy se mi nelíbila ta špinavá hořčicová žluť. Člověk úplně cítí, že ho bolí žlučník, když se dívá na ty jeho obrazy.“

Změřila si Cedrika s výrazem slabého nesouhlasu.

„Povězte nám něco o Lucy, když byla ještě malá, slečno Marplová,“ požádal Cedric.

„Lucy byla vždycky tak chytrá,“ usmála se na něj potěšené. „Ale ano, byla jsi chytrá, má drahá — nepřerušuj mě. Bylas moc dobrá na počty. Pamatuju se, jak řezník počítal zadní hovězí víc...“

Slečna Marplová se plnou parou pustila do vzpomínání na Lucyino dětství a přešla k vlastním zkušenostem ze života na vesnici.

Proud vzpomínek přerušil příchod Bryana a chlapců, kteří byli celí mokří a špinaví, což byl výsledek jejich nadšeného pátrání po stopách. Pak byl přinesen čaj a zároveň vstoupil dr. Quimper, který trochu pozvedl obočí, když se poté, co byl představen staré dámě, rozhlédl kolem.

„Doufám, že vašemu otci nic není, Emmo?“

„Ach ne — ale odpoledne byl trochu unaven.“

„Chtěl se asi vyhnout návštěvám,“ řekla s šelmovským úsměvem slečna Marplová. „To mi připomíná mého drahého tatínka. ‚Přijde ti dnes hodně starých drben?‘ ptával se maminky. ‚Pošli mi čaj do pracovny.‘ To bylo od něho moc ošklivé.“

„Prosím, nemyslete si —“ začala Emma, ale Cedric jí vpadl do řeči.

„Ten vždycky pije čaj v pracovně, když jeho drazí synové přijdou. To se dá psychologicky očekávat, co, doktore?“

Dr. Quimper, který polykal chlebíčky a kávový dort s neskrývaným potěšením člověka majícího obvykle příliš málo času na jídlo, odpověděl: „Psychologie je na místě, když se jí zabývají psychologové. Potíž je v tom, že psychologii chce dneska rozumět každý. Moji pacienti mi přesně uvádějí komplexy a neurózy, kterými trpí, a

nedají mi vůbec možnost, abych diagnózu udělal já. Děkuju, Emmo, vzal bych si ještě jeden šálek. Neměl jsem dnes čas na oběd.“

„Vždycky si myslím, že život lékaře je tak ušlechtilý a obětavý,“ prohodila slečna Marplová.

„Moc lékařů asi neznáte,“ řekl dr. Quimper. „Říká se jim pijavice, a pijavice taky často jsou! Ale rozhodně teď dostanem zaplacené, o to se stát postaral. Už žádné posílání účtů, o kterých víte, že nikdy nebudou zaplacené. Potíží je v tom, že všichni pacienti jsou odhodláni dostat ‚od státu‘, co se dá, a důsledek toho je, že chudák doktor musí přijít o půlnoci, když malá Jenny dvakrát zakašle anebo když se malý Tomík přejí nezralých jablek. No ne! To je báječný dort, Emmo. Jaká vy jste skvělá kuchařka!“

„Ten jsem nedělala já. To slečna Eyelesbarrowová.“

„Děláte právě tak dobrý,“ řekl horlivě Quimper.

„Chcete se podívat na otce?“

Vstala a doktor šel za ní. Slečna Marplová se za nimi dívala.

„Slečna Crackenthorpová je velmi oddanou dcerou,“ podotkla.

„Sám nemůžu pochopit, jak to se starým může vydržet,“ prohlásil upřímně Cedric.

„Má tu pohodlný domov a otec ji má velice rád,“ rychle řekl Harold.

„Emma je správná holka,“ dodal Cedric. „Ale bude z ní stará panna.“

„Myslíte?“ řekla slečna Marplová a v očích jí zahrálo světýlko.

„Bratr nepoužil tento výraz v nějakém pohrdavém smyslu, slečno Marplová,“ spěšně poznamenal Harold.

„Ale já se neurazila,“ odpověděla slečna Marplová. „Já jen uvažovala, jestli má pravdu. Já sama bych neřekla, že ze slečny Crackenthorové bude stará panna. Ona, myslím, je ten typ ženy, co se vdává v životě pozdě — a mívá šťastné manželství.“

„To dost těžko, když žije tady,“ řekl Cedric. „Tady nemá kolem sebe nikoho, koho by si mohla vzít.“

V očích slečny Marplové zasvítilo ještě víc.

„Ale jsou tu vždycky pastoři — a lékaři.“

Její laskavé šelmovské oči přejely postupně po jejich tvářích.

Bylo jasné, že jim naznačila něco, nač nikdy nepomysleli a co se jim příliš nelíbilo.

Slečna Marplová vstala a upustila přitom několik vlněných šátků a kabelku.

Tři bratři horlivě sbírali upuštěné předměty.

„Bylo to od vás moc milé,“ říkala tenkým hláskem slečna Marplová. „Ach, ano, ano, to je moje modrá šála. Ano — jak říkám — bylo to od vás moc milé, že jste mě sem pozvali. Víte, vždycky jsem myslela na to, jak to u vás asi vypadá — abych si mohla představit, kde moje drahá Lucy pracuje.“

„Výborné domácí prostředí — a k tomu jedna vražda,“ řekl Cedric.

„Cedriku!“ Haroldův hlas zněl rozzlobeně.

„Víte, koho mi připomínáte? Mladého Thomase Eada, syna bankovního ředitele od nás. Ten taky lidi vždycky rád šokoval. Tohle v bankovních kruzích nešlo, tak odjel do Západní Indie... Vrátil se domů, když otec zemřel, a zdědil hodně peněz. To bylo něco pro něj. Uměl vždycky peníze líp utrácet než vydělávat.“

II

Lucy odvezla slečnu Marplovou domů. Když se vracela zpátky, vystoupila ze tmy postava a stoupla si do světla reflektorů, právě když Lucy chtěla zahnout na zadní cestu. Muž zvedl ruku a Lucy poznala Alfreda Crackenthorpa.

„Tady je lépe,“ poznamenal, když nasedl do vozu. „Brr, to je zima! Myslel jsem, že si udělám pěknou procházku, ale přešla mě chuť. Dovezla jste starou paní v pořádku domů?“

„Ano. Moc pěkně se pobavila.“

„To bylo vidět. Zvláštní, jak staré dámy mají rády společnost, i tu sebenudnější. A opravdu nic není nudnějšího než Rutherford Hall. Dva dni tady jsou tak akorát, co snesu. Jak to, že to vydržíte, Lucy? Nezlobíte se, když vám říkám Lucy, že ne?“

„Vůbec ne. A mně se to tu nudné nezdá. Ale já tu samozřejmě nejsem natrvalo.“

„Pozoroval jsem vás — jste chytré děvče, Lucy. Jste příliš chytřá, abyste ztrácela čas vařením a uklízením.“

„Děkuju vám, ale dávám přednost vaření a uklízení před kancelářským stolem.“

„To bych taky udělal. Ale jsou ještě jiné způsoby, jak si vydělávat na živobytí. Mohla byste být na volné noze.“

„To taky jsem.“

„Nemyslím takhle. Mohla byste pracovat pro sebe, použít své inteligence proti —“

„Proti čemu?“

„Proti autoritám! Proti všem těm hloupým malicherným nařízením a předpisům, které nám v dnešní době stojí v cestě. Je zajímavé, že je vždycky jde obejít, když je člověk dost chytrý, aby přišel na to jak. A vy chytrá jste. Tak co, líbí se vám ten nápad?“

„Snad.“

Lucy zajela s vozem do stáje.

„Nechcete se do toho pustit?“

„To bych o tom musela slyšet víc.“

„Upřímně řečeno, děvče zlaté, mohl bych vás potřebovat. Vy máte ten neocenitelný způsob vystupování — který vzbuzuje důvěru.“

„Chcete, abych vám pomáhala prodávat zlaté cihly?“

„Nic tak riskantního. Jen trochu obejít zákon — nic víc.“ Vsunul ruku pod její paži. „Vy jste zatraceně přitažlivé děvče, Lucy. Chtěl bych vás mít za společnici.“

„To mi lichotí.“

„Chcete říct, že se nedá nic dělat? Přemýšlejte o tom. Představte si, jaká by to byla legrace, jaká by to byla radost převézt všechny ty důstojné pány. Potíží je v tom, že člověk na to potřebuje kapitál.“

„Obávám se, že ho nemám.“

„Ale tak jsem to nemyslel. Já už brzo nějaký mít budu. Můj drahý papá nebude žít věčně, ten starý sprostý lakomec. Až natáhne bačkory, tak shrábnu pěkné peníze. Co vy na to, Lucy?“

„A jaké jsou podmínky?“

„Manželství, jestli o ně stojíte. Ženy o ně zřejmě stojí, ať jsou sebevíc moderní a nezávislé. Kromě toho vdané ženy nemůžou svědčit proti svým manželům.“

„To už není tak lichotivé!“

„Nechtě toho, Lucy. Copak si neuvědomujete, že jsem se do vás zamiloval?“

K svému značnému překvapení Lucy pociťovala podivné okouzlení. Alfred měl své kouzlo vyplývající snad z pouhé živočišné přitažlivosti. Zasmála se a vyklouzla zpod jeho objímající paže.

„Teď není čas na laškování. Musím se postarat o večeři.“

„To jistě, Lucy, a vy jste moc hezká kuchařka. Copak bude k večeři?“

„Počkejte a uvidíte! Jste jako ti chlupci!“

Vešli do domu a Lucy spěchala do kuchyně. Byla hodně překvapena, když jí do vši práce přišel Harold Crackenthorpe.

„Slečno Eyelesbarrowová, mohu si s vámi o něčem promluvit?“

„Nešlo by to později, pane Crackenthorpe? Mám už dost zpoždění.“

„Jistě, jistě. Tak po večeři?“

„Ano, to by šlo.“

Večeře byla na stole včas a sklidila pochvalu. Lucy domyla nádobí a vyšla do haly, kde na ni Harold Crackenthorpe už čekal. „Tak prosím, pane Crackenthorpe.“

„Co abychom šli sem dovnitř?“ Otevřel dveře salonu a vedl ji dál. Pak za ní dveře zavřel.

„Zítřka ráno odjízďím,“ vysvětloval, „a chtěl bych vám říct, jak velký dojem na mě udělaly vaše schopnosti.“

„Děkuju vám,“ řekla Lucy trochu překvapena.

„Mám dojem, že tu promarnujete svůj talent — zcela určitě ho promarnujete.“

„Myslíte? Já si to nemyslím.“

V každém případě mě nemůže požádat, abych si ho vzala. Ten už ženu má, pomyslela si Lucy.

„Velice laskavě jste se o nás starala v této politováníhodné kritické době, a já bych vám rád navrhl, abyste mě v Londýně navštívila. Jestli mě chcete zavolat a smluvit si návštěvu, dám příslušný příkaz své sekretářce. Jde o to, že bychom v našem podniku mohli potřebovat člověka tak vynikajících schopností, jaké máte vy. Mohli bychom si podrobně probrat, na jakém poli by se váš talent nejlíp uplatnil. Mohu vám, slečno Eyelesbarrowová, nabídnout opravdu

dobrý plat a pěkné vyhlídky. Myslím, že budete příjemně překvapena.“

Jeho úsměv byl velkodušný.

„Děkuju, pane Crackenthorpe,“ řekla zdrželivě Lucy. „Rozmyslím si to.“

„Nečekejte příliš dlouho. Tuhle příležitost by mladá žena, která chce ve světě něčeho dosáhnout, neměla promeškat.“

Znovu se mu zuby zableskly v úsměvu.

„Dobrou noc, slečno Eyelesbarrowová, spěte dobře.“

„Tedy,“ řekla si Lucy v duchu, „tedy — tohle všechno je náramně zajímavé...“

Když už šla do své ložnice, potkala Cedrika.

„Podívejte, Lucy, rád bych vám něco řekl.“

„Chcete, abych si vás vzala, jela s vámi do Ibizy a starala se o vás?“

„Taková věc by mě nikdy nenapadla.“

„Promiňte. Omlouvám se za svůj omyl.“

„Chtěl jsem jen vědět, v kterou dobu se tady v domě podávají jídla?“

„To je všechno? Máte to napsáno na lístku na stole v hale.“

„Víte,“ řekl Cedric káravě, „neměla byste mít v hlavě, že si vás každý chce vzít. Jste docela hezké děvče, ale zase ne tolik. Tomuhle se nějak říká — prostě roste to s vámi a jste pak čím dál horší. Ve skutečnosti jste poslední děvče na světě, které bych si chtěl vzít. Poslední na světě.“

„Opravdu?“ řekla Lucy. „Nemusíte mi to tak zdůrazňovat. Možná že byste mě měl radši jako nevlastní matku.“

„Co to říkáte?“ Cedric na ni ohromeně zíral.

„Slyšel jste dobře,“ řekla Lucy, vešla do svého pokoje a zavřela za sebou dveře.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

I

Dermot Craddock pokládal Armanda Dessina z pařížské policejní prefektury za přítele. Oba muži se jednou nebo dvakrát setkali a

dobře si rozuměli. Protože Craddock mluvil plynň francouzsky, jejich rozhovory většinou probíhaly v této řeči.

„Je to jen takový nápad,“ řekl varovně Dessin. „Mám tu fotografii baletního souboru — tohle je ona, čtvrtá odleva — říká vám to něco?“

Inspektor Craddock odpověděl, že mu to neříká nic. Uškrcená mladá žena není snadno k poznání a na fotografii byly všechny mladé ženy silně nalíčené a měly na hlavě výstřední čelenky z pštroších per.

„Mohla by to být ona,“ pravil, „Víc říct nemůžu. Kdo to je? Víte něco o ní?“

„Skoro nic,“ řekl bodře Dessin. „Chápete, nebyla tak významná. A Maritskiho balet — ten není také významný. Vystupuje v předměstských divadlech a jezdí na turné — žádná velká jména, žádné hvězdy, žádné slavné baleríny. Ale zavedu vás k madame Jolietové, která ho vede.“

Madame Jolietová byla živá, obchodně založená Francouzka s bystrýma očima, malým knírkem a mastnou pletí.

„Já policii ráda nemám!“ Mračila se a neskrývala nechuť k takové návštěvě. „Lidi od policie mi vždycky způsoběj nepříjemnosti, jak jen můžou.“

„Ne, ne, madame, takhle mluvit nesmíte,“ řekl Dessin, vysoký hubený, melancholicky vypadající muž. „Kdy já vám způsobil nepříjemnosti?“

„Tenkrát, když ta bláznivá holka vypila karbol,“ pohotově odpověděla madame Jolietová. „A to všechno proto, že se zamilovala do kapelníka — kterej o ženský nestojí a má jiný chutě. Kvůli tomu jste udělal takový randál! A to není dobré pro můj balet.“

„Naopak, dělá vám to velkou kasu. A bylo to před třemi roky. Neměla byste pro to na nás zanevřít. A teď co to děvče, ta Anna Stravinská?“

„Copak je s ní?“ řekla opatrně madame.

„Je Ruska?“ zeptal se inspektor Craddock.

„Ne, to není. Vy myslíte kvůli tomu jménu? Ale tahle děvčata si dávají taková jména. Byla bezvýznamná, netančila dobře, nebyla

zvlášť hezká. *Elle était assez bien, c'est tout.* Tančila dost dobře ve sboru — ale sóla kdepak.“

„Byla Francouzka?“

„Snad. Měla francouzský pas. Ale jednou mi řekla, že má za manžela Angličana.“

„Řekla vám, že má za manžela Angličana? Je naživu — nebo mrtev?“

Madame Jolietová pokrčila rameny.

„Asi mrtvý, nebo ji opustil. Jak to mám vědět. Tahle děvčata mají vždycky nějaké trampoty s mužskými.“

„Kdy jste ji viděla naposled?“

„Jeli jsme s baletem na šest neděl do Londýna. Vystupovali jsme v Torquay, Bournemouthu, Eastbournu, a ještě někde, zapomněla jsem kde, a v Hammersmithu. Pak jsme se vraceli do Francie — ale Anna se nedostavila. Poslala telegram, že odchází od baletu, že bude žít v manželově rodině — nějaký takový nesmysl. Já sama si myslela, že to není pravda. Myslím, že si spíš našla někoho nového.“

Inspektor Craddock přikývl. Pochopil, že tohle si madame Jolietová myslela vždycky.

„A není to pro mě žádná ztráta. Dostanu děvče zrovna tak dobré, i lepší, tak jsem nad tím jen pokrčila rameny a víc na to nemyslela. Proč taky? Tahle děvčata jsou všechna stejná, celá divá po mužských.“

„Kdy to bylo?“

„Kdy jsme se to vraceli do Francie? To bylo — ano, to bylo tu neděli před vánočními svátky. Anna odešla dva dny — nebo to bylo tři dny předtím? Přesně si nevzpomínám... Ale koncem týdne jsme museli v Hammersmithu vystupovat bez ní — to znamenalo všechno předělat... Bylo to od ní moc ošklivé — ale tyhle holky — jak potkají mužského, jsou všechny stejné. Jenže já všem říkám: ‚Tak pozor, tuhle už zpátky nevemu!‘ “

„To bylo pro vás velmi mrzuté!“

„Ale co! Mně — mně je to jedno. Bezpochyby sebrala nějakého mužského a byla o vánocích s ním. To není má věc. Najdu si jinou — každá skočí po té šanci tančit v Maritskiho baletě a bude tančit zrovna tak dobře — nebo líp než Anna.“

Madame Jolietová se odmlčela a pak se s náhlým zájmem zeptala:

„Proč ji hledáte? Zdělila nějaké peníze?“

„To ne,“ zdvořile odpověděl inspektor Craddock. „Domníváme se, že byla možná zavražděna.“

Madame Jolietová se vrátila ke své lhostejnosti.

„*Ça se peut!* To se stává. No co! Byla dobrá katolička. Chodila v neděli na mši a jistě taky ke zpovědi.“

„Mluvila s vámi někdy o synovi, madame?“

„O synovi? Chcete říct, že měla dítě? To bych tedy považovala za moc nepravděpodobné. Všechna tahle děvčata — všechna tahle děvčata dobře vědí kam jít. To ví monsieur Dessin zrovna tak dobře jako já.“

„Mohla mít dítě, než se dala k divadlu,“ řekl Craddock. „Například za války.“

„*Ah! dans la guerre.* To je vždycky možné. Ale jestli měla, tak já o tom nic nevím.“

„Která z ostatních děvčat byla její nejdůvěrnější přítelkyní?“

„Můžu vám uvést dvě tři jména — ale s žádnou nebyla příliš důvěrná.“

Žádnou další užitečnou informaci z madame Jolietové nedostali.

Když jí ukázali pudřenku, řekla, že Anna jednu takovou měla, ale že většina ostatních děvčat ji má také. Kožich si Anna možná koupila v Londýně — to ona neví. „Já mám na starosti zkoušky, jevištní osvětlení a různá obchodní jednání. Nemám čas se dívat, co mají moje baletky na sobě.“

Po madame Jolietové vyslýchali děvčata, jejichž jména jim madame udala. Jedna nebo dvě znaly Annu dost dobře, ale všechny říkaly, že nebyla z těch, co o sobě moc mluví, a když přece o sobě něco pověděla, tak to byly, jak jedna z dívek poznamenala, většinou samé lži.

„Ráda si vymýšlela — například že byla milenkou velkovévody — nebo velkého francouzského finančníka — nebo jak za války pracovala v odboji. Dokonce i to, že byla filmovou hvězdou v Hollywoodu.“

„Myslím, že ve skutečnosti byla z nějaké obyčejné měšťácké rodiny,“ řekla jiná. „Líbilo se jí být baletkou, protože si myslela, že je to romantické, ale dobrá tanečnice nebyla. Chápete, kdyby řekla, ‚Můj otec je obchodník látkami v Amiensu‘, nebylo by to romantické! Tak si místo toho vymýšlela.“

„I v Londýně naznačovala, že ji nějaký veliký boháč vezme na cestu lodí kolem světa, protože mu připomíná jeho mrtvou dceru, která zemřela při automobilové nehodě. *Quelle blague!*“

„Mně povídala, že pojedje k nějakému bohatému lordovi do Skotska,“ hlásila druhá dívka. „Říkala, že tam bude střílet jeleny.“

Nic z toho jim nemohlo pomoci. Z toho všeho jenom vyplývalo, že Anna Stravinská byla dovedná lhářka. Rozhodně nestřílela jeleny s nějakým pairem ve Skotsku a zdálo se stejně nepravděpodobné, že by se slunila na palubě lodi podnikající zábavnou cestu kolem světa. Ale rovněž tu nebyl žádný rozumný důvod k domněnce, že se její mrtvola našla v sarkofágu v Rutherford Hallu. Baletky a madame Jolietová byly velmi nejisté a váhavé, když měly ověřit její totožnost. Shodly se jen v tom, že se Anně trochu podobá. No ale takhle oteklá! — to by mohl být kdokoli!

Jedinou zjištěnou skutečností bylo, že 19. prosince se Anna Stravinská rozhodla nevrátit se do Francie a že 20. prosince žena vzhledem jí podobná jela do Brackhamptonu vlakem vyjíždějícím v 16.33 z Paddingtonu a byla uškrčena.

Jestli žena v sarkofágu nebyla Anna Stravinská, kde tedy teď Anna je?

Odpověď madame Jolietové na to byla prostá a dala se čekat:

„S nějakým mužským!“

A pravděpodobně je to správná odpověď, zklamaně uvažoval Craddock.

Musela se uvážit ještě další možnost — na kterou ukazovala náhodná poznámka o tom, že se Anna kdysi zmínila, že má manžela Angličana.

Byl ten manžel Edmund Crackenthorpe?

To se zdálo nepravděpodobné, uváží-li se, jak mu Annu vylíčili ti, kdo ji znali. Mnohem pravděpodobnější bylo, že Anna kdysi znala Martine dost důvěrně, aby se seznámila s podrobnostmi, které potře-

bovala. Byla to možná Anna, kdo napsal ten dopis Emmě Crackenthorpové, a v tom případě by velmi pravděpodobně dostala strach z toho, že by se v jejím životě mohlo pátrat. Možná že dokonce považovala za prozíravé přerušit spojení s Maritskiho baletem. Ale zase, kde je Anna teď?

A zase se odpověď madame Jolietové zdála ovšem nejpravděpodobnější.

S nějakým mužským...

II

Než odjel z Paříže, Craddock probral s Dessinem otázku ženy jménem Martine. Dessin byl nakloněn souhlasit s anglickým kolegou, že tahle věc není v žádném spojení s ženou nalezenou v sarkofágu. Přesto ale souhlasil, že celá věc by měla být prošetřena.

Ujistil Craddocka, že Sureté udělá vše, aby zjistila, jestli skutečně existuje nějaký záznam o sňatku mezi poručíkem Edmundem Crackenthorpem ze 4. southshireského pluku a francouzskou dívkou, jejíž křestní jméno je Martine. V době — přesně před pádem Dunkirku.

Upozornil však Craddocka, že je pochybné, že by dostali určitou odpověď. Dotyčná oblast nejenže byla obsazena Němci téměř přesně v ten čas, ale hned nato v době invaze byla tato část Francie silně poničena válkou. Mnoho budov a památek přišlo vniveč.

„Ale buďte ujištěn, milý kolego, že uděláme všechno, co je v našich silách.“

S tím se s Craddockem rozloučil.

III

Když se Craddock vrátil, strážmistr Wetherall už na něj čekal a s chmurnou radostí mu hlásil:

„Adresa toho penzionu je Elvers Crescent 126, pane. Vypadá docela úctyhodně.“

„Poznali ji?“

„Ne, nikdo podle podoby na fotografii nepoznal ženu, která si chodila pro dopisy, ale myslím, že by ji stejně nepoznali — už je to

skoro měsíc a střídá se tam hodně lidí. Je to vlastně penzion pro studenty.“

„Mohla tam bydlet pod jiným jménem.“

„I kdyby to tak bylo, podle fotografie ji nepoznali.“

Pak dodal:

„Dotazovali jsme se po hotelích — nikde žádná Martine Crackenthorpová zapsána nebyla. Po vašem telefonu z Paříže jsme si všechno o Anně Stravinské přešetřili. Byla zapsána s ostatními členy společnosti v laciném hotelu u Brook Greenu. Bydlí tam většinou lidí od divadla. Odešla odtamtud 19. ve čtvrtek večer po představení. Žádný další záznam není.“

Craddock přikývl. Určil směr dalšího pátrání — ačkoliv měl malou naději, že by měl úspěch.

Po krátkém přemýšlení zavolal firmu Wimborne, Henderson a Castairs a požádal o rozmluvu s panem Wimbornem.

V stanovenou dobu byl uveden do obzvlášť dusného pokoje, kde seděl pan Wimborne za velkým staromódním psacím stolem pokrytým stohy zaprášeně vypadajících listin. Různé krabice se štítky znějícími na jména *sir John Fouldes, zesn., lady Derrinová, George Rowbotham, statkář* tvořily dekoraci na stěnách. Zda to byly pozůstatky zašlých časů, nebo součást současných právních záležitostí, inspektor nevěděl.

Pan Wimborne si změřil návštěvníka zdvořile ostražitým pohledem, typickým pro rozmluvu rodinného právníka s policií.

„Co mohu pro vás udělat, pane inspektore?“

„Tenhle dopis...“ Craddock postrčil přes stůl Martinin dopis. Pan Wimborne se ho dotkl štítivým prstem, ale do ruky ho nevzal. Slabě zrudl a stiskl rty.

„Zcela správně,“ řekl, „zcela správně. Včera dopoledne jsem dostal dopis od slečny Crackenthorpové, informuje mě v něm o své návštěvě v Scotland Yardu a — o všech okolnostech. Musím říct, že nedovedu pochopit — proč jsem nebyl dotázán o radu, hned když ten dopis přišel. To jest nanejvýš podivné! Měl jsem být okamžitě informován...“

Inspektor Craddock konejšivě opakoval takové fráze, které by pana Wimborna nejspíš mohly přivést do přístupnější nálady.

„Neměl jsem vůbec ponětí, že by kdy šlo o to, zda se Edmund oženil,“ řekl pan Wimborne dotčeně.

Inspektor Craddock odpověděl, že předpokládá, že to mohlo být za války — a ponechal odpovědi jistou neurčitost.

„Za války!“ utrl se pan Wimborne s trpkou jízlivostí. „Při vypuknutí války jsme byli v Lincoln's Inn Fields a dům vedle dostal přímý zásah, takže velká část našich zápisů byla zničena. Nebyly to ovšem ty opravdu důležité listiny; ty byly odvezeny na venkov, aby byly v bezpečí. Ale způsobilo to velký zmatek. Záléžitosti Crackenthorpových byly samozřejmě tenkrát v rukou mého otce. Otec zemřel před šesti lety. Nejspíš byl informován o tomto takzvaném Edmundově sňatku — ale vypadá to, že sňatek, i když byl zamýšlen, se nikdy neuskutečnil, a můj otec nepochybně nepřikládal té věci důležitost. Musím přiznat, že se mi to všechno zdá podezřelé. Že po všech těch letech vystoupila s tvrzením o uzavřeném sňatku a existenci manželského syna. Rád bych věděl, jaké měla důkazy?“

„No právě,“ přisvědčil Craddock. „Jaké by bylo její postavení nebo postavení jejího syna?“

„Myslím, že jí šlo o to, aby Crackenthorpovi ji a jejího syna finančně zabezpečili.“

„Ano, ale já měl na mysli, jaká práva by z něho na ni a jejího syna plynula — kdyby své nároky prokázala?“

„Ach tak, rozumím.“ Pan Wimborne vzal brýle, které ve svém podráždění odložil, nasadil si je a pozorně a bystře hleděl skrze brýle na inspektora Craddocka. „V této chvíli nic. Ale kdyby mohla prokázat, že chlapec je synem Edmunda Crackenthorpa, narozeným z manželského lože, pak by po smrti Luthera Crackenthorpa měl chlapec právo na svůj podíl ze svěřenského majetku Josiaha Crackenthorpa. A víc než to, zdědil by Rutherford Hall jakožto syn nejstaršího syna.“

„Chtěl by někdo jiný dům zdědit?“

„Aby tam bydlel? To myslím určitě ne. Ale tato nemovitost, milý pane inspektore, představuje velké peníze. Byla by to půda pro průmyslové a stavební účely. Půda ve středu Brackhamptonu. Ach ano, to je velmi značné dědictví.“

„Jestliže Luther Crackenthorpe zemře, pak, jak jste říkal, dostane Rutherford Hall Cedric?“

„Zdělí nemovitost — ano, jako nejstarší syn naživu.“

„Jak jsem vyrozuměl, Cedric Crackenthorpe nemá zájem o peníze?“

Pan Wimborne se chladně podíval na Craddocka.

„Myslíte? Já sám jsem toho názoru, že takováto tvrzení je třeba brát, abych tak řekl, s rezervou. Nepochybně existují nějakí nesvětští lidé, kterým jsou peníze lhostejné. Já sám nikdy žádného nepoznal.“

Pana Wimborna vlastní poznámka zřejmě uspokojila.

Inspektor Craddock rychle využil tohoto slunečního paprsku v jeho náladě.

„Harolda a Alfreda Crackenthorpa asi dopis hodně rozrušil?“ nadhodil.

„To je možné,“ řekl pan Wimborne. „To je možné.“

„Zmenšilo by to jejich případné dědictví?“

„Zajisté. Syn Edmunda Crackenthorpa — za předpokladu, že existuje — by měl nárok na pětinu ze svěřenských peněz.“

„To by ve skutečnosti neznamenal příliš velkou ztrátu?“

Pan Wimborne na něj vrhl chytrý pohled.

„To je zcela nedostatečný důvod k vraždě, máte-li na mysli tohle.“

„Domnívám se však, že jsou oba v značné peněžní tísní,“ poznamenal Craddock. S naprostým klidem vydržel ostrý pohled pana Wimborna.

„Ach tak? Policie si to zjišťovala? Ano, Alfred je skoro bez přestání nasuchu. Občas je na krátký čas hodně při penězích — ale ty jsou brzo pryč. Harold, jak jste zřejmě vypátral, je právě v trochu překerní situaci.“

„Přestože vypadá na úspěšného finančníka?“

„To je jen fasáda. Polovina těchhle firem v City ani neví, jestli jsou solventní nebo ne. Účetní doklady se mohou nezkušenému zraku jevit v pořádku. Ale když zanesená aktiva ve skutečnosti aktiva nejsou — když visí na pokraji krachu — co potom?“

„Takže Harold pravděpodobně potřebuje naléhavě peníze?“

„Nu, nepřišel by k nim, kdyby uškrtil vdovu po zemřelém bratrovi,“ odpověděl pan Wimborne. „A nikdo nezavraždil Luthera Crackenthorpa, což by byla jediná vražda, která by rodině pomohla. Takže, pane inspektore, já opravdu nechápu, kam tím míříte?“

Nejhorší na tom je, pomyslně si inspektor Craddock, že já sám si nejsem moc jistý, kam tím mířím.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

I

Inspektor Craddock si sjednal schůzku s Haroldem Crackenthorpem v jeho kanceláři a přesně se na ni se strážmistrem Wetherallem dostavil. Kancelář byla v čtvrtém poschodí velkého bloku domů, kde byly kanceláře obchodních firem City. Uvnitř všechno ukazovalo na prosperitu a vrchol moderního obchodního vkusu.

Elegantní mladá žena se ho zeptala na jméno, diskrétně zašveholila do telefonu, pak vstala a uvedla je do kanceláře Harolda Crackenthorpa.

Harold seděl za velkým psacím stolem s koží potaženou vrchní deskou a vypadal bezvadně a sebevědomě jako vždycky. Byl-li v úzkých, jak se inspektor Craddock na základě svých informací domníval, nebylo to vůbec vidět.

Vzhlédl s upřímným potěšením.

„Dobrý den, pane inspektore. Doufám, že to znamená, že konečně máte pro nás nějakou určitou zprávu?“

„To bohužel sotva, pane Crackenthorpe. Rád bych vám jen položil ještě několik otázek.“

„Ještě několik otázek? Už jsme přece odpověděli na všechno možné.“

„Máte asi ten dojem, pane Crackenthorpe, ale jde jen o naši obvyklou rutinu.“

„Dobrá, tak co je to tentokrát?“ zeptal se netrpělivě.

„Byl bych rád, kdybyste mi mohl přesně říct, co jste dělal odpoledne a večer 20. prosince minulého roku — řekněme mezi třetí hodinou odpolední a půlnocí.“

„Proč?“

„Protože by se tím pátrání trochu zúžilo.“

„Zúžilo? Máte tedy nějaké zvláštní informace?“

„Myslím, že jsme se dostali trochu blíže, pane.“

„Nejsem si vůbec jist, jestli bych měl na vaši otázku odpovědět. To jest bez přítomnosti svého právního zástupce.“

„To je ovšem zcela na vás,“ odpověděl Craddock. „Nejste povinen odpovídat na žádné otázky a máte naprosto právo mít tu právního zástupce, než budete odpovídat.“

„Aby bylo jasno — ehm — nevarujete mě nějak?“

„Ale ne, pane.“ Inspektor vypadal značně pohoršen. „Nic takového. Otázky, které vám položím, dávám mnoha jiným lidem. Není na tom nic přísně osobního. Je to prostě záležitost nutného vylučování.“

„No ovšem — rád vám v čemkoli pomůžu. Tak počkejte. Na takovou věc není snadno rovnou odpovědět, ale my jsme tady velmi systematictí. Myslím, že nám může pomoci slečna Ellisová.“

Řekl něco krátce do jednoho z telefonů na svém stole a téměř okamžitě vešla aerodynamická mladá žena v dobře střiženém černém kostýmku se zápisníkem v ruce.

„Moje sekretářka slečna Ellisová, inspektor Craddock. Slečno Ellisová, inspektor by rád věděl, co jsem dělal odpoledne a večer — kterého dne jste říkal?“

„V pátek 20. prosince.“

„V pátek 20. prosince. Myslím, že o tom budete mít nějaký záznam.“

„Ano, prosím.“ Slečna Ellisová odešla z místnosti a vrátila se s kancelářským kalendářem. Obracela stránky.

„Dopoledne 20. prosince jste byl v kanceláři. Měl jste poradu s panem Goldiem o spojení Cromartieových podniků, obědval jste s lordem Forthvillem v Berkeley —“

„No ano, to byl ten den.“

„Vrátil jste se do kanceláře kolem třetí hodiny a nadiktoval jste asi půl tuctu dopisů. Pak jste odešel do Sothebyho aukční síně, protože jste měl zájem o nějaké vzácné rukopisy, které měly ten den přijít do prodeje. Už jste se do kanceláře nevrátil, ale mám tu poznámku,

že jsem vám měla připomenout, abyste se ten večer zúčastnil slavnostní večeře v Klubu dodavatelů.“ Tázavě vzhlédla. „Děkuju vám, slečno Ellisová.“ Slečna Ellisová vyplula z pokoje. „Na všechno si jasně vzpomínám,“ řekl Harold. „Toho odpoledne jsem šel do Sothebyho síně, ale ty věci, které jsem chtěl, dosáhly příliš vysoké ceny. Vypil jsem si čaj v malé čajovně v Jermyn Street — Russellova čajovna se, myslím, jmenuje. Pak jsem zašel asi tak na půl hodinky do kina aktualit, potom jsem šel domů — bydlím v Cardigan Gardens 43. Večeře v Klubu dodavatelů byla v půl osmé v Sálu dodavatelů a pak jsem se vrátil domů a šel si lehnout. Tím je, myslím, zodpovězena vaše otázka.“

„To je všechno velmi jasné, pane Crackenthorpe. Kolik hodin to bylo, když jste se vrátil domů se převléknout?“

„Na to si přesně nevzpomínám. Řekl bych, že brzo po šesté.“

„A po večeři?“

„Bylo, myslím, půl dvanácté, když jsem se dostal domů.“

„Otevřel vám někdo ze služebnictva? Nebo snad lady Alice Crackenthorpová —“

„Moje žena, lady Alice, je v cizině, od počátku prosince je na francouzském jihu. Odemkl jsem si sám.“

„Takže nikdo nemůže potvrdit, že jste se vrátil v tu dobu, jak jste říkal?“

Harold na něj vrhl chladný pohled.

„Myslím, že mě služebnictvo slyšelo vcházet. Jsou to manželé. Ale opravdu, inspektore —“

„Prosím, pane Crackenthope, vím, že tyhle otázky jsou nepříjemné, ale už jsem skoro hotov. Máte svůj vůz?“

„Ano.“

„Řídíte sám?“

„Ano. Kromě sobot a nedělí ho moc nepoužívám. Jezdit po Londýně v téhle době je skoro nemožné.“

„Předpokládám, že ho používáte, když jedete za otcem a sestrou do Brackhamptonu?“

„Ne, ledaže tam chci zůstat déle. Když tam mám být jen přes noc — jako například ten den, co se konalo ohledání mrtvol — tak vždycky jedu vlakem. Vlakem mám výborné spojení a je to daleko

rychlejší než autem. Sestra mi objedná taxíka a ten na mě čeká před nádražím.“

„Kde vůz necháváte?“

„Mám pronajatou garáž za Cardigan Gardens. Máte ještě nějakou otázku?“

„To je, myslím, prozatím všechno,“ řekl inspektor Craddock s úsměvem a vstal. „Velice lituju, že jsem vás obtěžoval.“

Když byli venku, strážmistr Wetherall, který žil ve stavu neustálého podezírání všech a všeho, významně poznamenal:

„Tomu se ty otázky nelíbily — vůbec se mu nelíbily. Byl z nich jasně vyvedený z míry.“

„Kdybyste nespáchal vraždu, tak by vás samozřejmě dopálilo, kdyby si někdo myslel, že jste ji spáchal,“ řekl mírně inspektor Craddock. „Obzvlášť by to dopálilo tak úctyhodného člověka jako Harold Crackenthorpe. Na tom nic není. My musíme teď zjistit, jestli někdo toho odpoledne Harolda Crackenthorpa na aukci skutečně viděl, a totéž platí o čajovně. Mohl snadno jet vlakem v 16.33, vyhodit tu ženu z vlaku a chytit včas zpáteční vlak do Londýna, tak aby se objevil u večeře. Právě tak mohl tu noc jet svým vozem, odnést mrtvolu do sarkofágu a jet zas zpátky. Zeptejte se na to v Mews.“

„Ano, pane. Myslíte, pane, že to udělal?“

„Jak to mám vědět?“ řekl inspektor Craddock. „Je to vysoký tmavovlasý muž. Mohl být v tom vlaku a je ve spojení s Rutherford Hallem. Je to jeden z podezřelých v tomto případě. A teď se podíváme na bratra Alfreda.“

II

Alfred Crackenthorpe měl byt ve West Hampsteadu ve velkém moderním domě typu těch trochu ledabyly postavených činžáků s velkým dvorem, na němž majitelé bytů parkují s jistým nedostatkem ohledu na ostatní.

Byt patřil k onomu druhu bytů se skříněmi ve zdi a zřejmě byl pronajímán se zařízením. Měl dlouhý stůl z překližky, který se sklápěl ze zdi, gauč a několik židlí podivných rozměrů.

Alfred Crackenthorpe je uvítal roztomilým přátelským způsobem, ale byl, jak si inspektor pomyslel, nervózní.

„To jsem celý napnutý,“ řekl. „Můžu vám nabídnout něco k pití, pane inspektore?“ Pozvedl lákavě několik lahví.

„Ne děkuju, pane Crackenthorpe.“

„To je to tak zlé?“ Zasmál se vlastnímu žertíku a pak se zeptal, oč jde.

Inspektor Craddock odříkal své dotazy.

„Co jsem dělal odpoledne a večer 20. prosince. Jak to mám vědět? Vždyť to je — to je — víc než tři týdny.“

„Vás bratr Harold byl schopen říct nám to velmi přesně.“

„Bratr Harold snad. Ale bratr Alfred ne.“ A s odstínem něčeho — možná že závistivé zlomyslnosti dodal: „Harold je úspěšný člen rodiny — pilný, užitečný, plně zaměstnaný — má čas na všechno a všechno dělá ve svůj čas. I kdyby měl, dejme tomu — spáchat sebevraždu — tak by si na ni pečlivě stanovil čas a přesně v ten čas by ji spáchal.“

„Máte nějaký zvláštní důvod pro tenhle případ?“

„Ach to ne. Jen mě to tak napadlo — jako ta největší absurdita.“

„A teď co se týče vás.“

Alfred rozpráhl ruce.

„Je to, jak vám říkám — nemám žádnou paměť na čas a místo. Kdybyste řekl Boží hod — tak bych vám byl schopen odpovédět — měl bych se čeho chytit. Víím, kde jsem byl na Boží hod. Trávíme jej u otce v Brackhamptonu. Opravdu nevím proč. Bručí nad výdaji, které s námi má — a bručel by, že za ním nikdy nepřijedem, kdybychom nepřijeli. Jezdíme tam, abychom udělali radost sestře.“

„A byli jste tam tenhle rok?“

„Ano.“

„Ale váš otec bohužel onemocněl, že?“

Craddock úmyslně sledoval vedlejší směr, veden jakýmsi druhem instinktu, který mu často v jeho povolání přišel na pomoc.

„Onemocněl. Protože v zájmu té své strašné šetrnosti jí jako vrabec, mělo náhlé pořádné najedení a napití své následky.“

„To bylo všechno?“

„Samozřejmě. Co jiného?“

„Vyrozuměl jsem, že jeho lékař měl — obavy.“

„No jo, ten starý blázen Quimper,“ rychle a pohrdavě řekl Alfred. „Nemá smysl ho poslouchat, inspektore. To je ten největší panikář.“

„Opravdu? Mně připadal jako velmi rozumný člověk.“

„Je úplně blázen. Otec není doopravdy churavý, se srdcem nic nemá, ale věří na slovo Quimperovi. Samozřejmě když pak bylo otci opravdu zle, ztropil hrozný povyk a Quimper chodil do domu kolikrát za den, na všechno se vyptával, zkoumal, co otec snědl a vypil. Bylo to všechno směšné!“ Alfred mluvil s neobyčejným zápalem.

Craddock chvíli mlčel, bylo to značně výmluvné mlčení. Alfred znervózněl, vrhl na něj rychlý pohled a dost nedůtklivě řekl:

„Tak co tohle všechno znamená? Proč chcete vědět, kde jsem byl v určitý pátek před třemi nebo čtyřmi týdny?“

„Takže vy si pamatujete, že to byl pátek?“

„Říkal jste to, myslím.“

„Možná že ano,“ odpověděl inspektor Craddock. „Rozhodně je pátek 20. prosince ten den, na který se vás ptám.“

„Proč?“

„To je běžný postup.“

„Nesmysl. Zjistil jste něco o té ženě? Odkud přišla?“

„Nemáme ještě všechny informace.“

„Snad jste se nedal svést tím Emminým divokým nápadem, že to mohla být vdova po bratrovi Edmundovi? To je naprostá pitomost.“

„Ta — Martine, neobrátila se někdy na vás?“

„Na mě? Propána, to ne. To by bylo k smíchu.“

„Myslíte si, že by pravděpodobněji šla za vaším bratrem Haroldem?“

„To by bylo zřejmě mnohem pravděpodobnější. Jeho jméno je často v novinách. Dobře si stojí. Kdyby zkusila pumpnout jeho, tak by mě to nepřekvapilo. Ne že by z něho něco dostala. Harold je takový škrtil jako starý. Měkké srdce v rodině má ovšem Emma, a ji měl taky Edmund nejradši. Ale stejně, Emma není lehkověrná. Byla si dobře vědoma toho, že ta žena může být podvodnice. Sezvala na to celou rodinu — i mazaného právního zástupce.“

„To bylo velmi moudré,“ řekl Craddock. „Bylo stanoveno, kdy má k setkání dojít?“

„Mělo to být hned po vánocích — sedmadvacátého koncem týdne...“ zarazil se.

„Aha,“ poznamenal mile Craddock. „Jak vidím, některá data pro vás přece něco znamenají.“

„Už jsem vám říkal, že nebylo stanoveno žádné určité datum.“

„Ale mluvili jste o tom — kdy to bylo?“

„Opravdu si nevzpomínám.“

„A nemůžete mi říct, co jste sám dělal v pátek 20. prosince?“

„Bohužel — mám v hlavě úplně prázdnou.“

„Nemáte zápisník s poznámkami, co máte zařídit?“

„Tyhle věci nemám rád.“

„Pátek před vánoci — to by nemusilo být tak těžké vzpomenout si.“

„Jeden den jsem pravděpodobně hrál golf.“ Alfred zavrtěl hlavou. „Ne, to bylo týden předtím. Asi jsem se jen tak potloukal po ulicích. Trávím tímhle způsobem hodně času. Přišel jsem na to, že člověk udělá kšeft spíš ve výčepu než někde jinde.“

„Možná že by vám lidé tady nebo někteří vaši přátelé v tom mohli pomoci.“

„Možná. Zeptám se jich. Udělám, co budu moci.“

Alfred teď vypadal jistější.

„Nemůžu vám říct, co jsem ten den dělal,“ řekl, „ale můžu vám říct, co jsem nedělal. Nikoho jsem v Dlouhé stodole nezavraždil.“

„Proč tohle říkáte, pane Crackenthorpe?“

„No tak, milý pane inspektore. Vyšetřujete přece vraždu, ne? A když se začnete vyptávat: ‚Kde jste byl v ten a ten den v tu a v tu dobu?‘, tak eliminujete. Moc rád bych věděl, jak jste připadl na pátek 20. mezi — kterou dobou? Mezi polednem a půlnocí? To po celé té dlouhé době nemůže být na základě lékařského dobrozdání. Viděl snad někdo zesnulou ženu, jak se to odpoledne plíží do stodoly? Vešla dovnitř a ven už nevyšla, co? Je to tak?“

Bystré černé oči ho bedlivě pozorovaly, ale inspektor Craddock byl příliš starý praktik, aby něco prozradil.

„Co se toho týče, budeme vás muset nechat hádat,“ řekl mile.

„Policie dělá se vším tajnosti.“

„Nejen policie. Myslím, pane Crackenthorpe, že kdybyste se snažil, mohl byste se upamatovat, co jste ten pátek dělal. Samozřejmě můžete mít důvody, abyste se upamatovat nechtěl.“

„Tímhle způsobem mě nenachytáte, pane inspektore. Je samozřejmě moc a moc podezřelý, že se nemůžu upamatovat — ale je to tak! Počkejte minutku — jel jsem ten týden do Leedsu — ubytoval se v hotelu blízko radnice — nevzpomínám si na jméno — ale zjistil byste je dost snadno. To mohlo být v pátek.“

„Ověříme si to,“ řekl inspektor bezvýrazně.

Vstal. „Je mi líto, že jste neprojevil ochotu k větší spolupráci, pane Crackenthorpe.“

„Mám velkou smůlu! Cedric má bezpečné alibi v Ibize a u Harolda s těmi jeho obchodními schůzkami a společenskými večery jde ověřit každá hodina — a já, chudák, nemám žádné alibi. To je moc smutné. A taky hloupé. Už jsem vám řekl, že nevraždím lidi. A proč bych taky vraždil neznámou ženskou? Proč? I kdyby ta mrtvá byla Edmundova vdova, proč by ji kdokoli z nás chtěl oddělat? Kdyby se byla například za války vdala za Harolda a pak se najednou objevila, mohlo by to být úctyhodnému Haroldovi nepříjemné — byla by to bigamie. Ale Edmund! Nám všem by jen udělalo radost přimět otce, aby vysolil prachy a dával jí měsíční apanáž a chlapce poslal do slušné školy. Otec by zuřil, ale nemohl by dost dobře odmítnout. Nechcete se, pane inspektore, něčeho napít, než půjdete? Opravdu ne? Škoda, že jsem vám nemohl pomoci.“

III

„Víte, na co jsem přišel, pane?“

Inspektor Craddock se podíval na rozčileného strážmistra.

„Tak na co jste přišel, Wetheralle?“

„Přišel jsem na to, co s ním bylo. S tím chlapem. Celou tu dobu jsem si s tím lámal hlavu, až mi najednou svitlo. Byl zamíchanej do toho případu s konzervami, s Dickym Rogersem. Nic se na něj nenašlo — byl na to moc opatrný. A taky byl namočený s tou partou ze Soho. Hodinky a italský dukáty.“

No ovšem! Craddock si teď uvědomil, proč mu Alfredova tvář byla od začátku nejasně povědomá. Všechno to byly drobné šmelin-

ky malých gangů — a nikdy se mu nemohlo nic dokázat. Alfred byl vždycky jen okrajová figura a měl věrohodný nevinný důvod, proč je do věci zamíchán. Ale policie si byla naprosto jistá, že mu z toho plyne stálý malý příjem.

„To vrhá na věci dost světla,“ řekl Craddock.

„Myslíte, že to udělal?“

„Neřekl bych, že je typ vraha. Ale vysvětluje to jiné věci — důvod, proč nemohl vyrukovat s alibi.“

„Tak to vypadá pro něj špatně.“

„Vlastně ne,“ soudil Craddock. „Je to docela chytrý tah — tvrdit prostě, že si nemůžete vzpomenout. Spousta lidí si nemůže ani vzpomenout, co dělali a kde byli před týdnem. Je to obzvlášť užitečné, nechcete-li speciálně upozornit na to, jak trávíte volný čas — například na zajímavé schůzky s bandou Dickyho Rogerse v různých výčpech, kam chodí řidiči nákladůků.“

„Takže vy si myslíte, že je v pořádku?“

„Ještě nemám podklady myslet si, že je kdokoli v pořádku,“ odpovídal inspektor Craddock. „Musíte na tom zapracovat, Wetheralle.“

Craddock se zase vrátil ke stolu, zamračeně seděl a dělal si poznámky do bloku před sebou:

Vrah (psal)... Vysoký tmavovlasý muž!!!

Oběť?... Mohla by to být Martine, přítelkyně Edmunda Crackenthorpa nebo jeho vdova. Nebo by to mohla být Anna Stravinská. Zmizela v tu dobu, odpovídá věkem a vzhledem, šatstvem atd. Žádné spojení s Rutherford Hallem, pokud je známo. Mohla to být Haroldova první žena! Bigamie! Mohla to být Haroldova milenka. Vydírání?! Ve spojení s Alfredem by to mohlo být vydírání. Mohla vědět něco, zač by musel do vězení? Kdyby to byl Cedric — mohla s ním být ve spojení v cizině — v Paříži? Na Baleárách? Nebo oběť mohla být Anna Stravinská vydávající se za Martine, nebo oběť je neznámá žena zabitá neznámým vrahem!

„A nejspíš to bude to poslední,“ řekl Craddock nahlas. Uvažoval sklíčeně o situaci. Nemůžete se s případem dostat daleko, když ne-

znáte pohnutku. Všechny domnělé pohnutky se zdály buď nedosta-
tečné nebo přehnané.

Kdyby tak šlo o vraždu starého pana Crackenthorpa... Pak by
bylo pohnutek plno...

V jeho paměti se něco hnulo... Udělal si do bloku další po-
známky.

Zeptat se dr. Quimpera na nemoc o vánocích.

Cedric — alibi.

Zeptat se slečny M. na poslední klepy.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Když Craddock přišel do čísla 4 v Madison Road, zastihl u sleč-
ny Marplové Lucy Eyelesbarrowovou.

Chvilku zaváhal, jestli má projednávat válečné tažení, a pak si
řekl, že Lucy Eyelesbarrowová by mohla být cenným spojencem.

Po výměně pozdravů vytáhl slavnostně svůj zápisník, vyndal z
něho tři librové bankovky, přidal tři šilinky a postrčil je přes stůl
slečně Marplové.

„Co je to, pane inspektore?“

„Honorář za poradu. Vy jste poradce — na vraždu! Potřebuju
zjistit puls, teplotu, místní reakce, pravděpodobnou hluboko skrytou
příčinu vraždy. Jsem jen ubohý, uštvaný místní praktický lékař.“

Slečna Marplová se na něj podívala a vesele zamrkala. Zašklebil
s na ni. Lucy Eyelesbarrowová zalapala trochu po dechu a pak se
zasmála.

„No ne, pane inspektore — vy jste dokonce lidský.“

„To máte tak — dnes odpoledne tu, přesně vzato, nejsem slu-
žebně.“

„Vyprávěla jsem vám, že se s inspektorem známe z dřívějšíka,“
vysvětlila slečna Marplová Lucy. „Sir Henry Clithering je jeho kmotr
— to je můj moc dobrý přítel.“

„Chtěla byste, slečno Eyelesbarrowová, slyšet, co můj kmotr o
ní řekl — když jsme se prvně setkali? Vyličil ji jako nejmazanějšího
detektiva na světě — přirozený génus vypěstovaný ve vhodné půdě.
Tak to vyjádřil. Řekl mi, abych nikdy nepohrdal“ — Dermot Crad-

dock se na chvíličku odmlčel, hledaje vhodné synonymum pro staré báby — „ehm — staršími dámami. Řekl, že obvykle dovedou povědět, co by se mohlo stát, co by se mělo stát, a dokonce co se ve skutečnosti stalo! ‚A‘, dodal ‚můžou ti taky říct, proč se to stalo,‘ a ještě řekl, ‚tahleta — ehm — starší dáma — je první v téhle kategorii.‘ “

„No ne!“ řekla Lucy. „To vypadá jako nejlepší vysvědčení.“

Slečna Marplová byla růžová, zmatená a vypadala neobyčejně rozechvěle.

„Ten milý sir Henry,“ zašeptala. „Vždycky je tak laskavý.“

„Já opravdu nejsem vůbec chytrá, jen znám tak trochu lidskou povahu — když, jak víte, žiju na vesnici.

Mám ovšem tu nevýhodu,“ dodala už s větším klidem, „že v Rutherford Hallu nejsem. Hodně pomáhá, když vám lidé připomenou jiné lidi — protože podobné typy jsou všude, a to je tak cenné vodítko.“

Lucy vypadala trochu zmateně, ale Craddock chápavě přikyvoval.

„Ale byla jste tam na čaji, ne?“ připomněl. „To ano, ovšem. Bylo to velmi pěkné. Byla jsem trochu zklamaná, že jsem neviděla starého pana Crackenthorpa — ale člověk nemůže mít všechno.“

„Máte pocit, že byste to poznala, kdybyste viděla osobu, která vraždu spáchala?“ zeptala se Lucy.

„To bych neřekla, má milá. Člověk má vždycky sklon hádat — a hádat, když jde o něco tak vážného, jako je vražda, to by byla velká chyba. Člověk může udělat jen to, že pozoruje lidi, kterých se to týká — nebo kterých by se to mohlo týkat — a zjistit, koho nám připomínají.“

„Jako Cedric ředitele banky?“

„Syna ředitele banky, má milá,“ opravila ji slečna Marplová. „Pan Eade sám byl mnohem víc jako pan Harold — velmi konzervativní člověk — měl možná trochu příliš rád peníze — ten druh člověka, který by šel daleko, jen aby se vyhnul skandálu.“

„A Alfred?“ usmál se Craddock. „Jenkinse z autosprávkárny,“ řekla pohotově slečna Marplová. „Nástroje zrovna nebral — ale měl ve zvyku vyměnit si zlomený nebo podřadnější hever za dobrý. A myslím taky, že nebyl moc poctivý, pokud šlo o baterie, ačkoliv

těmhle věcem já moc nerozumím. Víím, že Raymond k němu přestal chodit a obrátil se na správkárnu na Milchesterské třídě. A co se týče Emmy,“ pokračovala slečna Marplová zamyšleně, „moc mi připomíná Geraldinu Webbovou — ta byla vždycky tak tichá, na sebe skoro nedbalá a dala se hodně ovládat svou starou matkou. Proto každého náramně překvapilo, když se Geraldina, jakmile matka zemřela a zanechala jí pěkné peníze, šla hned dát ostříhat a natrvalit si hlavu a pak podnikla zábavnou cestu lodí po moři a vrátila se zpátky provdaná za velmi sympatického advokáta. Mají dvě děti.“

Přirovnání bylo velmi jasné. Lucy řekla trochu s obavami: „Nemyslíte, že jste jim neměla říkat o tom, že by se Emma mohla vdát? Bratry to zřejmě poplašilo.“

„No ano,“ přikývla slečna Marplová, „to jsou celí muži — úplně neschopní vidět, co se jim děje před očima. Nevěřím, že jste si toho sama nevšimla.“

„Nevšimla,“ doznala Lucy. „Nic takového mě nenapadlo. Oba dva se mi zdáli —“

„Tak staří?“ usmála se malinko slečna Marplová. „Ale doktorovi Quimperovi není myslím moc přes čtyřicet, i když na spáncích začíná šedivět, a je zřejmé, že touží po domově; a Emmě Crackenthorpoové není ještě čtyřicet — není příliš stará na to, aby se vdala a měla rodinu. Doktorova žena zemřela hodně mladá při porodu, jak jsem slyšela.“

„Ano, myslím, že zemřela. Emma mi něco takového jednou říkala.“

„Musí mu být smutno,“ prohodila slečna Marplová. „Takový hodně zaměstnaný lékař potřebuje ženu — milou ženu — ne moc mladou.“

„Poslyšte, drahoušku,“ řekla Lucy. „Vyšetřujeme vraždu, nebo dáváme dohromady svatby?“ Slečně Marplové se zablesklo v očích.

„Obávám se, že jsem moc romantická. Snad proto, že jsem stará panna. Víte, Lucy, pokud jde o mě, tak jste smlouvu splnila. Jestli opravdu chcete jet na dovolenou do ciziny, než nastoupíte do dalšího zaměstnání, pak máte dosud čas na nějaký kratší výlet.“

„A odjet z Rutherford Hallu? Nikdy! Ze mě je teď dokonalý stopař. Chytlo mě to skoro zrovna tak jako chlapce. Ti celý den hle-

dají stopy. Včera prohlídli všechny popelnice. Což je dost nechutné hledání — a neměli přitom nejmenší potuchu, co hledají. Kdyby za vámi vítězně přišli, pane inspektore, a přinesli vám útržek papíru, kde by stálo: *Martine, je-li ti život milý, nechod' do Dlouhé stodoly!*, pak víte, že jsem se nad nimi slitovala a dala ten papír do prasečího chlívku!“

„Proč do prasečího chlívku, má milá?“ zeptala se slečna Marplová se zájmem. „Oni chovají prasata?“

„Ale ne, teď už ne. Prostě — někdy tam chodím.“ Lucy se z nějakého důvodu začervenala. Slečna Marplová na ni pohlédla se zvýšeným zájmem.

„Kdo je teď všechno v domě?“ zeptal se Craddock. „Cedric a Bryan jsou tu přes sobotu a neděli, a zítra přijede Harold a Alfred. Volali dnes dopoledne. Mám takový dojem, že jste jim nastražil nějakou léčku, pane inspektore.“

„Trochu jsem si je podal,“ usmál se Craddock. „Požádal jsem je, aby mi podrobně pověděli, kde byli v pátek 20. prosince.“

„A udělali to?“

„Harold ano. Alfred nemohl — nebo nechtěl.“

„Myslím, že alibi musí být strašně nesnadné,“ řekla Lucy. „Čas, místo a data. Musí být těžké je ověřit.“

„Chce to čas a trpělivost — ale to zvládnem.“ Pohlédl na hodinky. „Pojedu teď do Rutherford Hallu, abych si promluvil s Cedrikem, ale dřív bych chtěl chytit doktora Quimperu.“

„To tam budete tak akorát. Ordinaci má do šesti a končí obvykle po půl sedmé. Musím taky zpátky, abych udělala večeří.“

„Rád bych znal váš názor na jednu věc, slečno Eylesbarrowová. Jak se dívá rodina na tu záležitost s Martine — jak se na to dívají mezi sebou?“

„Všichni se zlobí na Emmu, že s tím za vámi šla,“ odpověděla bez váhání Lucy, „a taky na doktora Quimperu, který, jak se zdá, ji v tom podporoval. Harold a Alfred si myslí, že to byl pokus jak vyrazit peníze a že se o to pokoušel někdo jiný než Martine. Emma si není jista. Cedric si taky myslí, že to byl podvod, ale nebere to tak vážně jako ti dva. Na druhé straně Bryan se zdá být zcela jistý, že to podvod nebyl.“

„Rád bych věděl proč?“

„No, Bryan už je takový. On prostě bere věci tak, jak vypadají. Myslí si, že to byla Edmundova žena — nebo spíš vdova — a že se musila náhle vrátit do Francie a že se zase někdy ozve. Že až doted'ka nenapsala a nijak nedala vědět, se mu zdá docela přirozené, protože dopisy sám nikdy nepíše. Bryan je hrozně milý. Je jako pejsek, který chce, aby ho vzali na procházku.“

„A berete ho na procházku, má milá?“ zeptala se slečna Marplová. „Například do prasečího chlívka?“

Lucy na ni vrhla ostrý pohled.

„Tolik pánů v domě, co přijíždějí a odjíždějí,“ uvažovala slečna Marplová.

Když slečna Marplová vyslovila slovo páni, dávala mu vždycky plnou viktoriánskou příchut' — ozvěnu doby, která ve skutečnosti předcházela její vlastní. Okamžitě jste si představili neodolatelné plnokrevné (a pravděpodobně kníraté) mužské tvory, kteří mohli být někdy darebáky, ale vždycky byli galantní.

„Vy jste takové hezké děvče,“ pokračovala slečna Marplová a přejela Lucy oceňujícím pohledem. „Asi se kolem vás hodně točí, že?“

Lucy se slabě začervenala. Hlavou jí projely vzpomínky na pár krátkých výjevů. Cedric opírající se o zeď prasečího chlívku, Bryan sedící sklíčeně na kuchyňském stole. Alfredovy prsty dotýkající se jejích, když jí pomáhal sbírat kávové šálky.

„Páni,“ řekla slečna Marplová tónem, jakým se mluví o nějaké neznámé nebezpečné odrůdě živočichů, „jsou si v jistých věcech hodně podobní — i když jsou už hodně staří...“

„Drahoušku,“ zvolala Lucy. „Vy byste před sto lety jistě byla upálená jako čarodějnice!“

A vyprávěla jí o podmíněčné nabídce k sňatku od starého pana Crackenthorpa.

„Vlastně mi všichni nějakým způsobem udělali návrh, tak byste to asi vy nazvala. Harold byl velmi korektní — nabídl mi finančně výhodné místo v City. Myslím, že v tom nehraje úlohu můj přitažlivý zjev — jistě si myslí, že něco vím.“

Zasmála se.

Ale inspektor Craddock se nezasmál.

„Bud'te opatrná,“ řekl. „Místo děláný návrhů by vás mohli zavraždit.“

„Bylo by to asi jednodušší,“ přisvědčila Lucy.

Pak se trochu otrásla. „Člověk zapomíná,“ řekla. „Pro chlapce to byla taková zábava, že člověk sám to skoro považuje za hru. Ale není to hra.“

„Ne,“ prohlásila slečna Marplová. „Vražda není hra.“ Chvilíčku mlčela a pak dodala: „Nevrátí se teď chlapci brzo do školy?“

„Ano, příští týden. Zítra odjíždějí k Stoddart-Westovým na těch posledních pár volných dní.“

„To jsem ráda,“ řekla vážně slečna Marplová. „Byla bych nerada, kdyby se tam něco stalo, dokud tam jsou.“

„Myslíte starému panu Crackenthorpovi. Myslíte, že teď má být zavražděn on?“

„Ale ne,“ odpověděla slečna Marplová. „Ten bude v pořádku. Myslela jsem chlapce.“

„Chlapce?“

„Tedy Alexandra.“

„Ale přece —“

„Víte, jak slídí a hledají stopy. Chlapci tohle milují — ale mohlo by to být nebezpečné.“

Craddock se na ni pozorně podíval.

„Vy nejste ochotna věřit, že jde o případ zavraždění neznámé ženy neznámým mužem, slečno Marplová? Vy jej definitivně spojujete s Rutherford Hallem?“

„Ano, myslím, že tu určité spojení je.“

„Všechno, co o vrahovi víme, je, že je to vysoký tmavovlasý muž. To říká vaše přítelkyně a víc říct nemůže. V Rutherford Hallu jsou tři vysocí tmavovlasí muži. Jak víte, v den ohledání jsem vyšel ven podívat se na ty tři bratry, když stáli na chodníku a čekali, až přijede auto. Byli obráceni zády ke mně a ohromilo mě, jak v těch svých těžkých svrchnících vypadali všichni stejně. *Tři vysocí tmavovlasí muži*. A přece jsou vlastně všichni tři velmi rozdílné typy.“
Vzdychl. „Je to velmi těžké.“

„Uvažuju,“ řekla slečna Marplová, „uvažuju pořád o tom, jestli to snad všechno není mnohem jednodušší, než si myslíme. Vraždy jsou často tak jednoduché — a mívají zřejmý, dost ubohý motiv...“

„Věříte v tajemnou Martine, slečno Marplová?“

„Jsem zcela ochotná věřit, že se Edmund Crackenthorpe oženil nebo se chtěl oženit s dívkou jménem Martine.“

Emma Crackenthorpová vám, jak jsem slyšela, ukázala jeho dopis a podle toho, jak jsem ji viděla, a podle toho, co mi Lucy vypráví, bych řekla, že Emma Crackenthorpová je zcela neschopná takovou věc si vymyslet — opravdu, proč by to dělala?“

„Takže když připustíme, že Martine existuje, máme tu určitý motiv,“ zamyšleně řekl Craddock. „To, že se Martine znovu objevila se synem, by zmenšilo dědictví Crackenthorpových, ačkoliv sotva natolik, aby si člověk pomyslel, že to povede k vraždě. Jsou všichni v značné peněžní tísní —“

„I Harold?“ zeptala se nevěřicně Lucy.

„Ani ten úspěšně vypadající Harold Crackenthorpe není ten střízlivý a konzervativní finančník, jakým se zdá být. Je těžce zadlužený a zapletený do některých velmi nežádoucích spekulací. Velká částka peněz, kdyby ji brzo dostal, mohla by zabránit krachu.“

„Ale v tom případě —,“ řekla Lucy a zarazila se.

„Copak slečno Eyelesbarrowová —“

„Rozumím, má milá,“ řekla slečna Marplová. „Chcete říct, že by to byla nesprávná vražda.“

„Ano. Martinina smrt by Haroldovi — nebo komukoli z ostatních — nijak neprospěla. Dokud —“

„Dokud Luther Crackenthorpe nezemře. Správně. To mě taky napadlo. A pan Crackenthorpe starší, jak jsem se dozvěděla od jeho lékaře, je mnohem zdravější, než by si nezasvěcený člověk pomyslel.“

„Ten vydrží léta,“ řekla Lucy. Pak se zamračila.

„Copak?“ zeptal se povzbudivě Craddock.

„O vánocích byl hrozně nemocný,“ odpověděla Lucy. „Říkal, že s tím doktor dělal velký povyk — Každý by myslel, že mě otrávil, podle toho, jaký povyk dělal.“ Takhle to řekl.“

Pohlédla tázavě na Craddocka.

„Ano,“ přisvědčil inspektor. „Právě na to se chci doktora Quimpera zeptat.“

„Tak já už musím jít,“ řekla Lucy. „Propánakrále, to je hodin.“

Slečna Marplová odložila pletení a uchopila Timesy s nedoluštěnou křížovkou.

„Škoda že tu nemáme slovník,“ povzdychla. „Tontina a tokaj — vždycky si tahle dvě slova pletu. Jedno je myslím maďarské víno.“

„To je tokaj,“ zavolala Lucy ode dveří. „Ale jedno má pět písmen a druhé sedm. Co tam máte?“

„Ale to není v křížovce,“ řekla slečna Marplová neurčitě. „To se mi jen tak pletlo v hlavě.“

Inspektor Craddock se na ni pronikavě podíval. Pak dal sbohem a odešel.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

I

Craddock musil několik minut čekat, než dr. Quimper skončil večerní ordinaci a přišel k němu. Vypadal unaveně a sklesle.

Nabídl Craddockovi pití a sám si také namíchal nápoj.

„Chudáci,“ řekl, když sklesl do odřené lenošky. „Jsou tak poděšení a tak hloupí — nemají kouska rozumu. Měl jsem dneska bolestný případ. Ta žena měla ke mně přijít před rokem. Kdyby byla tenkrát přišla, mohla být s úspěchem operovaná. Ted’ už je příliš pozdě. Mám vztek. Pravda je, že lidé jsou podivuhodnou směsicí hrdinství a zbabělosti. Trpěla muka a snášela je beze slova jen proto, že se příliš bála přijít a dozvědět se, že to, čeho se bála, může být pravda. Na druhé straně sem zase chodí lidi a zbytečně mě zdržují, protože mají jen oteklý malíček a prožívají muka, myslí si, že to může být rakovina, a ono se ukáže, že je to obyčejný puchýř. No nezlobte se na mě. Musel jsem si ulehčit. A ted’ kvůli čemu jste za mnou přišel?“

„Zaprvé vám musím poděkovat za to, že jste, jak se domnívám, slečně Crackenthorповé poradil, aby za mnou přišla s tím dopisem, který podle všeho psala vdova po jejím bratrovi.“

„Ach tohle? Je na tom něco? Přesně vzato jsem jí neporadil, aby šla za vámi. Chtěla to udělat. Tížilo ji to. Samozřejmě všichni milí bratříčkové se jí v tom snažili zabránit.“

„Proč by to dělali?“

Doktor pokrčil rameny.

„Asi se báli, že ta dáma je skutečně vdova po jejích bratrovi.“

„Myslíte, že ten dopis byl pravý?“

„Nemám tušení. Nikdy jsem ho neviděl. Myslím, že ho psal někdo, kdo o věci věděl a snažil se vylouct peníze.“

Doufal, že zapůsobí na Emminy city. Ale v tom se hluboce zmýlil. Emma není žádný blázen. Nepřijala by s otevřenou náručí neznámou švagrovou, aniž by jí nejdřív položila pár otázek na zkoušku.“ A trochu zvědavě dodal: „Ale proč se ptáte na můj názor? Co já s tím mám co dělat?“

„Přišel jsem se vás vlastně zeptat na něco úplně jiného — ale nevím, jak bych to řekl.“

Dr. Quimper vypadal napjatě.

„Vyrozuměl jsem, že se před krátkým časem — myslím, že to bylo před vánoci — panu Crackenthorpovi nějak přitížilo.“

Viděl, že se lékařova tvář okamžitě změnila. Ztvrdla.

„Ano,“ řekl. „Měl, myslím, nějaké žaludeční obtíže?“

„Ano.“

„Těžko se mi to říká... Pan Crackenthorpe se vychloubal svým zdravím a říkal, že hodlá přežít většinu své rodiny. Řekl o vás — odpusťte mi to, doktore...“

„Ale na mě nekoukejte. Nejsem háklivý na to, co o mně moji pacienti říkají.“

„Mluvil o vás jako o starém panikáři.“ Quimper se usmál. „Říkal, že jste se vyptával na všechno možné, nejen na to, co snědl, ale taky, kdo to vařil a kdo to nesl na stůl.“

Lékař se teď neusmíval. Jeho tvář zase ztvrdla.

„Pokračujte.“

„Použil nějakých takovýchhle slov — ,Mluvil, jako by si myslel, že mě někdo otrávil.‘ “

Chvilí bylo ticho.

„Měl jste nějaké takové podezření?“

Quimper hned neodpověděl. Vstal a začal přecházet sem a tam. Nakonec se otočil ke Craddockovi.

„Co u čerta čekáte, že řeknu? Myslíte, že lékař může házet obvinění z vraždy bez nějakého důkazu?“

„Prostě bych to rád věděl, nebudu to zapisovat — jestli vás něco takového napadlo?“

„Starý Crackenthorpe žije hodně skromně,“ odpověděl vyhýbavě dr. Quimper. „Když se sjede rodina, Emma dělá lepší jídlo. A výsledek — ošklivá ataka gastroenteritidy. Příznaky odpovídaly diagnóze.“

„Chápu,“ nedal se odbýt Craddock. „Byl jste o tom přesvědčen? Nebyl jste vůbec — řekněme — na rozpacích?“

„Dobrá. Dobrá. Ano, byl jsem na rozpacích. Tohle jste chtěl slyšet?“

„Zajímá mě to,“ řekl Craddock. „Nač jste měl vlastně podezření — nebo čeho jste se bál?“

„Žaludeční případy jsou samozřejmě různé, ale byly tu jisté příznaky, které by, řekněme, více odpovídaly otravě arsenikem než obyčejné gastroenteritidě. Chápejte, obě věci jsou si hodně podobné. Lepší lékaři než já nepoznali otravu arsenikem — a v dobré víře vydali potvrzení o přirozené smrti.“

„A jaký byl výsledek vašich dotazů?“

„Zdálo se, že není možné, aby bylo pravda to, nač jsem měl podezření. Pan Crackenthorpe mě ujistil, že měl podobné obtíže, než jsem ho začal léčit já — a z těžé příčiny, říkal. Vždycky k nim došlo, když bylo na stole příliš mnoho vydatných jídel.“

„Což se stávalo, když tu bylo hodně lidí? Členů rodiny? Nebo hostů?“

„Ano. To vypadalo dost logicky. Ale upřímně řečeno, Craddocku, dělalo mi to starost. Napsal jsem dokonce starému dr. Morrisovi. Byl mým starším společníkem a šel na odpočinek brzy po tom, co jsem u něj nastoupil. Crackenthorpe byl původně jeho pacient. Ptal jsem se na ty dřívější obtíže, co starý pán měl.“

„A jakou odpověď jste dostal?“

Quimper se zašklebil.

„Usadil mě jaksepatří. Víceméně mi řekl, abych nebyl zatracený blázen. Nu,“ pokrčil rameny, „asi jsem zatracený blázen byl.“

„Rád bych věděl...“ Craddock vypadal zamyšleně.

Pak se rozhodl promluvit otevřeně.

„Když budu mluvit nepokrytě, doktore, jsou tu lidé, kteří by měli ze smrti Luthera Crackenthorpa značný prospěch.“ Lékař přikývl. „Je to starý člověk — a zdravý jako ryba. Může se dožít víc než devadesáti?“

„Lehko. Tráví život pečováním o sebe a má zdravou konstituci.“

„A jeho synové — a dcera — všichni stárnou a mají málo peněz?“

„Emmu vynechte. To není travička. K těmhle záchvatům dochází, jen když jsou tu ti ostatní — ne když je s ním ona sama.“

To je základní opatrnost — kdyby to byla ona, pomyslel si inspektor, ale nahlas to raději neřekl.

Chvilku mlčel, pečlivě vybíraje slova.

„Jsem v těchto věcech jistě nevědomý — ale dejme tomu, berte to jako pouhou domněnku, že arsenik dostal — neměl Crackenthorpe ohromné štěstí, že nepodlehl otravě?“

„Tak tady jste kápl na něco divného,“ řekl lékař. „To je právě to, proč si myslím, že jsem byl zatracený blázen, jak Morris říká. Víte, zřejmě to není ten případ, kdy se arsenik podává pravidelně v malých dávkách — což by se dalo nazvat klasickou metodou otravy arsenikem. Crackenthorpe nikdy neměl chronické žaludeční obtíže. To je právě to, proč se zdají náhlé ataky nepravděpodobné. Když se tedy budem domnívat, že nejsou způsobeny přirozenou příčinou, pak to vypadá, jako by to travič pokaždé zpackal — což těžko dává smysl.“

„Myslíte, že podává nedostatečné množství?“

„Ano. Na druhé straně Crackenthorpe má silnou konstituci, a co by mohlo oddělat jiného, neoddělá jeho. Vždycky se musí počítat s osobní idiosynkrazií. Ale člověk by si myslel, že teď už by byl travič dávku zvýšil, pokud není neobyčejně nesmělý. Proč to neudělal?“

Totíž, jestli nějaký travič je,“ dodal, „a on pravděpodobně není! Od začátku do konce je to asi má divoká fantazie.“

„Je to divné,“ přisvědčil inspektor, „nedává to smysl.“

II

„Pane inspektore!“

Craddock sebou trhl, když uslyšel dychtivě zašeptat své jméno.

Chystal se právě zazvonit u předních dveří.

Alexander a jeho přítel Stoddart-West se opatrně vynořili ze stínu.

„Slyšeli jsme přijíždět váš vůz a chtěli jsme vás chytit.“

„Dobrá, pojd'te dovnitř.“ Craddockova ruka znovu zamířila ke zvonku, ale Alexander ho zatahal za kabát s netrpělivostí hravého psa.

„Našli jsme stopu,“ vydechl.

„Ano, našli jsme stopu,“ opakoval Stoddart-West jako ozvěna.

Zatracená holka, pomyslí si Craddock mrzutě.

„To je báječné,“ řekl ledabyle. „Pojd'me dovnitř a podíváme se na to.“

„Ne,“ naléhal Alexander. „Někdo by nás jistě vyrušil. Pojd'me do stáje. Zavedeme vás tam.“

Craddock se trochu neochotně dal zavést za roh domu a odtud ke stájím. Stoddart-West strčil do těžkých dveří, protáhl se jimi a rozsvítil slabé elektrické světlo. Místnost na postroje, kdysi vrchol viktoriánského lesku, byla teď smutným skladištěm všeho, co nikdo nechtěl. Rozbité zahradní židle, zrezavělé staré zahradnické nářadí, velká zchátralá sekačka na trávu, zrezavělé pérové matrace, houpačky a roztrhané tenisové sítě.

„Chodíme sem hodně,“ vysvětloval Alexander. „Tady má člověk opravdu trochu soukromí.“

Určité známky ukazovaly, že je místnost obývána. Zchátralé matrace byly položeny na sebe, takže tvořily jakousi pohovku, pak tu byl velký zrezivělý stůl a na něm ležela velká plechovka s čokoládovými sušenkami, zásoba jablek, plechová krabice s karamelami a skládačka.

„Je to opravdu stopa,“ řekl Stoddart-West dychtivě a oči mu zářily za skly brýlí. „Našli jsme to dnes odpoledne.“

„Hledali jsme celé dny. V houští —“

„A ve vykotlaných stromech —“

„A prohledali jsme všechny popelnice —“

„Byly tam vlastně některé další ohromně zajímavé věci—“

„A pak jsme šli do kotelny —“

„Starý Hillman tam má velkou galvanizovanou vanu a ta je plná starého papíru —“

„Aby mohl rozdělat, když kotel vyhasne —“

„Sebere každý kousek papíru, který vidí, a pak ho strčí sem —“

„A tam jsme to našli —“

„Co jste našli?“ přerušil Craddock jejich duo.

„Stopu. Opatrně Stoddartouši, vem si rukavice.“

Stoddart-West důležitě, jako ve správné detektivce, vytáhl pár hodně špinavých rukavic a z kapsy vyndal malé pouzdro. Prsty v rukavicích z něho s největší opatrností vytáhl pošpiněnou a pomačkanou obálku, kterou důležitě podal inspektorovi.

Oba chlapci vzrušením ani nedýchali.

Craddock ji převzal s patřičnou vážností. Měl chlapce rád a byl ochoten zapojit se do hry.

Obálka byla orazítkovaná, ale uvnitř nebylo nic, byla to jen roztržená obálka — adresovaná paní Martine Crackenthorповé, 126 Elvers Crescent, č. 10.

„Vidíte?“ řekl bez dechu Alexander. „To ukazuje, že tam byla — myslím francouzská manželka strýčka Edmunda — ta, o které se tolik mluví. Musela tu opravdu být a někde obálku upustila. Tak to vypadá, že —“

„Vypadá to, jako by to byla ona, kdo byl zavražděn,“ vskočil do toho Stoddart-West, „chci říct, nemyslíte si, pane, že v tom sarkofágu prostě musela být ona?“

Craddock pokračoval ve hře.

„To je pravděpodobné, velmi pravděpodobné,“ řekl.

„Je to důležité, vidíte?“

„Dáte zjistit otisky, že ano, pane?“

„Samozřejmě,“ řekl Craddock.

Stoddart-West zhluboka vydechl.

„To jsme měli ohromné štěstí, co?“ řekl. „Zrovna poslední den, co tu jsme.“

„Poslední den?“

„Ano,“ přisvědčil Alexander. „Zítra jedu k Stoddartoušovi na těch pár posledních volných dnů. Stoddartoušovi rodiče mají báječný dům — z doby královny Anny, vid’?“

„Z doby Williama a Mary,“ řekl Stoddart-West.

„Myslel jsem, že tvoje matka říkala —“

„Mamina je Francouzka. O anglické architektuře nemá páru.“

„Ale tvůj otec říkal, že dům byl postavený —“

Craddock zkoumal obálku.

To bylo od Lucy Eyelesbarrowové chytré. Jak dokázala zfalšovat poštovní razítko? Prohlížel obálku zblízka, ale světlo bylo příliš slabé. Pro chlapce je to samozřejmě velká zábava, ale pro něj je to dost nepříjemné. Lucy o tom z tohohle hlediska neuvažovala, čert ji vem. Jestli je pravé, bude s vyšetřováním pěkná fuška. Bude...

Vedle něho se rozvinula horlivá učená debata o architektuře. Nevnímal ji.

„Pojďte, hoši,“ vyzval je, „půjdemě dovnitř. Moc jste mi pomohli.“

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

I

Chlapci vedli Craddocka zadními dveřmi do domu. To byla zřejmě jejich obvyklá cesta. Kuchyň byla jasná a veselá. Lucy ve velké bílé zástěře válela těsto. Bryan Eastley se opíral o kredenc a sledoval ji s psí pozorností. Jednou rukou si popotahoval dlouhý plavý knír.

„Ahoj, tati,“ řekl laskavě Alexander. „Už jsi tady zas?“

„Líbí se mi tu,“ řekl Bryan a dodal: „Slečně Eyelesbarrowové to nevadí.“

„To se ví, že mi to nevadí,“ přisvědčila Lucy. „Dobrý večer, pane inspektore.“

„Přišel jste pátrat do kuchyně?“ zeptal se Bryan se zájmem.

„To zrovna ne. Je tu ještě pan Cedric Crackenthorpe, že ano?“

„Ano, Cedric tu je. Potřebujete ho?“

„Rád bych si s ním promluvil pár slov — budete tak laskav?“

„Půjdu se podívat, jestli je tady,“ řekl Bryan. „Možná že si zašel do zdejší hospody.“

Odloupl se od kredence.

„Moc vám děkuju,“ řekla mu Lucy. „Mám ruce samou mouku, jinak bych pro něho došla.“

„Co to děláte?“ zeptal se Stoddart-West dychtivě.

„Broskvový koláč.“

„Ňam-ňam,“ udělal Stoddart-West.

„Už budu brzo večeřet?“ zeptal se Alexander.

„Ne.“

„Páni! Mám strašný hlad.“

„Ve špižírně je zbytek zázvorového koláče.“

Chlapci vyrazili zároveň a srazili se ve dveřích.

„Jsou jako kobylinky,“ zasmála se Lucy.

„Tak vám gratuluju,“ zavrčel Craddock.

„K čemu, prosím vás?“

„Jak se vám to povedlo!“

„Co se mi povedlo!“

Craddock ukázal pouzdro s dopisem.

„Pěkná práce,“ řekl.

„O čem to mluvíte?“

„Ale přece o tomhle, milá dívko.“ Povytláhl obálku.

Nechápavě na něj zírала.

Craddock pocítil najednou závrať.

„Copak jste nevyrobila tuhle stopu a nestrčila tuhle obálku do kotelny, aby ji chlapci našli? Povězte mi to — rychle.“

„Nemám nejmenší tušení, o čem mluvíte,“ řekla Lucy. „Vy si myslíte, že —“

Craddock rychle strčil pouzdro zpátky do kapsy, protože se Bryan vrátil.

„Cedric je v knihovně,“ hlásil. „Jděte za ním.“

A zaujal své místo u kredence. Inspektor Craddock šel do knihovny.

II

Cedric Crackenthorpe vypadal potěšené, že vidí inspektora.

„Tak co, přišel jste sem zase šerlokovat?“ zeptal se. „Dostal jste se kousek dál?“

„Můžu, myslím, říct, že jsme o kousek dál, pane Crackenthorpe.“

„Zjistili jste, kdo je ta mrtvá?“

„K definitivnímu zjištění totožnosti jsme se nedostali, ale máme na to už dost jasný názor.“

„Tím líp pro vás.“

„Vzhledem k naší poslední informaci potřebujeme několik výpovědí. Začnu u vás, pane Crackenthorpe, když vás tu mám.“

„Už tu dlouho nebudu. Pozítří nebo popozítří se vracím do Ibizy.“

„Takže jsem tu právě včas.“

„Tak spust'te.“

„Rád bych, abyste mi podrobně vylíčil, kde jste přesně byl a co jste dělal v pátek 20. prosince.“

Cedric na něj vrhl rychlý pohled. Pak se zaklonil v židli, nasadil výraz co největší lhostejnosti a tvářil se, jako by usilovně vzpomínal.

„Tak jak už jsem vám řekl, byl jsem v Ibize. Potíží je v tom, že je tam jeden den jako druhý. Dopoledne maluju, od tří do pěti držím siestu. Když je vhodná chvíle, tak skicuju. Pak si zajdu do kavárny na náměstí vypít aperitiv, někdy se starostou, někdy s doktorem. Pak si jdu domů najít něco k večeři. Valnou část večera jsem k nalezení mezi méně vznešenými přáteli ve Scottyho výčepu. Stačí vám to?“

„Milejší by mi byla pravda, pane Crackenthorpe.“

Cedric se napřímil.

„To je velice urážlivá poznámka, pane inspektore.“

„Myslíte? Říkal jste mi přece, pane Crackenthorpe, že jste odcestoval z Ibizy 21. prosince a doletěl jste týž den do Anglie.“

„To taky ano. Emi! Hej, Emi!“

Emma Crackenthorpová přišla vedlejšími dveřmi z malého příjímacího pokoje. Podívala se tázavě z Cedrika na inspektora.

„Poslyš, Emi. Přijel jsem sem tu sobotu před vánoci, vid'? Přijel jsem rovnou z letiště, že?“

„Ano,“ odpověděla Emma udiveně. „Přijel jsi sem kolem poledne.“

„Tak to vidíte,“ obrátil se Cedric k inspektorovi.

„Vy si asi myslíte, že jsme hlupáci, pane Crackenthorpe,“ řekl inspektor přívětivě. „Víte, my si tyhle věci ověřujem. Ukázal byste mi laskavě svůj pas?“

Odmlčel se a vyčkával.

„Nemůžu ten zatracený hadr najít,“ odpověděl Cedric. „Hledal jsem ho celé dopoledne. Chtěl jsem ho poslat do cestovní kanceláře.“

„Myslím, že byste ho našel, pane Crackenthorpe. Ale není to opravdu nutné. Podle záznamů jste ve skutečnosti přijel do země večer 19. prosince. Snad mi teď vysvětlíte, co jste dělal od té doby až do večera 21. prosince, kdy jste dorazil domů.“

Cedric opravdu vypadal velice mrzutě.

„To je dneska hrozný život,“ řekl rozzlobeně. „Samé úřadování, samé vyplňování formulářů. Takhle to vypadá ve státě, kde vládne byrokracie. Člověk už ani nemůže jet, kam chce, a dělat, co chce. Vždycky se ho na to někdo zeptá. Proč vlastně děláte takový povyk s dvacátým prosincem? Co je na tom dvacátém zvláštního?“

„Je to náhodou ten den, kdy, jak se domníváme, byla spáchána vražda. Můžete ovšem odmítnout vypovídat, ale —“

„Kdo říká, že odmítám vypovídat? Dejte člověku čas. Tenkrát při ohledání jste mluvil dost neurčitě o době vraždy. Objevilo se od té doby něco nového?“

Craddock neodpověděl.

Cedric vrhl postranní pohled na Emmu a řekl:

„Půjďme vedle?“

„Nechám vás o samotě,“ řekla rychle Emma. U dveří se zastavila a obrátila:

„Cedriku, tohle je vážné. Jestli den vraždy byl dvacátého, pak musíš panu inspektorovi přesně říct, co jsi dělal.“

Šla do vedlejšího pokoje a zavřela za sebou dveře.

„Naše hodná Eminka,“ řekl Cedric. „Je to tedy takhle. Ano, odletěl jsem z Ibizy devatenáctého. Měl jsem v plánu přerušit cestu v Paříži a zaflámovat si s přáteli z Levého břehu. Ale v letadle byla jedna moc přitažlivá dáma, prostě kus... Řeknu vám to na rovinu, vystoupili jsme společně. Letěla do Států a musela zůstat pět dní v Londýně, aby si tu něco vyřídila. Přiletěli jsme do Londýna devate-

náctého. Bydleli jsme v Kingsway Paláce, v případě, že to vaši zvědové ještě nezjistili. Já si dal jméno John Brown — při takovýchhle příležitostech je lepší nepoužívat vlastní jméno.“

„A dvacátého?“

Cedric se ušklíbl.

„Skoro celé dopoledne jsem vyspával po strašném nočním hýření.“

„A odpoledne? Od tří hodin počínaje?“

„Počkejte. To jsem bloumal jako tělo bez duše, aby se tak řeklo. Šel jsem do Národní galérie — to je dost úctyhodně strávený čas. Pak jsem viděl jeden film. *Děvče s puškou*. Odjakživa miluju kovbojky. Tohle byl trháč. Pak jsem si zašel na skleničku do výčepu a potom si dal v pokoji šlofíka, kolem desáté jsem vyrazil se svou přítelkyní a zbrousili jsme pár nočních podniků — ani si většinou na jejich jména nevzpomínám — myslím, že jeden z nich byl U záby. Ona je všechny znala. Pěkně jsem se namazal, a abych řekl pravdu, už si toho dál moc nepamatuju. Druhý den ráno jsem se vzbudil — s ještě větší kocovinou než předtím. Přítelkyně vypadla, aby chytila letadlo, a já si nalil na hlavu studenou vodu, našel lékárníka, který mi dal nějaký zatracený lektvar, a pak jsem jel sem a předstíral, že jsem právě přiletěl do Heathrow. Myslel jsem si, že je zbytečné Emmu rozčilovat. Víte, jaké ženy jsou — vždycky jsou dotčené, že nejedete rovnou domů. Musel jsem si od ní vypůjčit, abych mohl zaplatit taxíka. Byl jsem úplně na suchu. Říkat starému nemělo cenu. Ten nikdy prachy nevyplázne. Starý špinavec. Tak co, pane inspektore, jste spokojen?“

„Můžete to všechno doložit, pane Crackenthorpe? Řekněme odpoledne od tří do sedmi?“

„Asi moc těžko,“ vesele řekl Cedric. „Národní galérie, kde se na vás hlídači dívají nevidoucíma očima, a přeplněný biograf. Ne, to těžko.“

Vešla Emma. V ruce držela záznamovou knížečku.

„Vy chcete vědět, co kdo dělal 20. prosince, pane inspektore?“

„Ehm — no ano, slečno Crackenthorpová.“

„Dívala jsem se právě do svých záznamů. Dvacátého jsem šla do Brackhamptonu na schůzi Fondu na rekonstrukci kostela. Schůze

skončila ve čtvrt na jednu, poobědvala jsem s lady Aldingtonovou a se slečnou Bartlettovou, které jsou také ve výboru. Po obědě jsem nakoupila zásoby jídla na vánoce a také vánoční dárky. Byla jsem v obchodních domech Greenford, Lyall, Swift, v Domě obuvi a pravděpodobně ještě v dalších obchodech. Ve čtvrt na pět jsem šla na čaj do čajovny U trojlístku a pak na nádraží naproti Bryanovi, který měl přijet vlakem. Domů jsem se dostala v šest hodin a zastihla jsem otce ve velmi špatné náladě. Nechala jsem mu doma oběd, ale paní Hartová, která měla odpoledne přijít a uvařit mu čaj, nepřišla. Byl tak rozzlobený, že se zavřel ve svém pokoji a nechtěl mě pustit dovnitř ani se mnou mluvit. Nemá rád, když chodím odpoledne ven, ale já na tom trvám, že si občas vyjdu.“

„Je to od vás asi moudré. Děkuju vám, slečno Crackenthorpová.“

Těžko jí mohl říct, že to, co odpoledne dělala, není moc důležité, když je žena a střední výšky. Místo toho řekl:

„Vaši bratři přijeli později, že ano?“

„Alfred přijel v sobotu pozdě večer. Říká, že se mě snažil dovolat to odpoledne, co jsem byla venku — ale otec, když je rozzlobený, nebere nikdy telefon. Bratr Harold přijel až na Štědrý večer.“

„Děkuju vám, slečno Crackenthorpová.“

„Asi se nesmím zeptat,“ zaváhala, „co se stalo, že došlo k těmhle výsledkům?“

Craddock vyndal z kapsy pouzdro. Špičkami prstů vytáhl obálku.

„Nesahejte na to, prosím, ale poznáte to?“

„Ale...“ Emma na něj užasle zůstala koukat. „To je moje písmo. Je to dopis, který jsem poslala Martine.“

„Myslil jsem si to.“

„Ale jak jste k tomu přišel? To ona —? Vy jste ji našli?“

„Vypadá to na to, že — jsme ji našli. Tahle prázdná obálka byla nalezena tady.“

„Tady v domě?“

„Na vašem pozemku.“

„Tak tedy — ona sem přišla! Ona... Myslíte — že v tom sarkofágu — byla Martine?“

„Je to velice pravděpodobné, slečno Crackenthorpová,“ řekl Craddock jemně.

Zdálo se to ještě pravděpodobnější, když se vrátil do města. Čekala na něj zpráva od Armanda Dessina.

Jedna z přítelkyň Anny Stravinské od ní dostala pohlednici. Zřejmě cesta zábavní lodí byla pravdivá! Dojela na Jamajku a má se, jak vy říkáte, báječně!

Craddock zprávu zmačkal a hodil do koše.

III

„Musím říct, že tohle byl senzační den,“ řekl Alexander a posadil se v posteli, kde zamyšleně pojídal tabulku čokolády. „Konečně jsme našli stopu!“

V jeho hlase se chvěl úžas.

„Vlastně celé prázdniny byly senza,“ dodal šťastně. „Takováhle věc se nám už asi nikdy nestane.“

„Doufám, že mně už se nestane,“ řekla Lucy. Klečela na kolenu a skládala Alexandrovy šaty do kufru. „Chceš s sebou všechny ty dobrodružné příběhy z kosmu?“

„Ty dva vrchní ne. Ty už jsem přečetl. Fotbalový míč a kopačky, gumové holínky můžete poslat zvlášť.“

„Co vy chlapi všichni s sebou neberete.“

„Je to jedno. Pošlou pro nás auto. Mají ohromný rolls-royce. A mají taky jednu z těch nových mercedesek.“

„To musí být bohatí.“

„Jo, ohromně. Ale jsou taky hrozně milí. Stejně bych byl radši, kdybychom zůstali tady. Co když se objeví další mrtvola?“

„Upřímně doufám, že ne.“

„Ale v knihách se to často stává. Myslím, jako když někdo něco viděl nebo slyšel, že ho pak taky oddělají. To byste mohla být vy,“ dodal a rozbalil další tabulku čokolády.

„Pěkně děkuju!“

„Já nechci, abyste to byla vy,“ ujistil ji Alexander. „Mám vás moc rád a Stoddartouš taky. Myslíme, že jste jedinečná kuchařka. Děláte báječnou baštu. A jste taky hodně rozumná.“

Poslední slova jasně vyjadřovala nejvyšší pochvalu. Lucy to taky tak vzala a řekla: „Děkuju. Ale nemám v úmyslu nechat se zabít, jen abych vám udělala radost.“

„Tak buďte radši opatrná,“ řekl jí Alexander.

Pak ztichl, aby do sebe nacpal další čokoládu, a trochu nedbale prohodil:

„Když se tu táta občas objeví, tak na něj trochu dohlédnete, vidíte?“

„Ale ovšem,“ odpověděla trochu překvapená Lucy.

„Potíž je v tom, že tátovi život v Londýně nesvědčí,“ vysvětloval jí Alexander. „Víte, seznamuje se vždycky s ženami toho nesprávného druhu.“ Potřásl starostlivě hlavou.

„Mám ho moc rád,“ dodal, „ale potřebuje někoho, kdo by se o něj staral. Je to velká škoda, že maminka umřela. Bryan potřebuje pořádný domov.“

Pohlédl vážně na Lucy a natáhl se pro další tabulku čokolády.

„Čtvrtou už ne, Alexandře,“ ozvala se Lucy. „Bude ti špatně.“

„Ale nebude. Snědl jsem jich jednou šest za sebou a nic mi nebylo. Já mám dobrý žlučník.“ Odmlčel se a pak řekl:

„Víte, Bryanovi se líbíte.“

„To je od něj hezké.“

„V něčem je trochu hloupý,“ pokračoval Bryanův syn, „ale byl moc dobrý válečný pilot. Je hrozně statečný. A taky hrozně hodný.“

Odmlčel se. Pak odvrátil oči ke stropu a trochu nesměle řekl:

„Víte, já si opravdu myslím, že by pro něj bylo dobré, kdyby se znovu oženil... Kdyby si vzal někoho slušného... Mně by vůbec nevadilo mít macechu... ne, myslím, kdyby byla hodná...“

S úlekem si Lucy uvědomila, že Alexander nemluví nazdařbůh.

„Všechny ty pitomé řečičky o macechách jsou naprosto zastaralé,“ pokračoval Alexander a pořád se díval do stropu. „Spousta našich kamarádů má macechu — například po rozvodu — a vycházejí spolu docela dobře. Záleží samozřejmě na tom, jaká macecha je. A samozřejmě jsou s tím zmatky, když máte s nimi jít ven nebo vás chtějí vzít na lehkotletické závody. Myslím, jako když máte dvoje rodiče. Ačkoliv zase shrábnete víc peněz!“ Odmlčel se, postaven před problémy moderního života. „Nejlepší je mít vlastní domov a

vlastní rodiče — ale když je vaše matka mrtvá — no víte, co chci říct. Když je nevlastní matka slušná,“ řekl Alexander potřetí.

Lucy pocítila dojetí.

„Myslím, že jsi velice rozumný, Alexandře,“ řekla. „Budem se snažit najít pro tvého tatínka hodnou ženu.“

„Ano,“ řekl Alexander nezávazně.

Pak upřímně dodal:

„Už jsem se, myslím, o tom zmínil, že se Bryanovi moc líbíte. Říkal mi to...“

„No ne,“ pomyslela si Lucy. „Už je tady toho dohazování moc. Nejdřív slečna Marplová a teď Alexander!“

Z nějakého důvodu jí přišly na mysl prasečí chlívky.

Vstala.

„Dobrou noc, Alexandře. Ráno si složíš už jen věci na mytí a pyžamo. Dobrou noc.“

„Dobrou noc,“ řekl Alexander. Sklouzl do postele, položil hlavu na polštář, zavřel oči a vytvořil dokonalý obrázek spícího andělíčka; a okamžitě usnul.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

I

„Nic, co byste nazval nezvratným důkazem,“ pravil strážmistr Wetherall svým obvyklým chmurným tónem.

Craddock pročetl zprávu o alibi Harolda Crackenthorpa 20. prosince.

Byl viděn v Sothebyho aukční síni kolem půl čtvrté, ale patrně brzy na to odešel. V Russelově čajovně jeho fotografii nepoznali, ale protože v době odpoledního čaje měli hodně práce a on nebyl stálý host, nebylo to nijak překvapující. Jeho sluha potvrdil, že se ve čtvrt na sedm vrátil domů, aby se převlékl na společenskou večeři — což bylo dost pozdě, protože večeře byla v půl osmé, a pan Crackenthorpe byl tudíž podrážděný. Sluha si nevzpomíná, že by ho byl toho večera slyšel, jak se vrací, ale protože je to už nějaký čas, nepamatuje si to přesně, a v každém případě pana Crackenthorpa často neslyšel, když se vracel. On a jeho žena si chodili brzo lehnout, když to šlo.

Garáž v bývalých stájích, kde má Harold svůj vůz, je pronajatá od soukromníka, takže tam není nikdo, kdo by si všiml, zda přijel nebo odjel, a nebyl tu žádný důvod pamatovat se zvlášť na ten večer.

„Takže je všechno negativní,“ řekl Craddock s povzdechem.

„Byl na večeri v Klubu dodavatelů, ale odešel dost brzo, před koncem proslovů.“

„A co na nádraží?“

Tam taky nic, ani v Brackhamptonu, ani v Paddingtonu. Bylo to téměř před čtyřmi týdny a bylo velice nepravděpodobné, že by si někdo mohl něco zapamatovat.

Craddock vzdychl a natáhl ruku po zprávě o Cedrikovi. Ta byla také negativní, ačkoli jeden taxikář si nejasně vzpomněl, že ten den někdy odpoledne vezl na paddingtonské nádraží podobného chlapíka. „Měl špinavé kalhoty a rozčuchanou kšticí. Klel a nadával, protože taxi od té doby, co byl naposled v Anglii, stouply.“ Bylo to určitě ten den, protože kůň jménem Loudal vyhrál a on shrábl slušnou sumičku. Zrovna když toho pána vysadil, uslyšel hlášení z rádia v taxíku a jel rovnou domů to oslavit.

„Pochváleny buďtež dostihy!“ řekl Craddock a odložil zprávu.

„A tady je Alfred,“ pokračoval strážmistr Wetherall.

Jakýsi odstín v jeho hlase přiměl Craddocka, aby se na strážmistra podíval. Wetherall měl spokojený vzhled člověka, který si nechal poslední sousto nakonec.

Prověření bylo celkem neuspokojivé. Alfred bydlel v bytě sám a odcházel a přicházel v různou dobu. Jeho sousedé nebyli zvědaví a byli to ostatně úředníci, kteří odcházeli na celý den. Ale ke konci zprávy Wetherall ukázal svým silným prstem na poslední odstavec.

Strážmistr Leake, kterému byl přidělen případ krádeží nákladňáků, seděl v hospodě U cihláře, nákladní vůz měl zaparkovaný na silnici mezi Waddingtonem a Brackhamptonem, a pozoroval jisté šoféry nákladňáků. Všiml si u sousedního stolu Chicka Evanse, jednoho z party Dickyho Rogerse. S ním byl Alfred Crackenthorne, kterého Leake zná od vidění, protože ho viděl svědčit v případě Dickyho Rogerse. Byl by rád věděl, co zas spolu pečou. To bylo v pátek 20. prosince v půl desáté večer. Pár minut nato Alfred Crackenthorne nastoupil do autobusu jedoucího do Brackhamptonu. William Baker,

výběrčí na brackhamptonském nádraží, právě před odjezdem vlaku jedoucího v tříadvacet padesát pět do Paddingtonu procvakl jízdenku pánovi, v němž podle vidění poznal jednoho z bratrů slečny Crackenthorpové. Pamatuje se na ten den, protože tenkrát nějaká stará bláznivá paní tvrdila, že odpoledne viděla, jak byl někdo ve vlaku zavražděn.

„Alfred?“ řekl Craddock a položil zprávu na stůl. „Alfred? No nevím.“

„A máte ho rovnou na podezřelém místě,“ zdůraznil Wetherall.

Craddock přikývl. Ano. Alfred mohl jet do Paddingtonu vlakem 16.33 a cestou spáchat vraždu. Pak mohl jet autobusem k Cihláři. Odtamtud mohl odejít v půl desáté a měl by spoustu času zajet do Rutherford Hallu, odtáhnout mrtvolu z náspu, dát ji do sarkofágu a dostat se do Brackhamptonu včas, aby chytil vlak ve 23.55 zpátky do Londýna. Jeden z bandy Dickyho Rogerse mu dokonce mohl pomoci odtáhnout mrtvolu, ačkoliv o tom Craddock pochyboval. Jsou to darebáci, ale ne vrahové. „Alfred?“ opakoval přemítavě.

II

V Rutherford Hallu se shromáždila celá rodina Crackenthorpových. Harold a Alfred přijeli z Londýna a brzo bylo slyšet rozčilené hlasy a křik.

Lucy z vlastního rozhodnutí namíchala koktajly do velkého džbánu s ledem a odnesla je do knihovny. Hlasy byly v hale jasně slyšet a prozrazovaly, že velká část rozhořčenosti je namířena proti Emmě.

„Je to naprosto tvoje chyba, Emmo,“ zazníval hněvivě Haroldův hluboký bas. „Jak jsi mohla být tak krátkozraká a pošetilá, to mi nejde na rozum. Kdybys byla neodnesla ten dopis do Scotland Yardu a nezačla s tímhle vším —“

„Musela jsi ztratit rozum!“ říkal vysoký hlas Alfredův.

„No tak ji netrapte,“ ozval se Cedric. „Co se stalo, stalo se. Mnohem podezřelejší by bylo, kdyby v mrtvé zjistili pohřešovanou Martine a my bychom ani nemukli o tom, že jsme od ní dostali dopis.“

„Tobě se to mluvívá, Cedriku,“ řekl zlostně Harold. „Ty jsi dvacátého, což je zřejmě den, který prověřují, byl mimo Anglii. Ale pro Alfreda a pro mě je to velmi trapné. Naštěstí si můžu vzpomenout, kde jsem to odpoledne byl a co jsem dělal.“

„To bych řekl, že si můžeš vzpomenout,“ ozval se Alfred.

„Jestli jsi připravil vraždu, Harolde, tak sis taky velmi pečlivě připravil alibi, o tom nepochybuju.“

„Ty asi to štěstí nemáš,“ odpověděl chladně Harold.

„Přijde na to,“ odsekl Alfred. „Všechno je lepší než podat policii skálopevné alibi, jestli doopravdy skálopevné není. Oni moc dobře dovedou tyhle věci rozbít.“

„Jestli chceš naznačit, že já tu ženskou zabil —“

„Ale přestaňte všichni,“ zvolala Emma. „Samozřejmě že nikdo z vás tu ženu nezabil.“

„A jen pro informaci, já toho dvacátého mimo Anglii nebyl,“ řekl Cedric, „a policie to ví! Takže jsme podezřelí všichni.“

„Nebýt Emmy —“

„Ale nezačínej zase, Harolde,“ zvolala Emma.

Dr. Quimper vyšel z pracovny, kde měl poradu se starým panem Crackenthorpem. Jeho oči padly na džbán v Lučině ruce.

„Copak? Je nějaká oslava?“

„To je spíš olej na rozbouřené vody. Hádají se tam ostošest.“

„Obviňují se navzájem?“

„Nejvíc hubujou Emmu.“

Dr. Quimper nadzvedl obočí.

„Emmu?“ Vzal z Lučiny ruky džbán, otevřel dveře do knihovny a vešel dovnitř.

„Dobrý večer.“

„Á, doktor Quimper, rád bych si s vámi promluvil pár slov,“ zvolal podrážděně Harold zvýšeným hlasem. „Rád bych věděl, proč jste se pletl do soukromé rodinné záležitosti a řekl mé sestře, aby s tím šla na Scotland Yard.“

„Slečna Crackenthorpová mě požádala o radu,“ odpověděl klidně dr. Quimper. „Tak jsem jí radu dal. Podle mého názoru jednala naprosto správně.“

„Vy se odvažujete říct —“

„Vy, děvče!“

To volal starý pan Crackenthorpe na Lucy. Vynořil se z knihovny Lucy právě za zády.

Lucy se neochotně obrátila.

„Prosím, pane Crackenthorpe?“

„Co nám dnes dáte k večeři? Chci rizoto. Děláte moc dobré. Už jsem je moc dlouho neměl.“

„Ale chlapci o ně moc nestojí.“

„Chlapci — chlapci. Co na nich záleží? Tady záleží na mě. A pak, chlapci už odjeli — to je dobře. Tak chci pěkné teplé rizoto, slyšíte?“

„Dobře, pane Crackenthorpe, budete je mít.“

„Tak je to dobře. Jste hodné děvče, Lucy. Vy se staráte o mě a já se postarám o vás.“

Lucy se vrátila do kuchyně. Vzdala se dušeného kuřete, které měla v plánu, a začala si připravovat rizoto. Práskly přední dveře a oknem uviděla, jak dr. Quimper hněvivě kráčí z domu k svému autu a odjíždí.

Lucy vzdychla. Stýskalo se jí po chlapcích. A taky trochu po Bryanovi.

No co. Sedla si a začala čistit houby.

V každém případě jim udělá skvělou večeři.

Nakrmí tu zvěř!

III

Ve tři hodiny odpoledne zajel dr. Quimper s vozem do garáže, garáž zavřel, vešel předním vchodem do domu a přibouchl za sebou unaveně dveře. Tak paní Josh Simpkinsová právě přidala ke své dosud osmičlenné rodině párek pěkných zdravých dvojčátek. Pan Simpkins neprojevil nad jejich příchodem žádné nadšení. „Dvojčata,“ řekl mrzutě. „Co má člověk z dvojčat? Čtyřčata, ty už k něčemu jsou. To vám pak pošlou spoustu všelijakejch věcí, přijdou novináři, v novinách jsou fotografie a taky královna pošle prý člověku telegram. Ale dvojčata, to jsou jen další dva krky na krmení místo jednoho. V mé rodině nikdy dvojčata nebyly, a v rodině mé ženy taky ne. To se mi nezdá spravedlivý.“

Dr. Quimper vyšel po schodech nahoru a začal se svlékat. Podíval se na hodinky. Tři hodiny pět minut. To byla nečekaně složitá fuška dostat ta dvojčata na svět, ale všechno dobře dopadlo. Zív! Byl unavený — hrozně unavený. Pohlédl s uspokojením na postel.

Pak zazvonil telefon.

Dr. Quimper zaklel a zvedl sluchátko.

„Dr. Quimper?“

„U telefonu.“

„Tady Lucy Eyelesbarrowová z Rutherford Hallu. Prosím, přijďte sem. Všichni tu onemocněli.“

„Onemocněli? Jak? Jaké mají příznaky?“

Lucy mu je vylíčila.

„Budu tam hned. Zatím...“ A dal jí stručné instrukce. Pak rychle vklouzl do šatů, hodil si ještě nějaké věci do kufříku a běžel k autu.

IV

Asi tři hodiny nato lékař a Lucy, oba trochu vyčerpaní, usedli za kuchyňský stůl k velkým šálkům černé kávy.

Dr. Quimper dopil kávu do dna, postavil s cinknutím šálek na talířek a řekl: „Tak tohle jsem potřeboval. A teď si to, slečno Eyelesbarrowová, rozebereme.“

Lucy na něj pohlédla. Na jeho tváři se jasně ukázaly rýhy z únavy, které ho činily starším, než bylo jeho čtyřiačtyřicet let, tmavé vlasy měl na spáncích postříkané šedí a pod očima vrásky.

„Pokud to můžu odhadnout, mělo by jim už být dobře,“ řekl doktor. „Ale jak se to stalo? To chci teď vědět. Kdo vařil večeri?“

„Já,“ odpověděla Lucy.

„A co to bylo? Povězte mi to podrobně.“

„Houbová polévka. Sekané kuře na kari s rýží. Dezert ze šlehačky s vínem. A nakonec kuřecí játra na slanině.“

„*Canapés Diane*,“ řekl neočekávaně dr. Quimper.

Lucy se slabě usmála.

„Ano. *Canapés Diane*.“

„Dobrá — tak si to projdem. Houbová polévka — asi z konzervy, ne?“

„Samozřejmě že ne. Dělal jsem ji sama.“

„Dělala jste ji. Z čeho?“

„Dala jsem čtvrt kila hub, vývar z kuřete, mléko, jíšku a citrónovou šťávu.“

„Aha, takže člověk by měl říct: ‚To musely být houby.‘“

„Houby to nebyly. Vzala jsem si sama trochu polévky a je mi úplně dobře.“

„Ano. Vám je úplně dobře. Zapomněl jsem na to.“

Lucy se zarděla.

„Jestli si myslíte —“

„Nemyslím. Vy jste moc inteligentní děvče. Teď byste nahoře úpěla taky, kdybych myslel, co jste si myslela, že si myslím. V každém případě vím o vás všechno. Dal jsem si tu práci a zjistil jsem si to.“

„Proč jste to proboha dělal?“

Rty dr. Quimpera se sevřely v tvrdou čáru.

„Protože jsem si vzal za úkol všechno zjišťovat o lidech, kteří sem přijdou a zůstávají tu. Vy jste důvěryhodná mladá žena, která tuto práci dělá jako zaměstnání, a zdá se, že jste předtím, než jste sem přišla, nikdy nebyla ve styku s rodinou Crackenthorpových. Takže nejste přítelkyně ani Cedrika, ani Harolda, ani Alfreda — která by jim pomáhala v jejich špinavém díle.“

„Vy si opravdu myslíte —?“

„Myslím si dost věcí,“ odpověděl dr. Quimper. „Ale musím být opatrný. Lékař to má těžké. Tak jděme dál. Kuře na kari. Jedla jste je také?“

„Ne. Když děláte maso na kari, tak se najíte už té vůně. Ochutnala jsem je — samozřejmě. A měla jsem polévku a šlehačku.“

„Jak jste šlehačku podávala?“

„Ve sklenicích.“

„Tak a teď, kolik toho je už pryč?“

„Jestli myslíte, co je umyté, tak umyté je všechno a zbytky jsou vyhozené.“

„Přílišná horlivost škodí,“ zasténal dr. Quimper.

„Ano, to vidím, když se tohle stalo, ale bohužel, už je tomu tak.“

„Co ještě máte?“

„Zbylo mi kousek kuřete v kari omáčce — je v míse ve spíži. Měla jsem v úmyslu použít ho dnes večer do rýžové polévky. Taký zbylo trochu houbové polévky. Ale žádná šlehačka a žádná játra.“

„Vezmu si to kuře a polévku. A co kompot? Měli k tomu kompot?“

„Ano. Je v míse.“

„Tak si taky trochu vezmu.“

Vstal. „Ted' půjdu nahoru a znova se na ně podívám. Můžete je do rána ohlídat? Trochu se na ně na všechny mrkněte. Kolem osmé vám poslu sestru s přesnými instrukcemi.“

„Ráda bych, kdybyste mi to řekl přímo. Myslíte si, že je to otrava z jídla — nebo — nebo — no, že byli otráveni jedem?“

„Už jsem vám to řekl. Lékaři nesmí myslet — musí si být jisti. Jestli se něco dozvím z rozboru jídel, tak to budu moct říct. Jinak —“

„Jinak?“ opakovala Lucy.

Dr. Quimper jí položil ruku na rameno.

„Dejte pozor zvlášť na dva,“ řekl. „Dejte pozor na Emmu. Nedovolím, aby se Emmě něco stalo...“

V jeho hlase bylo dojetí, které nemohl zakrýt. „Ještě ani nezačala žít. A víte, lidé jako Emma Crackenthorpová jsou solí země... Emma — tedy Emma pro mě znamená moc. Nikdy jsem jí to neřekl, ale řeknu.“

A dejte pozor na starého pána. Nemůžu říct, že by to byl můj nejmilejší pacient, ale můj pacient je, a ať se propadnu, jestli ho nechám zprovodit ze světa jen proto, že jeden z těch jeho protivných synů — nebo možná všichni tři — ho chtějí odstranit z cesty, aby mohli dostat jeho peníze.“

Náhle na ni vrhl zvláštní pohled.

„No, řekl jsem víc, než jsem chtěl. Mějte oči otevřené, buďte tak hodná, a mimochodem, ústa mějte zavřená.“

V

Inspektor Bacon vypadal rozčileně.

„Arzenik?“ řekl. „Arzenik?“

„Ano. Byl v kari omáčce. Tady je zbytek kuřete s omáčkou — ať se na to váš člověk podívá. Já jsem udělal jen hrubou zkoušku na trošce omáčky, ale výsledek byl zcela průkazný.“

„Takže tu máme traviče?“

„Zdá se,“ přisvědčil suše dr. Quimper.

„A všichni jsou postiženi, říkáte — až na slečnu Eyelesbarrowovou. To vypadá trochu podezřele...“

„Jaký důvod by mohla mít?“

„Mohla by být cvok,“ vyslovil domněnku Bacon. „Někdy vypadají docela normálně, a přitom jim šplouchá na maják.“

„Slečně Eyelesbarrowové na maják nešplouchá. Jako lékař můžu říct, že slečna Eyelesbarrowová je právě tak duševně zdravá jako vy nebo já. Kdyby Crackenthorpovým dala do jídla arzenik, pak by pro to měla nějaký důvod. Kromě toho, poněvadž je to velice inteligentní mladá žena, dala by si pozor, aby nebyla jediná neotrávená. Co by udělala, co by každý inteligentní travič udělal, by bylo to, že by snědla trochu kuřete s kari omáčkou a pak by předstírala silnější příznaky, než jaké by měla.“

„A to byste pak nepoznal?“

„Že měla jedu méně než ostatní? Asi ne. Ostatně všichni nereagují na jed stejně — táž dávka způsobí některým lidem větší potíže než jiným. Samozřejmě,“ dodal dr. Quimper bodře, „když je pacient jednou mrtvý, pak můžete zjistit dost přesně, kolik jedu dostal.“

„Takže je možné...,“ inspektor Bacon se odmlčel, aby si srovnal myšlenky. „Je možné, že někdo z rodiny teď naříká víc, než musí — někdo, aby se tak řeklo, kdo to táhne s ostatními, aby nevzbudil podezření? Co říkáte?“

„To mě už napadlo. Proto vám to hlásím. Teď už je to ve vašich rukou. Opatřil jsem jim ošetřovatelku, které můžu důvěřovat, ale ta nemůže být všude najednou. Podle mého názoru nikdo neměl jedu tolik, aby to způsobilo smrt.“

„Takže travič udělal chybu?“

„Ne. Zdá se mnohem pravděpodobnější, že dal do omáčky tolik jedu, aby došlo k příznakům otravy — a myslelo by se, že otravu způsobily houby. Lidi mají vždycky utkvělou představu, že otrava

byla zaviněna houbami. Pak by se jednomu člověku přitížilo a zemřel by.“

„Protože by dostal druhou dávku?“

Lékař přikývl.

„Proto jsem vám to hned přišel ohlásit a proto jsem jim dal ošetřovatelku.“

„Vyzná se v účincích arzeniku?“

„Samozřejmě. Vyzná se v tom a slečna Eyelesbarrowová taky. Vy ovšem své řemeslo znáte nejlíp, ale já na vašem místě bych tam šel a zcela jasně jim pověděl, že mají potíže z otravy arzenikem. To nažene našemu vrahovi pořádný strach a už se neodváží vykonat svůj plán. Pravděpodobně spoléhal, že se bude mít za to, že otrava byla z jídla.“

Na inspektorově stole zazvonil telefon. Inspektor uchopil sluchátko a řekl:

„Dobře. Přepojte ji sem.“ Obrátil se ke Quimperovi: „Volá vaše ošetřovatelka. Ano — u telefonu... Co je? Vážná recidiva... Ano... Dr. Quimper je teď u mě... Jestli s ním chcete mluvit...“

Podal sluchátko doktorovi.

„Tady Quimper... Rozumím... Ano... Zcela správně... Pokračujte s tím. Hned přijedu.“

Položil sluchátko a obrátil se k Baconovi.

„Kdo?“

„Alfred,“ řekl dr. Quimper. „A je mrtev.“

KAPITOLA DVACÁTÁ

I

Craddockův hlas v telefonu zněl naprosto nedůvěřivě. „Alfred?“ podivil se. „Alfred?“ Inspektor Bacon posunul trochu sluchátko a řekl: „To jste nečekal, co?“

„To opravdu ne. Vlastně jsem ho právě odhadl na vraha!“

„Slyšel jsem, že ho poznal výběřčí na nádraží. Vypadalo to pro něj špatně. Ano, vypadalo to, jako bychom dostali svého muže.“

„Nu,“ řekl Craddock bezvýrazně, „zmýlili jsme se.“ Nastala chvíle ticha. Pak se Craddock zeptal: „Hlídala je ošetřovatelka. Jak to, že selhala?“

„Nemůžu jí dávat vinu. Slečna Eyelesbarrowová byla už úplně zničená a šla si lehnout. Ošetřovatelka měla na starosti pět pacientů, starého pána, Emmu, Cedrika, Harolda a Alfreda. Nemohla být na jednou všude. Zdá se, že starý pan Crackenthorpe začal pořádně vyvádět. Říkal, že umírá. Šla k němu, uklidnila ho, vrátila se zpátky a přinesla Alfredovi trochu čaje s hroznovým cukrem. Vypil to a byl konec.“

„Zase arzenik?“

„Vypadá to tak. Samozřejmě mohla to být recidiva, ale Quimper si to nemyslí a Johnson sdílí jeho názor.“

„Mám si myslet, že oběti měl být Alfred?“ řekl Craddock pochybovačně.

V Baconově hlase zazněl zájem: „Chcete říct, že ze smrti starého pána by všichni měli prospěch, kdežto Alfredova smrt nikomu nepomohla? Domnívám se, že to byl asi omyl, někdo si myslel, že čaj má dostat starý pán.“

„Jsou si jisti, že jed byl podán v čaji?“

„Ne, samozřejmě si jisti nejsou. Ošetřovatelka jako dobrá hospodyně nádobí umyla, šálky, lžičky, čajovou konvici — všechno. Ale vypadá to jako jediný možný způsob.“

„Což znamená,“ pravil zamyšleně Craddock, „že jednomu z nemocných nebylo tak zle jako ostatním. Viděl svou příležitost a dal jed do šálku, ne?“

„Nu, nic takového se už nestane,“ řekl mrzutě inspektor Bacon. „Dali jsme tam dvě ošetřovatelky, a to nemluvím o slečně Eyelesbarrowové, a mám tam taky dva své muže. Pojedete tam?“

„Jedu okamžitě!“

II

Lucy Eyelesbarrowová prošla halou a otevřela inspektorovi Craddockovi. Vypadala bledá a unavená.

„Jistě jste hodně zkusila,“ řekl Craddock.

„Bylo to jako dlouhý děsivý sen,“ vzdychla Lucy. „Opravdu jsem si včera večer myslela, že všichni umírají.“

„Co se týče té kari omáčky —“

„Byla to ona?“

„Ano, pěkně promíchaná s arzenikem — úplně jako v rodině Borgiů.“

„Jestli je to pravda, tak to musel — tak to musel být někdo z rodiny.“

„Jiná možnost není?“

„Ne, začala jsem to zatracené kuře na kari dělat hodně pozdě — po šesté hodině — protože pan Crackenthorpe si ho speciálně vyžádal. A musela jsem otevřít novou pikslíčku s kari kořením — takže do něho nikdo nic dát nemohl. Předpokládám, že v kari se ztratí příchuť arzeniku?“

„Arzenik žádnou příchuť nemá,“ roztržitě odpověděl Craddock. „Ale teď, kdo měl příležitost? Kdo z nich mohl do omáčky něco dát, když se vařila?“

Lucy uvažovala.

„Když jsem prostírala v jídelně, mohl se vlastně do kuchyně vplížit kdokoli,“ odpověděla.

„Chápu. A teď, kdo všechno byl v domě? Starý pan Crackenthorpe, Emma, Cedric —“

„Harold a Alfred. Přijeli odpoledne z Londýna. Taký Bryan — Bryan Eastley. Ale ten odešel před večerí. Měl se setkat s nějakým člověkem v Brackhamptonu.“

„Souvisí to s onemocněním starého pána o vánocích,“ řekl zamýšleně Craddock. „Quimper měl podezření na arzenik. Vypadali včera večer všichni stejně nemocní?“

Lucy se zamyslela: „Myslím, že starý pan Crackenthorpe vypadal, že je mu nejhůř. Dr. Quimper s ním měl šílenou práci. Řeknu vám, že je to opravdu dobrý doktor. Cedric naříkal nejvíc. Samozřejmě tohle silní zdraví lidé dělají vždycky.“

„A co Emma?“

„Bylo jí hodně špatně.“

„Proč Alfred, to bych rád věděl!“ řekl Craddock. „Já nevím. Měl to být vůbec Alfred?“

„To je zvláštní — taky jsem si tu otázku položil.“

„Zdá se to nějak nesmyslné.“

„Kdybych se jen mohl dohmátnout pohnutky v celé té věci. Nezdá se, že to má nějakou souvislost. Uškrcená žena v sarkofágu byla Martine, vdova po Edmundu Crackenthorpovi. To mužem pokládat za jisté. Ted' už je to prokázáno. Mezi tím a úmyslným otrávením Alfreda musí být nějaké spojení. Je to všechno někde tady v rodině. I když si řeknem, že jeden z nich je šílený, nijak nám to nepomůže.“

„To ne,“ souhlasila Lucy.

„Tak na sebe dejte pozor,“ varovně řekl Craddock. „Pamatujte si, že v tomhle domě je travič a jeden z vašich pacientů nahoře pravděpodobně není tak nemocný, jak předstírá.“

Po Craddockově odchodu šla Lucy zase pomalu nahoru. Jak procházela kolem pokoje starého pana Crackenthorpe, zavolal na ni velitelský hlas, trochu oslabený nemocí. „Děvče — děvče — jste to vy? Pojd'te sem.“ Lucy vešla do pokoje. Pan Crackenthorpe ležel v posteli pěkně podepřen polštáři. Na nemocného člověka vypadal pozoruhodně vesele.

„Dům je plný těch zatracených ošetřovatelek ze špitálu,“ stěžoval si pan Crackenthorpe. „Chodějí sem tam, dělají se důležité, měří mi teplotu, nedají mi k jídlu, co chci — to musí stát pěkné peníze. Řekněte Emmě, ať je pošle pryč. Dovedla byste se o mě postarat docela dobře sama.“

„Všichni se rozstónali, pane Crackenthorpe,“ odpověděla Lucy. „Nemůžu se starat o všechny sama.“

„To ty houby,“ řekl pan Crackenthorpe. „Houby jsou neřád. To byla ta polívka, co jsme měli včera večer. A vy jste ji dělala,“ dodal vyčítavě.

„Ty houby byly dobré, pane Crackenthorpe.“

„Já vás neviním, děvče, já vás neviním. Není to poprvé, co se taková věc stala. Do polívky vklouzne jedna zpropadená houba, a je to. To nemůže nikdo vědět. Já vím, že jste hodné děvče. Schválně byste to neudělala. Jak je Emmě?“

„Cítí se dnes odpoledne o hodně lip.“

„To jsem rád. A Harold?“

„Tomu je taky lip.“

„A je to pravda, že Alfred natáhl bačkory?“

„Nikdo vám to neměl říkat, pane Crackenthorpe.“

Pan Crackenthorpe se zasmál vysokým řehtavým smíchem, který svědčil o tom, že se nesmírně baví. „Slyším všechno,“ řekl. „Starému člověku nic neujde. Oni by mi chtěli všechno utajit. Tak Alfred je mrtvý, co? Už mě vyjítat nebude a taky nedostane žádné peníze. Víte, všichni čekali, až umřu — Alfred obzvlášť. A teď je mrtvý on. Tomu říkám povedený žertík.“

„To od vás není vůbec hezké, pane Crackenthorpe,“ řekla přísně Lucy.

Pan Crackenthorpe se znovu zasmál. „Já je všechny přežiju,“ zakráloral. „Uvidíte, děvče, že to tak bude. Uvidíte, že je přežiju.“

Lucy šla do svého pokoje, vytáhla slovník a vyhledala si slovo „tontina“. Pak knihu zamyšleně zavřela a hleděla do prázdna.

III

„Nechápu, proč jste mě chtěl vidět,“ řekl podrážděně dr. Morris.

„Znal jste hodně dlouho rodinu Crackenthorpových,“ odpověděl inspektor Craddock.

„Ano, ano, znal jsem všechny Crackenthorpovy. Pamatuju starého Josiaha Crackenthorpa. To byl člověk s tvrdou skořápkou — a mazaný. Nadělal spoustu peněz.“ Posunul v židli své staré tělo a zpod hustého obočí pohlédl na inspektora Craddocka. „Tak vy jste uvěřil tomu mladému bláznovi Quimperovi. Tihle mladí blázniví doktůrci, ti mají pořád nějaké nápady. Vzal si do hlavy, že se někdo pokouší otrávit Luthera Crackenthorpa. To je nesmysl! Nápad z laciného románu! Samozřejmě že má žaludeční obtíže. Léčil jsem mu je. Nemíval je často — nic zvláštního.“

„Dr. Quimper si zřejmě myslí, že to zvláštní je,“ odpověděl Craddock.

„Lékař si nemá co myslet. Konečně otravu arzenikem bych poznal, kdybych ji viděl.“

„Spousta známých lékařů ji nepoznala,“ podotkl Craddock. „Paní Reneyová, Charles Leeds, tři členové rodiny Westburyových v Greenbarrowově případě byli pěkně v klidu pohřbeni, aniž měli ošet-

řující lékaři nejmenší podezření,“ vzpomínal. „A byli to dobří a uznávání lékaři.“

„Dobrá, dobrá, chcete říct, že jsem se mohl mýlit. Nu já si nemyslím, že jsem se zmýlil.“ Na chvilku se odmlčel a pak se zeptal: „Koho Quimper podezírá, že to dělá — jestli to někdo dělá?“

„Nevěděl,“ řekl Craddock. „Dělalo mu to starost. Jak víte,“ dodal, „jsou tam přece velké peníze.“

„Ano, ano, já vím, ty dostanou, až Luther Crackenthorpe umře. A hodně je potřebujou. To je pravda, ale z toho neplyne, že zabili starého pána, aby k nim přišli.“

„To ne,“ souhlasil inspektor Craddock. „Mou zásadou rozhodně je nepodezírat lidi bez příčiny,“ řekl dr. Morris. „Bez příčiny,“ opakoval. „Přiznám se, že to, co jste mi právě řekl, mnou trochu otřásl. Zřejmě arsenik ve velkém — ale stále nechápu, proč jste přišel za mnou. Všechno, co vám můžu říct, je, že já sám podezření na arsenik neměl. Měl jsem ho možná mít. Měl jsem možná ty žaludeční ataky Luthera Crackenthorpa brát mnohem vážněji. Ale vy už jste se teď dostal o moc dál.“

Craddock přikývl. „To, co vlastně potřebuju, je vědět toho trochu víc o rodině Crackenthorpových. Nevyskytla se tam nějaká zvláštní dispozice — nejsou prostě trochu blázniví?“

Oči pod huňatým obočím se na něho ostře zadívaly. „Ano, chápu, že jste na to pomyslel. Starý Josiah měl zdravého rozumu dost. Byl zdravý jako řípa, u něho bylo všechno v pořádku. Jeho žena byla neurotická, měla sklon k melancholii. Její rodiče byli blízcí příbuzní. Zemřela brzy po narození druhého syna. Víte, řekl bych, že Luther po ní zdědil jistou — ehm, nevyrovnanost. Jako mladý muž nebyl nic moc, docela obyčejný mladík, ale s otcem byl ustavičně na kordy. Otec se v něm zklamal a on, mám dojem, to těžce nesl a pořád na to myslel, až se to u něho stalo fixní ideou. Nezměnilo se to, ani když se oženil. Jestli s ním budete mluvit, všimněte si, že má ke všem svým synům silný odpor. Dcery měl rád. Emmu i Edith — tu, co zemřela.“

„Proč nemá rád své syny?“ zeptal se Craddock.

„To se musíte zeptat nějakého toho psychiatra, co jsou teď v módě. Já bych prostě řekl, že Luther sám se nikdy necítil celým mužem a že trpce nese svou finanční situaci. Bohužel nemá oprávnění

nakládat s kapitálem. Kdyby bylo v jeho moci syny vydědit, patrně by k nim neměl takový odpor. Protože je v tom ohledu bezmocný, má pocit ponížení.“

„Proto ho tak těší pomyslení, že je všechny přežije?“ poznamenal inspektor Craddock.

„Asi. Z toho myslím taky pramení jeho šetrnost. Řekl bych, že se mu podařilo ušetřit ze svého velkého příjmu značnou částku peněz — většinou asi dřív, než zdanění dosáhlo tak závratné výšky.“

Inspektora Craddocka něco napadlo: „Předpokládám, že své úspory někomu odkázal. To udělat může.“

„No ano, ale bůhvíkomu to odkázal. Možná že Emmě, ale dost bych o tom pochyboval. Ta dostane svůj podíl po dědečkovi. Možná že Alexandrovi, vnukovi.“

„Má ho rád, co?“ řekl Craddock.

„Míval ho rád. Alexander je ovšem synem jeho dcery, ne syna. To je asi ten rozdíl. A má docela rád Bryana Eastleyho, Ediina manžela. Já ovšem Bryana dobře neznám, protože je to už pár let, co jsem viděl někoho z rodiny. Ale překvapilo mě, že se po válce do zaměstnání moc nehnal. Má ty dobré vlastnosti, které potřebujete za války: statečnost, šílenou odvalu a sklon nestarat se o budoucnost. Ale nemyslím, že je vytrvalý. Pravděpodobně z něho bude fluktuant.“

„A pokud víte, nikdo z mladší generace potrhlý není?“

„Cedric je výstřední typ, jeden z těch rozených rebelantů. Neřekl bych, že je dokonale normální, ale o kom můžete říct, že je? Harold je dost konzervativní, nedá se o něm říct, že by měl zrovna mílou povahu, je chladnokrevný, hledí si peněz. V Alfredovi bylo kousek delikventa. Vždycky byl lump. Viděl jsem ho jednou vytahovat peníze z pokladničky na misii, kterou mívali v hale. Takovéhle věci dělal. Ale chudák už je mrtvý, tak bych o něm neměl mluvit špatně.“

„A co...“ Craddock zaváhal. „Co Emma Crackenthorpová?“

„Milá dívka, tichá, člověk vždycky neví, co si myslí. Má vlastní plány a vlastní názory, ale nechává si je pro sebe. Je větší charakter, než byste z jejího celkového chování a vzhledu mohl soudit.“

„Předpokládám, že jste znal Edmunda, syna, kterého zabili ve Francii?“

„Ano, znal jsem ho. Byl ze všech nejlepší, řekl bych. Dobrosrdečný, veselý, milý chlapec.“

„Slyšel jste někdy, že právě předtím, než byl zabit, se hodlal oženit nebo se oženil s nějakým francouzským děvčetem?“

Dr. Morris svraštil čelo. „Na něco takového se pamatuju, ale je to už tak dávno.“

„Nebylo to někdy na začátku války?“

„Ano. Nu co, nejspíš by toho teď litoval, že si vzal cizinku, kdyby byl naživu.“

„Máme důvod se domnívat, že ta žena byla vdova po Edmundu Crackenthorpovi.“

„To vypadá neuvěřitelně. Spíš jako z románu než ze skutečného života. Ale kdo by chtěl tu ubohou chudinku zabít — chci říct, jak to vlastně souvisí s otravou arzenikem v rodině Crackenthorpových?“

„Jedním nebo druhým způsobem,“ řekl Craddock, „ale oba jsou přitaženi za vlasy. Někdo je třeba chamtivý a chce celé jmění po Josiahu Crackenthorpovi.“

„Pak je to zatracený blázen,“ usoudil dr. Morris. „Bude muset platit hrozná daně z příjmů.“

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

„Houby, ty jsou neřád,“ řekla paní Kidderová.

V posledních několika dnech pronesla paní Kidderová tuhle poznámku už podesáté. Lucy neodpověděla.

„Já sama se jich ani netknu,“ pokračovala paní Kidderová, „houby jsou moc nebezpečný. Pámbu byl milosrdnej, že dopustil jen jednu smrt. Mohli na to zajít všichni, a vy taky, slečinko. To jste tomu zázračně ušla.“

„Nebyly to houby,“ namítla Lucy. „Ty byly naprosto v pořádku.“

„Tomu nevěřte,“ řekla paní Kidderová. „Houby jsou nebezpečný. Stačí, aby se mezi ně dostala jedna muchomůrka, a máte to.“

To je zvláštní, jak se věci na člověka někdy sesypou,“ pokračovala paní Kidderová v řinčení talířů a misek ve výlevce. „Nejstarší chlapec mé sestry dostal spalničky, Ernie, ten upadl a zlámal si ruku, a můjmu starýmu se udělaly po celém těle vředy. Všecko v jednom

tejdnu! Věřila byste tomu? A tady je to to samý,“ mlela dál paní Kidderová, „nejdřív ta vohavná vražda, a teď pan Alfred umřel na vo-travu z hub. To bych ráda věděla, kdo je na řadě teď?“

Lucy měla nepříjemný pocit, že by to ráda věděla také.

„Můj muž není rád, že sem teď chodím,“ vykládala paní Kidde-rová dál, „myslí si, že to přináší smůlu, ale já říkám, slečnu Crac-kenthorpovou znám dlouhý léta a je to hodná dáma a potřebuje mě. A taky, povídám mu, nemůžu opustit chudinku slečnu Eye-lesbarrowovou, aby musela dělat v domě všechno sama. Ale všechny tyhle tácy jsou na vás moc těžký, slečno.“

Lucy byla nucena uznat, že život se v téhle chvíli skládá ze sa-mých podnosů. Právě si je chystala, aby je roznesla nemocným.

„A co se tečce vošetřovatelek, ty nikdy nehnou ani prstem,“ re-petila paní Kidderová. „Ty chtěj jen hrnky silnýho čaje a aby měly připravený jídlo. Jsem už z toho celá utahaná.“ Z jejího hlasu znělo uznání nad vlastní pílí, ačkoli ve skutečnosti udělala o málo víc, než byla její obvyklá dopolední práce.

„Vy se vůbec nešetříte,“ řekla jí na to Lucy vážně. Paní Kidde-rová se zatvářila potěšené. Lucy popadla první podnos a zamířila ke schodům.

„Co je to?“ zeptal se pan Crackenthorpe nesouhlasně.

„Čistá hovězí polévka a svítek,“ odpověděla Lucy.

„Odneste to,“ řekl pan Crackenthorpe. „Tohohle se ani netknu. Říkal jsem sestře, že chci biftek.“

„Dr. Quimper si myslí, že biftek byste ještě jíst neměl,“ odpově-ďela Lucy.

Pan Crackenthorpe zafrkal. „Je mi vlastně už zas dobře. Zítra vstanu. Jak je ostatním?“

„Panu Haroldovi je o hodně lip. Zítra jede zpátky do Londýna.“

„Toho se rád zbavím,“ řekl pan Crackenthorpe. „A co Cedric — je nějaká naděje, že pojede zítra zpátky na ten svůj ostrov?“

„Zatím ještě nepojede.“

„Škoda. Co dělá Emma? Proč se na mě nejde podívat?“

„Ještě leží, pane Crackenthorpe.“

„Ženské se se sebou vždycky moc mazlí,“ řekl pan Crackenthorpe. „Ale vy jste hodné statné děvče,“ dodal pochvalně. „Celý den se ani nezastavíte, co?“

„Mám běhání dost,“ přisvědčila Lucy.

Starý pan Crackenthorpe zase pochvalně přikývl. „Jste hodné statné děvče,“ opakoval, „a nemyslete si, že jsem zapomněl na to, co jsem vám tuhle řekl. Jednou něco uvidíte. Nebude vždycky všechno tak, jak Emma chce. A neposlouchejte je, když vám budou říkat, že jsem starý lakomec. Jsem na peníze opatrný, to ano. Mám pěkný balík stranou a vím, na koho je vydám, až přijde čas.“ Zamilovaně po ní zašilhal.

Lucy rychle vyběhla z pokoje, aby se vyhnula jeho ruce, která se po ní natahovala.

Další podnos odnesla Emmě.

„Děkuju vám, Lucy. Už se opravdu zase cítím ve své kůži. Mám hlad, a to je dobré znamení, že ano? Má drahá,“ pokračovala Emma, jak jí Lucy dávala podnos na kolena, „jsem opravdu velice zneklidněná kvůli vaší tetě. Asi jste neměla čas ji navštívit, že?“

„Ne, to jsem opravdu neměla.“

„Obávám se, že vás postrádá.“

„Ale nedělejte si starosti, slečno Crackenthorpová. Dobře chápe, jaké strašné chvíle jsme prožili.“

„Telefonovala jste jí?“

„Ne, v poslední době ne.“

„Tak to udělejte. Každý den jí zavolejte. Starým lidem to dělá dobře, když dostanou zprávu.“

„Jste moc laskavá,“ poděkovala Lucy. Hryzlo ji trochu svědomí, jak šla pro další podnos. Nemoc v domě ji tak plně zaměstnala, že neměla čas myslet na něco jiného. Rozhodla se, že slečně Marplové zavolá, hned jak odnese Cedrikovi jídlo.

V domě byla teď jen jedna ošetřovatelka. Lucy se s ní potkala na schodech a vyměnily si pozdrav.

Cedric seděl v posteli a pilně psal na listy papíru. Vypadal neuvěřitelně upraveně a čistě.

„Ahoj, Lucy,“ řekl, „jaký zatracený odvar mi dnes nesete? Nemohla byste mě zbavit té ošetřovatelské protivy? To se nedá slovy

vyjádřit, co je to za příšeru. Z nějakého důvodu říká pořád ‚my‘, když se mnou mluví. ‚Tak jak se dnes ráno máme? Vyhajali jsme se dobře? Ach jemináčku, my jsme zase zlobili a rozházeli celou postýlku.‘ “ Vysokým pisklavým hlasem napodoboval ošetrovatelčinu mazlivou řeč.

„Zdáte se nějak moc veselý,“ podotkla Lucy. „Copak to děláte?“

„Plány,“ odpověděl Cedric, „plány, co tady s tím provedu, až starý pán natáhne bačkory. Je to pořádný kus pozemků. Nemůžu se rozhodnout, jestli mám část zastavět sám, nebo to mám všechno rozprodat na parcely. Je to velice cenné místo pro průmyslové účely. A dům by se hodil na sanatorium nebo na školu. Váhám, jestli polovinu pozemků nemám prodat a s tou druhou polovinou udělat něco pěkně výstředního. Co myslíte?“

„Že to ještě není vaše,“ řekla suše Lucy.

„Ale bude,“ odpověděl Cedric. „Tohle se nedělí jako ostatní majetek. Dostanu to celé. A když to prodám za vysokou cenu, tak peníze budou kapitál a ne příjmy, takže z nich nebudu muset platit daně. Bude to spousta peněz. Jen si to představte.“

„Vždycky jsem měla dojem, že penězi pohrdáte,“ podotkla Lucy.

„Samozřejmě že penězi pohrdám, když žádné nemám,“ řekl Cedric. „To je jediná důstojná věc, jakou můžu dělat. Vy jste ale krásné děvče, Lucy, nebo si to jen myslím, protože jsem už dlouho žádnou hezkou ženu neviděl?“

„To bude asi proto,“ řekla Lucy.

„A co vy, pořád někoho nebo něco pucujete?“

„Vás už, jak se zdá, někdo vypucoval,“ zasmála se Lucy a přeje-la ho pohledem.

„To ta zatracená ošetrovatelka,“ řekl Cedric rozhořčeně. „Už bylo ohledání Alfredovy mrtvolky? Jak to dopadlo?“

„Odložili to,“ odpověděla Lucy.

„Policie je opatrná. Taková masová otrava člověkem trochu otřese, co? Myslím jako duševně. Nenarážím na očividnější důsledky.“ A dodal: „Dejte na sebe radši pozor, zlato.“

„Já dávám,“ řekla Lucy.

„Už je Alexander zase ve škole?“

„Myslím, že je ještě u Stoddart-Westových. Škola, mám dojem, začíná pozítří.“

Ještě než se naobědvala, šla Lucy k telefonu a zavolala slečně Marplové.

„Je mi hrozně líto, že jsem k vám nemohla přijít, ale měla jsem opravdu moc práce.“

„Samozřejmě, má milá, samozřejmě. Kromě toho se v téhle chvíli nedá nic dělat. Musíme zatím čekat.“

„Ale nač čekáme?“

„Elspeth McGillicuddyová by se měla už velmi brzo vrátit. Napísala jsem jí, aby hned letěla domů, že je to její povinnost. Tak si nedělejte žádné velké starosti, má milá.“ Její hlas zněl laskavě a povzbudivě.

„Přece si nemyslíte...“ začala Lucy, ale zarazila se.

„Že umře někdo další? Doufám, že ne, má milá. Ale člověk nikdy neví, že? Myslím, jako když je někdo opravdu špatný. A tady myslím jde o velkou špatnost.“

„Nebo šílenství,“ řekla Lucy.

„Já vím, to je ten moderní pohled na věci. S tím já nesouhlasím.“

Lucy položila sluchátko, šla do kuchyně a vzala si svůj podnos s obědem. Paní Kidderová měla už zástěru svlečenou a chystala se k odchodu.

„Můžu vás tu, doufám, nechat samotnou, slečno?“ zeptala se starostlivě.

„To víte, že můžete,“ odsekla Lucy.

Odesla si svůj podnos do malé pracovny, ne do velké smutné jídelny. Právě dojídala, když se otevřely dveře a vešel Bryan Eastley.

„Pěkně vítám,“ řekla Lucy. „Přijel jste zcela nečekaně.“

„Asi ano,“ přisvědčil Bryan. „Jak jim všem je?“

„Mnohem líp. Harold jede zítra do Londýna.“

„Co si o tom všem myslíte? Byl to opravdu arsenik?“

„Byl,“ odpověděla Lucy.

„Ještě to nebylo v novinách.“

„Ne, policie to, myslím, zatím drží v tajnosti.“

„Někdo musí mít na rodinu pořádný dopal. Kdo se sem tak nejspíš mohl vlížit a dát něco do jídla?“

„Nejspíš asi já,“ řekla Lucy.

Bryan se na ni úzkostlivě podíval. „Vy jste to neudělala, že ne?“ Znělo to trochu podeřšeně.

„Ne, neudělala,“ odpověděla Lucy.

Nikdo do omáčky nic dát nemohl. Udělala ji sama tady v kuchyni a přinesla ji na stůl a jediný člověk, který mohl do ní něco dát, byl jeden z těch pěti lidí, co usedli ke stolu.

„Proč byste to taky dělala?“ uvažoval Bryan. „Jsou to pro vás přece cizí lidi, ne?“ Pak dodal: „Nevadí vám, že jsem se vrátil?“

„Ne, samozřejmě že ne. Zůstanete tu?“

„No rád bych, jestli vás to nebude moc obtěžovat.“

„Ale ne. To se zvládne.“

„Víte, já jsem teď bez zaměstnání — mě to vždycky brzo otráví. Víte jistě, že vám to nebude vadit?“

„Na mně tady stejně nezáleží. Záleží na Emmě.“

„S Emmou je to v pořádku,“ řekl Bryan. „Ta na mě byla vždycky moc hodná. Svým způsobem, víte. Nechává si hodně věcí pro sebe, je taková tichá voda, naše Emička. Žít tady a starat se o starého pána, to člověku radost nepřidá. Škoda, že se nevдалa. Teď už je na to, myslím, pozdě.“

„Já si myslím, že na to není vůbec pozdě.“

„Nu...,“ uvažoval Bryan. „Možná že nějaký ten pastor,“ řekl nadějně. „Pomáhala ve farnosti a dobře vycházela se Svazem křesťanských žen. Říká se tomu Svaz křesťanských žen, nebo ne? Ne že bych opravdu věděl, co to je, ale člověk na to někdy v knihách naráží. A v neděli by mohla mít v kostele na hlavě klobouk,“ dodal.

„No to by mě moc nelákalo,“ řekla Lucy, vstala a uchopila podnos.

„Já to odnesu,“ nabídl se Bryan a vzal od ní podnos. Šli spolu do kuchyně. „Mám vám pomoci s nádobím? Tuhle kuchyň mám rád,“ dodal. „Vím, že není taková, jaká se dnes lidem líbí, ale já mám rád celý tenhle dům. Mám hrozný vkus, co, ale je to tak. Tady v parku by se krásně dalo přistát s letadlem,“ dodal nadšeně.

Popadl utěrku na sklo a začal utírat lžíce a vidličky.

„Je to věčná škoda, že to připadne Cedrikovi,“ poznamenal. „První věc, kterou udělá, bude, že tenhle dům střelí a pojechá zas do ciziny. Já teda nechápu, proč není Anglie každému dost dobrá. Harold by tenhle dům taky nechtěl a pro Emmu je samozřejmě příliš veliký. Kdyby to jen připadlo Alexandrovi, byli bychom tu šťastní jako dva holoubci. Jistěže by bylo pěkné mít v domě nějakou ženu.“ Pohlédl zamyšleně na Lucy. „No nemá cenu o tom mluvit. Kdyby měl Alexander dostat tenhle dům, znamenalo by to, že všichni by museli nejdřív umřít, a to opravdu není pravděpodobné, že? Ačkoliv, jak jsem ho viděl, může ten starouš žít do sta, jen aby všecy dopálil. Alfredova smrt ho asi moc nevzala, co?“

„Ne, to ne,“ odpověděla krátce Lucy.

„Protivný starý dědek,“ řekl Bryan Eastley mile.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

„To je hrůza, co lidi říkaj,“ pravila paní Kidderová. „To víte, já to neposlouchám víc, než musím. Ani byste tomu nevěřila, co všechno lidi říkaj,“ dodala s nadějí v hlase. „To si myslím,“ řekla Lucy.

„Mluvěj o tý mrtvole, co se našla v Dlouhý stodole,“ pokračovala paní Kidderová. Lezla přitom po rukou a po kolenou pozpátku jako rak, jak drhla v kuchyni podlahu, „říkaj, že to byla milá pana Edmunda, co ji měl za války, a že přijela sem a žárlivej manžel ji sledoval a voddělal ji. To je pravděpodobný, že by tohle cizinec udělal, ale po všech těch letech to zas tak pravděpodobný není, co říkáte?“

„Mně se to zdá hodně nepravděpodobné.“

„Ale lidi říkaj ještě horší věci,“ vykládala paní Kidderová. „Lidi říkaj všechno možný. To byste koukala. Některý taky říkaj, že pan Harold se voženil někde v cizině a že vona přijela sem a zjistila, že se voženil podruhy s lady Alicí a že to chtěla dát k soudu a von se s ní tady sešel a voddělal ji a mrtvolu strčil do sarkofágu. Věřila byste tomu!“

„To je hrůza,“ řekla Lucy netečně, neboť byla duchem jinde.

„Samozřejmě já tyhle řeči neposlouchám,“ prohlásila ctnostně paní Kidderová. „Na takový řeči já nedám. Člověku nejde na rozum, jak si lidi můžou takovýhle řeči vymejšlet a ještě k tomu je říkat.“

Doufám jen, že se z toho nic nedostane k uším slečny Emmy. Je to moc milá dáma, slečna Emma, proti ní jsem neslyšela ani slovo. A samozřejmě když je pan Alfred mrtvej, tak o něm teď taky nikdo nic neříká. Ani že je to trest boží, ačkoliv by to říkat mohli. Ale je to hrůza, vidíte, slečno, jaký vošklivý řeči vedou.“ Paní Kidderová ho-vořila s nesmírným potěšením. „Musí to být pro vás hrozně nepříjemné poslouchat takové řeči,“ podotkla Lucy.

„No to je,“ přisvědčila paní Kidderová. „To teda je. Povídám tomu mýmu, jak jen lidi můžou takhle mluvit?“ Zazvonil zvonek.

„To bude doktor, slečno. Votevřete mu sama, nebo mám já?“

„Já půjdu,“ řekla Lucy.

Ale nebyl to lékař. Na prahu stála vysoká elegantní žena v nor-kovém kožichu. Na široké štěrkované cestě čekal tiše předoucí rolls-royce s šoférem za volantem.

„Mohla bych, prosím, mluvit se slečnou Crackenthorovou?“

Byl to přitažlivý hlas, který zazněl v tlumeném vrčení motoru. Žena byla také přitažlivá. Asi pětatřicetiletá, tmavovlasá, nákladně a krásně nalíčená.

„Je mi líto,“ řekla Lucy, „slečna Crackenthorová je nemocná, leží a nikoho nepřijímá.“

„Ano, já vím, že je nemocná; ale je velmi důležité, abych s ní mohla mluvit.“

„Obávám se,“ začala Lucy.

Návštěvnice ji přerušila. „Vy jste, myslím, slečna Eyesbarrowová, že ano?“ Usmála se a byl to milý úsměv. „Můj syn mi o vás vyprávěl, tak o vás vím. Jsem lady Stoddart-Westová a Alexander je teď u nás.“

„Ach tak,“ řekla Lucy.

„A je opravdu velmi důležité, abych mohla mluvit se slečnou Crackenthorovou,“ pokračovala žena. „Vím všechno o jejím one-mocnění a ujišťuju vás, že tohle není jen společenská návštěva. Přišla jsem kvůli něčemu, co mi chlapci řekli — co mi můj syn řekl. Je to myslím velmi důležitá věc a ráda bych o tom mluvila se slečnou Crackenthorovou. Budete tak laskavá a řeknete jí to, prosím?“

„Pojďte dál.“ Lucy uvedla návštěvnici do haly a odtud do salónu. Potom řekla: „Půjdu nahoru a zeptám se slečny Crackenthorové.“

Šla nahoru, zaklepala na Emminy dveře a vešla. „Je tady lady Stoddart-Westová,“ ohlásila. „Chce s vámi naléhavě mluvit.“

„Lady Stoddart-Westová?“ Emma vypadala překvapeně. Pak se na její tváři objevilo leknutí. „Nestalo se něco chlapcům — nestalo se něco Alexandrovi?“

„Ne, ne,“ ujistila ji Lucy. „Chlapci jsou určitě naprosto v pořádku. Je to, jak se zdá spíš něco, co jí chlapci vyprávěli nebo řekli.“

„Ach tak...“ Emma zaváhala. „Měla bych ji asi přijmout. Jak vypadám, Lucy?“

„Vypadáte moc hezky,“ odpověděla Lucy.

Emma seděla v posteli a hebký růžový šál, který měla kolem ramen, dodával jejím tvářím něžný růžový nádech. Tmavé vlasy měla od ošetrovatelky pěkně vykartáčované a učesané. Den předtím postavila Lucy na noční stolek vázu s podzimním listím. Pokoj vypadal přívětivě, vůbec ne jako pokoj nemocné.

„Už je mi opravdu tak dobře, že bych mohla vstát,“ řekla Emma. „Dr. Quimper říkal, že zítra už budu moct vstát.“

„Už opravdu vypadáte zas jako dřív,“ přisvědčila Lucy. „Tak mám přivést lady Stoddart-Westovou?“

„Ano, přiveďte ji.“

Lucy sešla zase dolů. „Pojďte, prosím, do pokoje slečny Crackenthorové.“

Doprovodila návštěvnici nahoru, otevřela jí dveře, aby mohla projít, a pak zavřela. Lady Stoddart-Westová přistoupila k posteli s nataženou rukou.

„Slečno Crackenthorová, velice se omlouvám, že jsem k vám takhle vtrhla. Viděla jsem vás, mám dojem, na jednom školním zápasu.“

„Ano, pamatuju se na vás dobře,“ řekla Emma. „Posaďte se, prosím.“

Lady Stoddart-Westová se posadila na židli, která stála připravená u postele. Promluvila tichým hlasem:

„Musí se vám to ode mě zdát velmi divné, že jsem sem takhle přišla, ale mám k tomu důvod. Myslím si, že je to vážný důvod. Víte, chlapi mi leccos řekli. Byli tou vraždou, co se tu stala, velice rozrušeni. Musím se přiznat, že se mi to tenkrát nelíbilo. Byla jsem z toho nervózní. Chtěla jsem, aby se James hned vrátil domů. Ale můj manžel se tomu smál. Řekl, že vražda zřejmě nemá co dělat s vaší rodinou, a řekl také, že když on si vzpomíná na své dětství a na Jamesovy dopisy, že se jistě oba, James a Alexander, nesmírně baví a že by to byla čirá krutost přivést je sem. Tak jsem povolila a souhlasila s tím, aby tu zůstali, dokud James nepřiveze Alexandra k nám, jak bylo ujednáno.“

„Myslíte si, že jsme měli vašeho syna poslat domů dřív?“ zeptala se Emma.

„Ne, ne, nic takového vůbec nemyslím. Ach, tohle je pro mě tak těžké! Ale říct to musím. Chlapi toho dost pochytili. Řekli mi, že policie je toho názoru, že ta žena — ta zavražděná žena — je asi francouzské děvče, které váš nejstarší bratr — ten, co ho zabili ve válce — poznal ve Francii? Je to tak?“

„Je to možnost, o které jsme byli nuceni uvažovat,“ přisvědčila Emma a hlas se jí trochu zlomil. „Je to možné.“

„Je nějaký důvod, proč se domnívali, že ta mrtvá je Martine?“

„Jak jsem vám řekla, je to možné.“

„Ale proč — proč si myslí, že je to Martine? Měla u sebe dopisy nebo — doklady?“

„Ne, nic takového. Ale já jsem od ní dostala dopis.“

„Vy že jste dostala dopis — od *Martine*?“

„Ano. Psala mi v něm, že je v Anglii a že by mě ráda navštívila. Tak jsem ji sem pozvala, ale pak jsem dostala telegram, že odjíždí zpátky do Francie. Možná že do Francie odjela. Nevíme to. Ale pak tu byla nalezena obálka adresovaná na její jméno. To ukazuje na to, že sem přijela. Ale já opravdu nechápu...“ zarazila se.

„Vy opravdu nechápete, co mně je do toho?“ vskočila jí do řeči lady Stoddart-Westová. „To máte jistě pravdu. Na vašem místě bych to taky nechápala. Ale když jsem to uslyšela — nebo spíš když jsem uslyšela to zmatené vyprávění o tom — tak jsem sem musela přijet a přesvědčit se, jestli to tak opravdu je, protože —“

„Jen mluvte dál, prosím,“ vybídla ji Emma.

„Protože pak vám musím říct něco, co jsem nikdy neměla v úmyslu vám říct. *Martine Duboisová jsem já.*“

Emma hleděla na návštěvnici, jako by nemohla pochopit smysl jejích slov.

„Vy!“ řekla. „Vy že jste Martine?“ Návštěvnice důrazně přikývla. „Ano, jsem. Jistě vás to překvapuje, ale je to pravda. Setkala jsem se s vaším bratrem Edmundem v prvních dnech války. Byl ubytován v našem domě. Další znáte. Chtěli jsme se vzít, a pak přišel ústup k Dunkirku. Edmund byl hlášen jako pohřešovaný. Později přišla zpráva, že je mrtev. Nebudu vám vyprávět o té době. Je to dávno pryč. Ale řeknu vám, že jsem vašeho bratra velice milovala...“

Pak přišla zlá válečná realita. Němci obsadili Francii. Začala jsem pracovat pro odboj. Byl mi přidělen úkol převádět Angličany Francií do Anglie. Tak jsem se seznámila se svým nynějším manželem. Byl letecký důstojník, dostal se jako parašutista do Francie, kde měl splnit zvláštní poslání. Po skončení války jsme se vzali. Několikrát jsem uvažovala, jestli vám mám napsat nebo vás přijít navštívit, ale pak jsem se rozhodla, že to neudělám. K čemu by bylo dobré ožít vzpomínky, myslela jsem si. Měla jsem nový život a netoužila jsem připomínat si starý.“ Odmlčela se a pak pokračovala: „Ale řeknu vám, že mi to způsobilo zvláštní radost, když jsem zjistila, že ve škole je největším přítelem mého syna Jamese Edmundův synovec. Alexander je hodně podobný Edmundovi, což vás jistě těší. Připadá mi to jako šťastná shoda okolností, že James a Alexander jsou takoví přátelé.“

Naklonila se kupředu a položila ruku na Emminu paži. „Teď jistě chápete, drahá Emmo, že když jsem slyšela o té vraždě a domněnce, že mrtvá je Martine, s kterou se Edmund poznal, musela jsem přijít a říct vám pravdu. Buď vy, nebo já musíme o té věci informovat policii. Ať je mrtvá kdokoli, není to Martine.“

„Nemůžu tomu ani uvěřit, že vy jste ta Martine, o které mi psal drahý Edmund,“ řekla Emma. Vzdychla, potřásla hlavou a pak nechápavě svraстила čelo. „Ale já tomu nerozumím. Byla jste to tedy vy, kdo mi psal?“

„Ne, samozřejmě, že jsem vám nepsala.“

„Pak tedy...“, Emma se zarazila.

„Pak se tedy někdo vydával za Martine a chtěl z vás dostat peníze. Tak to muselo být. Ale kdo to může být?“

„Patrně v té době o tom nějakí lidé věděli?“ řekla pomalu Emma.

„Pravděpodobně ano,“ pokrčila lady Stoddart-Westová rameny. „Ale nebyla jsem tenkrát s nikým tolik důvěrná, neměla jsem nikoho hodně blízkého. A co jsem přišla do Anglie, s nikým jsem o tom nemluvila. A proč by celou tu dobu čekali? To je podivné, velmi podivné.“

„Já to nechápu. Musíme počkat, co tomu řekne inspektor Craddock.“ Náhle pohlédla zjihlýmá očima na návštěvnici. „Jsem tak ráda, že jsem vás konečně poznala, má drahá.“

„A já vás... Edmund o vás velmi často mluvil. Měl vás velice rád. Jsem šťastna ve svém novém životě, ale přesto jsem docela nezapomněla.“

Emma klesla do polštářů a hluboce vzdychla. „Je to ohromná úleva,“ řekla. „Dokud jsme se báli, že ta mrtvá je možná Martine — vypadalo to, že to má něco společného s rodinou. Ale teď — ale teď jsem se zbavila velké tíže. Nevím, kdo ta chudinka byla, ale s námi nemůže mít nic společného!“

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

Elegantní aerodynamická sekretářka přinesla Haroldovi Crackenthorpovi obvyklý odpolední šálek čaje.

„Děkuju, slečno Ellisová, půjdu dnes brzo domů.“

„Myslím, že jste sem vůbec neměl chodit, pane Crackenthorpe,“ řekla slečna Ellisová. „Vypadáte ještě pořád nemocně.“

„Už je mi dobře,“ odpověděl Harold Crackenthorpe, ale cítil, že mu dobře není. Nepochybně ho to pořádně sebralo. No co, je to pryč.

Je to zvláštní, dumal, že Alfred podlehl a starý pán se z toho dostal. Koneckonců je mu čtyřiasedmdesát. Když to někoho mělo sklátit, tak by člověk řekl, že to bude starý pán. Ale ne. Musel to být Alfred, který, jak Harold věděl, byl zdravý, silný chlapík. Nic zvláštního mu nebylo.

Zaklonil se v židli a vzdychl. To děvče má pravdu. Necítil se ještě schopný práce, ale chtěl už přijít do kanceláře. Chtěl vědět, jak obchody stojí. Situace je povážlivá, to tedy je. Povážlivá. Všechno tohle — rozhlédl se kolem — bohatě zařízená kancelář, světlé leštěné dřevo, nákladné moderní židle, všechno to vypadá na moderní úspěch, a to je taky dobře! V tom Alfred vždycky dělal chybu. Když vypadáte úspěšně, lidé si myslí, že úspěšní jste. Dosud nekolovaly žádné pověsti o jeho finanční labilitě. Přesto se krach nedá nadlouho zadržet. Kdyby byl jen místo Alfreda umřel otec, jak by se to ostatně patřilo. Tomu zřejmě jde arzenik k duchu! Ano, kdyby byl umřel otec — nemusel by si Harold kvůli ničemu dělat starost.

Přesto je hlavní věc nevypadat ustaraně. Vypadat úspěšně. Ne jako chudák Alfred, který vždycky vypadal přesně na to, co byl. Na jednoho z těch drobných spekulantičků, kteří nikdy nemají odvalu jít za většími penězi. Stýkal se s podezřelými lidmi, dělal pochybné kšeftíky, nikdy však nezašel tak daleko, aby ho bylo možno žalovat, ale blízko k tomu měl. A kam se s tím dostal? Krátká údobí bohatství a pak zase všední mizérie. Alfred neměl žádný rozhled. Když se to tak vezme kolem a kolem, nemůže se říct, že Alfredova smrt je velkou ztrátou. Harold Alfreda nikdy zvlášť rád neměl, a když je teď Alfred z cesty, tak se suma, kterou jednou dostane po tom starém skrblíkovi dědovi, podstatně zvýší — bude rozdělena na čtyři díly a ne na pět. Tak je to mnohem lepší.

Haroldova tvář se trochu rozjasnila. Vstal, vzal si klobouk a kabát a odešel z kanceláře. Lepší se den dva příliš nenamáhat. Ještě se necítí moc silný. Vůz na něj čekal dole a za chvíli se už proplétal přeplněnými londýnskými ulicemi k domovu. Otevřel mu jeho sluha Darwin. „Milostivá paní právě přijela,“ hlásil. Harold na něj chvíličku zůstal koukat. Alice! Propánakrále, dneska se Alice vrací domů? Úplně na to zapomněl. To je dobře, že ho Darwin varoval. Nevypadalo by to hezky, kdyby šel nahoru a tvářil se užasle, že ji vidí. Ne že by na tom opravdu záleželo, pomyslel si. Alice ani on neměli mnoho iluzí o svých vzájemných citech. Snad ho Alice ráda má — nu, neví.

Celkem vzato Alice byla pro něho velkým zklamáním. Nebyl do ní ovšem zamilován, ale ačkoli nebyla hezká, byla docela příjemná. A její rodina a konexe, které měla, byly jistě užitečné. Možná že ne

tak užitečné, jak by být mohly, protože počítal s postavením svých případných dětí, když si Alici bral. Jeho synové by byli měli zname-nité příbuzenské vztahy. Ale nebyli synové ani dcery, zůstal jen on s Alicí a pomalu stárli, neměli si moc co říct a nenacházeli žádné zvláštní potěšení v tom, že jsou spolu.

Bývala delší čas u příbuzných a na zimu obvykle odjížděla na Riviéru. Jí to vyhovovalo a jemu to nevadilo.

Šel teď nahoru do salónu a obřadně ji pozdravil. „Tak už jsi zpátky, má drahá. Promiň, že jsem ti nepřišel naproti, ale zdržel jsem se v City. Vrátil jsem se, jak jsem mohl nejdřív. Jaké to bylo v San Raphaelu?“

Alice mu odpověděla, jaké to v San Raphaelu bylo. Byla to hubená žena se světle hnědými vlasy, orlím nosem bezvýraznýma bledě hnědýma očima. Mluvila kultivovaným, jednotvárným a dost skličujícím hlasem. Zpáteční cesta byla dobrá, jen moře bylo trochu rozbouřené, když plavili přes Kanál. Čekání u celní přepážky v Doveru bylo jako obvykle velmi únavné. „Měla jsi letět,“ řekl Harold, jako říkal obvykle. „Asi ano, ale když já nerada cestuju letadlem. Dělá mě to nervózní.“

„Ušetří to spoustu času,“ řekl Harold. Lady Alice Crackenthor-pová neodpověděla. Možná že jejím životním problémem nebylo jak čas ušetřit, ale jak ho vyplnit. Pak se zdvořile zeptala na manželovo zdraví.

„Emmin telegram mě hrozně polekal. Vy jste se prý všichni rozstonali.“

„Ano, ano,“ přisvědčil Harold.

„Tuhle jsem četla v novinách, že v jednom hotelu se z jídla otrá-vilo čtyřicet lidí najednou. Všechno to chlazení potravin je myslím nebezpečné. Lidé je pak nechávají v ledničce příliš dlouho.“

„To je možné,“ přisvědčil Harold. Měl by se zmínit a arzeniku, nebo ne? Když se podíval na Alici, pocítil nějak, že toho není schopen. Měl pocit, že v Alicině světě otrava arzenikem nemá místo. To je věc, o jaké se čte v novinách. Nestává se vám ani vaší rodině. Ale stala se Crackenthorově rodině...

Šel do svého pokoje a na hodinku nebo dvě si lehl a pak se oblékl k večeři. Při večeři byli jen sami dva a rozhovor probíhal téměř

týmž způsobem. Povrchně a zdvořile. Zmínili se o známých a přátelích v San Raphaelu.

„V hale na stole je pro tebe nějaký balíček,“ vzpomněla si Alice.

„Balíček? Ani jsem si nevšiml.“

„Je to zvláštní, ale jedna známá mi vykládala, že v nějaké stodole našli zavražděnou ženu. Říkala, že to bylo v Rutherford Hallu. To bude asi nějaký jiný Rutherford Hall, ne?“

„Ne, není to jiný Rutherford Hall. Bylo to skutečně v naší stodole.“

„No ne, Harolde! Zavražděná žena ve stodole v Rutherford Hallu — a ty jsi mi o tom vůbec nic neřekl.“

„Nebyl na to opravdu čas, a pak, bylo to všechno velmi nepříjemné. S námi to ovšem nemá nic společného. Noviny s tím natropily hodně hluku. Museli jsme samozřejmě jednat s policií a podobně.“

„Velmi nepříjemné,“ přisvědčila Alice. „Zjistili, kdo to udělal?“ dodala s povrchním zájmem.

„Ještě ne,“ odpověděl Harold.

„Co to bylo za ženu?“

„Nikdo neví. Zřejmě Francouzka.“

„Ach Francouzka“ řekla Alice a její tón až na třídní odlišnost se podobal tónu inspektora Bacona. „To bylo pro vás všechny mrzuté,“ souhlasila.

Vyšli z jídelny a přešli do malé pracovny, kde obvykle sedávali, když byli sami. Harold se teď cítil úplně vyčerpaný. Půjdu si brzy lehnout, pomyslel si.

Vzal ze stolu v hale balíček, o kterém mu žena řekla. Byl malý, úhledný, pečlivě zabalený. Harold roztrhl obal a šel si sednout na svou obvyklou židli u krbu.

Uvnitř byla malá krabička na prášky opatřená nálepkou „Dva na noc“. U toho byl lístek s firmou brackhamptonského lékárníka. „Posláno z příkazu dr. Quimpera,“ stálo na něm.

Harold Crackenthorpe svažtil čelo. Otevřel krabičku a podíval se na tabletky. Ano, vypadaly stejně jako tabletky, které užíval. Ale vždyť přece doktor Quimper určitě říkal, že už žádné nepotřebuje? „Teď už je potřebovat nebudete.“ Tak to řekl.

„Co je to, můj milý?“ zeptala se Alice. „Vypadáš ustaraně.“

„Ale to jsou jen — nějaké tabletky. Bral jsem je na noc. Ale měl jsem dojem, že doktor říkal, že už je brát nemám.“

„Patrně řekl, abys je nezapomněl brát, ne?“

„Je to možné,“ řekl Harold s pochybností v hlase.

Pohlédl na ni. Dívala se na něj. Jen chvíličku zauvažoval — často o Alici neuvažoval — co si vlastně myslí. Ten její mírný pohled mu nic neříkal. Její oči byly jako okna v prázdném domě. Co si Alice o něm myslí, co k němu cítí? Byla do něho kdysi zamilovaná? Domníval se, že ano. Nebo si ho vzala proto, že si myslela, že se mu v obchodě dobře daří a že ji život bez peněz už unavoval. Nu, vcelku na tom vydělala. Má svůj vůz a dům v Londýně, může cestovat po cizině, když se jí zachce, kupovat si nákladné šaty, ačkoliv bůhvíproč nikdy na ní k ničemu nevypadají. Nu, celkem vzato, neprodělala na tom. Byl by rád věděl, jestli si to taky myslí. Nemá ho ovšem doopravdy ráda, ale on ji přece taky ne. Nemají nic společného, nic, o čem by mohli spolu mluvit, žádné společné vzpomínky. Kdyby byly děti — ale žádné děti nejsou — zvláštní, že v rodině nejsou žádné děti kromě Ediina chlapce. Mladička Edie. Edie byla pošetilé děvče, když bláznivě uzavřela ten kvapný válečný sňatek. Nu, on jí radil dobře.

„To je všechno hezké, mladý skvělý pilot, slavný a odvážný atakdál, ale v míru bude k ničemu. Pravděpodobně tě sotva uživí.“

A Edie odpověděla, co na tom záleží? Miluje Bryana a Bryan miluje ji, a pravděpodobně ho brzy zabijou. Tak proč by neměli být chvíli šťastní? K čemu myslet na budoucnost, když je všechny každou chvíli může zabít nějaká bomba. A koneckonců, řekla Edie, na budoucnosti opravdu nezáleží, když jednou tu budou všechny ty peníze po dědečkovi.

Harold se neklidně zavrtěl na židli. Opravdu, ta dědečkova poslední vůle je nespravedlivá! Všechny je takhle nechal v nejistotě. Nikomu se ta závěť nelíbila. Nelíbila se vnukům a jejich otec byl vzteky bez sebe. Starý je naprosto rozhodnut neumřít. Proto o sebe tak pečuje. Ale bude muset brzo umřít. Jistě bude muset brzo umřít. Jinak — Haroldovi se znovu vynořily všechny jeho starosti a cítil, jak je mu špatně, jak je unavený a jak se mu točí hlava.

Všiml si, že ho Alice stále pozoruje. Z těch jejích bledých zamyšlených očí mu bylo nějak nevolno.

„Půjdu si lehnout,“ řekl. „Byl jsem dneska prvně v kanceláři.“

„Ano, to je dobrý nápad,“ přisvědčila Alice. „Doktor ti jistě řekl, aby ses na začátku nepřepínal.“

„To člověku říkají doktoři vždycky.“

„A nezapomeň si vzít ty svoje tablety, můj milý,“ připomněla Alice. Vzala krabičku a podala mu ji.

Popřál jí dobrou noc a šel nahoru. Ano, potřebuje tablety. Byla by to chyba nechat jich tak brzo. Vzal si dvě a zapil je sklenicí vody.

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

„Nikdo to nemohl zpackat víc, než jsem to zřejmě zpackal já,“ řekl Dermot Craddock sklíčeně.

Seděl tu, dlouhé nohy natažené před sebou, a vyjímal se trochu nevhodně v tom nábytkem přecpaném salónku věrné Florence. Byl naprosto unavený, mrzutý a skleslý.

Slečna Marplová dala jemně najevo svůj nesouhlas a snažila se ho utěšit: „Ne, ne, vy jste udělal velmi dobrou práci, milý chlapče. Opravdu velmi dobrou.“

„Já že udělal velmi dobrou práci? Nechal jsem otrávit celou rodinu, Alfred Crackenthorpe je mrtev a teď je mrtev i Harold. Co se tam u čerta děje? To bych rád věděl.“

„Otrávené tablety,“ zamyšleně řekla slečna Marplová.

„Ano. To bylo opravdu d'ábelsky chytré. Vypadaly zrovna jako ty tabletky, co bral. Byla u nich cedulka, kde stálo strojem napsáno: Posláno z příkazu dr. Quimper. Ale doktor Quimper je nenařídil poslat. Bylo použito lékárníkovy nálepky. A lékárník o tom taky nic nevěděl. Ne, ta krabička s tabletkami přišla z Rutherford Hallu.“

„Víte opravdu, že přišla z Rutherford Hallu?“

„Ano. Všecko jsme si tam důkladně prohlédli. Je to ve skutečnosti krabička, která obsahovala uklidňující prášky předepsané Emmě.“

„Ach tak. Emmě...“

„Ano. Jsou na ní její otisky prstů a otisky prstů obou ošetřovatelů, otisky lékárníka, který krabičku s tabletkami vydal. Samozřejmě nikoho jiného. Osoba, která je poslala, byla opatrná.“

„A uklidňující tabletky vyndala a místo nich vložila do krabičky něco jiného?“

„Ano. S tabletkami je to samozřejmě těžké. Jedna vypadá jako druhá.“

„Máte pravdu,“ souhlasila slečna Marplová. „Moc dobře se z mladých let pamatuju na černou medicínu a na hnědou medicínu (ta byla na kašel) a na bílou a na růžovou medicínu doktora Tentononce. Ty si lidi zdaleka tak nepletli. My v naší vesnici St. Mary Mead máme vlastně tenhle druh medicíny pořád rádi. Lidi vždycky chtějí láhev, ne tablety. Co to bylo za tablety?“ zeptala se.

„Byl v nich oměj. Takové tablety bývají většinou v láhvi na jedy a pak se rozředí jedna ku stu, když se podávají.“

„A Harold je tedy vzal a umřel,“ zamyšleně řekla slečna Marplová. Dermot Craddock ze sebe vydal něco jako zaúpění.

„Nic si z toho nedělejte, že vám tu naříkám. Hnalo mě to všechno sem vylít si srdce tetičce Jane.“

„To je od vás moc a moc hezké,“ řekla slečna Marplová, „a já si toho opravdu vážím. Mám k vám jako ke kmotřenci sira Henryho úplně jiný vztah, než bych měla k jakémukoli jinému detektivovi.“

Dermot Craddock se na ni kratičce usmál. „Zůstává však faktem, že jsem to v každém ohledu příšerně zpackal. Zdejší komisař zavolá do Scotland Yardu a koho jim pošlou? Pošlou mě a já ze sebe udělám korunovaného osla!“

„Ale ne, ne,“ uklidňovala ho slečna Marplová.

„Ale ano, ano. Nevím, kdo otrávil Alfreda, nevím, kdo otrávil Harolda, a vrcholem všeho je, že nemám nejmenší ponětí, kdo byla ta zavražděná žena! Ta věc s Martine vypadala tak tutově. Přijde si opravdová Martine a ukáže se neuvěřitelná věc, že je to žena sira Roberta Stoddart-West. Tak kdo je teď ta mrtvá ve stodole? Bůhví. Nejdřív se úplně vrhnu na to, že je to Anna Stravinská, a pak je s tím konec —“

Zarazilo ho jedno z těch malých zvlášť významných zakašlání slečny Marplové.

„Myslíte?“ zašeptala.

Craddock se na ni udiveně podíval. „Ale přece ta pohlednice z Jamajky —“

„Ano, ale to přece není ještě důkaz, ne?“ řekla slečna Marplová. „Každý přece může dát poslat pohlednici téměř odevšad. Vzpomínám si na paní Brierlyovou, nervově se zhroutila a bylo to s ní zlé. Nakonec jí řekli, že by měla jít na pozorování na psychiatrii, a ji trápilo, že se to děti dozvědí, a tak napsala asi čtrnáct pohlednic a zařídila, aby byly zaslány z různých míst v cizině, a dětem řekla, že maminka jede na dovolenou do ciziny.“ Pohlédla na Dermota Craddocka a dodala: „Víte, co myslím.“

„Ano, samozřejmě,“ odpověděl Craddock, který na ni zůstal koukat. „Byli bychom si samozřejmě tu pohlednici ověřili, nebýt té záležitosti s Martine, která do toho všeho tak pěkně zapadala.“

„Hodila se na to,“ šeptla slečna Marplová.

„Všechno to sobě odpovídalo,“ řekl Craddock. „Pak je tu ten dopis podepsaný Martine Crackenthorpovou, co Emma dostala. Lady Stoddart-Westová ho neposlala, ale někdo ho poslat musel. Někdo, kdo hodlal předstírat, že je Martine, a kdo z toho hodlal těžit. To nemůžete popřít.“

„Ne, to ne.“

„A pak tu máte tu obálku z dopisu, který jí Emma psala na londýnskou adresu. Našla se v Rutherford Hallu, což ukazuje, že tam opravdu byla.“

„Ale zavražděná žena tam nebyla,“ řekla důrazně slečna Marplová. „Ne tak, jak vy si myslíte. Přišla do Rutherford Hallu až po smrti. Byla vyhozena z vlaku na železniční násep.“

„No ano.“

„Obálka opravdu dokazuje jen to, že tam byl vrah. Vzal patrně obálku s ostatními jejími papíry a věcmi, a pak ji omylem upustil, nebo — teď mě napadá, jestli to omyl byl? Inspektor Bacon a vaši lidé rovněž celé místo jistě důkladně prohledali a nic nenašli. Našla se teprve později v kotelně.“

„To je vysvětlitelné,“ namítl Craddock. „Starý zahradník napihuje na bodec každý papír, který se povaluje na zahradě, a dává ho do kotelny.“

„Takže bylo podivuhodně snadné, aby ji tam hoši našli,“ pronesla zamýšleně slečna Marplová.

„Vy si myslíte, že jsme ji tam najít měli?“

„Nu, připadá mi to tak. Koneckonců bylo dost snadné vědět, kam chlapi půjdu hledat příště, nebo bylo možné jim to dokonce naznačit... Ano, připadá mi to tak. Přestal jste kvůli tomu myslet na Annu Stravinskou, ne?“

„A vy si opravdu myslíte, že to může být ona?“

„Myslím, že se někdo vylekal, když jste začal po ní pátrat, to je všechno... Myslím, že někdo nechtěl, aby se v tom směru pátralo.“

„Držme se základních faktů, že se někdo chtěl vydávat za Martine. A pak to z nějakého důvodu neudělal. Proč?“

„To je velmi zajímavá otázka,“ pravila slečna Marplová.

„Někdo poslal telegram, že Martine odjíždí zpátky do Francie, pak to zařídil, aby jel s tou ženou společně vlakem, a na cestě ji zabil. Souhlasíte s tím?“

„Ne úplně, myslím, že to trochu komplikujete.“

„Že to komplikuju!“ zvolal Craddock. „Vždyť jste mě celého popletla,“ zanaříkal.

Slečna Marplová zarmouceně odpověděla, že nic takového neměla v úmyslu.

„Tak mi povězte,“ řekl Craddock, „myslíte si, nebo ne, že víte, kdo ta zavražděná žena byla?“

„Je tak těžké to správně vyjádřit,“ vzdychla slečna Marplová. „Myslím, že nevím, kdo je, ale zároveň jsem si dost jistá, kdo je, jestli víte, co tím myslím.“

Craddock prudce pohodil hlavou. „Jestli vím, co tím myslíte? Nemám nejmenší tušení.“ Pohlédl oknem ven. „Právě k vám jde na návštěvu ta vaše Lucy Eyelesbarrowová. Radši půjdu. Můj *amour propre* dostal dnes odpoledne pořádnou ránu, a abych tu byl s mladou ženou, z které vyzařuje výkonnost a úspěch, je víc, než můžu snést.“

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

„Našla jsem si ve slovníku, co je to tontina,“ řekla Lucy.

Uvítání bylo skončeno a Lucy teď dost bezcílně chodila po pokoji, tu se dotkla porcelánového psíčka, tu vyšívané dečky a na okně krabice se šitím z umělé hmoty.

„Myslela jsem si, že to uděláte,“ řekla klidně slečna Marplová.

Lucy pomalu odříkávala citát: „Lorenzo Tonti, italský bankéř, vytvořil v roce 1653 formu roční renty, u níž podíly zemřelých úpisců jsou přičítány k podílům úpisců přeživších.“ Odmlčela se. „To je ono, ne? Dobře se to hodí, a vy jste na to myslela dokonce předtím, než došlo k posledním dvěma vraždám.“

Pustila se do neklidného, téměř bezcílného přecházení po pokoji. Slečna Marplová seděla a pozorovala ji. Tohle byla úplně jiná Lucy Eyelesbarrowová, než jakou znala.

„Takováhle poslední vůle končící tak, že všechno dostane ten poslední dědic, který přežije, k tomu asi sama vybízela,“ ozvala se zase Lucy. „Ale bylo tam přece tolik peněz? Člověk by si myslel, že jeden podíl je dost...“ odmlčela se.

„Potíž je v tom,“ řekla slečna Marplová, „že lidé jsou chamtiví. Někteří lidé. Takhle to často začíná. Nezačnete s vraždou, nechcete spáchat vraždu, dokonce na ni ani nepomyslíte. Začnete být chamtivá, chtít víc, než můžete mít.“ Položila pletení na kolena a zírala před sebe do prázdna. „Takhle jsem se seznámila s inspektorem Craddockem. Bylo to při jednom případě na venkově, blízko lázní Medenham. Začalo to právě tak, prostě jeden slabý, milý člověk chtěl mít víc peněz. Chtěl peníze, na které neměl nárok, ale které, jak se mu zdálo, mohl snadno dostat. Žádnou vraždu tenkrát nechtěl. Bylo to tak snadné a jednoduché, že to skoro ani nevypadalo jako nějaká špatnost. Takhle věci začínají... Ale skončilo to třemi vraždami.“

„Jako tady,“ řekla Lucy. „Máme tu teď tři mrtvé. Ženu, která se vydávala za Martine a byla by mohla žádat podíl pro svého syna, a pak Alfreda, a pak Harolda. Takže teď zbývají jen dva, ne?“

„Chcete říct, že zbývají jen Cedric a Emma?“ zeptala se slečna Marplová.

„Emma ne. Emma není vysoký tmavovlasý muž. Ne. Myslím Cedrika a Bryana Eastleyho. Nikdy mě Bryan nenapadl, protože je světlovlasý. Má plavý knír a modré oči, ale víte — tuhle...“ Zarazila se.

„Jen mluvte dál,“ vybídla ji slečna Marplová. „Povězte mi to. Něco vás hodně vyvedlo z míry, že?“

„To bylo, když lady Stoddart-Westová odcházela. Řekla sbohem, a pak se najednou ke mně obrátila, právě když nasedala do auta, a zeptala se: ‚Kdo byl ten vysoký tmavovlasý muž, který stál na terase, když jsem přijela?‘

Nejdřív jsem nemohla přijít na to, koho myslí, protože Cedric byl ještě v posteli. Tak jsem se dost udiveně zeptala: ‚Myslíte snad Bryana Eastleyho?‘ a ona odpověděla: ‚No ovšem, to byl on, major Eastley. Za odboje se skrýval u nás na seníku. Poznala jsem ho podle držení těla a podle linie ramen,‘ a dodala: ‚Ráda bych se s ním zase setkala, ale nemohly jsme ho najít.‘

Slečna Marplová neřekla nic a čekala.

„A pak později jsem se na něho podívala...“ pokračovala Lucy. „Stál ke mně obrácen zády a uviděla jsem to, čeho jsem si měla všimnout dřív. Že i vlasy světlovlasého muže vypadají tmavé, když si je namaže pomádou. Bryanovy vlasy jsou, myslím, středně hnědé, ale můžou vypadat tmavé. Takže vidíte, že to mohl být Bryan, koho vaše přítelkyně viděla ve vlaku. Mohl...“

„Ano,“ přisvědčila slečna Marplová. „Už jsem na to taky myslela.“

„Vy, mám dojem, myslíte na všechno,“ řekla Lucy trpce.

„Ale božítku, to člověk opravdu musí.“

„Ale nechápu, co by z toho Bryan měl. Chci říct, že peníze dostane Alexander, ne on. Asi by mohli mít lehčí život, mohli by si dovolit trochu přepychu, ale nemohl by sáhnout na kapitál pro ty své plány, nic takového.“

„Ale kdyby se Alexandrovi něco stalo, než mu bude jednadvacet let, pak by ty peníze Bryan dostal jako jeho otec a nejbližší příbuzný,“ podotkla slečna Marplová. Lucy na ni vrhla pohled plný hrůzy. „To by nikdy neudělal. Tohle by žádný otec neudělal — jen proto, aby dostal peníze.“

„Lidé to udělají, má milá,“ vzdychla slečna Marplová. „Je to moc smutné a moc strašné, ale udělají to.“

Lidé dělají moc hrozné věci,“ pokračovala. „Znám ženu, která otrávil své tři děti, aby dostala pojištění. A taky jedna stará žena, napohled docela milá stará paní, otrávil syna, když přijel domů na dovolenou. A co stará paní Stanwichová? Ten případ byl v novinách. Asi jste o tom četla. Zemřela jí dcera a syn a ona pak řekla, že je sama otrávená. V ovesné kaši byl jed, ale pak vyšlo najevo, že ho tam dala ona. Chtěla otrávit poslední dceru. To, přesně vzato, nebylo kvůli penězům. Závíděla jim, že jsou mladší než ona a plní života, a měla strach — je to strašné, že to tak říkám, ale je to pravda —, že si budou užívat, až ona odejde. Vždycky je držela s penězi zkrátka. Byla samozřejmě, jak se říká, trochu divná, ale já sama si nemyslím, že tohle je skutečná omluva. Chci říct, že člověk může být trochu divný různým způsobem. Někdy prostě rozdá všechno, co má, a vyplňuje bankovní šeky na konto, které neexistuje, aby lidem pomohl. To ukazuje, že má dobrou povahu, i když je divný. Ale samozřejmě když je člověk divný a má špatnou povahu — tak se pak stane takováhle věc. Tak co, pomohlo vám to trochu, drahá Lucy?“

„Co mi mělo pomoci?“ zeptala se Lucy udiveně.

„To, co vám vykládám,“ řekla slečna Marplová a laskavě dodala: „Nesmíte se trápit. Opravdu, nesmíte se trápit. Elspeth McGillicuddyová tu už bude každým dnem.“

„Nechápu, co to s tím má co dělat.“

„Ne, asi to nechápete, má milá. Ale já sama si myslím, že je to důležité.“

„Nemůžu si pomoci, trápí mě to,“ řekla Lucy. „Víte, zvykla jsem si na tu rodinu.“

„Já vím, má milá, je to pro vás velmi těžké, protože vás oba hodně přitahují, každý jinak, že ano.“

„Co tím chcete říct?“ zeptala se ostře Lucy.

„Mluvila jsem o obou synech domu,“ odpověděla slečna Marplová. „Nebo spíš o synovi a zeťovi. Je to smůla, že dva nepříjemnější členové rodiny zemřeli a ti přitažlivější zůstali. A já dovedu pochopit, že Cedric Crackenthorpe je velice přitažlivý. Má sklon dělat se horším, než je, a rád provokuje.“

„Někdy se s ním hrozně hádám,“ doznala Lucy. „Ano,“ přitakala slečna Marplová, „ono vás to těší, že ano? Vy jste děvče plné ohně a ráda se posekáte. To vás přitahuje. A pan Eastley je spíš naříkavý typ, takový nešťastný malý chlapeček. To vás ovšem taky přitahuje.“

„A jeden z nich je vrah,“ řekla Lucy trpce, „a možná oba. Mezi nimi si nevyberete. Cedrikovi je smrt jeho bratrů Alfreda a Harolda úplně lhostejná. Sedí a vypadá náramně spokojeně a plánuje si, co udělá s Rutherford Hallem, a říká, že to bude potřebovat spoustu peněz, aby z toho udělal, co chce. Vím ovšem, že patří k tomu druhu lidí, co se rádi vydávají za necity. Ale mohla by to být taky zástěrka. Mám na mysli to, že každý řekne, že jste necitelnější, než opravdu jste. Ale nemusí to tak být. Můžete být dokonce necitelnější, než vypadáte!“

„Panebože, Lucy, je mi to všechno moc líto.“

„A pak Bryan,“ pokračovala Lucy. „Je to zvláštní, ale Bryan opravdu vypadá, jako by tu chtěl žít. Myslí si, že by se jim tu s Alexandrem moc líbilo, a je plný plánů.“

„Ten je vždycky plný nějakých plánů, ne?“

„Ano, to je. Všechny vypadají báječně — ale mám takový nepříjemný pocit, že nikdy nevyjdou. Chci říct, že nejsou praktické. Myšlenka je dobrá, ale myslím, že nikdy nebere v úvahu náklady a obtíže.“

„Jsou postaveny ve vzduchu, aby se tak řeklo?“

„Ano, víc než v jednom směru. Jsou to doslova všechno vzdušné zámky. Možná že opravdu dobrý pilot stíhač nikdy nesestoupí znovu na zem...“

Pak dodala: „A má Rutherford Hall tak rád proto, že mu připomíná velký rozlehlý viktoriánský dům, ve kterém žil jako dítě.“

„Rozumím,“ řekla slečna Marplová zamyšleně. „Ano, rozumím tomu...“

Pak vrhla na Lucy rychlý postranní pohled a zaútočila: „Ale to není všechno, má milá, že? Je tu ještě něco jiného.“

„Ano, je tu ještě něco jiného. Něco, co jsem si uvědomila teprve před několika dny. Bryan v tom vlaku mohl být.“

„Ve vlaku, který odjíždí v 16.33 z Paddingtonu?“

„Ano. Víte, Emma si myslela, že po ní budou chtít, aby popsala, kde všude byla 20. prosince, a tak to velice poctivě probrala — dopoledne schůze výboru, odpoledne nákupy a čaj u Zeleného trojlístku, a pak řekla, že šla Bryanovi naproti na nádraží. Vlak, ke kterému šla, byl vlak odjíždějící v 16.50 z Paddingtonu, ale mohl také přijet dřívějším vlakem a předstírat, že přijel pozdějším. Řekl mi při jedné příležitosti, že předtím naboural s autem a že ho měl v opravě a přijel vlakem — hrozná otrava, řekl, protože vlaky nemá rád. Mluvil o tom všem docela samozřejmě... Může to být všechno v pořádku — ale přece bych byla radši, kdyby vlakem nepřijel.“

„Takže ve vlaku byl,“ řekla zamyšleně slečna Marplová.

„To opravdu nic nedokazuje. Hrozně je to podezření. Nevědět to. A možná že to nikdy vědět nebudeme!“

„Ale budeme, má milá,“ řekla živě slečna Marplová. „Chci říct, že se to v tomhle bodě nezastaví. Jednu věc vím, že vrazi si nikdy nedají pokoj. Nebo bych spíš měla říct — že nenechají zlo na pokoji. Rozhodně nemůžou, jak jednou spáchali druhou vraždu,“ řekla na závěr slečna Marplová. „Neplašte se moc, Lucy. Policie dělá, co může, a dává na každého pozor — a hlavní věc, už tu teď bude brzy Elspeth McGillicuddyová!“

KAPITOLA DVACÁTÁ ŠESTÁ

I

„A teď, Elspeth, je ti úplně jasné, co po tobě chci?“

„Je mi to naprosto jasné,“ odpověděla paní McGillicuddyová, „ale říkám ti, Jane, že mi to připadá dost žinantní.“

„Není to vůbec žinantní,“ řekla slečna Marplová. „No já si myslím, že je. Přijít do domu a skoro hned se zeptat, jestli si můžu — ehm — někam odskočit.“

„Je teď velmi chladné počasí,“ řekla důrazně slečna Marplová, „a koneckonců mohla jsi sníst něco, co ti nedělalo dobře, a — ehm — musíš tedy požádat, jestli by sis nemohla někam odskočit. Takové věci se stávají. Vzpomínám si, jak ke mně jednou přišla Louisa Felbyová a musela se pětkrát za půl hodiny ptát, jestli by si mohla někam odskočit. To bylo vinou špatné kornwallské paštyky,“ dodala.

„Ty dovedeš jít člověku na nervy, Jane. Nejdřív mě přinutíš, abych podnikla celou tu dlouhou cestu do Anglie, dřív než musím –“

„Je mi to líto,“ řekla slečna Marplová, „ale nic jiného mi nezbylo. Někdo by tady mohl být každou chvíli zavražděn. No, já vím, že si všichni dávají pozor a že policie učinila všechna možná opatření, ale je tu vždycky možnost, že vrah by na ně mohl vyžrát. Tak vidíš, bylo tvou povinností se vrátit, Elspeth. Koneckonců ty a já jsme byly vychovány k tomu konat svou povinnost, ne?“

„To jsme tedy byly,“ přisvědčila paní McGillicuddyová. „Za našich mladých let se na tohle dbalo.“

„Takže je všechno v pořádku,“ řekla slečna Marplová, „a už je tu taxík,“ dodala, když se před domem ozvalo slabé zahoukání.

Paní McGillicuddyová si oblékla svůj těžký plášť barvy pepř a sůl a slečna Marplová se zahalila do spousty šálů a šátků. Pak obě dámy nastoupily do taxíku a odjely do Rutherford Hallu.

II

„Kdopak to sem jede?“ podivila se Emma, když se dívala oknem na příjíždějící taxi. „Zdá se mi, že je to Lucyina stará teta.“

„To bude otrava,“ podotkl Cedric.

Byl natažen v lenošce, nohy si opíral o krb a četl si *Country Life*.

„Řekni jí, že nejsi doma.“

„Když říkáš, abych jí řekla, že nejsem doma, tak to si myslíš, abych šla otevřít a řekla jí to? Nebo abych řekla Lucy, aby jí to pověděla?“

„Na to jsem nepomyslel,“ odpověděl Cedric. „Asi jsem se vrátil do těch časů, kdy jsme měli sluhu a lokaje, jestli jsme je vůbec někdy měli. Matně si vzpomínám, že před válkou tu nějaký sluha byl. Měl pletky s kuchařkou a byl z toho tenkrát hrozný kravál. Není tu nějaká uklízející bába?“

V tu chvíli však domovní dveře už otevřela paní Hartová, která to odpoledne chodila čistit mosazné nádoby, a rozechvělá slečna Marplová vešla dovnitř se všemi svými šály a šátky a za ní následovala vysoká žena s neústupným výrazem v obličeji.

„Doufám, že nerušíme,“ omlouvala se slečna Marplová a uchopila Emminu ruku. „Ale víte, pozítří se vracím domů a nesnesla bych

pomyšlení, že bych se s vámi nerozloučila a ještě jednou vám nepoděkovala za vaši laskavost k Lucy. Ach, úplně jsem zapoměla, dovolte, abych vám představila svou přítelkyni paní McGillicuddyovou, která za mnou přijela.“

„Dobrý den,“ řekla paní McGillicuddyová a podívala se velmi pozorně na Emmu a pak posunula svůj pohled k Cedrikovi, který teď povstal. V tu chvíli vešla Lucy.

„Tetičko Jane, neměla jsem ponětí...“

„Přišla jsem se rozloučit se slečnou Crackenthorповou, která k tobě byla moc a moc laskavá, Lucy.“

„Spíš Lucy byla laskavá k nám,“ řekla Emma.

„To ano,“ vmísil se do hovoru Cedric. „Dřeli jsme ji jako koně. Obsluhovala pacienty, běhala po schodech nahoru dolů, vařila polévky a kaše pro nemocné...“

„Moc a moc jsem vás litovala, když jsem se dozvěděla o vaší nemoci,“ vskočila mu do řeči slečna Marplová. „Doufám, že jste se teď úplně zotavili, slečno Crackenthorповá?“

„Už je nám všem zase dobře,“ odpověděla Emma.

„Lucy mi říkala, že jste byli všichni velmi nemocní. Taková otrava z jídla je nebezpečná věc, že ano? Bylo to, mám dojem, po houbách.“

„Příčina otravy je neznámá,“ řekla Emma.

„Tomu nevěřte,“ zahlaholil Cedric. „Jistě jste slyšela ty řeči, co se povídají, slečno — ehm —“

„Marplová,“ řekla slečna Marplová.

„Jak říkám, jistě jste slyšela ty řeči, co se o tom povídají. Když chcete vzbudit zájem u sousedů, není nad arsenik.“

„Cedriku, přestaň s tím,“ napomenula ho Emma. „Víš, že inspektor Craddock říkal...“

„Pchá,“ udělal Cedric, „ví to kdekdo. I vy jste o tom něco slyšely, že ano?“ Obrátil se k slečně Marplové a paní McGillicuddyové.

„Já jsem se teprve předevčírem vrátila z ciziny,“ podotkla paní McGillicuddyová.

„Tak tedy nevíte nic o našem místním skandálku,“ řekl Cedric. „Byl to arsenik v kari omáčce. Lučina teta jistě o tom všechno ví.“

„Nu ano, právě jsem o tom slyšela,“ přisvědčila slečna Marplová, „byla to jen taková narážka, ale samozřejmě jsem vás nijak nechtěla uvádět do rozpaků, slečno Crackenthorpová.“

„Nesmíte nic dát na to, co říká můj bratr,“ odpověděla Emma. „On prostě rád lidi zlobí.“ A láskyplně na něj pohlédla, když to říkala.

Dveře se otevřely a vešel pan Crackenthorpe, klepaje zlostně holi.

„Kde je čaj?“ ptal se, „proč už není čaj? Vy! Děvče!“ obrátil se na Lucy, „Proč jste nepřinesla čaj?“

„Čaj je zrovna hotov, pane Crackenthorpe. Hned ho přinesu. Právě jsem prostírala.“

Lucy vyšla z pokoje a pan Crackenthorpe byl představen slečně Marplové a paní McGillicuddyové.

„Mám rád jídlo včas,“ prohlásil pan Crackenthorpe. „Přesnost a šetrnost, to je moje heslo.“

„To je jistě nutné, zvláště v téhle době velkých daní,“ poznamenala slečna Marplová.

„Daně!“ odfrkl si pan Crackenthorpe. „Nemluvte mi o těch lupičích! Jsem ubohý chudáš — to ze mě udělali. A bude to ještě horší, ne lepší. Počkej, chlapče,“ obrátil se na Cedrika, „až dostaneš tenhle dům, sázím deset ku jedné, že ti to socialisti seberou a udělají z toho Úřad pro sociální péči nebo něco podobného. A seberou ti všechny příjmy, aby to měli z čeho udržovat.“

Lucy se znovu objevila s čajovým podnosem, za ní šel Bryan Eastley a nesl na druhém podnose sendviče, chléb s máslem a dort.

„Co je tohle? Co je zas tohle?“ prohlížel pan Crackenthorpe podnos. „Dort s cukrovou polevou? Copak dneska něco slavíme? Nikdo mi o tom nic neřekl.“

Do Emminých tváří vstoupil slabý ruměnec.

„Doktor Quimper přijde na čaj, tatínku. Má dnes narozeniny, a tak —“

„Narozeniny?“ opakoval posměšně stařec, „nač ten slaví narozeniny? Narozeniny jsou jen pro děti. Já narozeniny nikdy nedržím a nedovolím, aby si je tady slavil někdo jiný.“

„Je to tak lacinější,“ přisvědčil Cedric. „Ušetříš za moc svíček, co by přišly na tvůj dort.“

„Tak dost, chlapče,“ řekl pan Crackenthorpe.

Slečna Marplová si potřásla rukou s Bryanem Eastleym. „Už jsem o vás samozřejmě slyšela,“ říkala, „od Lucy. Božítku, vy mi tolik připomínáte někoho, koho jsem znala v St. Mary Meadu. Víte, to je ta vesnice, kde jsem tolik let žila. Připomínáte mi Ronnieho Wellse, to byl syn tamějšího advokáta. Nějak se nemohl usadit a zvyknout si, když převzal otcovu poradnu. Odjel do Východní Afriky a založil si tam na těch jezerech podnik s nákladními čluny. Ted' nevím, bylo to Viktoriino jezero, nebo Albertovo? Bohužel neměl úspěch a přišel o všechnen kapitál. Hrozná smůla! Nebyl to nějaký váš příbuzný, doufám? Tolik se mu podobáte.“

„Ne,“ odpověděl Bryan, „myslím, že žádného příbuzného jménem Wells nemám.“

„Byl zasnouben s velmi milou dívkou,“ pokračovala slečna Marplová. „Velmi rozumnou dívkou. Snažila se mu to rozmluvit, ale on na ni nedal. Samozřejmě udělal chybu. Víte, ženy mají hodně rozumu, když se jedná o peníze. Samozřejmě ne o složité finanční záležitosti. Žádná žena nemůže doufat, že takovým věcem porozumí, říkal můj drahý tatínek. Ale obyčejným penězům — to ano. Jakou tu máte pěknou vyhlídku,“ dodala, přistoupila k oknu a vyhlédla ven.

Přišla k ní Emma.

„Takový ohromný park! Jak malebně vypadají krávy na pozadí stromů. Člověka by ani nenapadlo, že je uprostřed města.“

„My jsme takový anachronismus,“ řekla Emma. „Kdyby byla teď otevřená okna, tak byste z dálky slyšela dopravní ruch.“

„No ovšem,“ řekla slečna Marplová, „ted' je hluk všude, že ano? Dokonce i v St. Mary Meadu. U nás je ted' hodně blízko letiště, a co ty tryskáče nadělají rámusu, to je hrůza! Tuhle mi praskly dvě tabulky ve skleničku. Překročit zvukovou bariéru, tak se tomu říká, ale co to znamená, nevím.“

„To je opravdu docela jednoduché,“ vložil se do hovoru Bryan a přistoupil s přívětivou tváří blíž. „To máte takhle.“

Slečna Marplová upustila kabelku a Bryan ji úslužně zvedl. V téže chvíli přistoupila k Emmě paní McGillicuddyová a zašeptala

úzkostlivým hlasem — ta úzkost byla zcela opravdová, protože paní McGillicuddyové byl úkol, který vykonávala, z duše protivný:

„Ráda bych se zeptala — mohla bych si tady někam odskočit?“

„Samozřejmě,“ řekla Emma.

„Já vás tam dovedu,“ nabídla se Lucy.

Lucy s paní McGillicuddyovou odešly společně z pokoje.

„Dnes je hodně chladno a větrno,“ řekla slečna Marplová na vysvětlenou.

„Tak s tou zvukovou bariérou je to takhle...“ začal Bryan. „Ale koukejme se, jede sem Quimper.“ Doktor zastavil svůj vůz před domem. Třel si ruce, když vešel dovnitř, a vypadal promrzle.

„Hádám, že bude sněžit,“ řekl. „Dobrý den, Emmo, jak se máte? Propánakrále, co je tohle?“

„Udělali jsme vám k narozeninám dort,“ usmála se Emma. „Nepamatujete se? Včera jste mi říkal, že máte dnes narozeniny.“

„Tohle jsem nečekal,“ řekl Quimper. „Víte, to už jsou léta — počkejte, to je jisté — ano šestnáct let to je, co si někdo vzpomněl na moje narozeniny.“ Vypadal až trapně dojatý.

„Znáte se se slečnou Marplovou?“ představovala ho Emma.

„No ano, my se známe,“ přisvědčila slečna Marplová. „Setkala jsem se s doktorem Quimperem už předtím a nedávno, když jsem byla tak ošklivě nachlazená, mě navštívil a byl hrozně laskavý.“

„Už je vám, doufám, zase dobře?“ zeptal se lékař.

Slečna Marplová ho ujistila, že už je teď úplně v pořádku.

„V posledních dnech jste se na mě nepřišel podívat, Quimpere,“ vyčetl mu pan Crackenthorpe. „Mohl bych umírat, a vy byste si toho ani nevšiml!“

„Zatím vás ještě umírat nevidím,“ odpověděl dr. Quimper.

„Taky umírat nehodlám,“ řekl pan Crackenthorpe. „Pojďte dál, dáme si čaj. Nač ještě čekáme?“

„Ach prosím, nečekejte na mou přítelkyni,“ řekla slečna Marplová. „Hrozně by ji mrzelo, kdybyste na ni čekali.“

Posadili se a pili čaj. Slečna Marplová si nejdřív vzala kousek chleba s máslem, a pak se pustila do sendviče.

„Ty jsou —?“ zaváhala.

„S rybí pomazánkou,“ doplnil Bryan. „Pomáhal jsem je dělat.“

„Rybí pomazánka s arzenikem,“ zachechtal se pan Crackenthorpe. „To je ono. Jíte je na vlastní nebezpečí.“

„Ale, tatínku!“

„Musíte být opatrná na to, co v tomhle domě jíte,“ řekl pan Crackenthorpe slečně Marplové, „dva z mých synů na to skápli jako mouchy. To bych rád věděl, kdo tu vraždí.“

„Nedejte se odradit,“ Cedric podal znovu tác slečně Marplové. „Říká se, že troška arzeniku dělá dobře na pleť, pokud si ho nevemete moc.“

„Vem si taky jeden, chlapče,“ vybídl ho starý pan Crackenthorpe.

„Chceš, abych dělal ochutnávače?“ zeptal se Cedric. „Tak dobrá.“

Vzal si sendvič a vstrčil jej celý do úst. Slečna Marplová se způsobně usmála a vzala si také sendvič. Ukousla si a řekla:

„Jste opravdu stateční, když takhle žertujete. Opravdu si myslím, že je to od vás statečné. Statečnost velice obdivuju.“

Najednou zalapala po dechu a začala se dusit. „Mám v krku rybí kost,“ sípala.

Quimper rychle vstal. Šel k ní, odvedl ji k oknu a řekl jí, aby otevřela ústa. Vytáhl z kapsy pouzdro a vyndal z něho kleštičky. Podíval se slečně Marplové odborně a rychle do krku. V tu chvíli se otevřely dveře a vešla paní McGillicuddyová následovaná Lucy. Paní McGillicuddyová najednou prudce zalapala po dechu, když uviděla scénu před sebou — zaklánějící se slečnu Marplovou a doktora, který ji držel za krk a natáčel jí hlavu.

„Ale to je on,“ zvolala paní McGillicuddyová. „To je muž z vlaku...“

S neuvěřitelnou rychlostí slečna Marplová vyklouzla z doktorova sevření a přistoupila k přítelkyni.

„Myslela jsem, že ho poznáš, Elspeth,“ zvolala. „Ne, už neříkej ani slovo.“ Vítězně se obrátila k dr. Quimperovi: „To jste nevěděl, když jste ve vlaku škrtil tu ženu, že vás *někdo přitom viděl*. Byla to tady moje přítelkyně paní McGillicuddyová. *Viděla vás*. Rozumíte? *Viděla vás na vlastní oči*. Byla ve vlaku, který projížděl kolem vašeho.“

„Cože?“ Dr. Quimper rychle vykročil k paní McGillicuddyové, ale slečna Marplová se okamžitě postavila mezi ně.

„Ano,“ řekla. „Viděla vás a *poznává vás* a odpřísáhne to u soudu. To se, myslím, často nestává, že někdo na vlastní oči vidí vraždu,“ pokračovala slečna Marplová svým jemným naříkavým hlasem. „Obvykle jde o nepřímý důkaz. Ale v tomto případě byla vražda spáchána za neobvyklých okolností. Byl tu *očitý svědek*.“

„Ty zatracená stará čarodějnice,“ vykřikl dr. Quimper. Rozběhl se ke slečně Marplové, ale teď ho chytil za rameno Cedric.

„Tak to jsi ty, ta vražedná bestie,“ křičel Cedric a strhl ho na druhou stranu. „Nikdy jsem tě neměl rád a vždycky jsem si myslel, že jsi darebák, ale bůhví, že tohle mě nenapadlo.“

Bryan Eastley rychle přispěchal Cedrikovi na pomoc. Z druhých dveří vešli do pokoje inspektor Craddock a inspektor Bacon.

„Doktore Quimpere,“ řekl Bacon, „musím vás upozornit, že...“

„Jděte s tím k čertu,“ křičel dr. Quimper. „Vy si myslíte, že někdo uvěří tomu, co říkají dvě praštěné báby? Kdo kdy slyšel tenhle nesmysl s vlakem!“

„Elspeth McGillicuddyová ohlásila dvacátého prosince okamžitě na policii vraždu a popsala vraha,“ řekla slečna Marplová.

Dr. Quimper náhle pokrčil rameny. „Když má člověk smůlu,“ řekl.

„Ale —,“ ozvala se paní McGillicuddyová.

„Bud' zticha, Elspeth,“ zarazila ji slečna Marplová.

„Proč bych chtěl vraždit úplně cizí ženu?“ namítl ještě dr. Quimper.

„Nebyla to cizí žena,“ řekl inspektor Craddock. „*Byla to vaše žena*.“

KAPITOLA DVACÁTÁ SEDMÁ

„Tak vidíte,“ řekla slečna Marplová. „Jak jsem si hned myslela, bylo to nakonec velice prosté. Byl to nejjednodušší druh zločinu. Zdá se, že hodně mužů vraždí své ženy.“

Paní McGillicuddyová pohlédla na slečnu Marplovou a na inspektora Craddocka. „Nechtěli byste mi to vy dva trochu vysvětlit?“ řekla.

„Viděl příležitost oženit se s bohatou ženou, Emmou Crackenthorovou. Jenomže si ji nemohl vzít, protože už jednu ženu měl. Byli léta od sebe, ale ona nechtěla rozvod. To se velmi dobře hodilo na to, co mi inspektor řekl o té dívce, která si říkala Anna Stravinská. Jak pověděla jedné své přítelkyni, měla anglického manžela, a taky prý byla velmi zbožná katolička. Dr. Quimper nemohl riskovat, že by sňatkem s Emmou spáchal bigamii, a poněvadž byl člověk velmi bezohledný a chladnokrevný, rozhodl se, že se své ženy zbaví. Ten nápad zabít ji ve vlaku a pak ukrýt mrtvolu v sarkofágu byl opravdu velice chytrý. Chápete, měl v úmyslu spojit vraždu s Crackenthorovou rodinou. Předtím napsal Emmě dopis, který vypadal, že je od dívky Martine, o níž Edmund Crackenthorpe psal, že se chce s ní oženit. Emma dr. Quimperovi o svém bratrovi všechno pověděla. Pak, když nastal vhodný okamžik, měl ji k tomu, aby šla s tou věcí na policii. Chtěl, aby mrtvá byla identifikovaná jako Martine. Asi, myslím, zaslechl, že pařížská policie pátrá po Anně Stravinské, a tak to zařídil, aby od ní přišla pohlednice z Jamajky.

Bylo to pro něho snadné, aby se setkal se svou ženou v Londýně, řekl jí, že by se s ní chtěl smířit a že by byl rád, kdyby přijela a poznala ‚jeho rodinu‘. Nebudeme mluvit o téhle části příběhu, je velice nepříjemné jen na to pomyslet. Byl to ovšem chamtivý člověk. Napadlo ho, jak velice zdanění zasáhne do příjmů, a začal uvažovat, že by bylo pěkné mít ten kapitál trochu větší. Snad na to už myslel, než se rozhodl zabít svou ženu. Začal šířit pověsti, že se někdo snaží otrávit starého pana Crackenthorpa, připravoval si tak půdu a pak skončil s tím, že dal arzenik celé rodině. Samozřejmě že ne moc, protože nechtěl, aby starý pan Crackenthorpe zemřel.“

„Ale pořád nevím, jak to dokázal,“ řekl Craddock. „Nebyl přece v domě, když se dělalo kuře na kari.“

„Ale v jídle žádný arzenik tenkrát nebyl,“ odpověděla slečna Marplová. „Přidal jej do zbytků, teprve když je nesl na rozbor. Pravděpodobně dal předtím arzenik do koktajlového džbánu. Pak ovšem bylo pro něho, domácího lékaře, zcela snadné otrávit Alfreda Crackenthorpa a rovněž poslat tablety Haroldovi do Londýna, když se předtím pojistil tím, že řekl Haroldovi, že už další tablety nepotřebuje. Všechno, co dělal, bylo smělé a odvážné, kruté a chamtivé, a já

moc a moc lituju,“ končila slečna Marplová a vypadala tak zuřivě, jak jen zuřivě může vypadat křehká stará dáma, „že zrušili trest smrti, protože si myslím, že jestli by někdo zasloužil, aby ho pověsili, pak je to doktor Quimper.“

„Nevěřím svým uším,“ řekl inspektor Craddock.

„Víte, napadlo mě,“ pokračovala slečna Marplová, „že i když vidíte někoho jen zezadu, je to přesto pohled charakteristický. Pomyšlela jsem si, kdyby Elspeth uviděla doktora Quimperu přesně v témže postoji, jak ho viděla ve vlaku, to jest otočeného zády k ní a sklánějícího se nad nějakou ženou, kterou drží za krk, pak bych si byla skoro jistá, že ho pozná, nebo že poděšeně vykřikne. Proto jsem na tom s Lučinou laskavou malou pomocí založila svůj malý plán.“

„Musím říct, že to se mnou pořádně otřásl,“ ozvala se paní McGillicuddyová. „Vykřikla jsem ‚To je on‘, dřív než jsem se mohla zarazit. A přece, jak víte, jsem tvář toho muže ve skutečnosti neviděla a —“

„Měla jsem hrozný strach, že to řekneš, Elspeth,“ vskočila jí do řeči slečna Marplová.

„To jsem taky chtěla,“ doznala paní McGillicuddyová. „Chtěla jsem říct, že jsem ovšem jeho tvář neviděla.“

„To bys tomu byla dala!“ řekla slečna Marplová. „Propánakrále, on si myslel, žeš ho opravdu poznala. Chci říct, že on nemohl vědět, žeš mu neviděla do tváře.“

„Tak je dobře, že jsem držela jazyk za zuby,“ prohlásila paní McGillicuddyová.

„Byla bych tě další slovo říct nenechala,“ řekla slečna Marplová.

Craddock se náhle zasmál. „Vy dvě!“ zvolal. „Vy jste mi pěkný párek. A co dál, slečno Marplová? Kde máte šťastný konec? Co například s chudákem Emmou Crackenthorpovou?“

„Ta se z toho dostane,“ řekla slečna Marplová, „a kdyby její otec zemřel — a já nemám dojem, že je tak silný, jak si myslí — pak by mohla podniknout cestu zábavní lodí po moři nebo jet načas do ciziny, jako jela Geraldine Webblová, a mohlo by z toho něco být. Nějaký lepší muž než doktor Quimper, doufám.“

„A co Lucy Eyelesbarrowová? Té také budou zvonit svatební zvony?“

„Možná,“ řekla slečna Marplová. „Nedivila bych se tomu.“
„Kohopak z nich si vybere?“ ptal se Dermot Craddock.
„Vy to nevíte?“ řekla slečna Marplová.
„Ne, nevím,“ odpověděl Craddock. „Vy to víte?“
„Ale ano, myslím, že to vím,“ usmála se slečna Marplová.
A zamrkala na něj.

AGATHA

CHRISTIE

VLAK

Z PADDINGTONU

Z anglického originálu 4.50 from Paddington
vydaného nakladatelstvím Pan Books, Ltd.

přeložila Eva Ruxová.

Obálku navrhl Michal Houba.

Vydal Knižní klub, k. s., v Praze roku 1996 ,
jako svou 394. publikaci.

Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl.

Technická redaktorka Alena Suchánková.

Počet stran 208.

Sazba Cadis Praha.

Tisk Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica.

Vydání druhé, v Knižním klubu první.

Vlak z Paddingtonu, vydaný poprvé r. 1957, je ukázkou spisovatelčiny suverénní vypravěčské formy, bohaté imaginace, dějového napětí a obratné zápletky. Detektivem je tu slečna Marplová, stará dáma z anglické vesnice, která pod bezbranným vzhledem skrývá vynikající pozorovací a dedukční schopnosti a na základě intimní znalosti lidí dovede bystře odhadnout jejich povahy. V této detektivce řeší záhadu zločinu zahlédnutého v kupé jedoucího vlaku. Děj uvádí čtenáře do ponurého měšťanského domu, kam na žádost slečny Marplové pronikne její mladá pomocnice, aby hledala ukrytou mrtvolu. Průběžně informuje slečnu Marplovou o svých objevech a ta už

na pachatele obratně nachystá past. Vlak z Paddingtonu byl v Anglii zfilmován a uveden i u nás pod názvem To je vražda, řekla.

Agatha Christie je po celém světě známá jako „královna zločinu“. Její knihy vyšly v milionech výtisků, byly přeloženy do 44 jazyků. Je nejvydávanějším autorem všech dob po Shakespearovi. Agatha Christie je autorkou 79 detektivek, 19 divadelních her a 6 románů, které uveřejnila pod jménem M. Westmacottová.